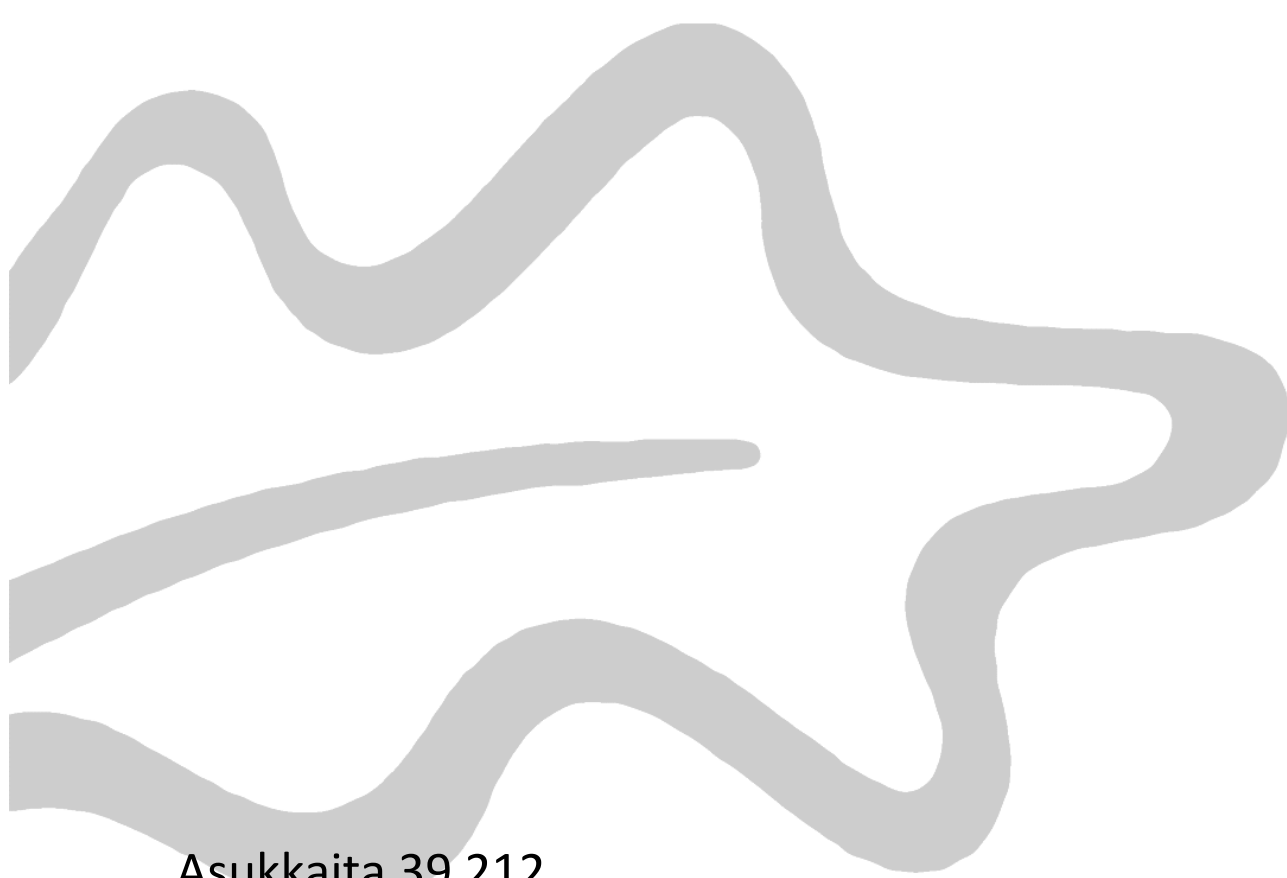

Talousarvio 2018

Taloussuunnitelma 2018 – 2022

Asukkaita 39 212

Toimintamenot 263,0 milj. euroa

Velkaa 2 760 euroa/asukas

sis. kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen luvut

SISÄLTÖ

Alkuun tuloslaskelma ja tase yksinkertaisesti - keskeiset luvut, tiedot

TUUSULAN KUNTASTRATEGIA

Kuntastrategia 2018–2021	1
Vuoden 2018 tavoitteet, toimenpiteet ja toteutusohjelmat	2
Strategian seuranta	13

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	16
--	----

TALOUSARVION TALOUSPERUSTEET

Taloudelliset lähtökohdat ja toimintaympäristö	21
Verotulojen kehitys	23
Valtionosuudet	24
Konserniohjauksen periaatteet ja omistajapoliittiset tavoitteet	24
Talousarvion sitovuus	26
Henkilöstö	29

KÄYTTÖTALOUS

Käyttötalous yhteensä	32
Keskeisiä muutoksia palvelutuotannossa	33
Yhteenvedo määrärahoista ja tuloarvioista	37
Talousarvion lukuohje	39
Yleisjohto- ja konsernipalvelut	40
Kunnanviraston johto	47
Henkilöstö- ja tukipalvelut	48
Hallinto	50
Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus	52
Talous ja tietohallinto	57
Sosiaali- ja terveystoimi	59
Sosiaalipalvelut	68
Terveyspalvelut	71
Sairaalapalvelut	74
Vanhus- ja vammaispalvelut	77
Kehittämisen ja hallintopalvelut	80
Kasvatus- ja sivistystoimi	82
Kehittämisen ja hallintoyksikkö	90
Kasvun ja oppimisen palvelut	92
Kulttuuripalvelut	67
Vapaa-aikapalvelut	99
Kuntakehityksen ja tekniikan toimiala	102
Kuntakehitys	109
Rykmentinpuisto	111
Kuntasuunnittelu	112
Toimialan hallinto- ja asiakaspalvelu	115
Rakennusvalvonta	116
Ympäristövastuut	117
Yhdyskuntatekniikka	119
Tilakeskus	121
Henkilöstösuunnitelma	123

INVESTOINNIT	128
--------------------	-----

VESIHUOLTOLAITOS – kunnallinen liikelaitos 2018	139
---	-----

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma	150
Rahoituslaskelma	151

KUNTA JA VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ	
Tuloslaskelmayhdistely	153
Rahoituslaskelmayhdistely	154
VÄESTÖSUUNNITE 2017 – 2041	155
LIITTEET	
Kohderahoitteisia tehtäviä suorittavien yksiköiden talousarviotiedot tiliryhmittäin	
Ruokapalvelut	165
Tilakeskus	166
Rykmentinpuisto	167
Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalvelut	168
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	169
Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue	170
Vuokra-asuntorahasto	171
TYTÄRYHTIÖT	172
TILIVELVOLLISET JA TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	
Tilivelvolliset	181
Vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpanosääntö	182

Tuusulan talousarvioesitys 2018

yhteenveto

	Talousarvioesitys 2018	Talousarvio 2017
Asukasluku	39 212	39 069
Veroprosentti	19,5	19,5
Verotulot, milj. €	179,8	174,4
Vuosikate, milj. €	14,7	11,5
Vuosikate % poistoista	107,7	84,6
Investoinnit, milj. €	40,2	36,6
Lainat, milj. €	109,4	102,4
Lainat €/asukas	2 791	2 623

3.11.2017

Talousarvioesitys 2018

Tuloslaskelma, yhteenveto

Tulot	1000 €	Menot	1000 €
Kunnallisvero	162 206	Sosiaali- ja terveystoimi	113 164
Yhteisövero	7 662	Kasvatus- ja sivistystoimi	87 729
Kiinteistövero	9 895	Kuntakehitys ja tekninen toimi	27 798
Valtionosuudet	23 183	Yleisjohto ja konsernipalvelut	30 342
Toimintatulot	62 641	Vesihuolto-liikelaitos	3 947
Myyntivoitot	11 951	Suunnitelma-poistot	13 613
Rahoituserät ^{muu}	99		
Yhteensä	277,6 M€	Yhteensä	276,6 M€

Talousarvion luvuissa mukana peruskunta (ml. vesilaitos) ilman konserni- ja osakkuusyrityksiä sekä yhteisyrityksiä. Toimintatuloissa ja -menoissa mukana sisäiset erät.

3.11.2017

Talousarvioesitys 2018

Tuloslaskelma, yhteenveto

1000 €	TP2016	E 2017 OVK 2	TAE2018	E2017 ja TAE2018 muutos-%
Myyntivoitot	7 114	8 503	11 951	+ 40,6
Toimintatulot	66 440	61 881	62 641	+ 1,2
Toimintamenot	- 257 137	- 260 003	- 262 982	- 1,6
Toimintakate	- 185 583	- 188 036	- 188 390	- 0,2
Verotulot	176 154	176 328	179 763	+ 1,9
Valtionosuudet	23 061	23 248	23 183	- 0,3
Vuosikate	16 342	11 665	14 655	
Tilikauden yli-/alijäämä	3 570	- 1 952	1 043	

Talousarvion luvuissa mukana peruskunta ml. vesilaitos ilman konserni- ja osakkuusyrityksiä sekä yhteisyrityksiä. Toimintatuloissa ja -menoissa mukana sisäiset erät. Laskelma ei sisällä kunnan ja vesilaitoksen välisiä elimistön- ja osakkuusyrityksiä.

3.11.2017

ME TEEMME YHDESSÄ UUTTA TUUSULAA – PORMESTARIOHJELMASTA KOHTI KUNTASTRATEGIAA 2018-2021

Tuusulan kunta päätti johtamisjärjestelmänsä uudistamisesta vuonna 2016 ja siirtyi pormestariin malliin valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2017. Tuusulan strategia uudistetaan valtuustokauden vaihduttua ja johtamisjärjestelmän vaihdoksen myötä uuden strategian pohjana toimii pormestariohjelma, joka valmistui toukokuussa 2017.

Uutta strategiaa on rakennettu osallistavassa prosessissa, joka käynnistyi jo vuonna 2016. Strategiaa on valmisteltu yhteistyössä asukkaiden, kunnan henkilöstön, luottamushenkilöiden ja sidosryhmien kanssa. Tämän työn pohjalta strategiaperusta päivitetään valtuustokaudelle 2017 - 2021. Uudesta strategiasta päätetään valtuustossa joulukuussa 2017.

Tuusulan strategiaperusta sisältää arvot, vision, perustehtävän, toiminta-ajatuksen, strategiset päämäärät sekä valtuustokauden strategiset tavoitteet.

Strategiaa toteutetaan kuntatasoisilla kehitysohjelmilla sekä toimiala- ja tulosaluetasoisilla toimintasuunnitelmilla ja projekteilla. Kehitysohjelmat sekä niitä toteuttavat projektit toteutetaan Tuusulan projekti- ja ohjelmajohtamisen mallin mukaisesti.

Strategia ohjaa talousarviokehityksen ja taloussuunnitelman valmistelua sekä talousarvioon liittyvien tavoitteiden laadintaa. Tällä strategian uudistamiskierroksella työskentely ja strategian valmistuminen painottui syksyyn ja tämän vuoksi vuoden 2018 tavoitteiden laadinnan pohjana on toiminut pormestariohjelma.

Vuoden 2018 tavoitteet, toimenpiteet ja toteutusohjelmat

Pormestariohjelma valtuustokaudelle 2017-2021 julkaistiin toukokuussa 2017. Pormestariohjelmassa on kuvattu millainen Uusi Tuusula on sekä mihin suuntaan ja miten kuntaa kehitetään.

Pormestariohjelman pohjalta ryhdyttiin miettimään toimenpiteitä, joita ohjelmassa tehdyt linjaukset edellyttävät toteutuakseen. Miten pormestariohjelma muuttuu todeksi vuonna 2018 - entä sitä seuraavina vuosina tällä valtuustokaudella? Pormestariohjelman linjausten pohjalta ryhdyttiin valmistelemaan kunnan vuoden 2018 tavoitteita ja toimenpiteitä. Valmistelu tapahtui yhdessä toimialojen johtoryhmien ja kunnan johtoryhmän kanssa touko-lokakuun välisenä aikana. Näin varmistettiin, että tulosalueiden käyttösuunnitelmat ovat linjassa kunnan yhteisten tavoitteiden kanssa. Luonnokset tavoitteiksi olivat kunnanhallituksen kommentoitavana elokuun seminaarissa ja lautakuntien kommentoitavana syyskuussa osana talousarviokäsittelyä.

Vuositavoitteet ja toimenpiteet rakentuvat pormestariohjelman päämäärien ja uuden Tuusulan rakentamisen ympärille.

ME TEEMME YHDESSÄ UUTTA TUUSULAA

– PORMESTARIOHJELMASTA KOHTI KUNTASTRATEGIAA 2018-2021

Vuositavoitteet, toimenpiteet ja toteutusohjelmat 2018

PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2018
1. Uusi Tuusula on kulttuuri-muutos LISÄYS: tutkimme asukasbarometrin käyttöönottoa LISÄYS Kuten TA2017: 1.4 Otamme käyttöön sähköisen vuorovaikutuksen ja työntekeksen alustat, jotka mahdollistavat viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden, kuntalaisten ja muiden osallisten yhteistyön.	1.1 Lisäämme asukkaiden osallisuutta ja asukaslähtöisyyttä avoimella sekä moderneja vaikuttamis- ja osallistumismuotoja hyödyntävällä toiminnalla	- Vakiinnutamme kehittämisverkostojen toiminnan ja tuemme kuntalaisten omaehtoisia toteutuksia - Vahvistamme kunnan asiakaslähtöistä kehittämistä osallisuuden mallia ja menetelmäpakkia jalkauttaen, hyödyntäen ja toimintatapoja jatkuvasti kehittäen - Perustamme asukasraateja ja hyödynnämme kokemusasiantuntijoita kunnan toiminnan ja palveluiden kehittämisessä - Kokeilemme ja otamme käyttöön uusia sähköisiä osallisuuden työkaluja - Osallistumme osallistuvan budjetoinnin tutkimushankkeeseen ja luomme kuntaan oman osallistuvan budjetoinnin toimintatavan - Teemme palvelulupauksen kunnan palvelutason varmistamiseksi - Otamme käyttöön kunnan uudistetun some-ohjeistuksen - Otamme asukkaat mukaan kunnan turvallisuussuunnitteluun
	1.2 Otamme rohkeita askeleita viestinnässä, markkinoinnissa ja kokeilutoiminnassa	- Uudistamme kunnan brändiä brändin - Hyödynnämme työntekijä- ja asukaslähtöisyyttä kunnan brändin vahvistamisessa - Hyödynnämme markkinoinnissa yhä enemmän Tuusulan sijaintia lentokentän läheisyydessä - Panostamme tonttimarkkinointiin tavoitellen näkyvyyttä alueellisissa medioissa ja valtakunnallisissa medioissa - Suoramarkkinointimme tontteja rakennusliikkeille ja toimijoille. - Parannamme kunnan työnantajakuva kehittämällä uusia rekrytointimateriaaleja ja uusia verkkomedioita hyödyntämällä. - Tuemme toimialarajat ylittävien ketterien kokeilujen ja projektien toteutusta sekä yhteistyötä eri tahojen välillä
	1.3 Vahvistamme ja lisäämme vuorovaikutteisuutta ja yhteistyötä mm. kumppanuussopimuksin yrittäjien, järjestöjen ja kuntalaisaktiivien kanssa	- Kehitämme kunnan vapaaehtoistoimintaa ja sen koordinoitua - Selvitämme kuntatasolla tilojen, avustusten ja mahdollisten muiden tukimuotojen hallinnon, pelisäännöt ja myöntämisen perusteet - Yhdenmukaistamme harrastuspaikkojen maksut - Kokeilemme yhteisöllisen tilankäytön toimintamallia Kellokoskitalolla ja palkkaamme kouluisännän
	1.4 Otamme käyttöön uudet sähköiset työntekeksen alustat	- Hyödynnämme CaseM-sähköistä asianhallinnan järjestelmää maksimaalisesti ja sujuvoitamme sähköisiä kokouksia - Etenemme vaiheittain kohti sähköistä arkistointia - Uudistamme ja pilotoimme digitaalisia toimintatapoja sisäisessä työnteossa ja luottamuselinten toiminnassa
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2018
2. Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä (kuntalaiset arvostavat hyviä palveluita)	2.1 Järjestämme ja tuotamme kuntalaisten palvelut asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti uudistamalla toimintatapoja ja palveluiden tuottamistapoja digitalisaation keinoin	- Hyödynnämme Suomi.fi – palveluiden tarjoamia mahdollisuuksia - Otamme käyttöön sähköisiä lomakkeita kuntalaisten asiointiin helpottamiseksi - Avaamme keskitetyn asiakaspalvelupisteen Hyrylässä ja luomme sähköiset palvelut huomioiden toimintamallin, joka avulla se palvelee kaikissa kuntakeskuksissa. - Laajennamme verkkomaksun käyttöönottoa ja laadimme suunnitelman mobiilimaksamisen ja verkkokaupan käyttöönotosta ja toteutamme ne suunnitelman pohjalta

		- Tarjoamme asukkaille mahdollisuuksia digi-taitojen kasvattamiseen. Kansalaisopisto perehdyttää kurseillaan etenkin ikäihmisiä monipuolisesti tietotekniikan ja älylaitteiden käyttöön sekä digitaaliseen asiointiin. - Jatkamme museokokoelmien digitointia tavoitteena saavutettavuus ja parempi näyttely-, opetus- ja yleisötoiminta. - Kehitämme verkkokirjastoa ja kirjaston sähköisiä aineistoja - Panostamme varhaiskasvatuksessa Diggaa mun digimatka-hankeeseen. Kasvatamme digiosaamista koulutuksin, otamme käyttöön uutta laitteistoa sekä digitaalisen kasvun kansion ja varhaiskasvatussuunnitelman. - Valmistaudumme käyttöönottamaan Apotti – asiakas- ja potilas-tietojärjestelmän
	2.2 Panostamme ennaltaehkäisevään toimintaan, jossa liikunta, kulttuuri ja yhdessä tekeminen ovat keskiössä	- Käynnistämme alueellisesti maksuttomia harrastekerhoja yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa - Kehitämme avointa kerhotoimintaa perhekeskuksissa ja kouluissa - Kehitämme kansalaisopiston toimintaa aktivoijana ja yhteisöllisyyden luojana opetushallituksen hankerahan voimin - Edistämme urheilukeskuksen monitoimihallihanketta ja määritämme kunnan roolin hankkeessa
	2.3 Häivytämme kuntarajoja palveluissa ja yhteistyössä naapurikuntien kanssa	- Olemme osallisia ja aktiivisia Helsingin seudun ja Kuuma-alueen kuntayhteistyössä palveluiden kehittämisessä - Ylläpidämme Vesilaitoksen varautumistoimia yhteistyössä naapurikuntien kanssa - Kehitämme vastaanottotoimintaa saatavuuden parantamiseksi mm. valinnanvapauskokeilun ja kotisairaalakokeilun avulla - Tuemme erityisryhmiä mm. avustajakeskustoiminnan käynnistykseillä 2018
	2.4 Korostamme lähipalveluiden merkitystä kunnan palveluverkossa myös tulevaisuudessa	- Lisäämme Tuusulaan kehitysvammaisten asumispalvelua omana toimintana käynnistämällä kehitysvammaisten ympärivuorokautisen palveluasumisyksikön - Toteutamme Kellokosken lähiliikunta- ja harrastuspaikan - Kehitämme uusia tapoja tuottaa lähipalveluita liikkuvana toimintana tai sähköisenä palveluna
	2.5 Varmistamme sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden sote-maakunt uudistuksessa yhtenä kunnan menestystekijänä	Käynnistämme sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden järjestämistehtävän toteuttamisen Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä
	2.6 Varmistamme Tuusulassa matkailun kynnyksen peruspalveluihin ja palvelut ovat kaikille kuntalaisille tasavertaiset.	- Yhtenäistämme palveluiden kriteerit Keski-Uudellamaalla järkeväällä palvelutuotantoa heikentämättä palvelukokonaisuutta ja palvelun saatavuutta - Vahvistamme lapsiperheiden varhaisen tuen palveluita mm toimialarajat ylittävän perhekeskustoimintamallin avulla - Vahvistamme kotiin vietävillä tuetun asumisen palveluilla asiakkaan omaa aktiivisuutta ja itsenäistä selviytymistä kehitysvammaisissa, vanhuspalveluissa ja päihde ja mielen-terveyspalveluissa - Siirrämme opiskeluhoitolain mukaiset psykologi- ja kuraattori-palvelut osaksi kasvatusta- ja sivistystoimea. Huomioimme siirron yhteydessä lakimuutoksen vaikutukset kuraattori- ja psykologi-palveluihin ja vahvistamme oppilaan tuen organisoitua.
	2.7 Huolehdimme kaikkien oikeudesta arvokkaaseen vanhuuteen	- Järjestämme yhteistyössä järjestöjen kanssa toimintamuotoja, joilla mm yksinäisyyttä voidaan lievittää ja pitää ikäihmiset henkisesti ja fyysisesti vireinä sekä sosiaalisesti aktiivisina. - Juurrutamme asiakasarvoa korostavaa toimintakulttuuria koulutamalla, seuraamalla asiakaskokemusta, ja muuttamalla toimintatapoja Riihikodossa, kotiuttamis- ja arviointiyksikössä ja kotihoidossa. - Uudistamme kotihoidon toimintamallia siten että kotihoidon henkilöstön ajankäyttö tehostuu ja asiakaskohtainen välitön työ-aika lisääntyy. Yhteistyössä K6-kuntien kanssa aloitetaan virtuaalikotihoito -projekti, jonka avulla löydetään asiakastarpeita, joihin voidaan vastata kuvallisella etäohjauksella. Koko

		kotona asumista tukeva henkilöstö (kotihoito, kotiuttamis- ja arvioitavuuksikkö, Riihikodin lyhytaikaisuuksikkö) koulutetaan Kunnan Hoitaja -koulutuksella, jonka tuottaa keinoja / tukea kuntouttavaan hoitotyöhön. - Turvaamme omaishoitajille vapaavuorokaudet ja monipuolisen sijaishoidon. - Tuemme omaishoitajien jaksamista säännöllisillä terveystarkastuksilla ja kuntoutuksella (Kiljava) - Turvaamme ikäihmisten asumisen omassa kodissa tai kodinomaisesti tutussa ympäristössä käynnistämällä valtuustokaudella uusimuotoista ja yhteisöllistä asumiskokeilua mm ryhmäasumista Jokelassa ja Kellokoskella.
lisäys ko. kohdan oppuun: myös suunnitelmalla yhteistyössä yhteistyökumppanien kanssa		- Huolehdimme riittävästä palveluasumispaikkojen määrästä kaikissa kuntakeskuksissa - Tehostamme kotiutumista ja tuemme kotona asumista vanhuspalveluissa. Uudistamme Kotiutus- ja arviointiyyksikön sekä lyhytaikaisuuksikön ja kotihoidon toimintamallit - Lisäämme omaishoitoa ja perhehoitoa palvelujen järjestämistapana vanhus- ja vammaisuuksissa. Osallistumme STM:n Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa – hankkeeseen - Luomme vaihtoehtoisia palvelumalleja yhdessä Tuusulan kunnan ja Yrjö ja Hanna-säätiön kanssa - Kehitämme ikäihmisten kulttuurisen hyvinvoinnin palveluita ja osallisuutta vanhustyön hankkeessa vuosina 2018-2021 - Järjestämme yhteistyössä järjestöjen kanssa toimintamuotoja, joilla mm yksinäisyyttä voidaan lievittää ja pitää ikäihmiset henkisesti ja fyysisesti vireinä sekä sosiaalisesti aktiivisina. - Lähdemme suunnittelemaan uusimuotoista ja yhteisöllistä asu-miskokeilua mm. ryhmäasumista Jokelassa ja Kellokoskella yhteistyössä yhteistyökumppanien kanssa
	POIS	
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
3. Muuttotappiosta vahvaan kasvuun ja vakaaseen talouteen	3.1 Vahvistamme ja tasapainotamme kunnan taloutta	- Pidämme toimintamenojen kasvun suunnittelukaudella enintään 1 % / vuosi - Kasvatamme kunnan yhteisöverotulojen kehittymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla: yhteisöverotulojen kasvu on yli 5,0% vuodessa koko taloussuunnitelmakauden ajan - Tehostamme ja yhtenäistämme edelleen kunnan hankintaprosesseja mm. luomalla yhtenäisen toimintamallin ja asiakirjat - Tehostamme sähköisen Clouidia-hankinta- ja kilpailutusjärjestelmän käyttöä siten, että kaikki hankinnat kilpailutetaan järjestelmällä ja varmistamme hankintaosaamisen - Päivitämme kunnan hankintaohjeet - Edistämme lähihankintoja hankinnoissamme
	3.2 Olemme kilpailukykyisiä verotuksen, taksojen ja maksujen osalta naapurikuntiin nähden	
	3.3 Hillitsemme velkaantumisvauhtia	- Hidastamme kunnan velkaantumistahtia; teemme suunnitelman 10 vuoden investointiohjelmasta ja jatkamme kunnan kiinteistöjen realisointia. - Kokeilemme uusia, perinteisestä budjettirahoituksesta poikkeavia toteutus- ja rahoitusmuotoja investointien toteutukseen.
	3.4 Mahdollistamme asukasluvun sekä työpaikkoja tuovien yritysten määrän kasvun ja kasvatamme maanmyyntituloja	- Painotamme työpaikkaintensiivisyyttä työpaikka-alueiden tonttien luovutuksessa kasvattaaksemme kunnan työpaikkaomavaraisuutta - Ensimmäiset realisointiprojektin asemakaavat valmistuvat. Valmisteltavat asemakaavat päätetään kaavoituksen työohjelmassa - Teemme raakamaahankintaa naapurikuntien tapaan kohtuullisella hintatasolla, mikä toisaalta kasvattaa mahdollista tuottoa sekä pitää tontinmyyntihintatason maltillisena. Keskitymme tonttituotannon kannalta merkittävimpiin hankkeisiin ottaen

	POIS	huomioon hankkeiden aikatauluriskit esim. maanomistukseen liittyen. - Laadimme kaavoitussuunnitelman yleiskaava 2040:n tai sen valmisteluvaiheen aineiston mukaisesti (vuoden 2017 lopulla valitaan kaavoituksen vuoden 2018 työohjelman projektit) ja sitoudumme siihen vähintään kahden vuoden ajaksi - Kaavoitamme ja ohjaamme asuntorakentamista siten, että voimme toteuttaa eri talotyyppisiä eri rahoitusmalleja käyttäen erilaisille asukasryhmille. - Toimimme joustavasti resursoinnin osalta ja teemme lisäpanostuksia kesken budjettikauden, mikäli tämä edistää akuuttiin tonttipulaan vastaamista.
	3.5 Tuemme kunnan kasvua joukko-liikenteeseen panostamalla Lisäys: Tutkitaan Ruskeasannan aseman mahdollista käyttöönottoa yhdessä HSL:n kanssa	- Suunnittelemme kuntalaisia paremmin palvelevat joukkoliikenteen linjastot vuosien 2017 ja 2018 aikana yhteistyössä HSL:n ja asukkaiden kanssa. Pidämme tärkeänä asiakaskokemuksen ja asiakasymmärryksen korostumista palveluiden suunnittelussa. - Viestimme kunnan tavoitteista ja tarpeista HSL:n suuntaan ja pyrimme vaikuttamaan heidän suunnitteluperiaatteisiin. - Keskitymme voimakkaammin vaihdollisten joukkoliikennematkojen sujuvuuteen, jotta voimme varmistaa laadukkaat, sujuvat ja turvalliset vaihtoyhteydet ja –paikat. - Markkinoimme aktiivisesti joukkoliikenteen mahdollisuuksia yhteistyössä HSL:n kanssa ja kasvatamme sekä nykyisten asiakkaiden joukkoliikenteen käyttöä että uusien asiakkaiden määrää. - Ohjaamme liikenteen kasvun joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn. Maankäytön tiivistyminen edesauttaa kestävien kulkumuotojen toimivuutta ja edistää niiden kilpailukykyä. - Edistämme yhteistyössä HSL:n, kuntien ja valtion kanssa liityntä-pysäköintipaikkojen toteuttamista polkupyörille ja henkilöautoille raideliikenteen asemille ja muihin joukkoliikenteen solmupisteisiin. - Lisäämme vähäpäästöisen liikenteen osuutta joukkoliikenteessä kunnan kestavan kehityksen-arvon mukaisesti
	3.6 Parannamme Tuusulan sisäistä liikennettä käyttäen uusia älysovel-luspohjaisia malleja, liikkumisen palveluna (MAAS)-toimintamalleja ja kutsuohjatun liikenteen mahdollisuuksia kaikenikäisten liikkumisen mahdollistamiseksi	- Kehitämme uusia liikkumisen tapoja yhteistyössä HSL-kuntayhtymän kanssa työmatkaliikenteeseen, kunnan keskustan väliseen liikenteeseen, poikittaisliikenteeseen ja rajojen yli naapurikuntiin liikkumiseen mm. syöttöliikenteenä asemille - Pilotoimme liikkumisen palveluna (MaaS) HSL:n tai muun kumppanin kanssa - Suunnittelemme ja toteutamme liikkumisen ekosysteemin Hyrylän alueelle. Myöhemmässä vaiheessa teemme suunnitelmat Kellokosken, Jokelan ja haja-asutusalueiden osalta
	3.7 Tuemme kylien täydennysrakentamista ja luomme samalla edellytyksiä tämänhetkisten asukkaiden liikenneyhteyksien parantamiselle	
	3.8 Pyrimme vaikuttamaan siihen, että raideliikenteen vuoroja lisätään pääradalle (lisäraideparin valmistuttua) ja lakkautetut seisakkeet palautetaan – asiakaspohjan laajentaminen	
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
4. Tehokas kaavoitus ja linjakas maapolitiikka ovat kasvun perusta	4.1 Edistämme kunnan kasvua mahdollistamalla monipuolisen asumisen ja vireän elinkeinotoiminnan LISÄYS 4.1 ensimmäinen kohta: ja väliaikaistoimintaan.	- Tarjoamme kunnan tyhjänä olevia kiinteistöjä pop up-toimintaan - Kokoamme luettelon kunnan vapaista kiinteistöistä, niiden elinkaaresta ja luomme kriteeristön ja hinnaston luovutuksen perusteista - Tuemme ja olemme mukana synnyttämässä uudenlaista yrittäjyyttä ja toimimme kokeilualustana esimerkiksi hackathoneissa

		Toimimme pilottialustana yrityksille. Kehitämme mm. tilojen ajanvarausohjelmaa yhteistyössä vuoden 2017 aikana
	4.2 Jatkamme kunnan maapolitiikkaa nykyisellä maapolitiittisella ohjelmalla	Hiomme maapolitiittisen ohjelman muotoiluja saadun palautteen perusteella. Viestimme, että mahdolliset muutokset eivät tuo olennaisia muutoksia itse maapolitiikkaan eikä maan hintatason voi olettaa nousevan.
	4.3 Jatkamme raakamaan hankintaa kasvu- ja täydennysrakentamisalueilta.	- Panostamme erityisesti yleiskaava 2040:ssa osoitettuihin ensimmäisen kauden alueisiin maanhankinnan osalta. - Sovimme maanhankintaneuvotteluille ajallisen takarajan, jonka jälkeen sovelletaan MRL:n mahdollistamaa keinovalikoimaa maa-kauppojen toteutumiseksi
	4.4 Tehostamme kaavoitusta resursseja lisäämällä ja toimintaa kehittämällä.	- Kehitämme toimintaa ohjelmoiden aiempaa paremmin kaava-hankkeen vaiheet sekä lähtötietoselvitysten laatimisen että kuntakehityksen ja tekniikan toimialan sisäisen ja toimialojen välisen yhteistyön osalta. - Merkittävistä kaavahankkeista tehdään projektisuunnitelma
	4.5 Selvitämme ja parannamme kyllien täydennysrakentamisen edellytyksiä yleiskaavatyön yhteydessä.	Uudistamme osayleiskaavojen mitoitus ja rakennusjärjestystä, sillä yleiskaava 2040 on edelleen taajamien ulkopuolisilta alueilta hyvin yleispiirteinen.
	4.6 Laitamme alulle Itäisen ohikulkutien työpaikkarakentamisen.	- Laadimme Sulan työpaikka-alueen asemakaavan ja myymme ensimmäiset tontit alueelta - Laadimme Rykmentinpuisto III –asemakaavan käyden markkina-vuoropuhelua sijoittajien kanssa hankkeista - Teemme kohteista mielenkiintoisia työpaikka-alueiden brändäyksen avulla. - Suunnittelemme alueet yhdessä investoijien ja alueelle sijoittuvien yritysten kanssa.
	4.7 Keskitämme kunnan kasvun pääasiassa keskusta-alueille samalla panostaen merkittävästi elinympäristön laatuun	Hyrylä - Tiivistämme Hyrylää ja sen kaupallisia palveluja ja kehitämme keskustaa Tuusulanväylän molemmin puolin häivyttämällä tien jaksaa vaikutusta - Panostamme Hyrylän nykyisen keskustan viihtyvyyteen ja siisteyteen niin ympäristöä parantamalla kuin toimintaa, tapahtumia synnyttämällä yhteistyössä asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. - Edistämme Hyrylän keskustan asemakaavoitusta joko hankekaavoituksena tai kunnan omistamien kiinteistöjen osalta mahdollisuuksien mukaan asemakaavamuutoksia tehden määräyksiltään väljiksi, jolloin tontinluovutuskilpailuissa esitetyt ratkaisut voidaan toteuttaa muuttamatta asemakaavaa. - Hyväksymme Suutarintien asemakaavan muutoksen. - Valmistelemme entisen seurakuntakeskuksen tontin ja vanhan ostoskeskuksen alueen tontin asemakaavan muutoksia. - Valmistelemme kirjaston viereisen alikulun uusimisen suunnitelmia ja käymme neuvottelut ELY-keskuksen kanssa sopien toteutuksesta. Teemme päätöksen hankkeen jatkosta selvitettyämme kansirakenteen toteutusmahdollisuuden ja -tarpeen. - Ratkaisemme Hyrylässä vanhan paloaseman (puretaan 2018), Hyrylän ostoskeskuksen ja toriympäristön ja Tuuskodon alueen tulevan käytön. - Hyväksymme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman vuonna 2017. Järjestämme kilpailutuksen Tuuskodon osalta ja asemakaavotusta jatketaan hankkeena ko. kiinteistön osalta. Saamme lainvoimaiseksi Suutarintien asemakaavan muutoksen. - Hyväksymme uuden kunnantalon toteutusmallin. Jokela - Kehitämme Jokelaa puutarhakaupunki-idean pohjalta niin, että asemaseudun ympäristö saadaan rakentumaan ottaen mukaan lampien vesielementit ja niiden virkistyskäyttö. Säilytämme lampien ranta-alueet virkistysalueina. Kellokoski - Kehitämme Kellokoskea yhteen sovittaen sairaala-alueen ja keskustan kehittämisen ja liitämme siihen Keravanjoen virkistyskäytön parantamisen.

vuonna 2018

POIS

		Jatkamme neuvotteluja Ruukin pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamiseksi kiinteistön omistajan ja valtion viranomaisten kesken.
LISÄYS kohtaan 4.8. KUTEN TA2017: Ensimmäinen kohta: Edistämme maakuntajärven ja Tuusulanjärven sekä Tuusulanjoen virkistyskäyttöä, sen saavutettavuutta ja roolia vetovoiman rakentamisessa Tuusulanjärven kulttuuriyhteisöineen.	4.8 Parannamme Tuusulanjärven ja Tuusulanjoen virkistyskäyttöä ulkoilureitein ja tekemällä uimarannat molemmille puolille järveä huomioon ottaen Tuusulanjoelle tehdyt uimapaidat.	- Nostamme Tuusulanjärven kehittämisen yhdeksi uuden kuntastrategian kehittämisohjelmista - Otamme huomioon vesistöjen merkityksen tärkeänä osana keskuksen vetovoimatekijöitä. - Laadimme rantojen kehittämisen yleissuunnitelman ja Tuusulanjärven ja –joen virkistyskäyttöä lisäävät hankkeet toteutetaan laadittavan yleissuunnitelman mukaisesti. - Tuusulanjärven eteläpään rantareitit (sekä läntinen että itäinen) suunnitellaan vuonna 2018 ja toteutukset käynnistyvät - Jatkamme työskentelyä ranta-alueiden suunnittelun ohjausryhmässä, tai uuden kehittämisohjelman mukaisella ryhmällä - Varaudumme Sarvikallion kehittämissuunnitelman toteutukseen yhteistyössä Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa
	4.9 Etsimme aktiivisesti tapoja, joilla uudisrakentamisen ja kasvun tarpeet sopeutetaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja maisemaan niin, että sekä vanha että uusi saavat lisä-arvoa toisistaan	
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
5. Vireä yritys-toiminta tuo työtä, hyvinvointia ja uusia asukkaita	5.1 Rakennamme Tuusulan elinvoiman ja hyvinvoinnin perustan vireälle, elinvoimaiselle yritystoiminnalle	
	5.2 Kasvatamme kunnan työpaikkaomavaraisuutta	- Asemakaavoitamme yleiskaava 2040:ssä osoitettuja työpaikka-alueita ml. Sulan työpaikka-alue ja Rykmentinpuisto III - Laajennamme Kelatien tp-aluetta - Edistämme voimakkaasti Focus-alueen kaavoitusta ja toteutusta
	5.3 Hyödynnämme yhä paremmin Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyyden tuomat mahdollisuudet ja rakennamme Focus-alueen osaksi tulevaisuuden lentokenttäkaupunkia ja työpaikkakeskittymää	- Hyväksymme Focus-liikekeskuksen asemakaavan - Edistämme voimakkaasti Focus-osayleiskaavan alueiden asemakaavoitusta maanhankinnan onnistuttua. Maanhankinta tehdään tehokkaasti ja taloudellisesti. Alueella aloitetaan louhinnat tonttien ja Kehä IV:n toteuttamiseksi. - Brändäämme ja konseptuimme Focus-alueen
	5.4 Tarjoamme lentokentän työntekijöille luontaisen asuinpaikan.	Hyödynnämme markkinoinnissa yhä enemmän Tuusulan sijaintia lentokentän läheisyydessä ja teemme kohdennettua markkinointia lentokentän ympäristössä työssä käyville
	5.5 Varmistamme yritystoiminnan suotuisan kasvun kaavoittamalla Tuusulaan työpaikka-alueita, etenkin Etelä-Tuusulaan, jossa yritystonttipula on pahin.	Laadimme Sulan työpaikka-alueen, Rykmentinpuisto III – työpaikka-alueen ja Kelatien laajennuksen asemakaavat.
	5.6 Selvitämme mahdollisuudet lisätä lähitoimittajien käyttöä hankinnoissamme lainsäädännön (mm Hankintalaki) suomin keinoin.	Selvitämme mahdollisuudet lisätä lähitoimittajien käyttöä ja päivitämme kunnan hankintaohjeet
	5.7 Parannamme matkailun mahdollisuuksia tärkeänä osana tulevaisuuden elinkeinotoimintaa	- Parannamme matkailun mahdollisuuksia erityisesti Tuusulanjärven ympäristössä. - Luomalla edellytyksiä matkailun suotuisalle kehitykselle luomme samanaikaisesti kuntalaisille uusia vapaa-ajan virkistysmahdollisuuksia.
	5.8 Varmistamme kunnan hyvän imagon, riittävän työpaikkatonttitarjonnan sekä osaavan työvoiman asumisen mahdollisuudet kunnassa	- Huolehdimme, että omakotitontteja on riittävästi tarjolla Etelä-Tuusulassa, Jokelassa ja Kellokoskella. - Määrittelemme yleiskaavassa asumisen kasvusuunnat, josta nostamme hankkeita kaavoitussuunnitelmaan ja kaavoitamme monipuolista asuntotarjontaa.

		- Panostamme Kellokosken ja Hyrylän AO-tontteja tuottaviin kaa-voihin – valmistellen Joenranta-asemakaavaa ja saaden Härskiven asemakaava hyväksytyä valtuustossa. - Lisäämme vuokra-asuntotuotannon osuutta mm. rakentamalla Aran pitkän korkotuen avulla kohtuuhintaisia asuntoja.
PORMESTARI-OHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
6. Kasvatus ja koulutus on uuden kunnan keskeinen painopistealue SIIRTO KOHDASTA 6.12 KOHTAAN 6.1 Selvitämme kielipainotteisen peruskouluopetuksen ja varhaiskasvatuksen käynnistämistä Lisäys 6.2 ensimmäiseksi kohdaksi: Tavoitteena on, että päiväkotien 3-6v. lapsiryhmissä samanaikaisesti läsnä olevien lasten määrä on 1/7 suhdeluvun mukainen. Lähipäiväkotiin pääsemisen mahdollistamiseksi sijoituksia voidaan tehdä enintään 1/8 suhdeluvun mukaan. Tämän tavoitteen toteutumista seurataan kevään 2018 aikana.	6.1 Toteutamme laadukkaita varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen palveluita, jotka osaltaan tukevat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia	- Määrittelemme mitä asiakaslähtöisyys tarkoittaa varhaiskasvatuksen palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja riittävyyden sekä palvelutarjonnan ja –käytön näkökulmista - Vahvistamme henkilöstön osaamista monikulttuurisuuden kohtaamisessa - Yhteensovitamme kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen palveluita. Mitoitamme palvelut alueellisesti riittävälle tasolle. - Laadimme selvityksen palvelusetelin käytöstä. - Panostamme palveluohjauksen kattavuuteen varhaiskasvatuksessa - Huomioimme uuden strategian linjaukset taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmatyössä
	6.2 Kehitämme palveluita asiakas-lähtöisesti ja turvaamme pienet ryhmäkoot	- Päivitämme Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman vuoden 2018 aikana. - Panostamme ennalta ehkäisevän toiminnan kehittämiseen. Lisäämme erityisopettajien ja oppilaanohjaajien määrää - Toteutamme opetussuunnitelmaa painopisteinä yhteisöllisyys sekä arviointi. - otamme käyttöön Wilman- arviointityökalun - otamme yhteisöllisyyteen liittyvät yksikkökohtaiset tavoitteet osaksi työsuunnitelmia - järjestämme koulujen yhteisen Veso- päivän - Tuemme tieto- ja viestintätekniikan käyttöönottoa kokeilemalla Chromebook –laitteita, joiden avulla voidaan hillitä laitekustanusten kasvua. - Muutamme osa-aikaisia tehtäviä kokoaikaiseksi ja otamme käyttöön tv-taitotasotavoitteet koko kunnassa.
	6.3 Vahvistamme perheiden varhaisen tuen palveluita ja lisäämme erityisen tuen resursseja	- Vahvistamme varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lastensuojelun kanssa yhteisiä käytänteitä perheiden ja huoltajien tarpeiden tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi. - Kokeilemme 3v.-tarkastusten tekemistä päiväkodissa yhteistyössä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja perheneuvolan kanssa. - Lisäämme yhteistyötä perhevalmennusten toteuttamisessa - Lisäämme pedagogisen johtajuuden osaamista ja sen kehittämistä uuden varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamiseksi. Muodostamme koulutuskalenterin henkilöstön osaamistarpeet huomioiden. - Kehitämme Perhekeskustystä ja aloitamme Mainingissa jokapäiväisen avoimen toiminnan syksyllä 2017. Kartoitamme yhteistyön lisäämistä kolmannen sektorin kanssa.
	6.4 Kehitämme varhaiskasvatusta ja sen eri muotoja	- Teemme selvityksen maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtymisestä valtuustokauden aikana. - Kartoitamme 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutukset talouteen kaudelle 2019-2020. Tarkastelemme maksutuottoja ja uuden asiakasmaksulain vaikutuksia. - Muutamme kerhojen toiminnan maksuttomaksi syksystä 2018 - Toteutamme varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tulevat uudistukset. Uudistuksia tulossa vuoden 2018 aikana, mahdollisesti jo 1.1.2018 alkaen. Muutosten tekemiseen varataan resursseja. Huoltajia tiedotetaan uudistuksista. Uudistusten lisäksi toteutetaan indeksikorotustarkistukset 1.8.2018. - Palautamme perheiden subjektiivisen oikeuden saada lapsilleen päivähoitopaikan valtuustokauden aikana.
Muutettiin seuraavaksi: Palautamme perheiden subjektiivisen oikeuden saada lapsilleen päivähoitopaikan syksystä 2019 alkaen.		

Lisäys: ja ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin
 Lisäys: joilla voi olla vaikutusta investointiohjelmaan
 2018-2022

	- Selvitämme mitä vaikutuksia oikeuden palautuksella on - Kehitämme ja edistämme avointa varhaiskasvatusta ja kerhotoimintaa. Lisäämme kerhotoiminnan paikkoja kysynnän mukaan. - Pyrimme valtuustokauden aikana saavuttamaan valtakunnallisen tavoitteen nostaa varhaiskasvatukseen osallistumisastetta 3-5-vuotiaiden lasten osalta (Suomessa 73,8% kun muissa Pohjoismaissa se on 95%.)
6.5 Rakennamme Monion tällä valtuustokaudella ja sen käyttöönottoa hyödynnetään asuntomessujen sekä muussa kunnan markkinoinnissa ja viestinnässä.	- Suunnittelemme Moniota rakennuksen ja toimintojen osalta. - Käynnistämme Monion rakentamisen - Monion käyttöönoton yhteydessä tilojen yhteiskäyttö ja yhteistyö tehostuu kansalaisopiston, lukion, taiteen perusopetuksen oppilaitosten sekä kansalaistoiminnan ja muiden toimijoiden osalta.
6.6 Luovumme Hyrylän koulukeskuksesta 2020-luvulla.	
6.7 Teemme vaalikauden aikana yläkoulu-uudistussuunnitelmat Hyökkälän – ja Riihikallion yläkoulujen laajentamiseksi ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun aikataulutuksen.	- Teemme yläkoulu-uudistussuunnitelmat Hyökkälän – ja Riihikallion yläkoulujen laajentamiseksi ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun aikataulutuksen - Teemme Hyökkälän ja Riihikallion koulujen hankesuunnitelmat sekä arvioimme Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun kustannuksia, aikataulua sekä kapasiteettia. Näiden selvitysten pohjalta päätetään miten palveluverkon osalta edetään.
6.8 Varmistamme puhtaan sisäilman kunnan kiinteistöissä. Tuusula asettaa nollatoleranssin sisäilmaongelmille. Havaittuihin ongelmiin puututaan ripeästi.	- Varmistamme sisäilma-asioiden sujuvan käsittelyn ja avoimuuden sekä ratkaisun tarkastelemalla prosesseja, oirekartoitusten toteutusta, raporttien julkaisua ja kohde/yksikkökohtaisia työryhmiä sekä viestintää ja suunnittelua. - Teemme päätökset tarvittavista korjaus- tai korvausinvestoinneista kiinteistöjen osalta - Teemme tarvittavat kiinteistöjen kuntotutkimukset, jotta voimme tehdä päätöksiä kouluverkostamme
6.9 Laadimme oppilasmäärään ja koulukiinteistöjen kuntoon liittyvät periaatteet.	
6.10 Emme tee muutoksia kouluverkkoon. Alakoulujen tulee olla lähikouluja ja sen vuoksi niitä ei vaalikauden aikana suljeta - Poikkeuksena mahdolliset sisäilmaongelmat tai oppilasmäärän merkittävä lasku.	
6.11 Turvaamme ruotsinkielisen alakouluopetuksen Tuusulassa.	
6.12 Kehitämme Tuusulan lukiota ja yhteistyötä eri tahojen kanssa - Kehitämme Tuusulan lukion toimintaa, kurssitarjontaa ja kolmen toimipisteen yhteistyötä nykyistä vetovoimaisemmaksi. - Kehitämme Tuusulan lukion kolmea toimipistettä laadukkaaksi ja monipuolisen kurssitarjonnan lukioksi. - Lisäämme kansainvälisyyttä mm selvittämällä IB-linjan saamisen Tuusulan lukioon ja teemme tarvittavan hankemuksen, jos linjan saaminen näyttää mahdolliselta. - Tuemme tavoitteellisen urheilun tai muun harrastamisen ja opiskelun	- Selvitämme IB-lukion ja englanninkielisen opetuksen mahdollisuudet Monion yhteyteen. - Selvitämme kielipainotteisen peruskouluopetuksen ja varhaiskasvatuksen käynnistämistä tämä siirretään kohtaan 6.1.

	yhteensovittamista lukiossa mahdollistamalla joustavia opiskelujärjestelyjä.	
	6.13 Tiivistämme yhteistyötä koulutuskuntayhtymä Keudan ja kolmannen sektorin kanssa.	Selvitämme uusia oppilaistoyhteistyömahdollisuuksia ennakoivan rekrytoinnin tueksi.
	6.14 Turvaamme nuorisotyön resurssit ja turvaamme nuorisotyön resurssit ja varmistamme Hyrylään toiminnan lisäksi tiloja, jotka ovat yhteiskäyttöisiä muiden toimijoiden kanssa.	Lisäämme alueellisen nuorisotyön kokoontumispaikkoja ja tapahtumia yhteistyössä 3. sektorin ja tulosalueiden kanssa
	6.15 Selkeytämme nuorisotakuun toimivuutta. Perusopetuksen jälkeen jokaiselle nuorelle taataan joko jatkokoulutuspaikka tai jatkokoulutukseen/työhön suuntaumiseen valmentavaa toimintaa.	Lisäämme mahdollisuuksia löytää nuorelle sopiva jatkokoulutuspaikka opinto-ohjaukseen ja erityisen tuen kehittämiseen panostamalla.
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
7. Kulttuuri on osa Tuusulan identiteettiä	7.1 Vahvistamme Tuusulan imagoa kulttuurikuntana	- Selvitämme mahdollisuudet käynnistää kulttuurikaveri tai -luotsitoiminnan - Teemme varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman yhteistyössä. - Korostamme kulttuurin merkitystä varhaiskasvatuksessa vuosina 2018-2019. - Teemme yhteistyötä kulttuuripalveluiden kanssa - Tutustumme lapset omaan kulttuuriseen lähiympäristöön varhaiskasvatuksesta alkaen. - Kokeilemme uusia työkaluja kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksessa - Käynnistämme lukion kulttuurikasvatussuunnitelman luomisen yhteistyössä vuonna 2019 - Kehitämme museoiden yleisötyötä rekrytoimalla yleisötyön amanuenssin
	7.2 Tuotamme kuntalaisille hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä monipuolisella kulttuuritarjonnalla edistämällä samalla kunnan elinvoimaisuutta	- Turvaamme kulttuuripalveluiden toimintaresurssit ja pyrimme lisäämään niitä maltillisesti leikkauksia edeltävälle tasolle toiminnan painopisteitä uudistaen - Tuotamme laadukkaita ja helposti saavutettavia kulttuuritapahtumia ja -palveluita. - Kehitämme verkostoyhteistyötä ja yhdessä tekemisen -mallia kulttuuritoiminnassa - Edistämme Tuusulan tapahtumatuotantoa elinvoiman rakentajana
	7.3 Kehitämme kirjastoista matalan kynnyksen kulttuuri- ja kohtaamispaikkoja	- Kehitämme kirjastojen tapahtumatointia uuden kirjastolain hengessä. - Aloitamme kirjastoissa erityisryhmien (mm. maahanmuuttajat) palvelutarpeiden kartoittamisen ja palveluiden kehittämisen.
	7.4 Tuemme yhdistysten ja yhteisöjen kulttuurityötä avustuksilla	Tuemme kuntalaisten omaehtoista toimintaa
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
8. Kestävä kehitys ja luonto ovat yhteisiä arvojamme	8.1 Määrittelemme luonnonsuojelulliset tavoitteet pohjavesien, luonnonympäristöjen ja suojelualueiden osalta	

LISÄYS:
Laadimme taideohjelman Rykmentinpuiston 2017 lisäksi myös Tuusulan muille alueille

	8.2 Teemme ohjelman luonnonsuojelualueiden perustamiseksi	Haemme ELY:stä Suomi 100 – juhluvuoden kunniaksi osoitettujen luonnonsuojelualueiden perustamista vuonna 2017 jo valittujen kohteiden osalta. Tämän jälkeen selvitämme muiden potentiaalisten kohteiden suojelemista.
	8.3 Puhdistamme Kellokosken Ruukin alueen pilaantuneet maat yhdessä valtion ja kiinteistön omistajan kanssa	Edistämme vuonna 2016 aloitettuja neuvotteluja kiinteistönomistajan ja valtion kanssa
	8.4 Jatkamme energiatehokkuusohjelmaa	Toteutamme kunnanhallitukseen hyväksymää energiatehokkuusohjelmaa. Toimintasuunnitelman tavoitteet eivät saa vaarantaa terveellistä sisäilmaa.
	8.5 Suosimme uusiutuvan energian käyttöä kaikessa uudisrakentamisessa ja lämmitysjärjestelmien saneerauksissa	
	8.6 Vahvistamme kestävän kehityksen ja luontoarvojen toteutumista kunnan ja asukkaiden toiminnassa	- Aloitamme uuden luontopainotteisen esiovetusryhmän vuonna 2018 - Vahvistamme lasten luontosuhdetta varhaiskasvatuksen toiminnassa kiinnittäen huomiota luontoon oppimisympäristönä, sen esteettiseen kokemiseen ja kestävän kehityksen –ajatuksen juurruttamiseen. - Huomioimme hankinnoissa ympäristöystävällisyyden, luontoarvot ja kestävän kehityksen mm. kuljetusten ja toimitusaikojen osalta - Hyödynnämme yhä enemmän monitoimilaitteita ja vähennämme tulostamista - Jatkamme led valoihin siirtymistä kunnan kiinteistöissä ja katuvalaistuksessa
PORMESTARIOHJELMAN PÄÄMÄÄRÄ	PORMESTARIOHJELMASTA NOUSEVAT TAVOITTEET	TOIMENPITEET JA TOTEUTUSOHJELMAT 2018
9. Kohti uutta kuntaa ja maakuntaa	9.1 Valmistelemme uuden kunnan rakentamista, maakuntahallintoon siirtymistä ja sote-tehtävien siirtoa yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa	- Rakennamme uuden kunnan prosesseja ja organisaatiota ja kehitämme uuden kunnan hallinto- ja tukipalveluita - Prosessien ja organisaation uudistamista jatketaan vuonna 2018 tukipalveluiden uudistuksella. Hallinnon ja tukipalveluiden uudistus on käynnistetty vuonna 2017 ja se otetaan asteittain käyttöön. Viimeiset osat otetaan käyttöön viimeistään 31.12.2018 (taloushallinnon kehittäminen, päätöksenteon tuki ja HR-palvelut) - Selvitämme ruokapalveluiden seudullisia yhteistyömuotoja ja teemme päätökset asiassa. Jatkamme neuvotteluja naapurikuntien kanssa ja pyrimme päätöksiin 12/2018 mennessä osana uuden kunnan tukipalveluiden rakentamista - Arvioimme perustietotekniikkapalveluiden järjestämistapaa uudessa kunnassa - Valmistelemme Kuuden Sote-kuntayhtymän käyttöönottoa yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa - Kehitämme luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaation toimintakulttuuria - Vahvistamme esimiesten muutosjohtamisosaamista - Varmistamme riittävän tiedottamisen henkilöstölle muutokseen liittyvissä asioissa.
	9.2 Olemme reilu ja oikeudenmukainen työnantaja	- Tarkennamme kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. - Hyödynnämme tarvittaessa nimetöntä rekrytointia tasa-arvoisen rekrytointien varmistamiseksi.
	9.3 Huolehdimme työntekijöiden koulutuksesta ja ammatillisesta kasvusta sekä terveellisestä ja turvallisesta työympäristöstä	- Huolehdimme työntekijöiden turvallisesta työympäristöstä ja panostamme sisäilma-asioiden viestintään - Uudistamme sisäilmaprosesseja ja luomme toimintamallin havaittujen sisäilmaongelmien ratkaisuun - Tavoittelemme palvelun paranemista ja kustannusten hallinta seudullisen työterveyshuollon myötä

	- Jatkamme suoriutumiseen perustuvan palkitsemisen kehittämistä - Hyödynnämme työhyvinvointiohjelmaa osana kunnan työhyvinvointijohtamista. - Luomme edellytykset työyhteisöjen työhyvinvointikorttikoulutuksille sisäisten korttikouluttajien avulla.
9.4 Häivytämme kuntarajoja palveluissa ja toiminnassamme ja yhteistyö naapurikuntien kanssa on arkea	- Olemme osallisia ja aktiivisia Helsingin seudun ja KUUMA-alueen yhteistyössä ja alueen kehittämisessä - Tuomme esiin tuusulalaiset näkemykset metropolialueen asioissa sekä maakunnan että eduskunnan suuntaan. - Lisäämme arjen yhteistyötä KUUMA-kuntien kanssa
9.5 Teemme kuntaliitos-selvityksen Järvenpään kanssa vaalikauden aikana, johon myös Kerava voi halutessaan liittyä.	Järjestämme kunnallisen kansanäänestyksen ennen mahdollista kuntaliitosta. POIS
9.6 Olemme aktiivisesti mukana Kuuma-kuntien yhteisessä sote-valmistelussa	Vaikutamme aktiivisesti Maakuntahallinnon valmistelussa ja KUUMA-yhteisössä edunvalvontaa painottaen
9.7 Turvaamme palveluiden määrällisen ja laadullisen tason sote-siirtymävaiheeseen asti	Huolehdimme, että siirto maakuntaan tapahtuu niin, että kaikista asukkaista huolehditaan ja varmistamme erilaisista elämänhallinnan vaikeuksista kärsiville tarvittavan ja riittävän tuen
9.8 Puramme yhteistyötä haittaavat siilot ja raja-aidat hallinnossamme ja toiminnassamme.	- Organisoimme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuden johtamisen - Laadimme terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen toimintasuunnitelman palvelukokonaisuuden käynnistämiseksi - Vahvistamme hyvinvointitiedolla johtamisen edellytyksiä kunnassa - Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja jatkamme esimiesvalmennuksia - Käynnistämme ja vakiinnutamme keskitetyn taloushallinnon toiminnan - Uudistamme tiedon- ja asiakastiedonhallintaa sekä teemme asiakastiedonhallinnan linjaukset - Varmistamme uuden tietosuojasetuksen mukaiset toimintatapojen sujuvan käyttöönoton - Jatkamme digitaalisten työvälineiden ja työskentelytapojen hyödyntämistä - Hyödynnämme kattavasti Kuntaria toiminnan, talouden ja henkilöstön johtamisessa ja kehitämme järjestelmää mm. talous- ja toimintasuunnitelman laadinnan työvälineeksi - Uudistamme varautumisen johtamisen toimintamallin ja otamme sen käyttöön

STRATEGIAN SEURANTA

Strategian toteutumista seurataan vuosittain tavoitteiden, niihin liitettyjen toimenpiteiden ja toteutusohjelmien etenemisen sekä ohjelma- ja projektisalkun seurannan avulla.

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan kunkin toimenpiteen kohdalla asteikolla 1–5 ja etenemisestä raportoidaan osavuositarkastusten ja toimintakertomuksen yhteydessä kuntatasoisena kokonaiskuvana. Lisäksi lautakunnat seuraavat omalle toimialueelleen kuuluvien vuosittain tavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien etenemistä.

Tuusulan kunta seuraa myös valtuustokaudelle asetettavien strategisten päämäärien edistymistä indikaattoreiden avulla. Indikaattorit valitaan siten, että ne tukevat kunnan uuden strategian toteutumista ja seurantaa.

Kestävä kehitys ja luonto

Yhteistyö ja osallisuus

Talous

Kansainvälisyys

Väestö

Hyvinvointi ja onnellisuus

Indikaattoreiden muutoksen seuraaminen auttaa arvioimaan, miten strategiassa asetetut päämäärät ovat edenneet valtuustokauden aikana. Koko valtuustokauden ajan tarkasteltavia indikaattoreita seurataan vuosittain toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä osin myös osavuositarkastusten yhteydessä. Valtuustokauden viimeisenä vuotena tehdään kokonaisarvio indikaattoreiden kehityksestä.

Indikaattorit vuonna 2018 ~~2021~~ poistetaan

Tavoitteet ja talousarvio vuodelle 2018 on laadittu pormestariohjelman pohjalta. Uuden strategian päämääriä tukevat indikaattorit vuosille 2019 – 2021 määritellään strategian uudistamisen yhteydessä. Vuonna 2018 seurataan indikaattoreita, jotka on koottu strategiatyön vielä ollessa kesken.

1. Väestö, osuus seudun väestönkasvusta

Tavoitteena on kasvaa vähintään samalla vauhdilla kuin Helsingin seutu *) keskimäärin.

Tavoitteena on päästä valtuustokaudella samaan kasvuvauhtiin kuin Helsingin seutu keskimäärin. Indikaattori kuvaa kunnan vetovoimaa, kilpailukykyä ja asemaa Helsingin seudulla. Väestönkasvusta seuraa verotulopohjan myönteinen kehitys. Väestön tasapainoinen ikärakenne ja edullinen huoltosuhde kertovat kunnan elinvoimasta. Nämä mahdollistavat monipuoliset palvelut.

*) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Kuuma-kunnat

2. Yhdyskuntarakenteen kehittyminen

Tavoitteena on, että vuosina 2018 - 2021 myönnettyjen asuntojen rakennusluvista keskimäärin 95% sijoittuu asemakaava-alueille keskustoihin.

Indikaattori kuvaa yhdyskuntarakenteen eheytymistä ja sen myönteisiä seurausvaikutuksia, kuten mahdollisuuksia järjestää palvelut kustannustehokkaasti olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntämällä. Keskustojen tiivistyminen luo edellytykset joukkoliikenteen palvelutason parantamiselle, taajamien kaupalliselle kehittämiselle ja nykyistä monipuolisemmalle asuntotutannolle. Tavoitteena on, että asukastiheys asemakaava-alueilla kasvaa.

3. Kunnan käytössä olevat tilat *) – (brutto) m² / asukas

Tavoitteena vähentää bruttoneliöitä/asukas keskimäärin 1 % vuodessa.

Tiivistämällä palveluverkkoamme tuemme kestävän kehityksen tavoitetta ja alennamme kiinteistökustannuksia. Palvelujen keskittäminen tukee osaltaan henkilöstön osaamisen hyödyntämistä ja tarkoituksenmukaista käyttöä. Kiinteistökustannuksia seuraamalla nähdään, paljonko palvelun järjestämisen kustannuksista kuluu kiinteistöjen hoitoon ja ylläpitoon palvelun sisällöllisen tuottamisen lisäksi.

**)Tytäryhtiöiden omistamat kiinteistöt, asuntotoimen hallinnoimat asunto-osakkeet, vuokratilayhtiöt ja TuKuKi:n omistuksessa olevat asunto-osakkeet jätetään laskennasta pois.*

4. Talous, toimintakate (=nettomenot) ja lainamäärä € / asukas

Näillä indikaattoreilla ohjataan, että kunta järjestää palvelut tehokkaasti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla ja että kunnan talous pysyy vakaalla pohjalla. Valtuustokauden tavoitteena on, että toiminta kasvun ja verorahoituksen kasvun välinen suhde paranee ja kunnan velkaantuminen hidastuu.

5. Asukas- ja asiakastyytyväisyyden kehittyminen

Asukas- ja asiakastyytyväisyyttä seuraamalla varmistamme, että palvelumme ovat oikein kohdenettuja, ajoitettuja ja palveluketjut toimivia. Pyrimme asiakaslähtöisiin palveluratkaisuihin osallistamalla kuntalaiset ja asiakkaat yhä enemmän kehittämistyöhön. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten ja asiakkaiden tyytyväisyyttä kunnan tarjoamiin palveluihin.

6. Henkilöstön hyvinvointi ja sairauspoissaolot

Tavoitteenamme on vähentää sairauspoissaoloja ja parantaa työhyvinvointia sekä henkilöstön tyytyväisyyttä johtamiseen ja esimiestyöhön. Seuraamalla henkilöstökyselyn tulosten suuntaa, voimme osaltamme varmistaa oikein mitoitettua hyvinvoivan ja osaavan henkilöstön. Hyvinvoivan henkilöstön ja johtamisen avulla tuemme kunnan palvelutehtävän toteuttamista.

7. Asukkaan osallisuusaste

Äänestysaktiivisuus vaaleissa

Indikaattori mittaa kuntalaisten osallistumista poliittiseen päätöksentekoon. Poliittinen osallistuminen ja tunne siitä, että voi vaikuttaa itseä koskeviin yhteiskunnallisiin asioihin, on tärkeä hyvinvoinnin osa-alue. Edustuksellisen demokratian peruslähtökohta on, että kaikki osallistuvat päätöksentekoon, sillä osallistuminen ruokkii myös vastuun tunnetta yhteiskunnasta.

Kehittämisverkostojen toimintaan ja tapahtumiin osallistuvien määrä

Yleistä osallisuutta kuvaavaa indikaattoria on haastava määrittää, sillä ihmiset osallistuvat ja vaikuttavat lukemattomilla eri tavoilla. Kehittämisverkostojen toimintaan ja tapahtumiin osallistuminen asetta mittaamalla pyritään kuvaamaan omaehtoisen osallisuuden kehittymistä kunnassa.

8. Kunnan digitalisaatioaste

Kunnan digitalisaatioasteen arviointityökalun avulla voidaan tunnistaa, kuinka hyvin kunnassa on otettu käyttöön digitaalisia palveluita tai tehty suunnitelma niiden käyttöönottoon, sekä kuinka kattavasti digitaalisten palveluiden mahdollistama potentiaali on otettu käyttöön.

9. Asukkaiden hyvinvoinnin ja onnellisuuden kehittyminen

Väestön sairastavuus (sairauspäivärahaa saaneet, sairastavuusindeksi)

Sairastavuusindeksi kuvaa suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu rekisteritietojen avulla indeksiluku, joka kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100).

Elämänlaatunsa hyväksi kokevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuuden asukkaista. Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään siinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää, ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin. Elämänlaatua arvioidaan neljällä eri ulottuvuudella (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja ympäristö). Kokonaisvaltainen kuva väestön hyvinvoinnista edellyttää eri ulottuvuuksien ja näkökulmien huomioon ottamista.

10. Elinkeinot ja työllisyys

Yritysten määrä

Yritysten määrä kertoo yrityskannan, uusien yritysten ja lopettaneiden yritysten kehityksestä kunnan alueella.

Työpaikkaomavaraisuus

Työpaikkaomavaraisuus kertoo kunnassa sijaitsevien työpaikkojen ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen (kunnassa sijaitsevat työpaikat / kunnassa asuvat työlliset *100) Tätä kutsutaan perinteiseksi työpaikkaomavaraisuudeksi. Perinteinen työpaikkaomavaraisuus voi olla yli sata prosenttia, vaikka kukaan alueella asuvasta työllisestä työvoimasta ei kävisi samalla alueella töissä.

Todellisella työpaikkaomavaraisuudella puolestaan tarkoitetaan samalla alueella työskentelevien osuutta alueen työllisestä työvoimasta. Todellinen työpaikkaomavaraisuus ei voi ylittää sataa prosenttia.

Työllisyysaste

Työllisyysaste on työllisten prosenttiosuus väestöstä. Virallinen työllisyysaste lasketaan 15-64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuutena samanikäisestä väestöstä. Työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaisetta vastaan tai voittoa saadakseen, tai on ollut tilapäisesti poissa työstä. Tutkimusviikolla työstä pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on äitiys- tai isyysvapaa tai oma sairaus tai jos poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Työlliset voivat olla palkansaajia, yrittäjiä tai samassa kotitaloudessa asuvan perheenjäsenen yrityksessä palkatta työskenteleviä.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja kuntakonsernin strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seurantaa sekä arviointia. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio-, toiminnan ja talouden seuranta- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat päätökset

Tuusulan valtuusto hyväksyi 31.3.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka sisältää periaatteet kunnanhallituksen velvollisuudesta ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta, lauta- ja johtokuntien velvollisuudesta valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa sekä johtavien viranhaltijoiden velvollisuudesta toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueillaan.

Riskienhallinnan tavoitteet

Nykyinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen malli otettiin käyttöön loppuvuodesta 2014. Vuosina 2015 - 2017 työn keskeisenä tavoitteena oli sulauttaa riskienhallinta yhä kiinteämmäksi osaksi kunnan toiminnan suunnittelua ja tavoitteiden asetantaa, vakiinnuttaa riskienhallinnan uudistunut toimintamalli ja juurruttaa sitä toimialatasolta tulosalueille. Tämä työ jatkuu myös vuonna 2018.

Kuntaan kohdistuvat riskit

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoja on kunta- ja toimialatasolla sekä tytäryhtiöissä tunnistettu ja arvioitu kuntaan ja sen toimintaan liittyviä riskejä. Riskeille on määritelty hallintakeinot ja toimenpiteet, joilla pyritään ennaltaehkäisemään ja pienentämään riskin todennäköisyyttä ja seurausta.

Riskiympyrälle (ks. kuva seuraavalla sivulla) on kuvattu kuntatasolla merkittävimmät riskit kunta-laisten ja kunnan hyvinvoinnin edellytysten turvaamiseen. Riskit jaotellaan strategiaan riskeihin, taloudellisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin.

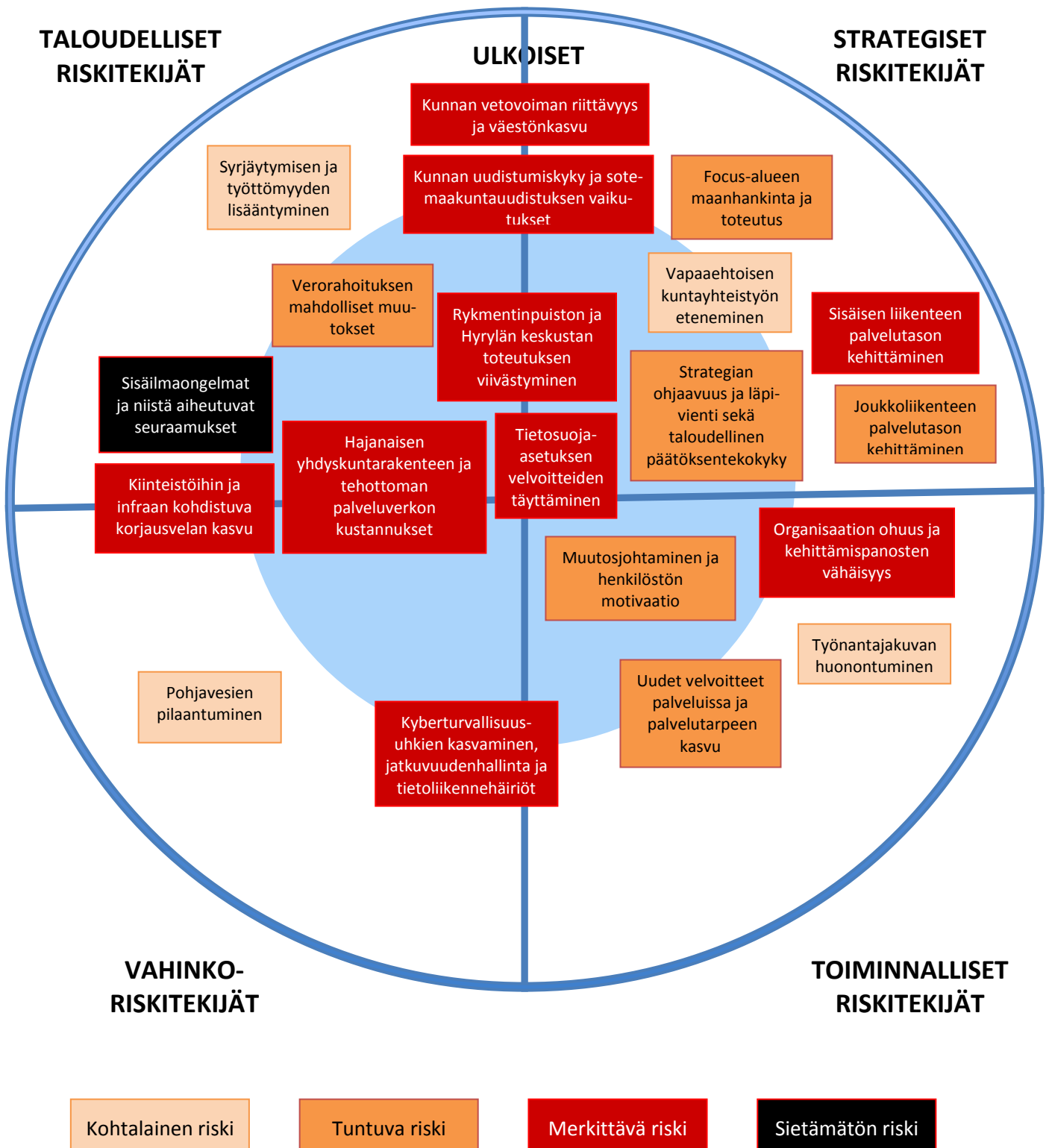
Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin ja etenkin ulkoisen toimintaympäristön muutoksiin.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoisiin taloudellisiin tekijöihin, sijoituksiin, rahoitukseen sekä rahoitusmarkkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimuksiin sekä myös väärinkäyttöihin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista, tapahtumista joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Tuusulan kunnan riskiympyrä 2018

Riskien merkittävyyttä kuvataan neliportaisella asteikolla kohtaisesta riskistä tuntuvaan, merkittävään ja sietämättömään riskiin.

Riskit ja niiden hallinta vuonna 2018

Tehtyjen riskiarviointien perusteella kuntaan kohdistuvista riskeistä suurimpana nähdään *sisäilmaongelmat ja niistä aiheutuvat toimenpiteet*. Muut keskeiset riskit liittyvät *kunnan vetovoiman riittävyyteen ja väestönkasvuun sekä Rykmentinpuiston ja Hyrylän keskustan toteutuksen viivästymiseen*.

Sisäilmaongelmat ja niistä aiheutuvat seuraamukset on nostettu kunnan riskiympyrällä sietämättömäksi riskiksi. Tuusulassa on vuoden 2017 aikana noussut esiin sisäilmaongelmia useissa kunnan omistamissa palvelukiinteistöissä. Kiinteistöt, joissa on sisäilmaongelmia, ovat uhka asukkaiden ja henkilöstön terveydelle. Sisäilmaltaan huonot tilat asettavat niin tiloissa työskentelevät lapset ja nuoret kuin henkilöstönkin alttiiksi eritasoisille oireille ja sairastumiselle. Toukokuussa 2017 hyväksytyssä pormestariohjelmassa on sisäilmaongelmille asetettu nollatoleranssi ja kunnassa on tehty ja tullaan tekemään useita toimenpiteitä ja investointeja sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Sisäilmaongelmista aiheutuvista mittavista investoinneista koituu kunnalle velkaakaan kasvua ja hankkeiden läpivientikyvyn haasteita.

Kunnan vetovoiman riittävyys ja väestönkasvu nähdään merkittävänä riskinä Tuusulalle. Kunnan onkin huolehdittava, että kunta on vetovoimainen sekä nykyisten että uusien asukkaiden ja alueelle sijoittuvien yritysten näkökulmasta. Vuonna 2017 kunnan saama muuttovoitto ja luonnollinen väestönkasvu eivät ole olleet toivotulla tasolla. Myös uusien yritysten määrästä ja yhteisöverotulojen kehityksestä on huolehdittava. Maailmanlaajuinen kaupungistumisilmiö vaikuttaa myös Uudellamaalla ja Tuusulan tulisi kyetä varmistamaan kasvunäkymänsä muuttuvassa toimintaympäristössä. Kunnan vetovoiman riittävyyteen on yhä enemmän kiinnitettävä huomiota ja sen eteen on tehtävä töitä, jotta väestönkasvu ja elinvoiman kasvu saadaan kunnan tavoitteita tukeviksi. Kunnan vetovoiman riittävyys ja väestönkasvu nähdään haasteena myös Rykmentinpuiston alueen rakentumisen näkökulmasta.

Rykmentinpuiston ja Hyrylän keskustan toteutuksen viivästyminen on kunnalle merkittävä riski. Etelä-Tuusulan kehittämiseen on suunnattu ja suunnataan lähivuosina merkittäviä investointeja ja yksi uhkakuvista on, että alue ei houkuttele asukkaita ja lähde rakentumaan kunnan tavoitteiden mukaisesti. Alueen kehittämiseen ja rakentamiseen kiinnitetyt investoinnit muodostavat kunnalle raskaan velkataakan. Yleinen taloustilanteen kehitys ja sitä kautta alueen mahdollisten toteuttajien löytäminen aiheuttavat myös riskin Rykmentinpuiston toteutuksen etenemiselle. Riskin hallintakeinoja ovat mm. joukkoliikenteen ja liikumisratkaisujen kehittäminen, hyvä johtaminen, ennakoiva markkinointi, riittävä viestintä ja vuorovaikutus, yhteisen sitoutuminen varmistaminen toteutuksen edistämiseksi suunnitellussa aikataulussa sekä tarmokkaat toimet alueen mahdollisten toteuttajien löytämiseksi.

Yksi kunnan vetovoimaisuuden osatekijä on merkittävä riski *Sisäisen liikenteen palvelutason kehittäminen* ja tuntuva riski *joukkoliikenteen palvelutaso ja sen ylläpitäminen*. Vuonna 2017 tehtiin päätös liittyä HSL-kuntayhtymään ja tällä päätöksellä nähdään olevan vaikutusta kunnan vetovoimaan pitkällä tähtäimellä. HSL:n linjastosuunnittelussa tulee huomioida myös kunnan sisäisen liikenteen palvelutaso ja sitä täydentämään on luotava liikkuminen palveluna ratkaisuja. **Kunnan elinvoiman näkökulmasta on**

POIS

Focus-alueen maanhankinta ja toteutus on nostettu tuntuva riskiksi vuoden 2018 riskiympyrällä. Focus-alue lentokentän pohjoispuolella on yksi kunnan vetovoimaisempia ja potentiaalisimpia alueita ja sen toteutuksen varmistamiseen tulee osoittaa riittävä keinovalikoima.

Hajanaisen yhdyskuntarakenteen ja tehottoman palveluverkon kustannukset ovat myös kunnalle merkittävä riski. Kesällä 2017 alkaneella valtuustokaudella on tehtävä linjaukset palveluverkon

tulevaisuudesta. Sote- ja maakuntauudistuksen myötä kunnan tulopohja puolittuu samalla, kun koko nykyinen kiinteistömassa jää kunnan omistukseen ja ylläpitoon. *Kiinteistöihin ja infraan kohdistuva korjausvelan kasvu* on keskeisiä toiminnan kustannuksia nostavia tekijöitä. Vanhenevat kiinteistöt ja ajanmukaisten toimitilojen puute voi olla uhka tuottavalle työnteolle, kuntalaisten ja henkilöstön terveydelle sekä kunnan vetovoimalle ja imagolle. Kunnassa on käynnissä merkittäviä hankkeita kunnan kiinteistöjen kohentamiseksi ja *palveluverkon kustannusten ja kiinteistöjen korjausvelan* hallitsemiseksi. Käyttötalouden (infra ja kiinteistöt) määrärahat eivät kuitenkaan riitä kaikkiin tarvittaviin vuosikorjauksiin uudiskohteiden ja sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korjauksen ollessa etusijalla.

Uutena riskinä riskiympyrälle on nostettu *Tietosuoja-asetuksen velvoitteiden täyttäminen*, joka haastaa kunnan ripeisiin toimenpiteisiin. EU:n yleinen tietosuoja-asetus patistaa rekisterinpitäjiä ja yrityksiä tarkistamaan tietosuojakäytäntöjensä lainmukaisuuden eli tekemään käytännössä 2 vuoden siirtymäaikana 25.5.2018 mennessä ns. tietosuojan/henkilötietojen käsittelyn nykytila-arvion ja analyysin vastaako rekisterinpitäjän henkilötietojen käsittely- ja tietosuojakäytänteet kansallisen lainsäädännön, ja EU:n tietosuoja-asetuksen uusia vaatimuksia. Organisaatioiden tulee myös varmistaa tietoturvansa riittävyys sekä varautua ongelmatilanteisiin - myös kriisiviestintään. Uudella sääntelyllä halutaan ohjata yhteisöt ja yritykset ottamaan tietosuoja-asiat kokonaisvaltaisesti huomioon jo toimintansa suunnittelussa. Tuusulassa on osoitettava resursseja tietosuoja-asetuksen vaatimusten täyttämiseen viipymättä.

Kunnan taloudellisen toimintaympäristön riskit liittyvät etenkin *verorahoituksen mahdollisiin muutoksiin* sekä maakunta- ja sote-uudistukseen ja sen rahoitusratkaisuun. Kuntatalouden rakenteet muuttuvat, kun Maakuntauudistus ja sote-järjestämislain vaikutukset realisoituvat. Suurin osa kunnan tulopohjasta perustuu verotuloihin ja valtionosuuksiin. Kunnan tulopohja puolittuu sote- ja maakuntauudistuksen myötä 1.1.2020 alkaen, mutta suurin huolenaihe on valtionosuusjärjestelmän uudistus ja sen vaikutukset Tuusulalle. Merkittävänä riskinä nähdään kyky tuottaa palveluja tilanteessa, jossa resurssit heikkenevät ja palveluntarve samanaikaisesti pysyy ennallaan tai kasvaa. Näiden riskien hallintakeinoihin onkin kiinnitettävä huomioitava uutta Tuusulaa ja uutta kuntaa rakennettaessa.

Kunnan uudistumiskyky ja sote-maakuntauudistuksen vaikutukset nähdään riskinä etenkin henkilöstöresurssien, muutosjohtamisen, viestinnän, kiinteistöjen ja kuntatalouden sekä taseessa olevien velkojen näkökulmista. Kunnan uudistumiskyvystä murrosvaiheessa on huolehdittava muutoksen keskellä hyvän johtamisen edellytykset varmistamalla. Uuden kunnan rakentaminen ja maakuntaan siirtyvien palvelujen valmistelu sitoo kunnan henkilöstöä useisiin eri työryhmiin ja prosessien uudistamiseen. Uudistuvien prosessien myötä myös kuntaorganisaatiota on muutettava tukemaan uusia toimintatapoja. Valmistella oleva ja vuoden 2018 alusta käyttöön otettava Keski-Uudenmaan sote-järjestämiskuntayhtymä työllistää ja sitoo myös kunnan valmisteluresursseja. Muutostilanteen viestintä ja tiedonkulku eri tahojen on panostettava riittävästi.

Palvelutarpeen kasvua ei nähdä yhtä merkittävänä riskinä kuin aiempina vuosina. Vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasmäärät ovat kasvussa, mutta samalla palvelutarjontaa on kehitetty kevyempiin hoitomuotojen sekä kotiin vietävien ja kotona asumista tukevien palveluiden osalta. Varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja ei ole kuntatasoisen päätöksen perusteella nostettu. Palvelutarpeen osalta kasvua on odotettavissa yläkouluikäisten osalta, jota kasvattaa Mäntsälän kanssa tehty kuntayhteistyösopimus. Työttömyyden kasvu on taittunut. Mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen tarvetta on voitu vähentää ja lisäpaikkojen tarvetta estää tuottamalla kunnan omana toimintana tukipalveluita asiakkaiden kotiin. Jälkihuoltoon uorten palveluista kolme neljäsosaa on järjestetty kunnan omana toimintana ja kustannukset asiakasta kohti ovat vähentyneet. Maahanmuuton lisääntymiseen varauduttiin kunnassa kotouttamisohjelman päivityksellä ja maahanmuuttajien vastaanottoa valmistelevassa työryhmässä. Vastaanoton vaatima resursointi korjaantui syksyllä 2016, kun maahanmuuttokoordinaattori ja pakolaisohjaaja aloittivat työnsä.

Tavoite tarjota hyvä alku kunnassa Tuusulaan asettuville pakolaisille ja kehittää kunnan vastaanottopalveluita heidän tarpeidensa mukaan on onnistunut. Kunnan henkilöstöä myös koulutetaan kohtaamaan monikulttuurisuutta.

Talouden heikkenemisen seurauksena vuonna 2015 toteutetut lomautukset ja irtisanomiset nostivat *henkilöstön osaamisen ja motivaation laskun* sekä *työnantajakuvaan huonontumisen* kunnan merkittäviksi riskeiksi. Näiden riskien hallitsemiseksi kunnassa käynnistettiin mm. esimiesvalmennukset johtamiskulttuurin kehittämiseksi. Myös rekrytointiprosessin ja työnantajakuvaan kehittäminen käynnistettiin. Vuonna 2017 nämä riskit nähtiin tuntuvina kuntakenttään yleisesti kohdistuvien muutosten takia sekä Tuusulan osalta myös poliittisen johtamisjärjestelmän muutoksesta johtuen. Muutosprosessit nähtiin toiminnan uhkana etenkin, mikäli niiden läpiviennissä ei riittävästi panosteta muutoksen tukeen, henkilöstön osallistamiseen ja viestintään. Vuoden 2018 riskiympyrällä *työnantajakuvaan huonontuminen* on laskettu kohtalaiseksi riskiksi ja *muutosjohtaminen ja henkilöstön motivaatio* nähdään tuntuvana riskinä uuden Tuusulan rakentamiseen (uuden kunnan rakentaminen ja maakuntaan siirtyvät palvelut) liittyen.

Vapaaehtoisen kuntayhteistyön etenemisessä on eletty erilaisia vaiheita. Tuusula erkaantui kuntaliitosselvityksestä vuonna 2015 ja on sen jälkeen keskittynyt vapaaehtoisen yhteistyön mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja synergioiden saavuttamiseen. Sote- ja maakuntauudistukseen kytkeytyvän Keski-Uudenmaan sote-järjestämiskuntayhtymä toteutuu vuoden 2018 alusta.

Toukokuussa 2017 päättyneellä valtuustokaudella ovat *strategian ohjaavuus ja taloudellinen päätöksentekokyky* sekä *strategisten ja muiden hankkeiden läpivientikyky* olivat merkittäviä riskejä, jotka myös osin realisoituivat. Valtuustokauden vaihtuessa ja uuden johtamisjärjestelmän käyttöönotossa sekä strategiaa uudistettaessa on kiinnitetty huomiota yhteisten linjausten tekemiseen ja niihin sitoutumiseen. *Strategian ohjaavuus ja läpivienti sekä taloudellinen päätöksentekokyky* on varmistettava käynnistyneellä valtuustokaudella. Kunnan on myös yhä enemmän priorisoitava toimintaansa ja kehitystyötä ohjelma- ja projektisalkun johtamisen kautta sekä viettävä eteenpäin toimintatapojen muutosta. Henkilöstön vaihtuvuuden kautta tulisi myös ohjata resursseja suorittavasta työstä asiantuntijatyöhön ja kehittämiseen.

Viime valtuustokaudella *kyberturvallisuushkien kasvaminen, jatkuvuudenhallinta ja tietoliikennehäiriöt* nousivat tuntuvaksi riskiksi. Vuodelle 2018 riskiarvio nostettiin merkittäväksi. Jo lyhyet häiriöt tietoliikenteessä haittaavat merkittävästi asiakaskohtaamisia ja työntekoa. Pidempien katkosten aikana suurta osaa työtehtävistä ei kyetä hoitamaan, kuntalaiset ja asiakkaat eivät saa palvelua ja kunnalle koituu merkittävää taloudellista haittaa näiden riskien toteutuessa. Riskien hallitsemiseksi on kiinnitetty huomiota tietoturvaan ja kyberturvallisuushkien torjuntaan, jatkuvuudenhallinnan edellytyksistä huolehtimiseen ja varautumiseen. Myös kunnan laitimissa sopimuksissa tulee kiinnittää huomiota jatkuvuuden hallintakeinoihin.

Tuusulassa on isoja pohjavesialueita ja *pohjavesien pilaantuminen* on yksi kunnan riskiympyrälle nostetuista kohtalaisista riskeistä. Tämän riskin hallitsemiseksi tehdään määrätietoisesti töitä kunnassa ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuositarkastuksissa. Tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa kunnanhallitus antaa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallituksen riskiarviot ja selonteot perustuvat kuntaorganisaation, toimielinten ja tytäryhteisöjen hallitusten toimintakertomuksissaan antamiin selontekoihin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, niissä havaittuihin puutteisiin ja toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi. Selonteot perustuvat dokumentoituun arviointiaineistoon.

TALOUSSUUNNITELMAN TALOUSPERUSTEET

TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomen talous on nopean kasvun vaiheessa. Talouden ennakoidaan kasvavan 2,9 % vuonna 2017, mikä on selvästi nopeammin kuin viime vuonna. Ensi vuodesta lähtien kasvuvauhti hidastuu kahden prosentin tuntumaan. Lähivuosina talouden toimintaa lisäävät sekä kotimainen että ulkomainen kysyntä. Viennin nopeutuva kasvu paikkaa vaimenevaa yksityistä kulutusta. Viennin kasvumahdollisuuksia tukevat koheneva maailmanlaajuinen kysyntä ja yritysten kustannuskilpailukyvyyn paraneminen.

Valtiovarainministeriö (VM) ennustaa Suomen BKT:n kasvavan vuonna 2018 2,1 %. Kasvun hidastuminen johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jaa tätä vuotta hitaammaksi. Vaikka työllisyyden kasvu vahvistaa palkansaajien ostovoimaa, syö inflaation nopeutuminen ja kotitalouksien velkaantuminen osan ostovoiman kasvusta.

Viennin kasvuvauhti jatkuu hyvänä. Markkinaosuuksia ei enää menetetä ja vienti kasvaa maailmankaupan kasvun vetämänä, tasaisella tahdilla. Toisaalta kulutus- ja investointihyödykkeiden kysynnän kasvu kasvattaa tuontia, joten nettoviennin positiivinen vaikutus talouskasvuun pienenee.

Kohtuullisen nopea talouden kasvu parantaa työllisyyttä, mutta työttömien määrä pienenee edelleen hitaasti. Työttömyysaste alenee 8,1 prosenttiin v. 2018. Työllisyystilanteen kohentumisen hidasteena ovat viime vuosina olleet alueelliset ja ammatilliset yhteensopivuusongelmat työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen välillä. Voimistunut talouskasvu näyttää parantavan työmarkkinoiden yhteensopivuutta, kun avoimien työpaikkojen parantunut määrä ja laatu houkuttelee työttömiä työnhakuun entistä pidempien välimatkojen päästä.

Julkisen talouden alijäämän kasvu on hidastunut asteittain viime vuosina. Julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet sekä viime vuonna virinnyt talouskasvu. Alijäämän supistuminen jatkuu lähivuosina. Noususuhdanne ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia, vaan julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi. Julkisen velan määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2008 jälkeen. Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa on pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvajeesta johtuen velkasuhde uhkaa kääntyä tulevana vuosikymmeninä uudelleen nousuun.

Kansantalouden tunnuslukuja

VM:n ennuste 19.9.2017

	2014	2015	2016	E2017	E2018	E2019
BKT:n muutos	-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8
Kuluttajahintojen muutos	1,0	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5
Työttömyysaste	8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	60,2	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1
Lyhyet korot (euribor 3 kk)	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,2	0
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v)	1,5	0,7	0,4	0,5	0,9	1,4

Tuusulan väestö

Tuusulan väkiluku oli vuoden 2016 lopussa 38 588 henkilöä. Syyskuussa 2017 väkiluku oli ennakotietojen mukaan 38 586.

Tuusulassa oli työttömiä 6,7 % (elokuu 2017). Työnhakijoita oli 1 313, joista 34 alle 20-vuotiaita, 149 alle 25-vuotiaita ja 523 henkilöä oli pitkäaikaistyöttömänä. Avoimia työpaikkoja oli 244 (Elokuun työllisyyskatsaus, Uudenmaan ELY -keskus).

Käyttötalous

Vuoden 2017 tilinpäätösennusteessa (osavuositarkastus 2 / 2017) ennakoitaan kunnan tuloksen olevan 1,9 milj. euron alijäämäinen (ml. vesihuoltoliikelaitos). Toimintatuottojen arvioidaan supistuvan 2,2 % ja toimintamenojen kasvavan 1,1 % vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden.

Toimintakatteen kasvuksi ennakoitaan 2,1 %. Vuosikatteen arvioidaan jäävä hieman alle vuoden 2016 tason, n. 11,7 milj. euroon.

Vuonna 2018 toimintakatteen budjetoitu kasvu vuoden 2017 talousarvioon nähden on 1,7 % (kasvu 2017 ennusteeseen 0,2 %) ja tulevina taloussuunnitteluvuosina keskimäärin vajaa 1,5 %. Toimintamenojen kasvuksi on budjetoitu 1,6 % (kasvu 2017 ennusteeseen 1,2 %) ja tulevina vuosina keskimäärin noin 1,0 %.

Taloudellisen toimintaympäristön positiivinen kehitys tukee kunnan taloustilannetta. Hieman parantuneesta taloustilanteesta huolimatta kunnan lähivuosien toimintamenoja tulee arvioida hyvin kriittisesti. Panostukset tulee kohdentaa hankkeisiin, joilla saavutetaan paras vaikuttavuus sekä kuntalaisten hyvinvointiin että kunnan elinvoimaan. Samaan aikaan Tuusulan tulee varautua sopeuttamaan kunnan toiminnot sote- ja maakuntauudistuksen myötä puolittuvaan tulopohjaan. Keskiössä ovat tuottavuuden parantaminen, investointien priorisointi sekä kiinteistöomaisuuden tehokkaampi hyödyntäminen. Palvelurakenteiden keventämistä jatketaan ja kunnan palveluita järjestetään yhä enemmän digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen. Kunnan elinvoimaisuutta ja taloutta tukevat aktiivinen elinkeinopolitiikka, kuntakeskusten kehittäminen sekä kysyntään vastaavien asunto- ja yritystonttitarjonnasta huolehtiminen, erityisesti Etelä-Tuusulan alueella.

Investoinnit ja rahoitus

Kunnan investoinnit ovat edelleen kasvussa ja kokonaismäärä nousee vuonna 2018 noin 35,5 milj. euroon ja vesihuoltoliikelaitos mukaan lukien 40,2 milj. euroon. Infrahankkeisiin (tiet, liikenneväylät, puistot yms.) investoidaan noin 13,4 milj. euroa, vesi- ja viemäriverkostoon noin 4,7 milj. euroa. Suurimmat infrainvestoinnit kohdistuvat Puustellinmetsän, Lahelanpelto II:n ja Anttilanrannan asuinalueiden rakentamisen käynnistämiseen.

Kunnassa on suunnitteilla tai käynnissä useita koulujen perusparannus- ja uudisrakentamishankkeita. Rakennusinvestointien määrä, 11,9 milj. euroa, alenee hieman kuluvan vuoden tasosta. Suurin käynnissä oleva rakennushanke on Kellokosken yhtenäiskoulun laajennus.

Kohenevasta tulorahoituksesta huolimatta kunnan 2018 investoinneista pystytään kattamaan tulorahoituksella ainoastaan noin puolet. Kunnan tulorahoitusta vahvistavat poikkeuksellisen suuret, 4,2 milj. euron rahoitusosuudet. Rahoitusosuudet koostuvat ARA:n infra-avustuksista (Rykmentinpuisto 1,5 milj.euroa, Lahelanpelto 1,0 milj. euroa ja Kellokosken keskustan tiejärjestelyt 0,9 milj. euroa) sekä vesihuollon liittymismaksuista (0,8 milj. euroa).

Kunnan korollisten velkojen ennakoitaan kohoavan vuoden 2018 loppuun mennessä 108,2 milj. euroon. Velan määrä kohoaisi 2 760 euroon/asukas. Lähivuosina investointimenoja lisäävät Ryk-

mentinpuiston ja Focus-alueiden rakentuminen sekä koulu- ja päiväkotiverkon sisäilmaongelmista aiheutuvat lisäinvestoinnit.

Tavoitteena on edelleen hidastaa kunnan velkaantumista suunnitelmakauden loppupuolella. Etusijalle asetetaan investoinnit, joilla potentiaali lisätä kunnan elinvoimaa ja tuloja, pienentää kustannuksia sekä parantaa toiminnan tuottavuutta. Tavoitteena on löytää keinoja, joilla kunnan ja lainamäärä saadaan käännettyä laskuun taloussuunnittelukauden loppupuolella. Vuoden 2016 joulukuussa valtuusto asetti 150 milj. euron velkakaton (kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen yhteinelaskettujen korollisten lainojen enimmäismäärä vuoden 2021 loppuun mennessä). Velkakatosta luovutaan toistaiseksi. Vuoden 2018 aikana tehdään kokonaisarvio kunnan 10 vuoden investoinneista sekä keinoista velkaantumisen taittamiseksi. Tehtävän kokonaisarviointin pohjalta velkakaton määrää tarkastellaan uudelleen vuoden 2019 talousarvion yhteydessä.

VEROTULOJEN KEHITYS

Vuonna 2018 verotulojen kasvu vahvistuu Suomen talouden tilanteen kohentuessa. Myös vuoden 2019 osalta verotuloennustetta on tarkistettu ylöspäin. Verotuloja ennustetaan kertyvän Tuusulan kunnalle vuonna 2018 yhteensä noin 179,8 milj. euroa. Verotulokertymä ennakoidaan kokonaisuutena kasvavan noin 3,4 milj. euroa (1,9 %) vuoden 2017 ennusteeseen nähden.

Alla olevassa yhteenvetotaulukossa on kuvattu eri verolajien tuoton kehitys vuosina 2015 – 2017 sekä vuosien 2017 – 2019 arviot:

1000 euroa	2015	muutos %	2016	muutos %	E 2017	muutos %	E 2018	muutos %	E 2019	muutos %
Kunnallisvero	155 825	1,5	161 188	3,4	159 267	-1,2	162 206	1,8	167 918	3,5
Yhteisövero	7 300	13,8	6 590	-9,7	7 214	9,5	7 662	6,2	8 045	5,0
Kiinteistövero	8 318	13,2	8 700	4,6	9 847	13,2	9 895	0,5	10 093	2,0
Yhteensä	171 443	2,5	176 478	2,9	176 328	-0,1	179 763	1,9	186 056	3,5

Kunnallisveroprosenttina on taloussuunnitelmakaudella käytetty 19,50. Kunnallisveron osuus kunnan verotuloista on arvion mukaan 90,2 % vuonna 2018 (vuonna 2017: 90,3 %).

Yhteisöveron osalta ei tällä hetkellä ole tiedossa vireillä olevia lakimuutoksia, jotka vaikuttaisivat tulevana vuosina merkittävästi yhteisöverokertymään. Yhteisöverokertymän kehitys on pitkälti sidoksissa Tuusulassa toimivien yritysten tuloskehitykseen sekä yritysten määrän kasvuun. Aiempien yhteisöveroalennusten ja päätösten seurauksena kuntien jako-osuuden määräaikainen korotus päättyi vuoden 2015 lopussa, minkä vuoksi Tuusulan yhteisövero-osuus jäi vuonna 2016 alle vuoden 2015 tason.

Kiinteistöveroprosenteille on laissa määritellyt vaihteluvälit. Vuodelle 2018 hallitus esittää muutoksia kiinteistöveron ylärajoihin siten, että yleisen kiinteistöveroprosentin ja muun asuinrakennuksen vaihteluväli nousisi 0,93 - 1,80 prosentista 0,93 – 2,00 prosenttiin ja rakentamattoman rakennuspaikan vaihteluväli 3,93 – 4,00 prosentista 3,93 – 6,00 prosenttiin. Kiinteistöverolain 12 b §:ssä mainituissa kunnissa (pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnat, mukaan lukien Tuusula) rakentamattoman rakennuspaikan prosentti tulee määrätä vähintään 3,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti.

Tuusulan kiinteistöveroprosentit esitetään pidettävän edelleen alarajojen mukaisilla tasoilla. Tuusulan kiinteistöverotulojen arvioidaan pysyvän vuonna 2018 lähellä kuluvan vuoden tasoa.

Seuraavassa taulukossa on hallituksen esityksen mukainen, lain mahdollistama kiinteistöveron vaihteluväli vuonna 2018 sekä Tuusulan kunnassa noudatettavaksi ehdotetut veroprosentit:

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan vero %
Yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00	0,93
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 0,90	0,41
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	0,93
Rakentamaton rakennuspaikka	3,93 - 6,00	3,93
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 1,55	0,65

Kunnan verotulojen lopulliseen toteumaan vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön kasvu, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Tavoitteena on pitää Tuusulan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusillekin asukkaille.

Sote- ja maakuntauudistuksen myötä noin puolet kuntien tehtävistä siirtyy uusille maakunnille ja osa kuntien nykyisistä verotuloista ohjataan valtion kautta maakunnille. Vuodelle 2020 kunta ei voi määrätä erikseen kunnallisveroprosenttia, vaan kunnan veroprosentti tulee olemaan vuoden 2019 veroprosentti vähennettynä noin 12,3 prosenttiyksiköllä. Määräys perustuu siihen, että koko kuntatalouden tasolla kuntien tuloja on tarkoitus alentaa saman verran kuin kunnilta siirtyy tehtäviä. Luku tarkentuu valmistelun edetessä.

Kunnat saavat nykyisin noin kolmanneksen yhteisöveron tuotosta. Uudistuksessa kaikki kunnat menettävät noin kolmanneksen nykyisistä yhteisöverotuloista. Yhteisöveron suhteellinen merkitys kasvaa hieman uudistuksen myötä.

Uudistus ei vaikuta kiinteistöverotukseen. Kunnat saavat edelleen päättää kiinteistöveroprosentistaan ja kunnat ovat edelleen ainoa kiinteistöveronsaaja.

VALTIONOSUUDET

Kunnan saamien valtionosuuksien arvioidaan säilyvän vuoden 2017 tasolla. Taloussuunnitelman lähtökohtana on, että myös vuonna 2019 valtionosuuksien määrässä ei tapahdu muutoksia. Valtionosuuksien määrään vaikuttavat mm. valtiontalouden kehitys, uudet veroratkaisut ja sekä kunnille asetettavien tehtävien ja veloitteiden muutokset.

Vuodesta 2020 valtionosuuksien määrään kohdistuu merkittävää epävarmuutta, kun kuntien valtionosuusjärjestelmää uudistetaan voimakkaasti sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä. Koko maan tasolla kuntien tehtävien muutoksesta aiheutuva kustannusten ja tulojen siirto on lähtökohtaisesti kustannusneutraali, mutta koska siirtyvät kustannukset ja tulot eivät vastaa kuntakohtaisesti toisiaan, ovat muutokset kunnittain tarkasteltuna suuret. Kuntakohtaisia eroja pyritään rajoittamaan valtionosuusjärjestelmään esitettävillä muutoksilla.

KONSERNIOHJAUksen PERIAATTEET JA OMISTAJAPOLIITTiset TAVOITTEET VUODELLE 2018

Tuusulan kuntakonserniin kuuluu 13 tytäryhtiötä, kolme osakkuusyhtiötä. Lisäksi Tuusula on jäsenenä kahdeksassa kuntayhtymässä.

Konserniohjauksen periaatteet on määritelty konserniohjeessa (Kh 9.1.2012 § 4) ja hallintosäännössä. Uudistettu konserniohje tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2017 aikana.

Tytäryhtiöille on asetettu vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet. Kaikki tytäryhtiöt asettavat seuraavat tunnusluvut talousarviovuodelle ja raportoivat niistä tilinpäätöksen yhteydessä:

- Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut
- Nettotulos %
- Omavaraisuusaste
- Suhteellinen velkaantuneisuus
- Lainamäärä/asukas.

Konserniyhtiöiden kanssa jatketaan yhteistyön kehittämistä sekä yhtenäistetään toimintatapoja. Perustavoitteena on mahdollistaa kuntalaisille paremmat palvelut yhdessä konserniyhtiöiden kanssa. Konserniohjauksen kehittämistä tukee kuluvan vuoden elokuussa toimintansa käynnistänyt kunnan konsernijaosto.

1) Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy tuottaa asiakkailleen kohtuuhintaisia, laadukkaita ja turvallisia asumispalveluja omarahoitteisesti ja kannattavasti.

Vuonna 2018 yhtiö keskittyy toteuttamaan uusia vuokralohankkeita tonttiohjelman mukaisesti. Kellokoskelle valmistuu kahdeksan asuntoa. Jokelassa aloitetaan yhteensä enintään 54 asunnon rakennustyöt. Lisäksi Lahelanpellon alueella käynnistyy uuden kehitysvammaisten asumispalveluyksikön rakentaminen. Vuoden 2018 aikana selvitetään yhtiön omistamien kiinteistöjen ns. korjausvelka ja laaditaan korjaustarpeiden PTS 2018 - 2027 pitkän tähtäimen rahoitus suunnitelman pohjaksi. Yhtiölle laaditaan kiinteistönpidon kokonaisuutta tarkastellen vuokraasukannan kehittämisohjelma.

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on kunnan strateginen omistus perustuen erityisesti yhtiön vahvaan rooliin sosiaalisessa asuntopolitiikassa ja -tuotannossa.

2) Toimitilapalveluja tarjoavat yhtiöt

Kunta omistaa *KOy Riihikallion Lähipalvelukeskuksen* osakekannan. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja vuokrata KOy Riihikallion palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja sekä omistaa ja hallita omistamiaan tontteja. Aiemmin tyhjänä olleet liiketilat ovat rasittaneet yhtiön taloutta merkittävästi. Kuluvan vuoden aikana yhtiön omistamat tilat on saatu vuokrattua. Yhtiön tavoitteena vuonna 2018 on myydä omistamansa loput tontit ja minimoida toiminnan kustannuksia. Yhtiön toiminta pyritään kääntämään lähivuosien aikana voitolliseksi.

Koy Riihikallion päiväkotikeskus omistaa tilat, jossa toimii kunnan päiväkotitoiminta. Yhtiön omistamissa tiloissa on noussut esiin vuoden 2017 aikana sisäilmaongelmia. Yhtiössä on käynnissä toimenpiteet sisäilmaongelmien korjaamiseksi.

Tuusulan kunta perusti Keravan kaupungin kanssa *Kiinteistö Oy Kerava-Tuusula paloaseman* nimisen yhtiön vuoden 2015 alussa. Tuusula omistaa yhtiöstä 60 %. Uusi paloasema valmistui aikataulun mukaisesti kesällä 2017. Toteutuneet rakennuskustannukset olivat 9,3 milj. euroa pysyivät kustannusarvion puitteissa. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos muutti uusiin toimitiloihin elokuussa.

3) Liikuntapalveluja tarjoavat yhtiöt

Tuusulan Tenniskeskus Oy, Tuusulan Tekonurmi Oy ja Tuusulan Jäähalli toteuttivat onnistuneesti vuonna 2016 merkittäviä laajennus- ja perusparannusinvestointeja, jotka ovat osaltaan parantaneet kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia Etelä-Tuusulan alueella.

4) Muut tytäryhtiöt

Tuusulan kunnan on tehnyt päätöksen siirtää työterveyspalvelunsa yhdessä Nurmijärven kanssa vuoden 2018 alusta toimintansa käynnistäviin *Uudenmaan Työterveys Oy:öön* (Tuusulan omistus 40 %) ja *Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:öön* (omistus 45 %).

Kunta pyrkii keskittymään ydintoimintoihinsa sekä tehostamaan pääoman käyttöä. Tähän liittyen valtuusto on tehnyt päätöksen mm. kunnan osittain omistamien asunto-osaakeyhtiöiden myynnistä. Tavoitteena on irrottautua jäljellä olevista omistuksista vaiheittain markkinatilanteen mukaan.

TALOUSARVION SITOUVUUS

Tavoitteet ja käyttötalous

Korjaus: valtuustoon nähden

Talousarvion määrärahat ovat sitovia **kunnanhallitukseen nähden** tulosaluetasolla. Valtuusto päättää toimintakuluista jokaisen tulosalueen osalta. Sitovia tekstiosia ovat strategiaosassa esitetyt vuositavoitteet ja toimenpiteet, merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna **2017** **2018** sekä tulosalueiden vakanssimuutokset.

POIS:

~~Valtuuston vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaan Tilakeskuksen määrärahat ovat nettositovia vuoden 2014 alusta lähtien.~~

Vesihuoltolaitos muutettiin vuoden 2014 alusta kunnalliseksi liikelaitokseksi. Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt laitoksen taloussuunnitelman. Vesihuoltoliikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma esitetään valtuustolle kunnan taloussuunnitelman yhteydessä. Vesihuoltoliikelaitoksen toimintakatteen tulee olla vähintään kunnan talousarvion mukainen. Laitokseen sijoitetulle peruspääomalle peritään korkoa valtuuston päätöksen mukaisesti 6,5 % vuodessa.

Rykmentinpuiston aluekehityshankkeelle perustettiin laskennallinen taseyksikkö talousarviovuoden 2017 alusta, toiminnan ja talouden seurannan selkeyttämiseksi.

Investoinnit

Investoinnit ovat sitovia hankkeina (eli jokainen investointiosassa mainittu kohde tulee toteuttaa), mutta määrärahat ovat sitovia hankeryhmäkohtaisesti kunkin toimielimen/toimialan sisällä. Lautakunnalla on siis oikeus siirtää määrärahaa investointikohteelta toiselle hankeryhmän ja toimielimen sisällä, mikäli kaikki investointikohteet toteutuvat. Uusia hankkeita ei ole oikeus aloittaa ilman valtuuston päätöstä. Kustannusarviot tarkistetaan ja hankkeille varattavat määrärahat päätetään vuosittain taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Tietokoneohjelmistoihin liittyvät investoinnit ovat sitovia hankeryhmäkohtaisesti. Tietokoneohjelmistoihin liittyvät investoinnit esitetty talousarviokirjan investointiosioissa kokonaisuudessaan kunnanhallituksen alla. Kansliapäälliköllä ja/tai talousjohtajalla on oikeus siirtää tietokoneohjelmistoihin liittyviä määrärahoja investointikohteelta toiselle tai talousarviovuoden aikana tunnistetulle uudelle investoinnille kunnan ICT-johtoryhmän esitykseen perustuen.

Rahoitus

Rahoituksen osalta valtuusto vahvistaa puitteet taloussuunnitelmaan perustavalle lainanotolle. Talousarvion mukaan kunta nostaa uutta lainaa vuonna 2018 noin 20 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaan kunnan lainamäärä kasvu jatkuu nopeana vuosina 2019–2022, joskin taloussuunnitelmakauden loppupuolella lainankannan kasvun ennakoidaan hidastuvan. Kunnan kokonaisinvestointien arvioidaan vuosina 2018 - 2022 nousevan selvästi yli 150 milj. euroon.

Kunnan lainasalkun rakennetta muokataan siten, että vuotuinen kiinteäkorkoisten tai suojattujen lainojen osuus lainasalkusta olisi vuoden 2018 lopussa vähintään 50 prosenttia. Tuusulan kunnan kiinteäkorkoisten lainojen määrä oli syyskuussa 2017 50 milj. euroa, joka vastasi noin 2/3:n osuutta kunnan koko lainamäärästä.

Kiinteäkorkoisilla luotoilla ja korkosuojausilla pystytään vähentämään kunnan korkomenojen muutoksia ja parantamaan ennustettavuutta, edesauttaen siten budjetin laatimista ja siinä pysymistä. Korkosuojautumisilla saavutettava vakaampi keskikorko sopii hyvin kunnan tarpeisiin, koska kunnan investoinnit ovat pääosin käyttöiltään erittäin pitkäaikaisia.

Valtuudet rahoituksen nostamiseksi

Maksuvalmiuden turvaamiseksi tarkoitetun lyhytaikaisen rahoituksen (yksittäisten lainojen laina-aika enintään yksi vuosi) ottamiseen valtuusto antaa talousjohtajalle oikeuden ottaa rahoitusta niin, että lyhytaikaista rahoitusta on yhtä aikaa käytössä enintään 80 milj. euroa. Lyhytaikaisena rahoituksena pidetään luottoja, joiden enimmäismaturiteetti on 12 kk.

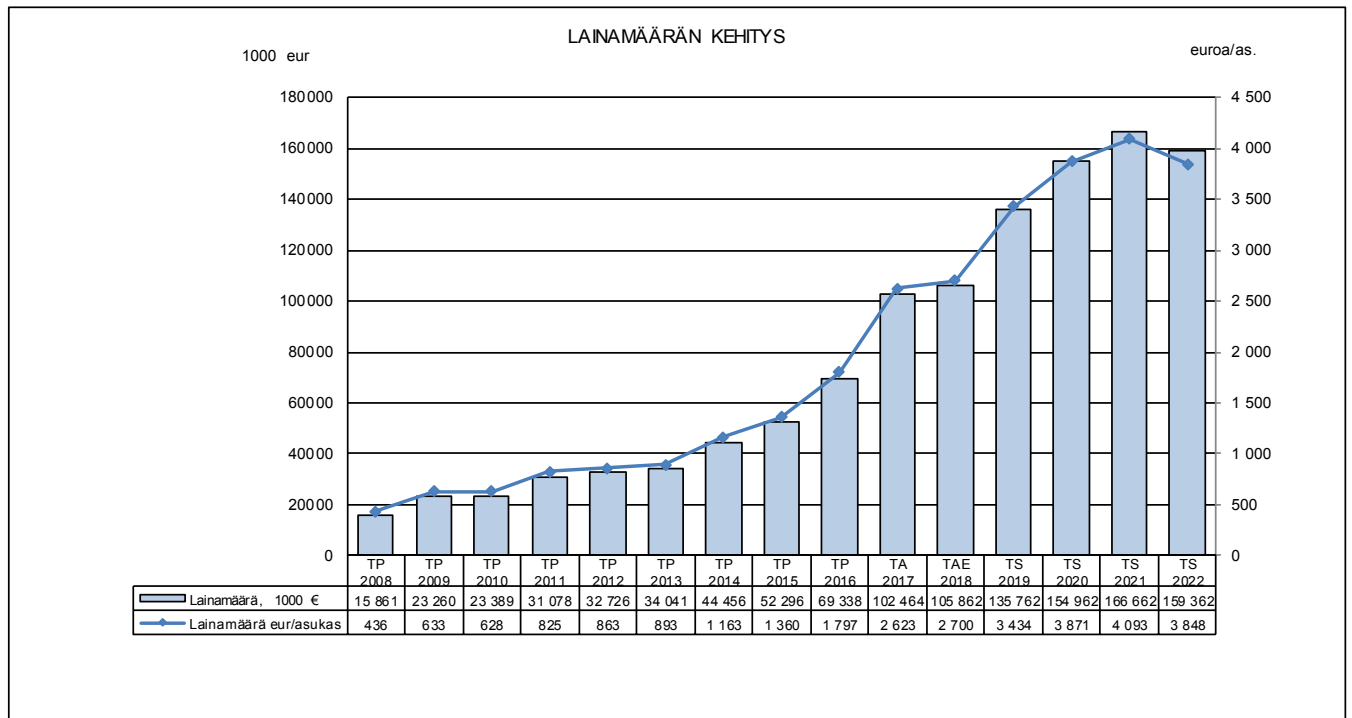
Kone- ja kalustohankintojen rahoitusta varten valtuusto antaa talousjohtajalle oikeuden ottaa rahoitusta niin, että leasingrahoitusta on yhtä aikaa käytössä enintään 10 milj. euroa.

Valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeuden ottaa uutta pitkäaikaista lainaa enintään 20 milj. euroa.

Valtuusto antaa kunnanhallitukselle oikeuden myöntää 1 milj. euroa Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n uudisrakentamishankkeiden omarahoitusosuuksiin. Omarahoitusosuus katetaan Tuusulan kunnan myöntämällä tertiäärilainalla, jonka ARA rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilaina lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen, kun korkotukilaina on kokonaan maksettu. Vuonna 2017 myönnettävien tertiäärilainojen korko on 4 %.

Valtuudet korkosuojausten tekemiseksi

Korkosuojaus voi tehdä vain talousjohtaja yhteistyössä kansliapäällikön kanssa. Talousjohtaja informoi kunnanhallitusta ja konsernijaostoa suojausten tekemisen suunnittelusta ja valmistelusta. Talousjohtajalla on yhteistyössä kanssa kansliapäällikön kanssa myös oikeus purkaa tai muuten muokata tekemiään korkosuojausja.

Tiedoissa ei ole mukana vesihuoltoliikelaitosta.

Kunnan avainlukuja

Tiedoissa ei ole mukana vesihuoltoliikelaitosta

Tunnusluvut	2016	ENN/2017	TA 2017	TAE 2018
Tilikauden tulos, 1000 €	2 500	-2 755	-2 503	345
Vuosikate, 1000 €	13 743	9 183	9 436	12 471
Vuosikate % poistoista	124	77	79	103
Vuosikate euro/asukas	356	235	242	318
Investoinnit, brutto 1000 €	25 210	34 722	32 783	35 511
Lainat, 1000 €	69 338	90 138	102 464	105 862
Lainat €/asukas	1 797	2 307	2 623	2 700
Asukasluku vuoden lopussa	38 595	39 069	39 069	39 212

v. 2017 ja 2018 väestöennusteet päivitetään

HENKILÖSTÖ

Tavoitteet

Vuoden 2018 keskeisiä henkilöstöön liittyviä vuositavoitteita ovat

- 1) Tuemme uudistumista ja varmistamme henkilöstön työhyvinvoinnin muutostilanteissa. Varmistamme hyödyt palvelujen ja toimintojen organisoinnin muutoksissa.
- 2) Hyödynnämme uuden poliittisen johtamisjärjestelmän tuomat mahdollisuudet.

Henkilöstömenot

Henkilöstö on tärkein kunnan voimavara. Tuusulan kunnan henkilöstö on motivoitunutta, ammattitaitoista, sitoutunutta ja suhtautuu myönteisesti yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin ja tarvittaviin uudistuksiin.

Vuonna 2018 työyhteisöissä panostetaan uuden strategian jalkauttamiseen. Sote- ja maakunta-uudistuksen myötä henkilöstöä tuetaan erilaisin toimenpitein, kuten valmennusten ja työhyvinvoinnin kehittämisen avulla. Työhyvinvointiohjelman ansiosta kiinnitetään entistä enemmän huomioita henkilöstön jaksamiseen ja työyhteisöjen hyvinvointiin. Työterveyshuollossa tapahtuvien muutosten myötä (yhtiöittäminen ja yhdistyminen Nurmijärven työterveyshuollon kanssa) voidaan tarjota henkilöstölle laadukkaampia työterveyshuollon palveluja. Vahvistamme henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Henkilöstöriskeinä kunnassa on tunnistettu työnantajakuvaan heikkeneminen, erityisesti sisäilma-ongelmien takia. Lisäksi riskeinä mainittakoon henkilöstön eläköityminen ja ”hiljaisen tiedon” katoaminen, uusien työntekijöiden saatavuus sekä julkisen puolen palkkakilpailun vaikeus.

Henkilöstökyselyn 2017 kokonaistulos oli hieman verrokkikuntia parempi. Erityisesti parantuneet arvot esimiesten johtamistaideoista nostivat kokonaistulosta. Kyselyn tulosten perusteella on erityistä huomiota kiinnitettävä työpaineiden kohtuullisuuteen sekä tiedonkulkuun organisaatiossa.

Palkkakulut nousevat henkilöstömäärän kasvamisen myötä. Henkilöstömäärä kasvaa, sillä ostopalveluja korvataan itse tuotetuilla palveluilla. On laskettu, että on kokonaisedullisempaa tuottaa näissä tietyissä tehtävissä palvelut itse ostopalvelujen sijaan.

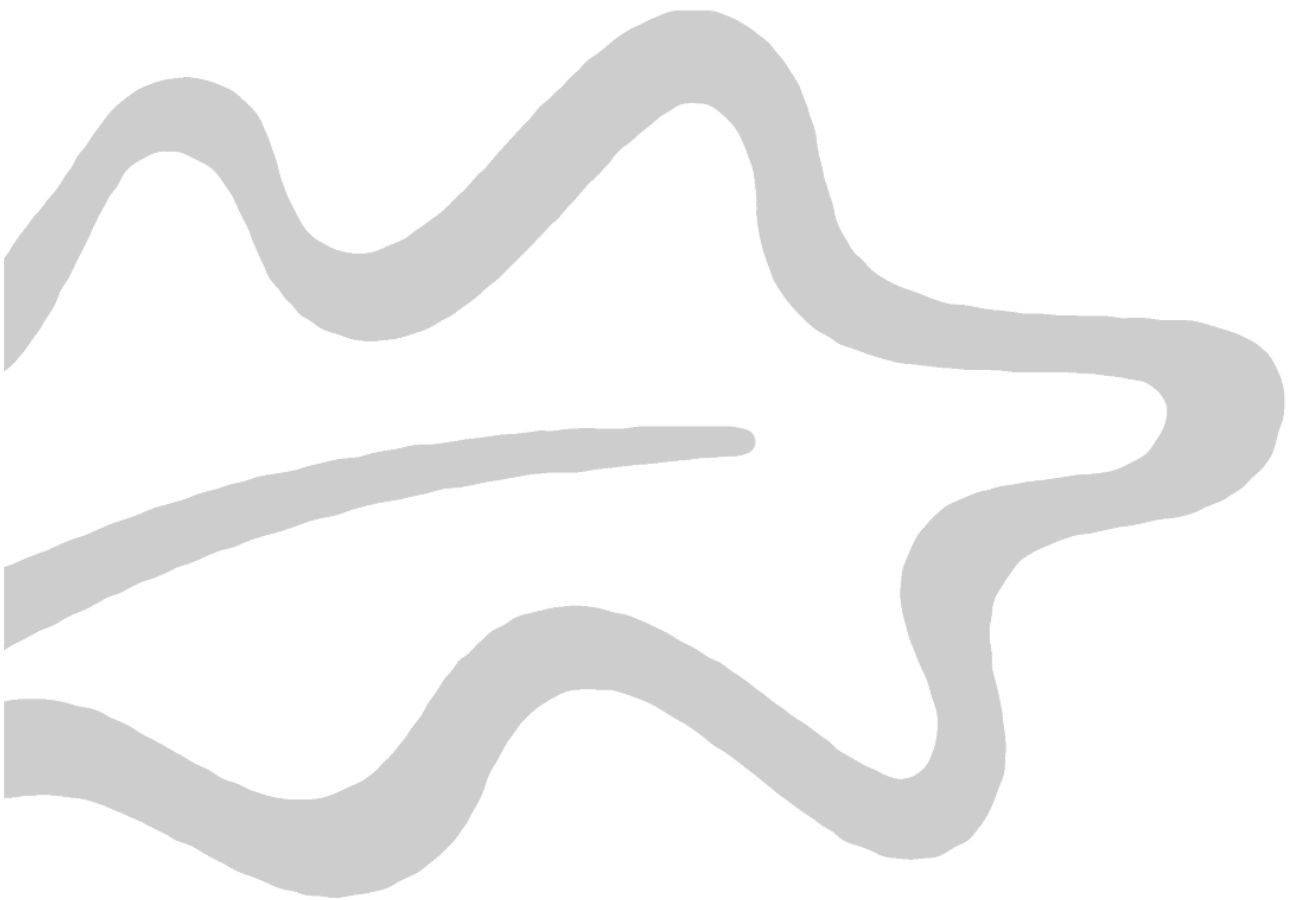
Yhteenveto henkilöstömäärän ja henkilöstön palkkakulujen kehittymisestä:

Henkilöstömenot	TP 2016	MTA 2017	TA 2018	TA 2017/2018 Muutos
Palkat	75 566 247	76 245 872	77 456 692	1 210 820
Sivukulut	22 736 382	21 656 072	21 377 501	-278 571
Yhteensä	98 302 629	97 901 944	98 834 193	932 249
Vesihuoltoliikelaitos	712 924	751 783	747 080	-4 703
Sivukulut	209 654	196 871	157 193	-39 678
Liikelaitos yhteensä	922 578	948 654	904 273	-44 381
Yht. liikelaitos mukana	99 225 207	98 850 598	99 738 466	887 868

Palvelussuhteet	TP 2016	MTA2017	TA2018	TA 2017/2018 Muutos
Yleisjohto ja konsernipalvelut	136,5	170,9	172,3	1,4
Sosiaali - ja terveystoimi	515,1	524,1	526,1	2
Kasvatus- ja sivistystoimi	1053,5	1057,5	1085,5	28
Kuntakehitys- ja tekniikka	176	178	185	7
Yhteensä	1881,1	1930,5	1968,9	38,4
Vesihuoltoliikelaitos	17	17	17	0
Yht. liikelaitos mukana	1898,1	1947,5	1985,9	38,4

* Vuoden 2016 luvuissa on otettu huomioon Kuntakehityksen ja Teknisen toimialan yhdistäminen. Vuonna 2018 siirtyvät maahanmuuttokoordinaattori ja pakolaisohjaaja Sosiaali- ja terveystoimesta Kuntakehityksen ja Teknisen toimialan henkilöstöön sekä koulukuraattorit ja koulupsykologit Sosiaali- ja Terveystoimesta Kasvatus- ja sivistystoimen henkilöstöön.

Käyttötalous

Ei sisällä vesihuoltolaitosta

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					euro TAE	TS (1000 €)			
	(1000 €)								
	TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018	PORM. 2018	2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	19 763	19 274	19 274	17 880	17 880 241	18 023	18 167	18 313	18 459
Maksutuotot	13 906	13 529	13 329	14 009	14 008 777	14 121	14 234	14 348	14 462
Tuet ja avustukset	2 806	941	1 143	821	820 272	827	833	840	847
Muut toimintatuotot	30 483	33 295	33 256	33 828	35 262 363	33 178	33 366	33 556	33 747
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	66 958	67 039	67 003	66 538	67 971 653	66 149	66 601	67 056	67 515
Valmistus omaan käyttöön	86								
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-75 566	-76 123	-76 404	-77 384	-77 456 691	-78 231	-79 014	-79 804	-80 602
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-17 982	-18 082	-18 149	-18 122	-17 838 177	-18 017	-18 197	-18 379	-18 562
Muut henkilösivukulut	-4 754	-3 537	-3 549	-3 542	-3 539 325	-3 575	-3 610	-3 647	-3 683
Palvelujen ostot	-106 456	-109 494	-110 169	-111 932	-111 839 952	-112 958	-114 088	-115 229	-116 381
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-10 961	-11 507	-11 507	-11 522	-11 521 955	-11 637	-11 754	-11 871	-11 990
Avustukset	-13 512	-11 478	-11 578	-11 161	-11 160 875	-11 272	-11 385	-11 499	-11 614
Vuokrat	-23 250	-23 645	-23 884	-24 434	-24 790 554	-25 038	-25 289	-25 542	-25 797
Muut toimintakulut	-1 227	-1 034	-906	-882	-885 773	-895	-904	-913	-922
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-253 708	-254 900	-256 147	-258 977	-259 033 302	-261 624	-264 240	-266 882	-269 551
TOIMINTAKATE	-186 665	-187 861	-189 144	-192 440	-191 061 649	-195 475	-197 639	-199 826	-202 036
Määrärahan muutos %	1,80	0,47	0,40	1,60	1,62	1,00	1,00	1,00	1,00
Määrärahan muutos euroina	4 478	1 192	1 247	4 077	4 133 207	2 590	2 616	2 642	2 669
Asukkaat 31.12.	38595	39069	39069	39212	39212	39535	40031	40716	41419
Toimintakate euro/asukas	4836	4808	4841	4908	4873	4944	4937	4908	4878
Henkilöstö yhteensä	1 682,3	1 930,5	1 930,5	527,1	1 968,9				

KESKEISIÄ MUUTOKSIA KUNTALAISTEN PALVELUSSA JA PALVELUTUOTANNOSSA

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

- Sote- ja maakuntauudistuksen järjestämisen ja tuottamisen siirtämistä maakuntaan valmistellaan
- Hallituksen valtakunnalliset kärkihankkeet osana sote-uudistusta. Kärkihankkeissa parannetaan iäkkäiden, omais- ja perhehoitajien, lasten ja perheiden palveluja sekä yhdistetään palveluja asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi.
- Keski-Uudenmaan soten järjestämiskuntayhtymä päättää palvelujen järjestämisestä 1.1.2018 alkaen. Kuntayhtymän tavoitteena on muun muassa yhtenäistää kuntarajojen ylittäviä palvelukriteerejä. Keski-Uudenmaan kuntien valinnanvapauskokeilua jatketaan perustason lääkäri- ja hoitaja-vastaanottopalveluissa ja suun terveydenhuollossa.

KASVATUS- JA SIVISTYSPALVELUT

- Tila-asioiden osalta toimialalla kehitetään kiinteistöjen sisäilma-asioiden käsittelyyn liittyvien prosessien sujuvuutta ja lisätään tiedottamisen avoimuutta.
- Oppilaan tukea ja sen organisointia kehitetään ja vahvistetaan. Alueen vaativan erityisopetuksen organisointia suunnitellaan yhdessä muiden kuntien kanssa Lape-hankkeen yhteydessä. Kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät kasvatukseen ja sivistystoimeen.
- Moniota suunnitellaan rakennuksen ja toimintojen osalta. Monion ratkaisu mahdollistaa yläkouluverkon uudistamisen käynnistämisen eteläisessä Tuusulassa ja palveluverkon kehittämisen jatkamisen. Monio-hankkeen suunnittelun myötä yhteistyö lukion, kansalaisopiston ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa tiivistyy ja monimuotoistuu entisestään, josta hyötyvät kaikki lukion toimipisteet. Oppimisympäristön kehittämistä tehdään kaikissa lukion toimipisteissä. Kellokosken koulu keskus valmistuu vuoden 2018 aikana.
- Ict -kehittäminen jatkuu opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa mm. laitekannan monipuolistamisen sekä henkilöstön osaamisen lisäämisen kautta.
- Uusi kunta huolehtii kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Kulttuuripalvelut edistävät koko väestön mahdollisuuksia päästä nauttimaan kulttuurista ja siitä kumpuavasta yhteisöllisyydestä. Erityisesti painotamme lasten ja nuorten sekä ikäihmisten osallisuutta ja kehitämme heidän palveluitaan matalankynnyksen periaatteella.
- Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman luominen on ajoitettu vuosille 2018–2019. Se tuotetaan hankerahalla, lukion kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelu vuosille 2019–2020. Kulttuurisen vanhustyön hanke käynnistyy rahastovaroin vuonna 2018.

Lisäys: Kuntokartoitusten ja suunnitelmien perusteella teemme tarvittavat päätökset sisäilmaongelmaisten koulujen korjauksista, väistötiloista, purkamisista ja sulkemisista.

TEKNISET JA JOUKKOLIIKENTEN PALVELUT

- Vuoden 2018 alusta toimivaltainen viranomaisen joukkoliikennepalveluissa on Helsingin Seudun Liikenne HSL. Liittyminen HSL-alueeseen parantaa kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää joukkoliikennettä pääkaupunkiseudulla, jatkossa tarvitaan vain yksi lippu liikuttaessa HSL-alueella.
- Aloitamme pysäköinninvalvonnan kunnassa, mikä edistää keskustojen pysäköintiongelmien ratkaisemista.
- Koskenmäen kiertoliittymän saneeraus alkaa, mikä aiheuttaa rakentamisaikana häiriöitä liikenteelle kt 45:llä, mt 139:lla ja Koskenmäentiellä, mutta valmistuttuaan sujuvoittaa liikennettä huomattavasti.

RAKENNUSVALVONTA

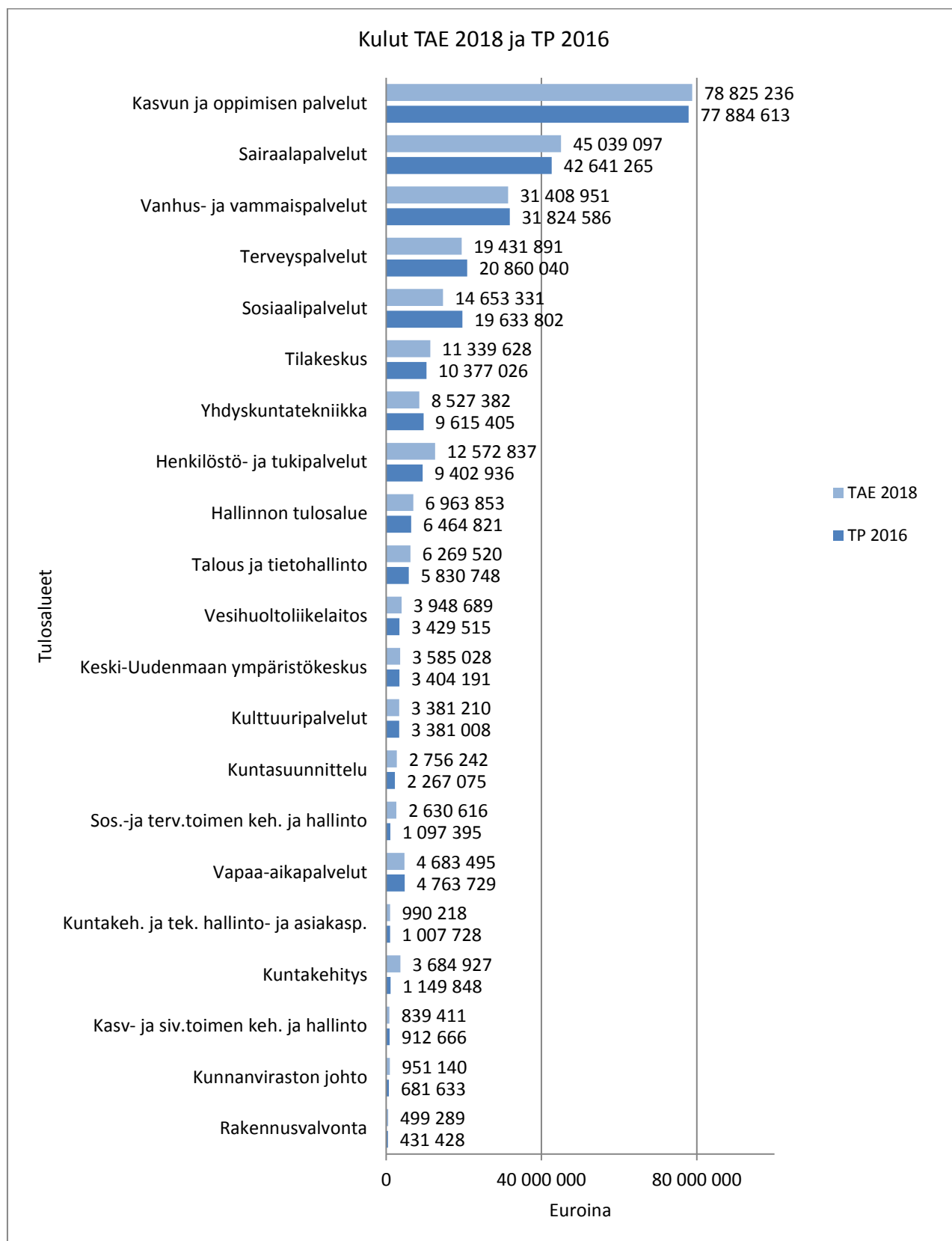
- Uudistettu rakennusjärjestys otetaan käyttöön, joka keventää lupatarvetta. Haja-asutusalueen rakennuspaikan minimikokoa on pienennetty.

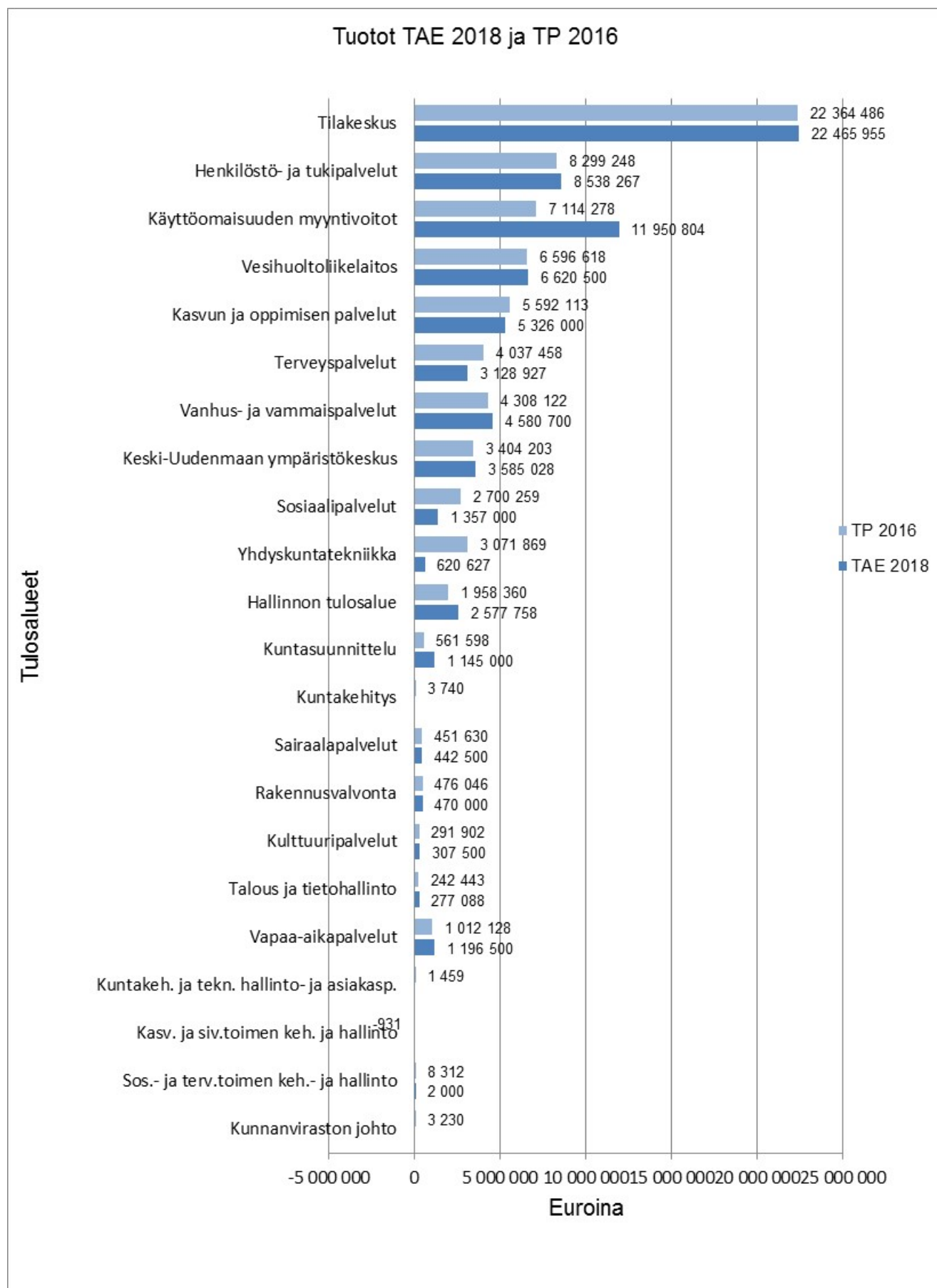
MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS

- Edistämme Rykmentinpuistoa, Hyrylän keskustaa, Focus-aluetta sekä muita kärkihankkeita ja parannamme tonttivarantoa siten, että se vastaa paremmin kysyntään.
- Kehitämme avoimia paikkatietoaineistoja ja tontinhakujärjestelmää. Uudistusten myötä palvelujen käytettävyys paranee.
- Otetaan lupapiste.fi käyttöön myös suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamislupahakemusten osalta, mikä joustavoittaa lupien hakemista.

JOHTAMINEN JA ORGANISAATIO

- Maakuntauudistus, Kuuden Sote -kuntayhtymän toteuttaminen sekä kasvupalveluiden uudelleen järjestelyt Uudellamaalla tarkoittavat kunnan roolin ja toiminnan merkittävää uudelleen arviointia ja toteutusta.
- Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja asukasdemokratiaa sekä tuemme kuntalaisten omaehtoisen tekemistä uuden osallisuusmallin mukaisesti.
- Otamme käyttöön kuntatasoisen keskitetyn asiakaspalvelun; palvelun yhtenä keskeisenä tehtävänä on tukea kuntalaisia sähköisten palveluiden käytössä.

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO v.2018

Toimielin	Määrärahat	Tuloarviot
Tulosalue/hankeryhmä	Talousarvio	Talousarvio
KÄYTTÖTALOUSOSA		
Kunnanhallitus		
Kunnanviraston johto	951	
Henkilöstö- ja tukipalvelut	12 573	8 538
Hallinto	6 964	2 578
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	3 585	3 585
Talous ja tietohallinto	6 270	277
Sosiaali- ja terveyslautakunta		
Vanhus- ja vammaispalvelut	31 409	4 581
Terveyspalvelut	19 432	3 129
Sairaalapalvelut	45 039	443
Sosiaalipalvelut	14 653	1 357
Kehittämis- ja hallintopalvelut	2 631	2
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		
Kasvun ja oppimisen palvelut	78 825	5 326
Kehittämis- ja hallintoyksikkö	839	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		
Kulttuuripalvelut	3 381	308
Vapaa-aikapalvelut	4 683	1 197
Kuntakehityslautakunta		
Toimialan hallinto- ja asiakaspalvelu	990	
Kuntakehitys	3 685	
Kuntasuunnittelu	2 756	895
Rakennusvalvonta	499	470
Tekninen lautakunta		
Yhdyskuntatekniikka	8 527	621
Tilakeskus	11 340	22 466
Kunnanhallitus		
Myyntivoitot		11 951
Maankäyttösopimukset		250
Yhteensä	259 033	67 972
TULOSLASKELMAOSA		
Verotulot		179 763
Valtionosuudet		23 183
Korkotulot		250
Muut rahoitustulot		490
Korvaus liikelaitoksen peruspääomasta		488
Korkomenot	591	
Muut rahoitusmenot	50	

Toimielin	Määrärahat	Tuloarviot
Tulosalue/hankeryhmä	Talousarvio	Talousarvio
INVESTOINTIOSA		
Kunnanhallitus		
Aineettomat hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 000	11 933
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50	
Koneet ja kalusto	336	
Osakkeet ja osuudet	141	1 445
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet	1 555	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset		
Sosiaali- ja terveyslautakunta		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Osakkeet ja osuudet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		
Aineettomat hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	100	
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Koneet ja kalusto	365	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	470	
Koneet ja kalusto	50	
Kuntakehityslautakunta		
Koneet ja kalusto	140	
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Tekninen lautakunta		
Talorakennus	11 934	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 740	3 400
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	4 320	
Koneet ja kalusto	310	
Investoinnit yhteensä	35 511	16 778
RAHOITUSOSA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 676	
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 000	
Yhteensä	313 861	288 923

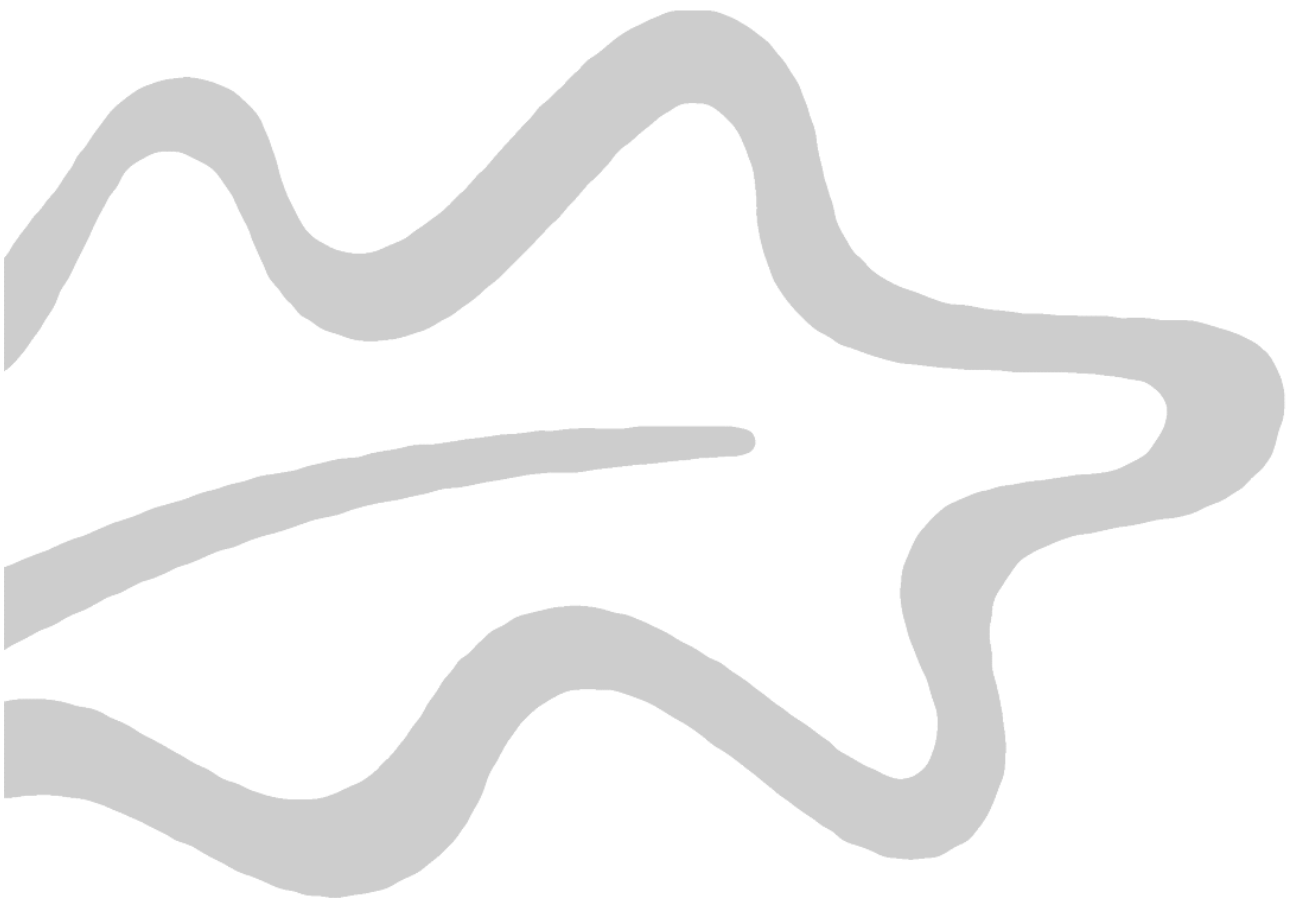
Käyttötalousosan taulukoiden lukuohje

TP 2016	= Edellisen vuoden tilinpäätös
TA 2017	= Vuoden 2017 talousarvio
MTA 2017	= Valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon
TAE 2018	= Esitys tulosalueen talousarvioksi
TS 2019 - TS 2022*	= Taloussuunnitelmavuodet 2019-2022
* luvut tuhansina euroina	

Toimintatulot ja toimintamenot sisältävät sisäiset erät

Selite	Budjettiyhteenveto TULOSALUE							
	TP 2016	TA 2017	MTA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	242 443	307 103	307 103	277 088	279	282	284	286
TOIMINTAKULUT YHT., S*	-5 830 748	-5 930 324	-6 070 314	-6 269 520	-6 332	-6 396	-6 459	-6 524
TOIMINTAKATE	-5 588 305	-5 623 221	-5 763 211	-5 992 432	-6 053	-6 114	-6 176	-6 238
Henkilöstömäärä:	15,6	19,6	19,6	21,0				
Määrärahan muutos %		1,7 %	4,1 %	5,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-99 576	-239 566	-339 196	-63	-63	-64	-65

Yleisjohto- ja konsernipalvelut

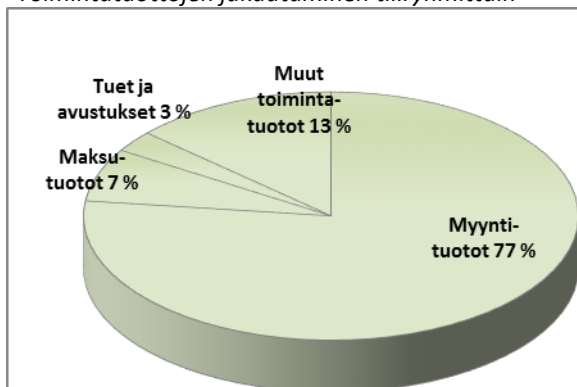
YLEISJOHTO- JA KONSERNIPALVELUT					euro	TS (1000 €)			
(1000 €)					TAE				
TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018	PORM. 2018	2019	2020	2021	2022	
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	10 713	10 957	10 957	11 522	11 522 441	11 615	11 708	11 801	11 896
Maksutuotot	918	1 030	1 030	1 039	1 039 499	1 048	1 056	1 065	1 073
Tuet ja avustukset	303	416	416	416	416 000	419	423	426	429
Muut toimintatuotot	1 972	1 997	1 997	2 000	2 000 200	2 016	2 032	2 049	2 065
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 907	14 400	14 400	14 978	14 978 140	15 098	15 219	15 340	15 463
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-6 831	-7 395	-7 411	-7 405	-7 556 243	-7 632	-7 708	-7 785	-7 863
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-1 812	-1 852	-1 855	-1 819	-4 802 878	-4 851	-4 899	-4 948	-4 998
Muut henkilösivukulut	-421	-325	-326	-321	-323 373	-327	-330	-333	-337
Palvelujen ostot	-11 226	-11 567	-11 687	-12 166	-12 136 487	-12 258	-12 380	-12 504	-12 629
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-1 754	-2 000	-2 000	-2 047	-2 047 064	-2 068	-2 088	-2 109	-2 130
Avustukset	-122	-137	-137	-137	-136 672	-138	-139	-141	-142
Vuokrat	-3 073	-3 046	-2 999	-3 001	-3 007 515	-3 038	-3 068	-3 099	-3 130
Muut toimintakulut	-545	-570	-480	-332	-332 146	-335	-339	-342	-346
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ, S*	-25 784	-26 893	-26 896	-27 229	-30 342 378	-30 646	-30 952	-31 262	-31 574
TOIMINTAKATE	-11 877	-12 492	-12 496	-12 250	-15 364 238	-15 548	-15 734	-15 921	-16 111
Määrärahan muutos %	0,00	4,30	0,01	1,25	12,83	1,00	1,00	1,00	1,00
Määrärahan muutos euroina	1	1 108	3	336	3 449 824	303	306	310	313
%-osuus verorahoituksesta	6,23	6,36	6,36	6,27	7,86	7,72	7,64	7,63	7,62
Asukkaat 31.12.	38595	39069	39069	39212	39212	39535	40031	40716	41419
Toimintakate euro/asukas	321	379	373	312	392	393	393	391	389
S* = Sitova taso									
Henkilöstö yhteensä	136,5	170,9	170,9		172,3				

YLEISJOHTO JA KONSERNIPALVELUT

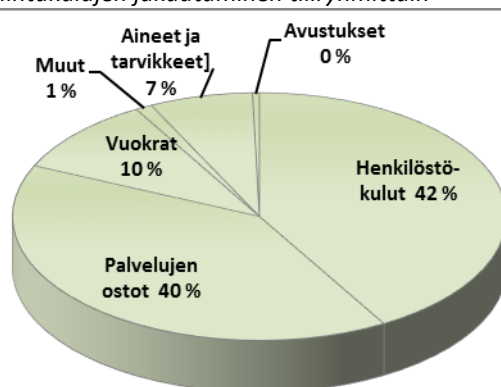
Toimiala

Vastuuhenkilö: Kansliapäällikkö Harri Lipasti

Toimintatuottojen jakautuminen tiliryhmittäin

Toimintakulujen jakautuminen tiliryhmittäin

TOIMINNAN KUVAUS

Pormestari johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Pormestari toimii kunnanhallituksen puheenjohtajana ja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Pormestari toimii myös kunnanhallituksen konsernijaoston puheenjohtajana. Pormestari on päätoiminen luottamushenkilö.

Kansliapäällikkö johtaa ja kehittää kunnan toimintaa pormestarin alaisuudessa sekä johtaa yleisjohton ja konsernipalvelujen toimialaa ja vastaa ko. toimialalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan asianmukaisuudesta. Kansliapäällikkö johtaa kunnan johtoryhmää.

Henkilöstö- ja tukipalvelut - tulosalue tarjoaa kunnan organisaatiolle henkilöstö- ja palvelussuhdepalveluja sekä tuottaa asunto- ja ruokapalveluja.

Hallinnon tulosalueella mm. hoidetaan yleishallinnon tehtäviä, tuotetaan juridisia palveluja kunnan eri yksiköille, vastataan kunnanhallituksen ja valtuuston esityslista- ja pöytäkirjatuotannosta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä vastataan keskusarkiston hoidosta, monistamon toiminnasta, asiakaspalveluista sekä materiaalihallinnosta. Lisäksi huolehditaan vaaleihin liittyvistä viranomaistehtävistä. Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalvelut hoitavat edunvalvojan tehtävät Keski-Uudenmaan oikeusaputoimiston edunvalvonta-alueen kunnille sekä talous- ja velkaneuvonnan palvelut Tuusulalle, Keravalle sekä Järvenpälle.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii sopijakuntiensa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä asiakkaidensa ja ympäristön parhaaksi tuottaen laadukkaita, taloudellisia ja tasapuolisia palveluita.

Talous- ja tietohallinnolle kuuluu talouden ohjaus sekä taloushallinnon johtaminen, talousarvion ja -suunnitelman valmistelu ja toteutuksen seuranta, strateginen suunnittelu sekä rahoitus.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Uutta kuntastrategiaa valtuustokaudelle 2017 – 2021 valmistellaan rinnan talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2018 – 2022 kanssa.

Valtuustokaudelle on laadittu erillinen pormestariohjelma, joka osaltaan ohjaa strategian valmistelua ja vuoden 2018 vuositavoitteiden määrittelyä. Pormestariohjelman sisältö on seuraava:

Uusi Tuusula on kulttuurimuutos

- Vakiinnutamme kehittämisverkostojen toiminnan ja tuemme kuntalaisten omaehtoisia toteutuksia
- Vahvistamme kunnan asiakaslähtöistä kehittämistä osallisuuden mallia ja menetelmäpakkia jalkauttaen, hyödyntäen ja toimintatapoja jatkuvasti kehittäen mm. seuraavin toimenpitein
 - perustamme asiakasraateja
 - hyödynnämme kokemusasiantuntijoita toiminnan kehittämisessä
 - luomme edellytyksiä vapaaehtoistoiminnan laajentamiselle
- Osallistumme osallistuvan budjetoinnin tutkimushankkeeseen ja luomme kuntaan oman osallistuvan budjetoinnin toimintatavan
- Sovellamme kunnan uudistettua Some-ohjeistusta ja teemme palvelulupauksen palvelutason varmistamiseksi
- Otamme asukkaat mukaan kunnan turvallisuussuunnitteluun
- Hyödynnämme työntekijälähtöisyyttä ja kuntalaislähtöisyyttä kunnan brändin vahvistamisessa **Aloitamme kuntabrändin rakentamisen**
- Hyödynnämme markkinoinnissa yhä enemmän Tuusulan sijaintia lentokentän läheisyydessä
- Panostamme tonttimarkkinointiin tavoitellen näkyvyyttä alueellisissa medioissa
- Parannamme kunnan työnantajakuva kehittämällä uusia rekrytointimateriaaleja ja uusia verkkomedioita hyödyntämällä
- Hyödynnämme CaseM-sähköistä asianhallinnan järjestelmää maksimaalisesti ja etenemme vaiheittain kohti sähköistä arkistointia
- Uudistamme ja pilotoimme digitaalisia toimintatapoja sisäisessä työnteossa ja luottamuselinten toiminnassa

LISÄYS:

Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä

- Hyödynnämme Suomi.fi – palveluiden tarjoamia mahdollisuuksia
- Otamme käyttöön sähköisiä lomakkeita kuntalaisten asiointin helpottamiseksi
- Avaamme keskitetyn asiakaspalvelupisteen Hyrylässä ja luomme sähköiset palvelut huomioiden toimintamallin, jonka avulla se palvelee kaikissa kuntakeskuksissa
- Olemme osallisia ja aktiivisia Helsingin seudun ja Kuuma-alueen kuntayhteistyössä palveluiden kehittämisessä

Muuttotappiosta vahvaan kasvuun ja vakaaseen talouteen

- Pidämme toimintamenojen kasvun suunnittelukaudella enintään 1%/vuosi
- Etsimme uusia ratkaisuja investointien toteutukseen esim. kumppanuuksin

Kulttuuri on osa Tuusulan identiteettiä

- Tuemme kuntalaisten omaehtoista toimintaa

LISÄYS: **Edistämme tapahtumatuotantoa Tuusulassa elinvoiman rakentajana.**

Kestävä kehitys ja luonto ovat yhteisiä arvojamme

- Huomioimme hankinnoissa ympäristöystävällisyyden ja kestävän kehityksen, kuljetukset ja toimitusajat

Kohti maakuntaa

- Valmistelemme Kuuden Sote-kuntayhtymän käyttöönottoa ja mahdollista tuotannon siirtoa vuodesta 2019 alkaen yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa

- Rakennamme uuden kunnan organisaatiota ja kehitämme uuden kunnan hallinto- ja tukipalveluita
 - Organisaation uudistamista jatketaan vuonna 2018 tukipalveluiden uudistuksella. Hallinnon ja tukipalveluiden uudistus on käynnistetty vuonna 2017 ja se otetaan asteittain käyttöön. Viimeiset osat otetaan käyttöön viimeistään 31.12.2018 (taloushallinnon kehittäminen, päätöksenteon tuki ja HR-palvelut)
 - Selvitämme ruokapalveluiden seudullisia yhteistyömuotoja ja teemme päätökset asiassa. Jatkamme neuvotteluja naapurikuntien kanssa ja pyrimme päätöksiin 12/2018 mennessä osana uuden kunnan tukipalveluiden rakentamista
 - Arvioimme perustietotekniikkapalveluiden järjestämistapaa uudessa kunnassa
- Kehitämme esimiesten muutosjohtamisosaamista.
- Varmistamme riittävän tiedottamisen henkilöstölle muutokseen liittyvissä asioissa.
- Tarkennamme kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.
- Hyödynnämme tarvittaessa nimetöntä rekrytointia tasa-arvoisen rekrytointien varmistamiseksi.
- Tavoittelemme palvelun paranemista ja kustannusten hallinta seudullisen työ-terveyshuollon myötä
- Jatkamme suoriutumiseen perustuvan palkitsemisen kehittämistä (kertapalkkiojärjestelmän ja/tai hk-lisien laajentaminen)
- Hyödynnämme työhyvinvointiohjelmaa osana kunnan työhyvinvointijohtamista.
 - Luomme edellytykset työyhteisöjen työhyvinvointikorttikoulutuksille sisäisten korttikouluttajien avulla.
- Lisäämme arjen yhteistyötä KUUMA-kuntien kanssa
- Vaikutamme aktiivisesti Maakuntahallinnon valmistelussa ja KUUMA-yhteisössä edunvalvontaa painottaen
- Vahvistamme hyvinvointitiedolla johtamisen edellytyksiä kunnassa
- Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja jatkamme esimiesvalmennuksia
- Käynnistämme ja vakiinnutamme keskitetyn taloushallinnon toiminnan
- Uudistamme tiedon- ja asiakastiedonhallintaa sekä teemme asiakastiedonhallinnan linjaukset
- Varmistamme uuden tietosuoja-asetuksen mukaiset toimintatapojen sujuvan käyttöönoton
- Jatkamme digitaalisten työvälineiden ja työskentelytapojen hyödyntämistä
- Hyödynnämme kattavasti Kuntaria toiminnan, talouden ja henkilöstön johtamisessa ja kehitämme järjestelmää mm. talous- ja toimintasuunnitelman laadinnan työvälineeksi
- Uudistamme varautumisen johtamisen toimintamallin ja otamme sen käyttöön

KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Vuosina 2018 ja 2019 kunnan toimintaan vaikuttavia keskeisiä toimintaympäristön muutoksia ovat vireillä olevat Sote- ja maakuntauudistus vuoden 2020 alusta lukien sekä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toiminnan käynnistyminen 1.1.2018 lukien. Varautuminen tuleviin muutoksiin sekä laajemminkin kunnan roolin ja tehtävien uudelleen arviointi on jo käynnistynyt. Talousarviovuonna valmistelua ja toteutusta jatketaan yleisjohto- ja konsernipalveluissa sekä muilla toimialoilla.

Em. uudistukset merkitsevät murroskautta kuntien rooleissa ja tehtävissä, jonka vuoksi lähivuosina on myös välttämätöntä osallistua ja vaikuttaa tiiviisti muutosten valmisteluun. Pääosin tämä tapahtuu yhteistyössä KUUMA-kuntien kanssa ja kuntaryhmien keskinäisin neuvotteluin mm. PKS-kuntien kanssa.

Vuonna 2018 toteutetaan kuntalaisten osallisuusmallin toimeenpano ja kunnan tukipalvelujen kehittäminen. Tukipalveluiden kehittäminen tarkoittavat mm. talouden johtamisen uudistamista, ict-johtamisen johtamisen kehittämistä, asiakaspalvelun ja kirjaamisen osittaista keskittämistä, sekä yleislaskutuksen ja ostolaskujen esikäsittelyn keskittämistä.

Toimialalla toteutetaan asiakastyytyvyyden arvioinnin ja kehittämisen -mallin kattava käyttöön ottaminen.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tehtävät ja organisaatio tulevat muuttumaan maakuntauudistuksen seurauksena vuoden 2020 alussa ympäristöterveydenhuollon (so. terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle. Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimus päivitetään maakuntauudistuksen johdosta vuoden 2019 aikana ja toimitetaan sopijakuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

RISKIARVIO

Kehittämisesurssien riittävyys on merkittävä riski, kun ei ole vielä tarkkaan ennakoitavissa Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan Sote- hankkeiden ja Uuden kunnan valmistelun vaatimaa työmäärää. Riskin toteutumista ehkäistään johtamis- ja kehittämispalveluiden sekä laajemmin tukipalveluiden prosesseja kehittämällä. Toimialan tehtävät koostuvat useista erityyppisistä asiantuntijatehtävistä. Pienehkö organisaatio on melko haavoittuvainen yksittäisille henkilömuutosten vaikutuksille. Riskiin pyritään varautumaan myös henkilöstön osaamisen vahvistamisella ja monipuolistamisella, ennakoivalla sijaissuunnittelulla sekä sopimusteitse palvelusopimuksilla ulkoisten palvelutoimittajien kanssa.

Kasvat sisäilmaongelmat heijastuvat myös työsuojelun lisääntyvään asiantuntijatarpeeseen. Tähän on varauduttu mm. muuttamalla työsuojeluorganisointia siten, että kunnassa on jatkossa kaksi täysipäiväistä työsuojeluvaltuutettua ja yksi osa-aikainen valtuutettu. Työhyvinvoinnin merkitys kasvaa edellä mainittujen muutosten ja haasteiden myötä ja sen vuoksi esimiesten valmennusta ja työyhteisöjen tukea ja osallistamista muutoksiin jatketaan suunnitelmallisesti.

Kunnan it-palvelujen jatkuvuuden turvaaminen on kriittistä koko kunnan näkökulmasta. It-palvelujen toimintavarmuutta ja jatkuvuutta on turvattu varmistamalla laitteiden ja ohjelmistojen käytettävyyttä (palvelimet, verkot, tallennus) sekä huolehtimalla tietoturvasta ja kunnan järjestelmien suojaamisesta. Toukokuussa 2018 voimaan astuva tietosuoja-asetus edellyttää kunnalta runsaasti kehittämistyötä, jotta kunnan tietojärjestelmän ja prosessit ovat tietosuoja-asetuksen vaatimalla tasolla.

Ympäristökeskuksen oman toiminnan kehittäminen ja palvelutoiminta voivat vaikeutua osan henkilöstöresursseista sitoutuessa aluehallintouudistukseen. Osa ympäristökeskuksen palveluista (esim. eläinlääkäripäivystys) on myös erityisen herkkä yllättävälle resurssivajaukselle, joka voi vaikeuttaa palvelun saatavuutta. Lupa- ja valvontatehtävien ruuhkautuminen pidentää käsittelyaikoja, mikä voi vaarantaa hakijoiden ja haitankärsijöiden oikeusturvaa sekä heikentää ympäristön tilaa.

Ympäristönsuojelulain mukainen säännöllinen valvonta on osoittanut, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa laiminlyödään usein lupamääräyksiä ja lainsäädännön velvoitteita, mikä lisää riskiä ympäristön pilaantumiseen. Puutteellinen ympäristövastuun tiedostaminen saattaa yksityisten toiminnanharjoittajien lisäksi koskea myös ympäristökeskuksen sopijakuntia niiden ollessa toiminnanharjoittajana luvanvaraisessa toiminnassa. Säännöllisellä ympäristövalvonnalla pyritään estämään ympäristöriskien toteutuminen. Ympäristökeskus pyrkii lisäksi sopijakuntien kanssa käytävissä kehittämiskeskusteluissa selkeyttämään niiden ympäristövastuita.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalvelut -yksikköön esitetään edunvalvontasihteerin työsuhteen perustamista. Järvenpään oikeusaputoimisto (nyk. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri) on ostanut 1.1.2009 lukien Tuusulan kunnalta edunvalvonta-alueella tarvittavat edunvalvontapalvelut. Kunnan ja oikeusaputoimiston välillä laaditun sopimuksen mukaan kunta sitoutuu järjestämään edunvalvontapalvelut siten,

että käytettävissä on riittävät resurssit. Valtion maksama korvaus ja asiakkaiden maksamat palkkiot kattavat myös lisäresurssin, joskin se lisää koko yksikön kuluja.

Henkilöstö- ja tukipalveluihin lisätään yhden työsuojeluvaltuutetun tehtävä, työ on aiemmin hoidettu toimialoilla hajautettuna useammalle valtuutetulle. Henkilöstö- ja tukipalvelut -tulosalueelta vähennetään yksi palkkasihteerin tehtävä ko. palvelun siirtyessä seudullisesti hoidettavaksi.

Ympäristökeskus varautuu tekemään vuoden 2018 aikana selvityksen sopijakuntien vesiluonnosta ja palkkaa tätä varten kesäksi 2018 määräaikaisen (3 kk) ympäristönsuojelutyöntekijän.

Aluehallintouudistuksen toteutuessa vuonna 2020 ympäristökeskuksesta siirtyy terveystalouden ja eläinlääkintähuollon tulosityksistä suoraan tehtäväsidonnaisesti 25 palvelussuhdetta maakuntaan. Tämän lisäksi tukipalveluista (so. ympäristökeskuksen hallinnon tulosityksikkö) voi siirtyä maakuntaan 1-2 palvelussuhdetta.

KUNNANVIRASTON JOHTO

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Kansliapäällikkö Harri Lipasti

Tavoitteet

Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä

- Olemme osallisia ja aktiivisia Helsingin seudun ja Kuuma-alueen kuntayhteistyössä palveluiden kehittämisessä

Kohti maakuntaa

- Johdamme uuden kunnan palveluiden ja organisaation valmistelua sekä uuden kunnan hallinto- ja tukipalveluiden kehittämistä
- Olemme mukana tukemassa osaltamme Kuuden Sote-kuntayhtymän käyttöönottoa vuonna 2018 ja valmistelemaan mahdollista tuotannon siirtoa vuodesta 2019 alkaen yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa
- Vaikutamme aktiivisesti Maakuntahallinnon valmistelussa ja KUUMA-yhteisössä edunvalvontaa painottaen

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018-2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Maakuntauudistus, Kuuden Sote –kuntayhtymän toteuttaminen sekä kasvupalveluiden uudelleen järjestelyt Uudellamaalla tarkoittavat kunnan roolin ja toiminnan merkittävää uudelleen arviointia ja toteutusta. Kyse on merkittävästä murroskaudesta kuntasektorilla. Palvelusuunnitelmatasolla tämä tarkoittaa vahvaa osallistumista ja vaikuttamista maakuntavalmisteluun, Kuuden Sote-kuntayhtymän valmisteluun ja toteutukseen sekä kasvupalveluiden uudelleen järjestämisen valmisteluun. Valmistelua ja edunvalvontaa tehdään keskeisesti yhteistyössä Keski-uudenmaan muiden kuntien kanssa ja KUUMA-yhteistyössä.

Kunnan johdon tehtävänä on varmistaa uuden kuntastrategian ja pormestariohjelman päämäärien ja tavoitteiden toteuttamisen edellytykset sekä huolehtia tarvittavasta arvioinnista ja korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä. Erityisesti vuosina 2018 – 2022 korostuu maakuntauudistukseen liittyen toteutettavan uuden Tuusulan palveluiden ja kunnan roolin sekä tehtävien valmistelun ja toteutuksen johtaminen..

Indikaattorit

Organisaation sisäinen asiakastytyväisyys. Asiakastytyväisyystutkimus toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Budjettiyhteenveto KUNNANVIRASTON JOHTO								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 230							
TOIMINTAKULUT YHT., S*	-681 633	-801 757	-801 757	-951 140	-996	-1 006	-1 016	-1 027
TOIMINTAKATE	-678 403	-801 757	-801 757	-951 140	-996	-1 006	-1 016	-1 027
Henkilöstömäärä	2	4	4	4				
Määrärahan muutos %		17,6 %	17,6 %	18,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos €		-120 124	-120 124	-149 383	-10	-10	-10	-10

S* = sitova taso.

HENKILÖSTÖ- JA TUKIPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Vs. henkilöstöjohtaja Tanja Rontu-Hokkanen

Tavoitteet

Tulosalueen henkilöstöpalveluiden tavoitteena on osaltaan tukea johtamisen, toimintatapojen ja organisaatioiden uudistumista sekä varmistaa henkilöstön hyvinvoinnin. Vuonna 2018 tämä tarkoittaa seuraavia tavoitteita ja toteutusohjelmia.

Vahvistamme muutosjohtajuutta ja varmistamme suurien muutosten laadukkaan läpiviennin muuttuvassa kunnassa

- Vahvistamme muutosjohtajuutta tukemalla esimiehiä Tuusulan omalla muutoksen johtamisen mallilla ja tarvittavilla henkilöstöhallinnon tukitoimilla
- Tuemme operatiivisen organisaation uudistamistarpeiden toteutusta uuden kunnan muodostamisessa
- Varmistamme henkilöstön osallistumisen muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa

Parannamme henkilöstön työhyvinvointia

- Jatkamme kannustavan palkitsemisen edelleen kehittämistä käyttöön otetun pikapalkitsemisen mallin arvioinnilla ja jatkokehittämisellä ja uudistamalla henkilökohtaisen lisän maksuperusteet.
- Toteutamme työhyvinvointiohjelman mukaisia toimenpiteitä ja seuraamme mittareita. Hyödynnämme työhyvinvointiohjelmaa kunnan työhyvinvointijohtamisessa.
- Osana työhyvinvointijohtamista hyödynnetään henkilöstön kehittämisen, kuten osaamisen kehittämisen menetelmiä ja työhyvinvointisuunnitelmia.
- Varmistamme laadukkaan johtamisen tarvittavin koulutuksin ja esimiestilaisuuksin.
- Tarkennamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.
- Varmistamme sen, että työn vaarojen kartoitus ja riskien arviointi toteutetaan koko organisaatiossa. Hyödynnämme riskien arvioinnissa sähköistä työtapaturmajärjestelmää Wprota. Hyödynnämme raportteja työtapaturmien ennaltaehkäisyyn ja työtapaturmien vähentämiseen.

Kuntakonsernin

Tulosalueen asuntopalveluiden tavoitteena on tuottaa ja mahdollistaa laadukasta ja monipuolista asumista. Kunnan omistamien vuokra-asuntojen käyttöaste pidetään korkealla tasolla (99 %). Vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa otetaan huomioon erilaiset ja eri-ikäiset väestöryhmät. Erityisryhmien asumista tuetaan. Tavoitteena on myös myydä osakehuoneistoja henkilöstölle tai yhteistyökumppaneille.

Tulosalueen ruokapalveluiden tavoitteena on selvittää mahdollisuuksia hyödyntää kuntayhteistyötä palvelutoiminnan järjestämiseksi nykyistä laajemmin. Ruokapalvelut valmistautuu erillisen muutosohjelman puitteissa maakuntahallinnon tuomiin muutoksiin. Toiminnan tehokkuutta edistetään edelleen varmistamalla, että henkilöstö osaa käyttää vaadittavia ATK-ohjelmia ja osaamisen kehittämistä tuetaan ammatillisella henkilöstökoulutuksella. Asiakaslähtöistä ja taloudellista toimintamallia edistetään hyödyntämällä asiakaspalautteita palveluprosessien kehittämisessä.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018-2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Henkilöstöpalvelut huolehtii kuntastrategian toteuttamista tukevan henkilöstöpolitiikan kehittämisestä, osaamisen kehittämisen rakenteiden ja kuntatason toimenpiteiden määrittelystä, palvelussuhdeasioiden ohjauksesta, työsuojelun yhteistoiminnasta sekä työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan toteuttamisesta.

Henkilöstöpalvelut on määritellyt yhdessä toimialojen kanssa toimialojen palvelutarpeet sekä tehnyt asiakastytyväisyyskyselyn edellisellä valtuustokaudella. Henkilöstöpalveluiden ja -prosessien kehittämistä jatketaan em. selvitysten pohjalta. Näitä ovat mm. täyttölupaprosessin selkeyttäminen ja sähköistäminen. Kunnassa johtamisosaamista on kehitetty systemaattisesti ja osaamista on tarpeen tukea tulevaisuudessa, jotta taataan muutosten laadukas läpivienti. Henkilöstöpalvelut osallistuu merkittävästi tulevan Maakuntaudistuksen ja

Keski-Uudenmaan Soten kuntayhtymän perustamisesta aiheutuvien toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen henkilöstöön liittyen.

Suunnitelmakaudella vapautuu olemassa olevasta asuntokannasta vuokrattavaksi arviolta 2000 asuntoa ja noin 850 asumisoikeusasuntoa. Vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa otetaan huomioon erilaiset ja eri-ikäiset väestöryhmät. Uusia asuntoja rakennetaan vuosittain 420 asuntoa, joista 20 prosenttia eli 84 asuntoa voi olla aravuokra- ja asumisoikeusasuntoja. Uudisrakentamisen tavoitteet ovat MAL 2016 -2019 sopimuksen mukaiset. Asuntorakentamista käsitellään asuntorakentamisen ohjelmassa 2018 – 2022. Asuntopalvelut osallistuu kunnan omaisuuden tehokkaasta käytöstä huolehtimiseen ja omaisuuden realisointiin kunnan suoraan omistamien asuntojen myynneillä. Kunnan omistamien osakehuoneistojen myyntiä jatketaan.

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja kaikkiin kunnan toimipisteisiin. Ruoan laatu on yksi tärkeimmistä toimintaamme ohjaavista tekijöistä. Laadukkaan ruoan takaa elintarvikkeiden korkea kotimaisuusaste sekä tehokkaat ja nykyaikaiset tuotantotavat. Aterioita tarjotaan vuonna 2017 noin 2117970 kappaletta. Vuoden 2018 aterioiden määräksi on arvioitu 2125331 kappaletta kasvua 7361 aterialla eli + 0,35 %. **Tarjottavien aterioiden hinnat pysyvät vuoden 2017 tasolla.** Maksullista välipalaa tarjotaan yläasteiden ja lukiodien oppilaille. Vuonna 2018 välipalan hinta on 1,50 € (v.2017 1,50 €). Edellytyksenä tarjoamiselle on, että kysyntä on vähintään 10 % oppilaista. 2018 iltapäiväkerhoissa valmistetaan välipalaa n. 453 koululaiselle 14 eri koululla. Päätös luomumaitoon siirtymisestä tehdään vuoden 2018 aikana.

Lisättävä kouluruoan hinta, eroteltava raaka-aineen osuus ym.

Indikaattorit

Organisaation sisäinen asiakastytyväisyys. Asiakastytyväisyystutkimus toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Henkilöstöpalvelut

	TA2017 ennuste	TAE2018	TS2019
Henkilökunnan palkat€/asukas	1 996 €	2 024€	2 024€
Henkilötyövuodet (htv3)	1 713	1 728	1 728
Työkyvyttömyyspoissaolokalenteripäivät	27 860	27 360	27 060
Poissaolopäivät / vakinainen henkilöstön lkm	12,8	12,6	12,4
Ylityökustannukset €	240 000 €	245 000€	245 000€
Työhyvinvointikyselyn yleisarvosana	7,7		7,8

Asuntopalvelut

asukasvalintapäätös, 440 kpl
 vuokrattu asunto, 400 kpl
 aravavuokra-asuntojen lukumäärä / 100 asukasta
 nuorille osoitetut asunnot, nuorille 40 prosenttia vapautuvista asunnoista
 palveluasuntojen määrä, vähintään 1,5 prosentille yli 65-vuotiaita
 erittäin kiireisen asunnonhakijan jonotusaika, 1–2 kk
 asumisoikeusasunnon kunnasta saavien määrä, 170 kpl

Budjettiyhteenveto HENKILÖSTÖ- JA TUKIPALVELUT

Selite	TP 2016	TA 2017	MTA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	8 299 248	8 377 756	8 377 756	8 538 267	8 609	8 677	8 747	8 817
TOIMINTAKULUT YHT., S*	-9 402 936	-9 479 961	-9 433 242	-12 572 837	-12 699	-12 826	-12 954	-13 083
TOIMINTAKATE	-1 103 688	-1 102 205	-1 055 486	-4 034 570	-4 090	-4 148	-4 207	-4 266
Henkilöstömäärä:	60,6	74,3	74,3	74,3				
Määrärahan muutos %		0,8 %	0,3 %	32,6 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos €		-77 025	-30 306	-3 092 876	-126	-127	-128	-130

S* = sitova taso.

HALLINTO

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Kunnansihteeri Tuula Hyttinen

Tavoitteet

Vuonna 2017 käyttöön otetun asianhallintajärjestelmä CaseM:n käytön toimintatapojen kehittämistä jatketaan (prosessit, tiedonohjaus ym.) tavoitteena ko. järjestelmän maksimaalinen hyödyntäminen. Sähköisen arkistoinnin ratkaisujen kartoittamista jatketaan edeten vaiheittain kohti sähköistä arkistointia. Päätoimintatuotteen tuen ja lainopillisten palvelujen yksikössä huolehditaan presidentinvaalin ja mahdollisten maakuntavaalien valmistelu- ja viranomaistehtävistä.

Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalveluyksikön palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, ammattitaitoisesti ja taloudellisesti siten, että palveluja on saatavilla tarpeeseen nähden riittävästi.

Materiaalihallinto- ja hankinnat yksikkö tarjoaa hankintojen kilpailutus- ja asiantuntijapalveluita kaikille toimialoille. Yksikkö koordinoi hankintavastaavista koostuvan hankintaryhmän työtä ja hankintajärjestelmän käyttöä kunnassa sekä osallistuu toimialojen kilpailutuksiin. Sähköisen Clouidia-hankinta- ja kilpailutusjärjestelmän käyttöä tehostetaan siten, että kaikki hankinnat kilpailutetaan ko. järjestelmällä.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Päätoimintatuotteen tuki ja lainopilliset palvelut -yksikössä mm. hoidetaan yleishallinnon tehtäviä, tuotetaan juridisia palveluja kunnan eri yksiköille, vastataan kunnanhallituksen ja valtuuston esityslista- ja pöytäkirjatutunnuksesta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä vastataan keskusarkiston hoidosta ja arkistotoimen ohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi huolehditaan vaaleihin liittyvistä viranomaistehtävistä.

Asiakaspalvelujen tuloyksikkö palvelee kunnan sisäisiä ja ulkoisia asiakkaita.

Yksikkö tuottaa neuvontapalveluja sekä kunnan keskitettyä monistuspalvelua. Neuvontapalveluissa huolehditaan kunnantalon kulunvalvonnasta, kulunvalvontajärjestelmästä, kunnan ulkoisesta ja sisäisestä neuvonnasta ja postituksesta sekä puhelinluettelon ylläpidosta.

Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalveluyksikkö tuottaa Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirille ostopalveluna yleisen edunvalvojan palvelut edunvalvonta-alueelle, johon kuuluvat Järvenpään ja Keravan kaupungit sekä Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan kunnat. Valtiolta palvelujen tuottamisesta saatava korvaus sekä päämiehiltä perittävät palkkiot ja korvaukset kattavat edunvalvontapalvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Talous- ja velkaneuvonnan sekä sosiaaliasiamies- ja potilasasiamiespalvelujen osalta toimialueeseen kuuluvat Järvenpää, Kerava ja Tuusula. Näiden sopimuskuntien kesken em. palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan valtiolta saatujen korvausten vähentämisen jälkeen kuntien kesken niiden tilinpäätösvuotta edeltävän vuoden väestömäärien suhteessa. Toimintaan ei ole tulossa keskeisiä muutoksia vuonna 2018.

Hankintatoimi koordinoi kunnan hankintoja. Soveltuvien osin liitytään KL-Kuntahankinnat Oy:n, KuntaPron ja Hus-logistiikan järjestämiin kilpailutuksiin. Keskusvarasto huolehtii ilmaisjakelun osalta hoitotarvikkeiden hankinnasta ja jakelusta asiakkaille (n. 3000 asiakasta).

Vaalit

Vuonna 2018 toimitetaan presidentinvaali ja mahdollisesti maakuntavaalit. Vuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja Euroopan parlamentin vaalit ja vuonna 2021 kuntavaalit.

Valtuusto

Vuosittain pidetään keskimäärin kahdeksan valtuuston kokousta ja informaatiotilaisuutta sekä tarpeen mukaan seminaareja ja iltakouluja sekä kuntalaisiltoja.

Määrärahaan sisältyvät seuraavat käyttövarausmäärärahat:

	TAE 2018 €	TA 2017 €	TP 2016 €
Valtuusto	3 015	3 015	2 540
Valtuuston puheenjohtaja	1 530	1 530	1 529
Valtuuston varapuheenjohtajat	720	720	100

Tarkastuslautakunta

Lakisääteisen tilintarkastuksen toteuttamiseen ostetaan tilintarkastusyhteisöltä vuosittain 70 tarkastuspäivää. Sisäisen tarkastuksen määrärahat on varattu kunnanviraston johdon talousarvioon.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää toimiva ja riittävä yhteistoiminta tarkastuslautakunnan, tilintarkastuksen ja sisäisen valvonnan kesken.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontuu pääsääntöisesti viikoittain lukuun ottamatta valtuuston kokouspäiviä ja kesätaukoa. Lisäksi se kokoontuu tarpeen mukaan seminaareihin ja iltakouluihin.

Konsernijaosto

Konsernijaosto kokoontuu tarpeen mukaan, n. kerran kuukaudessa kesätaukoa lukuun ottamatta.

Määrärahaan sisältyvät seuraavat käyttövarausmäärärahat:

	TAE 2018 €	TA 2017 €	TP 2016 €
Kunnanhallitus	5 310	5 310	4 990
Kunnanhallituksen puheenjohtaja/Pormestari	1 530	1 530	
Kunnanhallituksen varapuheenjohtajat	720	720	440

	TA2017 ja TAE 2018 77 822	TP 2016 75 348
Yhteisöjen avustamiseen varataan sitovana määrärahana		
- eläkeläisjärjestöt	9 766	9 766
- veteraanit ja sotainvalidit	14 957	14 957
- Tuusulan Siniset ry (Tilakeskukselle maksettava vuokra)	3 167	3 167
- yleishyödylliset seurat ja yhdistykset	9 500	9 500
- kannatusilmoitukset paikallisille yhteisöille	2 692	
- vanhan kiinteistöverol. 13 a §:n mukaan verosta vapautettuja yhteisöjen kiinteistöverojen maksuun (Hyrylän torppa, Jokelan työväentalo, Linjala, Solbacken, Väinölä)	5 950	5 051
- vuokratuki järjestötalojen vuokraamiseen yleishyödylliseen käyttöön	8 075	8 000
- Me kellokoskelaiset ry / Koy Vanha Valtatie	6 715	7 907
- järjestötalojen peruskorjausavustuksiin	17 000	17 000

Indikaattorit

Organisaation sisäinen asiakastytyväisyys. Asiakastytyväisyystutkimus toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Budjettiyhteenveto HALLINTO								
Selite	TP 2016	TA 2017	M TA 2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOTYHT.	1 958 360	2 122 720	2 122 720	2 577 758	2 598	2 619	2 640	2 661
TOIMINTAKULUTYHT., S*	-6 464 821	-7 088 010	-6 998 010	-6 963 853	-7 080	-7 151	-7 223	-7 295
TOIMINTAKATE	-4 506 461	-4 965 290	-4 875 290	-4 386 095	-4 482	-4 532	-4 583	-4 634
Henkilöstömäärä:	21,6	29,0	29,0	29,0				
Määrärahan muutos%		9,6 %	8,2 %	-1,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutoseuroina		-623 189	90 000	124 157	-70	-71	-72	-72

S* = sitova taso.

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki

Toiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii sopijakuntiensa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä asiakkaidensa ja ympäristön parhaaksi tuottaen laadukkaita, taloudellisia ja tasapuolisia palveluita

Strategian toteuttaminen

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strategian (2015–2018) visiona on: Kestävästi kehittyvä ja vetovoimainen Keski-Uusimaa.

Ympäristökeskus tavoittelee kestävästi kehittyvää Keski-Uudenmaan seutukuntaa, jonka eri toimijat ottavat huomioon toimintansa ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset. Seutukunnan vetovoimaisuus tukeutuu luonnoltaan ja kulttuuriympäristöltään omaleimaisiin kunta- ja kaupunkikeskuksiin, joiden välillä on toimiva yhteistyö ja työnjako.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tuottaa asiakkailleen ja sopijakunnille laadukkaita palveluita. Tämän palvelulupauksen sitoumuksia ovat:

1. Ympäristökeskuksen toiminta on oikea-aikaista, oikeudenmukaista ja tasapuolista.
2. Ympäristökeskus toimii joustavasti ottaen huomioon asiakkaidensa ja sopijakuntien tarpeet. Ympäristökeskus on seudullisesti tunnettu ja siellä on helppo asioida.
3. Ympäristökeskus toimii ratkaisukeskeisesti ja yhteistyöhakuisesti.
4. Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja erityistilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa.
5. Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti.

Ympäristökeskuksen visiota tukevat seuraavat toiminnalliset päämäärät:

1. Keski-Uusimaa on vetovoimainen, ympäristövastuullisten asukkaiden ja yritysten kotiseutu.
2. Keski-Uudenmaan ympäristön tila ei heikkene, ja monella osa-alueella ympäristön tila on parantunut.
3. Keski-Uusimaa on terveellinen ja turvallinen asuin- ja elinympäristö.
4. Keski-Uudenmaan luonnon monimuotoisuus, kulttuuriympäristöjen omaleimaisuus ja luonnonvarojen riittävyys on turvattu.
5. Keski-Uudenmaan elintarvikkeet ovat turvallisia ja täyttävät niille asetetut laatuvaatimukset.
6. Keski-Uudellamaalla toimitaan vastuullisesti ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.

Edellä asetettujen päämäärien tavoittelussa korostuu ympäristökeskuksen ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö. Toiminnallisten päämäärien saavuttaminen edellyttää erityisesti sopijakunnilta vastuullista ja aktiivista otetta laadukkaan ja terveellisen ympäristön turvaamisessa.

Keskeiset muutokset toiminnassa

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tehtävät ja organisaatio tulevat muuttumaan maakuntauudistuksen seurauksena vuoden 2020 alussa ympäristöterveydenhuollon (so. terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle. Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimus päivitetään maakuntauudistuksen johdosta vuoden 2019 aikana ja toimitetaan sopijakuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

Ympäristökeskukselle laaditaan yhteistyössä uuden ympäristölautakunnan ja ympäristökeskuksen ohjausryhmän kanssa strategia vuosille 2018–2021. Ympäristölautakunnan valintaan sekä vuoden 2018 talousarvion ja

palvelusuunnitelman laatimiseen liittyvien aikataulujen vuoksi vuoden 2018 toiminta suunnitellaan kuitenkin vielä ympäristökeskuksen nykyisen strategian (2015–2018) mukaisesti.

Ympäristökeskus kokeilee vuonna 2018 työntekijöidensä lähityöskentelyä sopijakunnissa. Kokeilun tulokset otetaan huomioon suunniteltaessa ympäristökeskuksen palveluita ja toimintaa vuoden 2020 aluehallintouudistuksen jälkeen. Ympäristökeskus käynnistää vuodenvaihteessa 2017/2018 sopijakuntien kanssa kuntakohtaiset kehittämiskeskustelut, joissa käsitellään sopijakuntien tulevia palvelutarpeita ja yhteistyöhankkeita ympäristökeskuksen kanssa. Kehittämiskeskusteluissa arvioidaan lisäksi ympäristökeskuksen edellisen vuoden palveluita sekä sopijakunnan ja ympäristökeskuksen välistä yhteistyötä.

Riskiarvio

Aluehallintouudistuksen viivästyminen vuodella lisää hallintouudistuksen ylimenoaikaa ja epävarmuutta muutoksen toteutumisesta. Ympäristökeskuksen oman toiminnan kehittäminen ja palvelutoiminta voivat vaikeutua osan henkilöstöresursseista sitoutuessa aluehallintouudistukseen. Osa ympäristökeskuksen palveluista (esim. eläinlääkäripäivystys) on myös erityisen herkkä yllättävälle resurssivajaukselle, joka voi vaikeuttaa palvelun saatavuutta. Lupa- ja valvontatehtävien ruuhkautuminen pidentää käsittelyaikoja, mikä voi vaarantaa hakijoiden ja haitankärsijöiden oikeusturvaa sekä heikentää ympäristön tilaa.

Ympäristönsuojelulain mukainen säännöllinen valvonta on osoittanut, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa laiminlyödään usein lupamääräyksiä ja lainsäädännön velvoitteita, mikä lisää riskiä ympäristön pilaantumiseen. Puutteellinen ympäristövastuun tiedostaminen saattaa yksityisten toiminnanharjoittajien lisäksi koskea myös ympäristökeskuksen sopijakuntia niiden ollessa toiminnanharjoittajana luvanvaraisessa toiminnassa. Säännöllisellä ympäristövalvonnalla pyritään estämään ympäristöriskien toteutuminen. Ympäristökeskus pyrkii lisäksi sopijakuntien kanssa käytävissä kehittämiskeskusteluissa selkeyttämään niiden ympäristövastuita.

Henkilöstösuunnitelma 2018–2022

Ympäristökeskus varautuu tekemään vuoden 2018 aikana selvityksen sopijakuntien vesiluonnosta ja palkkaa tätä varten kesäksi 2018 määräaikaisen (3 kk) ympäristönsuojelutyöntekijän.

Aluehallintouudistuksen toteutuessa vuonna 2020 ympäristökeskuksesta siirtyy terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tulosityksiköistä suoraan tehtäväsidonnaisesti 25 palvelussuhdetta maakuntaan. Tämän lisäksi tukipalveluista (so. ympäristökeskuksen hallinnon tulosityksikkö) voi siirtyä maakuntaan 1-2 palvelussuhdetta.

Palvelusuunnitelma 2018–2022

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Tulosalue Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki

Tavoitteet

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa vuonna 2018 ohjaavat seuraavat ympäristökeskuksen strategiaa täydentävät tavoitteet. Myös sellaiset palvelusitoumukset ja toiminnalliset päämäärät, joille palvelusuunnitelmassa ei ole asetettu erillisiä tavoitteita, ovat ympäristökeskuksen toimintaa ohjaavia.

Hallinto (18313001)

Tulosityksikkö Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki

Ympäristökeskus toimii joustavasti ottaen huomioon asiakkaidensa ja sopijakuntien tarpeet. Ympäristökeskus on seudullisesti tunnettu ja siellä on helppo asioida. (palvelusitoumus)

1. Ympäristökeskuksen ja sopijakuntien välistä yhteistyötä on kehitetty kuntakohtaiset palvelutarpeet huomioiden ottaen.

Mittari:

- Ympäristökeskus käy sopijakuntien kanssa vuosittain kuntakohtaiset kehittämiskeskustelut, joissa esitetyt arviot yhteistyön toimivuudesta esitetään ympäristökeskuksen vuosiraporteissa.

Ympäristövalvonta (18313101)

Tulosityksikkö Vastuuhenkilö: ympäristövalvontapäällikkö Katariina Serenius

Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti. (palvelusitoumus)

2. Ympäristövalvonnan prosessit ovat tehokkaita, tehtävät on riskiperusteisesti priorisoitu ja käytössä on tehokkaat työkalut.

Mittari:

- Toimiva asiakastieto- ja paikkatietojärjestelmän käyttöönotto on tehty vuoden 2018 loppuun mennessä.

Ympäristökeskus toimii ratkaisukeskeisesti ja yhteistyöhakuisesti. (palvelusitoumus)

3. Ympäristövalvonnassa on mahdollista hyödyntää sähköistä asiointia.

Mittari:

- Sähköisesti toimitettujen hakemusten määrä.

Ympäristönsuojelu (18313201)

Tulosityksikkö Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen

Keski-Uudellamaalla toimitaan vastuullisesti ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeuttamiseksi. (toiminnallinen päämäärä)

5. Keski-Uusimaa on ilmastovaikutuksiltaan hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Alueen ominaispäästöt ovat pienentyneet 33 % vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä.

Mittari:

- Kuntien kestävä kehitys ja kiinteistöjen energiatehokkuutta tukevaa ekotukihenkilökoulutusta jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 aikana. Ekotukihenkilöiden ja seurattavien pilottikiinteistöjen määrä KUUMA-alueella vuonna 2018.
- Julkaistaan Ilmastokatsaus 2018, joka seuraa ja vertailee Keski-Uudenmaan kuntien ilmastotyön etenemistä sekä päästö- ja energiasäästötavoitteiden toteutumista.

Keski-Uudenmaan ympäristön tila ei heikkene, ja monella osa-alueella ympäristön tila on parantunut. (toiminnallinen päämäärä)

6. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus edistää kuntien ja muiden toimijoiden ympäristövastuullista toimintaa.

Mittari:

- Alueen ympäristövastuullisia toimijoita kannustetaan Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinnolla.
- Jatketaan Viljelijälähtöiset vesiensuojelutoimenpiteet Keski-Uudellamaalla -hanketta Tuusulanjärven valuma-alueella ja Mäntsälässä sekä laajennetaan toimintaa Nurmijärvelle.

Terveysvalvonta (18313301)

Tulosityksikkö Vastuuhenkilö: terveysvalvonnan päällikkö Miia Suurkuukka

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja erityistilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelusitoumus)

7. Terveysvalvonta valmistautuu maakuntaan siirtymiseen käsittelemällä asiaa yksikkökokouksissa ja osallistumalla Uudenmaan maakunnan ympäristöterveydenhuollon valmistelutyöhön.

Mittari:

- Asiaa käsitellään kaikissa terveystarkastusten yksikkökokouksissa vuonna 2018 ja valmistelussa tarvittavat aineistot toimitetaan ajoissa maakunnan valmisteluorganisaation käyttöön.

Eläinlääkintähuolto (18313401)

Tulosityksikkö Vastuuhenkilö: eläinlääkintähuollon päällikkö Maija Kallioniemi

Ympäristökeskus toimii joustavasti ottaen huomioon asiakkaidensa ja sopijakuntien tarpeet. Ympäristökeskus on seudullisesti tunnettu ja siellä on helppo asioida. (palvelusitoumus)

8. Eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua edistetään.

Mittari:

- Eläinsuojelutarkastus tehdään aina epäiltäessä puutteita eläinten pidossa tai hyvinvoinnissa. Uusintatarkastus tehdään annettujen määräysten noudattamisen valvomiseksi.

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja erityistilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelusitoumus)

9. Eläinlääkintähuollossa toteutetaan kehityskeskusteluissa sovittuja koulutustavoitteita.

Mittari:

- Jokainen yksikön työntekijä osallistuu ammatillisiin koulutuksiin.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Ympäristökeskuksen palvelut vuonna 2018 pohjautuvat ympäristökeskuksen strategialle 2015–2018, joka uudistetaan vuoden 2018 aikana.

Ympäristökeskuksen toiminta vuosina 2018–2022 painottuu aluehallintouudistuksen ja sen seurauksena tehtävän ympäristökeskuksen uudelleenorganisoinnin läpivientiin. Ympäristöterveydenhuollon (so. terveystarkastus ja eläinlääkintähuolto) siirtyminen vuonna 2020 maakunnan järjestettäväksi muuttaa oleellisesti ympäristökeskuksen palvelurakennetta.

Tunnusluvut

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus (1000 €)			euro	TS (1000 €)			
TP 2016	MTA 2017	TA 2018		2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 028	3 154	3 175 478	3 181	1 444	1 447	1 450
Maksutuotot	377	439	409 549	422	171	176	182
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 404	3 593	3 585 028	3 603	1 615	1 623	1 632
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-2 036	-2 105	-2 091 931	-2 102	-912	-916	-921
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-506	-455	-477 624	-457	-198	-199	-200

Muut henkilösivukulut	-123	-132	-94 483	-118	-51	-51	-52
Palvelujen ostot	-492	-615	-614 289	-617	-272	-274	-275
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-36	-44	-48 600	-49	-34	-34	-34
Avustukset	0	0	-100	0	0	0	0
Vuokrat	-201	-220	-236 700	-238	-127	-128	-129
Muut toimintakulut	-11	-21	-21 300	-21	-20	-21	-21
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 404	-3593	-3 585 028	-3 603	-1 615	-1 623	-1 632
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0

Tuloarviot ja määrärahat ja sitovat erät

Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TA 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 404 203	3 592 501	3 592 501	3 585 028	3 585 028	3 602 953	1 615 328	1 623 405	1 631 522
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 404 203	-3 592 501	-3 592 501	-3 585 028	-3 585 028	-3 602 953	-1 615 328	-1 623 405	-1 631 522
TOIMINTAKATE S*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahan muutos %		5,5 %	5,5 %	-0,2 %	-0,2 %	0,5 %	-55,2 %	0,5 %	0,5 %
Määrärahan muutos €		-188 298	-188 298	7 474	7 474	-17 925	1 987 625	-8 077	-8 117

S* = sitova taso

Määrärahamuutokset TA 2017 - TA 2018

(miinus = menojen lisäys/tulojen vähennys, plus = menojen vähennys/tulojen lisäys)

Menojen muutokset (1 000 euroa):

Henkilöstökulut	28
Palvelujen ostot	1
Aineet ja tarvikkeet	-5
Vuokrat	-16
Muut toimintakulut	0
Yhteensä	7

Sopijakuntien maksuosuudet 2018:

Sopijakunta	Euroa/v
Järvenpää	575 085
Kerava	512 381
Mäntsälä	447 188
Nurmijärvi	713 418
Tuusula	735 056
Yhteensä	2 983 128

TALOUS- JA TIETOHALLINTO

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Talousjohtaja Markku Vehmas

LISÄYS TAVOITTEISIIN:

Otamme käyttöön sähköisen vuorovaikutuksen ja työntekeksen alustat, jotka mahdollistavat viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden, kuntalaisten ja muiden osallisten yhteistyön.

Tuemme toimialarajat ylittävien ketterien kokeilujen ja projektien toteutusta sekä yhteistyötä eri tahojen välillä

Tavoitteet

Talous- ja tietohallinnon vuoden 2018 keskeisenä painopisteenä on uuden kunnan rakentamisen ja kuntastrategian uudistamisen tukeminen.

- Valmistelemme syksyllä 2017 uutta kuntastrategiaa ja viemme uudistettua kuntastrategiaa käyttöön vuoden 2018 aikana
- Tuemme kuntalaisten omaehtoisen tekemistä tukeminen uudistuvan strategian ja osallisuusmallin mukaisesti. Luomme kehittämisverkostojen toimintaa tukevia käytäntöjä ja työkaluja
- Parannamme talouden johtamista keskittämällä taloushallinnon palveluita. Kehitämme suoritepohjaista budjetointia sekä johdon raportointia
- Vakiinnutamme ja yhtenäistämme vuonna 2016 käyttöön otetun, kuntatasoisen projektimallin käyttöä kunnan kehittämistoiminnassa sekä projektisalkun johtamisessa
- Tuemme toimialoja digitaalisten palveluiden käyttöönotossa ja hyödynnämme Suomi.fi:n tarjoamat mahdollisuudet
- Otamme käyttöön kuntatasoisen keskitetyn asiakaspalvelun vuoden 2018 alussa, jonka avulla osallistamme kuntalaisia digitaalisten palvelujen käytössä
- Luomme lisämahdollisuuksia mobiileille työskentelytavoille. Jatkamme tietoturvan kehittämistyötä, erityisesti uusi tietosuojasetus huomioiden
- Toteutamme vuonna 2016 laaditun kunnan turvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, otamme asukkaat mukaan kunnan turvallisuussuunnitteluun
- Viemme kiinteistöomaisuuden realisointisuunnitelmaa eteenpäin.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018-2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Talous- ja tietohallinnon vuoden 2018 keskeisenä painopisteenä on uuden kunnan rakentamisen ja kuntastrategian uudistamisen tukeminen. Valmistelemme syksyllä 2017 uutta kuntastrategiaa ja viemme uudistettua kuntastrategiaa käyttöön vuoden 2018 aikana. Tulosalueen työssä painottuvat asiakaslähtöisyyden ja asukasdemokratian vahvistaminen sekä kuntalaisten omaehtoisen tekemisen tukeminen uuden strategian ja osallisuusmallin mukaisesti.

Parannamme talouden johtamista keskittämällä taloushallinnon palveluita. Viemme talouden johtamista eteenpäin kehittämällä suoritepohjaista budjetointia sekä osallistavaa budjetointia. Kehitämme edelleen johdon raportointiratkaisu Kuntaria ja tuemme toimialoja palvelun käytössä. Uudet toimintatavat ja tietojärjestelmät mahdollistavat talouden ohjauksen laadun sekä talouspalveluiden tuottavuuden paranemista.

Vakiinnutamme ja yhtenäistämme vuonna 2016 käyttöön otetun, kuntatasoisen projektimallin käyttöä kunnan kehittämistoiminnassa sekä projektisalkun johtamisessa, tavoitteena kunnan palveluiden kehittämisen vauhdittaminen ja laadukkaampi projektien johtaminen. Osallistamme kuntalaisia ja työntekijöitä palveluiden kehittämiseen, mm. palvelumuotoilun keinoin.

Tuemme toimialoja digitaalisten palveluiden käyttöönotossa ja hyödynnämme Suomi.fi:n tarjoamat mahdollisuudet. Otamme käyttöön kuntatasoisen keskitetyn asiakaspalvelun; palvelun yhtenä keskeisenä tehtävänä on tukea kuntalaisia sähköisten palveluiden käytössä.

Luomme lisämahdollisuuksia mobiileille työskentelytavoille. Jatkamme työasemien ja erityisesti mobiililaitteiden asennusprosessien kehittämistä. Tietoliikenneverkkoja, erityisesti langattomia verkkoja, kehitetään edelleen. Tietoturvan kehittämistyötä jatketaan, erityisesti uusi tietosuoja-asetus huomioiden.

Jatkamme kuntatasoisen riskienhallinnan kehittämistä nykymallista saatujen kokemusten pohjalta. Toteutamme vuonna 2016 laaditun kunnan turvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, otamme asukkaat mukaan kunnan uuden turvallisuussuunnitelman laatimiseen.

Laadimme kunnan uuteen strategiaan perustuvat omistajapolitiittiset linjaukset. Tuemme konserniyhtiöiden toimintaa sekä kehitämme omistajaohjauksen tavoitteellisuutta.

Riskiarvio

Henkilöriskit

Tulosalueen tehtävät koostuvat useista erityyppisistä asiantuntijatehtävistä. Pienehkö organisaatio on melko haavoittuvainen yksittäisille henkilömuutosten vaikutuksille. Riskiin pyritään varautumaan henkilöstön osaaamisen vahvistamisella ja monipuolistamisella, ennakoivalla sijaissuunnittelulla sekä sopimusteitse palvelusopimuksilla ulkoisten palvelutoimittajien kanssa.

Toiminnan jatkuvuus

Kunnan it-palvelujen jatkuvuuden turvaaminen on kriittistä koko kunnan näkökulmasta. It-palvelujen toimintavarmuutta ja jatkuvuutta on turvattu varmistamalla laitteiden ja ohjelmistojen käytettävyyttä (palvelimet, verkot, tallennus) sekä huolehtimalla tietoturvasta ja kunnan järjestelmien suojaamisesta. Toukokuussa 2018 voimaan astuva tietosuoja-asetus edellyttää kunnalta runsaasti kehittämistyötä, jotta kunnan tietojärjestelmän ja prosessit ovat tietosuoja-asetuksen vaatimalla tasolla

Indikaattorit

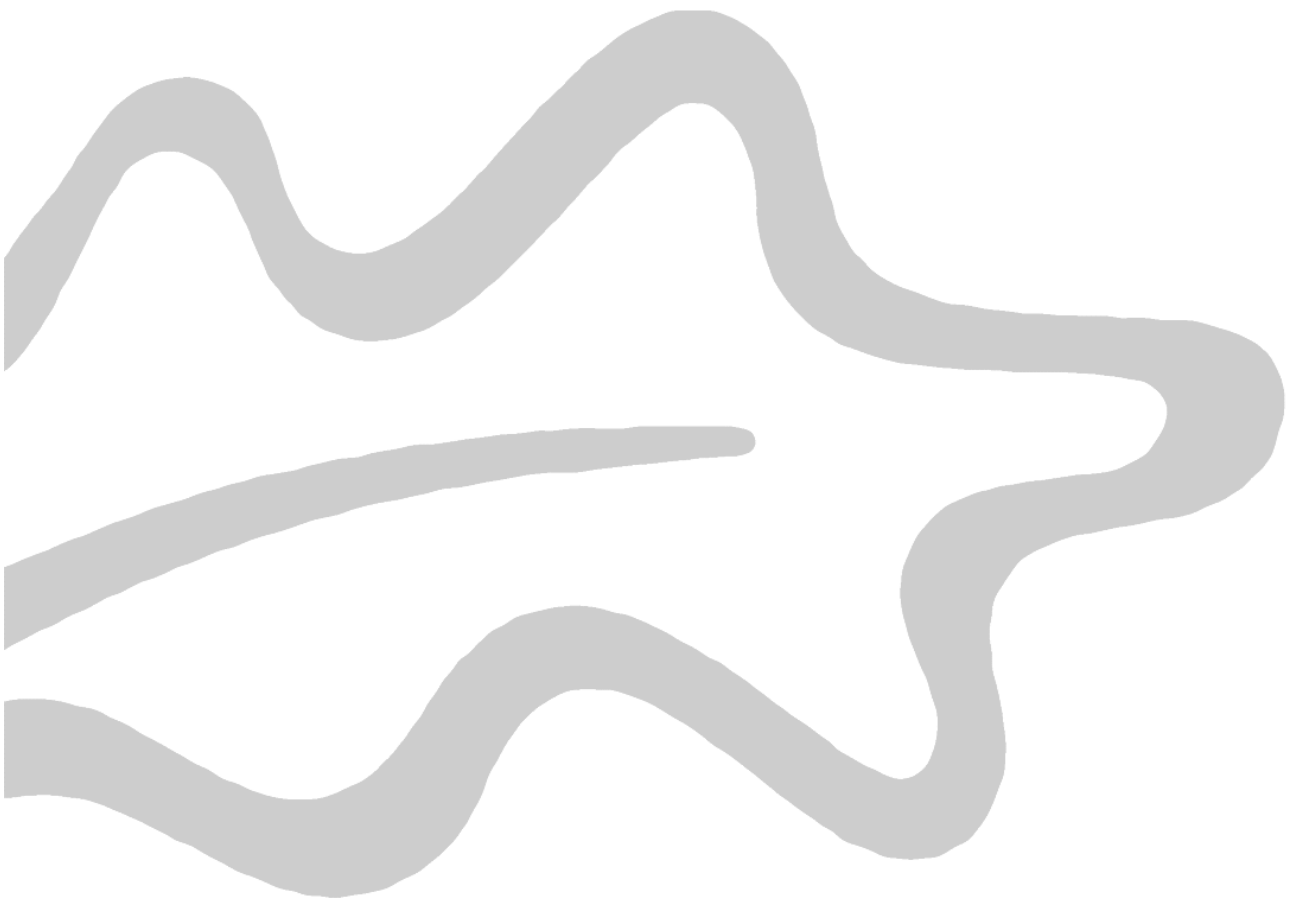
Organisaation sisäinen asiakastyytyväisyys. Asiakastyytyväisyystutkimus toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Budjettiyhteenveto TALOUS JA TIETOHALLINTO								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	242 443	307 103	307 103	277 088	279	282	284	286
TOIMINTAKULUT YHT., S*	-5 830 748	-5 930 324	-6 070 314	-6 269 520	-6 332	-6 396	-6 459	-6 524
TOIMINTAKATE	-5 588 305	-5 623 221	-5 763 211	-5 992 432	-6 053	-6 114	-6 176	-6 238
Henkilöstömäärä:	15,6	19,6	19,6	21,0				
Määrärahan muutos %		1,7 %	4,1 %	5,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-99 576	-239 566	-339 196	-63	-63	-64	-65

S* = sitova taso.

Sosiaali- ja terveystoimi

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					euro	TS (1000 €)			
(1000 €)					TAE				
TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018	PORM. 2018	2018	2019	2020	2021	
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	2 485	3 245	3 245	1 585	1 585 300	1598	1611	1624	1637
Maksutuotot	6 802	6 083	6 083	6 953	6 952 778	7008	7064	7121	7178
Tuet ja avustukset	1 312	300	302	100	100 000	101	102	102	103
Muut toimintatuotot	906	961	931	873	873 049	880	887	894	901
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 506	10 589	10 561	9 511	9 511 127	9587	9664	9741	9819
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-23 152	-22 953	-22 953	-22 121	-22 032 716	-22 253	-22 476	-22 700	-22 927
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-6 108	-5 843	-5 843	-5 615	-4 569 066	-4 615	-4 661	-4 708	-4 755
Muut henkilösivukulut	-1 466	-1 079	-1 079	-1 025	-1 020 523	-1 031	-1 041	-1 051	-1 062
Palvelujen ostot	-71 274	-75 132	-75 632	-75 190	-75 265 452	-76 018	-76 778	-77 546	-78 322
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-2 373	-2 733	-2 733	-2 578	-2 577 836	-2 604	-2 630	-2 656	-2 683
Avustukset	-7 754	-5 337	-5 437	-3 722	-3 722 100	-3 759	-3 797	-3 835	-3 873
Vuokrat	-3 698	-3 953	-3 953	-3 861	-3 860 678	-3 899	-3 938	-3 978	-4 017
Muut toimintakulut	-232	-112	-45	-112	-115 515	-117	-118	-119	-120
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ, S*	-116 057	-117 142	-117 674	-114 224	-113 163 886	-114 296	-115 438	-116 593	-117 759
TOIMINTAKATE	-104 551	-106 553	-107 113	-104 713	-103 652 759	-104 708	-105 775	-106 852	-107 940
Määrärahan muutos %	1,34	0,93	0,46	-0,76	-3,40	-99,90	1,00	1,00	1,00
Määrärahan muutos euroina	1 537	1 085	533	-873	-3 977 831	-113049590	1143	1154	1166
%-osuus verorahoituksesta	54,87	54,25	54,53	53,56	53,02	52,02	51,36	51,20	51,04
Asukkaat 31.12.	38595	39069	39069	39212	39212	39535	40031	40716	41419
Toimintakate euro/asukas	2709	2727	2742	2670	2643	2648	2642	2624	2606
S* = Sitova taso									
Henkilöstö yhteensä	453,1	523,1	523,1	527,1	526,1				

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

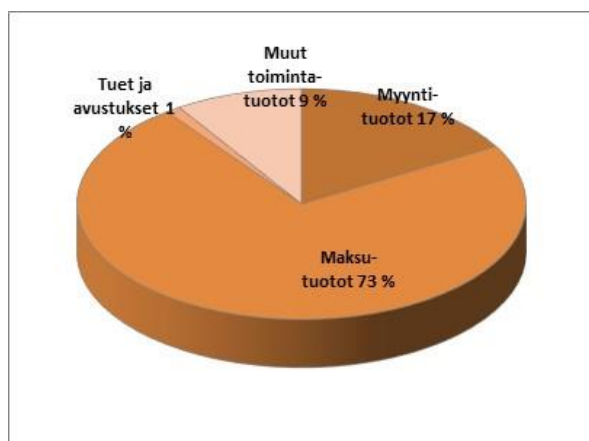
Toimiala

Vastuuhenkilö: Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirjo Vainio

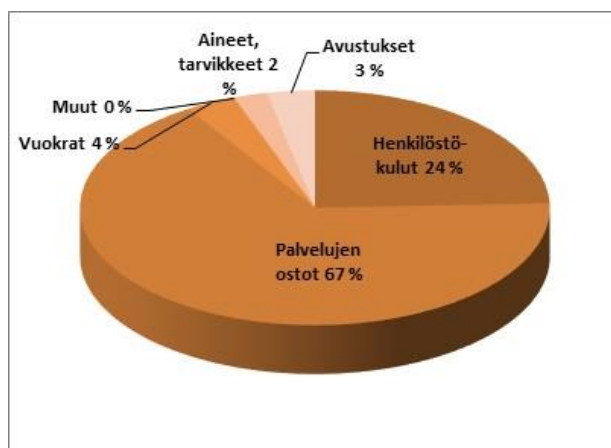
Toiminnan kuvaus

Tuusulan kunnan sosiaali- ja terveystoimialalla tuotamme laadukkaita ja asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kuntalaisille. Toimintamme on ennakkoivaa, vaikuttavaa ja ennaltaehkäisevää. Palveluilla edistämme asukkaiden toimintakykyä ja arjessa pärjäämistä sekä tuemme ja edistämme kuntalaisen omatoimisuutta ja vastuunottoa terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Toiminnan uudistaminen on meillä jatkuvaa. Yhteistyötä teemme sisäisesti sekä ulkoisien sidosryhmien kanssa.

Toimintatuottojen jakautuminen tiliryhmittäin

Toimintakulujen jakautuminen tiliryhmittäin

Strategian toteuttaminen

Pormestariohjelmasta kohti kuntastrategiaa

2. Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä

2.5 Varmistamme sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden sote-maakuntauudistuksessa yhtenä kunnan menestystekijänä

Käynnistämme sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden järjestämistehtävän toteuttamisen Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä

2.6 Varmistamme Tuusulassa matalan kynnyksen peruspalveluihin ja palvelut ovat kaikille kuntalaisille tasavertaiset

Kehitämme vastaanottotoimintaa saatavuuden parantamiseksi mm. valinnanvapauskokeilun ja kotisairaalakokeilun avulla

Tuemme erityisryhmiä mm. avustajakeskustoiminnan käynnistyksellä 2018

Yhtenäistämme erityisryhmien palvelujen myöntämisen kriteerit Keski-Uudellamaalla järkeistämällä palvelutuotantoa heikentämättä palvelukokonaisuutta ja palvelun saatavuutta.

Lapsiperheiden varhaisen tuen palveluita vahvistetaan mm toimialarajat ylittävän perhekeskus-toimintamallin avulla

Kotiin vietävillä tuetun asumisen palveluilla vahvistetaan asiakkaan omaa aktiivisuutta ja itse-näistä selviytymistä kehitysvamma palveluissa, vanhuspalveluissa ja päihde ja mielenterveyspalveluissa

Tuusulaan lisätään kehitysvammaisten asumis palvelua omana toimintana käynnistämällä kehi-tysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasumisyksikkö.

2.7 Huolehdimme kaikkien oikeudesta arvokkaaseen vanhuuteen

Järjestämme yhteistyössä järjestöjen kanssa toimintamuotoja, joilla mm yksinäisyyttä voidaan lievittää ja pitää ikäihmiset henkisesti ja fyysisesti vireinä sekä sosiaalisesti aktiivisina.

Juurrutamme asiakasarvoa korostavaa toimintakulttuuria kouluttamalla, seuraamalla asiakas-kokemusta, ja muuttamalla toimintatapoja Riihikodossa, kotiuttamis- ja arviointi yksikössä ja kotihoidossa.

Uudistamme kotihoidon toimintamallia siten että kotihoidon henkilöstön ajankäyttö tehos-tuu ja asiakaskohtainen välitön työaika lisääntyy. Yhteistyössä K6-kuntien kanssa aloitetaan virtuaalikotihoito -projekti, jonka avulla löydetään asiakastarpeita, joihin voidaan vasta-ta kuvallisella etäohjauksella. Koko kotona asumista tukeva henkilöstö (kotihoito, kotiuttamis- ja arviointi yksikkö, Riihikodin lyhytaikais yksikkö) koulutetaan Kunnon Hoitaja -koulutuksella, jonka tuottaa keinoja / tukea kuntouttavaan hoitotyöhön.

Turvaamme omaishoitajille vapaavuorokaudet ja monipuolisen sijaishoidon.

Tuemme omaishoitajien jaksamista säännöllisillä terveystarkastuksilla ja kuntoutuksella (Kilja-va)

Omaishoitoa ja perhehoitoa lisätään palvelujen järjestämistapana vanhus- ja vammais palveluis-sa.

Osallistumme STM:n Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omais-hoitoa – hankkeeseen

Luomme vaihtoehtoisia palvelumalleja yhdessä Tuusulan kunnan ja Yrjö ja Hanna-säätiön kans-sa

Lähdetään suunnittelemaan uusimuotoista ja yhteisöllistä asumiskokeilua mm. ryhmäasumista Jokelassa ja Kellokoskella yhteistyössä yhteistyökumppanien kanssa.

KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpano

Talousarviovuonna valmistellaan sosiaali- ja terveys palveluiden järjestämisen ja tuottamisen vastuun siirtoa maakuntaan sen antamien ohjeiden mukaisesti. Kunta osallistuu Uudenmaan maakunnan toiminnan suunnitteluun ja käynnistämiseen maakunnan valmisteluryhmien työs-

kentelyn kautta. Tehtävien, henkilöstön sekä omaisuuden siirrot suunnitellaan ja valmistellaan siten, että palvelutuotannon jatkuvuus pystytään turvaamaan.

Valmistelua on tehty kunnassa ennakoivasti loppuvuodesta 2016 alkaen henkilöstö- ja tukipalvelujen, sopimusten, hallinto- ja talouspalvelujen, toimitilojen ja kiinteistöjen sekä ICT:n – työryhmissä. Valtion ja maakunnan ohjeistuksia ja linjauksia seuraten työryhmät jatkavat siirtovalmisteluja projektisuunnitelmiansa mukaisesti esimerkiksi neuvottelemalla sopimukset siirtovalmiiksi sekä suunnittelemalla ratkaisut maakuntaan siirtyville ja kuntaan jääville tietojärjestelmille.

Maakuntaan siirtyvän henkilöstön osalta valmistellaan siirtosuunnitelmaa ja -sopimuksia yhdessä maakunnan kanssa. Kunnan vastuulle jäävien palvelujen kuten koulukuraattori ja -psykologipalvelujen, maahanmuuttotyön koordinointi ja työmarkkinatuen kuntaosuusmääräraha siirretään muille toimialoille. Sosiaali- ja terveystoimen organisaatiossa työskentelevän, mutta kuntaan jäävän, henkilöstön osalta toteutetaan uudelleen sijoittuminen kuntaorganisaatiossa.

Hallituksen valtakunnalliset kärkihankkeet osana sote-uudistusta

Osana sote- ja maakuntauudistukseen liittyvää palvelujen muutos- ja kehittämistyötä osallistutaan sosiaali- ja terveysministeriön valtakunnallisiin kärkihankkeisiin: Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan (LAPE) sekä Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa -hankkeeseen (I&O-hanke). Kärkihankkeissa parannetaan iäkkäiden, omais- ja perhehoitajien, lasten ja perheiden palveluja sekä yhdistetään palvelut asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi. LAPE-hankkeessa lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään muun muassa perhekeskustoimintamallin avulla sekä vahvistamalla varhaiskasvatuksen ja koulun roolia lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena. I&O-hankkeessa kehitetään iäkkäiden sekä omais- ja perhehoitajien palveluja yhdenvertaisemmiksi ja paremmin koordinoituiksi muun muassa alueellisen kotikuntoutusmallin pilotoinnilla sekä omais- ja perhehoitokeskuksen kehittämisellä.

Keski-Uudenmaan soten järjestämiskuntayhtymä päättää palvelujen järjestämisestä 1.1.2018 alkaen

Alueellisia sote-palveluja kehitetään järjestämiskuntayhtymän kärkihankkeissa yli kuntarajojen yhtenäistämällä muun muassa

- kotihoidon, kotihoidon tukipalvelujen sekä ikääntyneiden asumispalveluiden kriteerit,
- akuuttihoitoon kriteerit ja hoidon tarpeen arvio-ohjeistus, kotisairaalan toimintamalli ja kriteerit
- päihdepalveluiden hoidon (mm. korvaushoidon) kriteerit,
- omais- ja perhehoidon maksuluokat ja hoitopalkkiot,

sekä päättämällä alueellisesta kotisairaaloiminnasta ja ikääntyneiden alueellisen kotikuntoutusmallin pilotoinnista.

Keski-Uudenmaan kuntien yhteisen henkilökohtaisen avun avustajakeskuksen toiminta käynnistetään vuoden 2018 alusta kunnanhallituksen ja lautakunnan vuoden 2017 päätösten mukaisesti. Keski-Uudenmaan kuntien valinnanvapauskokeilua jatketaan perustason lääkäri- ja hoitajavastaanottopalveluissa ja suun terveydenhuollossa vuoden 2018 loppuun.

Muita keskeisiä muutoksia toiminnassa ovat Lahelanpellon alueelle sijoittuvan kehitysvammaisten ympärivuorokautisen palveluasumisyksikön toiminnan käynnistyminen loppuvuodesta 2018 sekä Apotti asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen eteneminen käyttöönottosuunnitelman toimenpiteiden mukaisesti. Aiempien vuosien tapaan, Jokelan ja Kellokosken sosiaali- ja ter-

veysasemat ovat suljettuina 5+5 viikkoa kesällä 2018 ja pormestariohjelman perusteella mahdollistetaan kulkeminen eri toimipisteiden välillä palvelujen saamisen turvaamiseksi.

RISKIARVIO

Talousarvion riskit

Riski

HUS palvelusuunnitelman ylitys - ei varausta

Kalliin hoidon tasaus

Riskin hallinta

Hyvinkään sairaalan sekä sairaanhoitoalueen jäsenkuntien kanssa suunnitellaan yhteisesti palvelujen tuottamista ja arvioidaan tuotantotapoja ja päivitetään hoito- ja palveluketjuja.

Riski

Lastensuojelun määräraha on vuoden 2016 talousarvion tasossa, josta vähennettiin ammatillisen tukihenkilön palkka

Silloin kun ennaltaehkäisevä avopalvelu ei riitä

Perhehoito ei ole mahdollinen asiakkaan ongelmien kannalta

Riskin hallinta

Lastensuojelun avopalveluissa panostetaan edelleen perheen kotiin vietäviin palveluihin, kuten perhetyöhön, perhekuntoutuksen eri vaihtoehtoihin sekä lastensuojelulain § 37 b mukaisen kiireellisen avohuollon tukitoimipalvelun vahvistamiseen.

Sijaishuollossa perhehoito on ensisijainen vaihtoehto. Jälkihuoltopalvelut tuotetaan 81 prosentille jälkihuollon asiakkaista kunnan omana toimintana.

Riski

Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen määräraha on vuoden 2016 tasossa, määrärahasta on vähennetty lähihoitajan palkka

Riskin hallinta

Lähihoitajien työpanoksella lisätään kunnan tuottamia kotona asumista tukevia palveluita, kun asiakasmäärä kasvaa

Riski

Vammaispalveluissa vähennettiin vuoden 2017 ennusteesta 150 000 euroa ja tuetun asumisen ohjaajan palkka

Riskin hallinta

Hyvällä yhteistyöllä asiakkaan, läheisten ja yhteistyökumppanien kanssa sekä palvelutarpeen arvioinnilla varmistetaan, että asiakkaat ohjautuvat tarkoituksenmukaiseen palveluun oikea-aikaisesti. Lisäksi huolehditaan ja vaikutetaan, että kunnalla ja yhteistyökumppaneilla on käytävissä palveluvalikko, jossa on kevyempiä palveluja.

Riski

Palvelutarpeen kasvulle ei ole varausta

Talous

Selite	TP 2015	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	11 505 781	10 588 772	10 560 872	9 511 127	9 263	9 431	9 710	9 880
TOIMINTAKULUT YHT.	-116 057 088	-117 141 717	-117 674 240	-113 163 885	-118 527	-124 135	-126 892	-129 714
TOIMINTAKATE	-104 551 307	-106 552 945	-107 113 368	-103 652 758	-109 264	-114 704	-117 182	-119 834
HENKILÖMÄÄRÄ YHT.	539,9	523,1	523,1	526,1	526,1	526,1	526,1	526,1

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018**UUDET PERUSTETTAVAT VIRAT JA TEHTÄVÄT 2018****Sosiaalipalvelut**

1. Ammatillinen tukihenkilö Perheiden sosiaalipalveluihin
2. Lähihoitaja/ Mielenterveyskuntoutujien tukipalvelut/Aikuisten sosiaalipalveluihin
3. Sosiaaliohjaajan virka
4. Perhetyöntekijä lapsiperheiden kotipalveluun

Perustelut

1. Tukihenkilöpalvelua tarvitaan lapsen tai nuoren kasvun ja kehityksen tukemiseen ja sillä voidaan estää ongelmien kasvamisen ja jopa sijoitus kodin ulkopuolelle. Palvelua jonotetaan jopa vuoden. Ostopalveluna ammatillinen tukihenkilöpalvelu maksaa 500–2 500 euroa kuukaudessa/tuettava. Palvelu tulee edullisemmaksi kunnan omana toimintana, kun tuettavia voi olla 10–15/amatillinen tukihenkilö. Tehtävän palkkamääräraha katetaan ostopalvelumäärärahoista.
2. Päihde-, mielenterveys- ja muista sosiaalisista syistä asumispalvelujen tarve kasvaa kunnassa. Yksi ostopalveluasumispaikka maksaa 60 000 euroa/vuosi. Sosiaalipalveluissa työskentelee kaksi lähihoitajaa mielenterveyskuntouttajien kotikuntouttajina. Toiminnalla on voitu vähentää ostopalvelujen tarvetta. Kotiin vietävät palvelut ovat kehittämisen painopisteenä Keski-Uudenmaan soten valmistelussa. Tehtävän palkkamääräraha katetaan ostopalvelumäärärahoista.
3. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden sosiaaliohjaustehtävät Työtoimintakeskuksessa. Sosiaaliohjaaja tekee koskevat asiakaspäätökset, ja siksi pitää perustaa virka virka. Kuntouttavan työtoiminnan tehostamisella ehkäistään pitkäaikaistyöttömyyttä ja työmarkkinatukikustannusten kasvua. Sosiaaliohjaajan resurssilla selkeytetään kuntouttavan työtoiminnan asiakasprosessia. Palkkamenot katetaan pääosin lakkauttamalla vastaavasti työtoimintakeskuksen toiminnanohjaajan tehtävä.
4. Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain mukainen perheiden ensisijainen palvelu. Kunnan yhdellä kotipalvelutyöntekijäresurssilla ei voida vastata kasvavaan tarpeeseen, vaan palvelua ostetaan. Ostopalvelun haasteena ovat vaihtuvat työntekijät. Minimituntijäärä on yleensä 3-4 h, jolloin myös lyhemmistä käynneistä maksetaan vähintään 4 tunnin mukaisesti. Kotipalvelun perhetyöntekijä vähentää sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön kuormitusta.

Terveyspalvelut

1. Suuhygienisti
2. Hammashoitaja
3. Sairaanhoidaja

Perustelut

1. Suun terveydenhuollon työnjaon kehittäminen kustannustehokkaasti. Tehtävän perustaminen on kustannusneutraali ratkaisu, koska samalla lakkautetaan hammaslääkärin virka.
2. Suun terveydenhuollon työnjaon kehittäminen kustannustehokkaasti ja hammashoitajien itsenäisen työn vahvistaminen. Tehtävän perustaminen on kustannusneutraali ratkaisu, koska samalla lakkautetaan hammaslääkärin virka.
3. Tarkoituksenmukaisen työnjaon kehittäminen, hoidon tarpeen arvioinninlaadun varmistaminen ja hoitotyön osuuden lisääminen vastaanottopalveluissa. Tehtävän perustaminen on lähes kustannusneutraali ratkaisu, koska samalla lakkautetaan terveyskeskusavustajan tehtävä.

Sairaalapalvelut

1. Lähihoitajan vakinaistaminen

Perustelut

1. Lähihoitaja on toiminut akuutti kuntoutus- ja jatkohoito-osastolla yhtäjaksoisesti 6 vuotta äitiysloma-, hoitovapaa- ja lomasijaisena. Sijaistarve on pysyvä. Kustannusneutraali ratkaisu, koska sijaismäärärahojen tarve pienenee.

Vanhus- ja vammaispalvelut

1. 12 ohjaajaa kehitysvammaisten ympärivuorokautiseen palveluasumisyksikköön Neitoperhoon
2. 2 lähihoitajaa kotihoitoon 1.9 alkaen
3. Ohjaaja, kehitysvammaisten tukiasuminen

Perustelut

1. Kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasumisyksikkö Neitoperho valmistuu vuoden 2018 loppupuolella. Toiminnan on tarkoitus käynnistyä vuoden 2019 alusta. Yksikköön tulee asunnot 15 kehitysvammaiselle henkilölle. Palvelut järjestetään kunnan omana toimintana. Jotta yksikkö pystyy antamaan asumispalvelua suunnitellulle asiakasjoukolle, tarvitsee yksikkö riittävän henkilöstön, 12 ohjaajaa. Työntekijät aloittavat työn 2 viikkoa ennen toimintayksikön käynnistymistä. Ohjaajan tehtävät perustetaan ja työntekijöitä haetaan vuonna 2018 ja tehtävät täytetään vuoden 2019 alusta.
2. Tuusulan pormestariohjelma 2017-2021, jonka mukaan "Ikääntyvien määrän kasvaessa myös palveluiden tarve kasvaa, johon varaudumme resursseja lisäämällä ennen tehtävien siirtymistä maakunnan vastuulle. Tässä tarkoituksessa vahvistamme heti valtuustokauden alussa erityisesti kotihoidon määrää ja laatua lisäämällä henkilöstöä sekä kotona asuvien ikäihmisten ja omaishoitajien tukea." Tehtävien täyttämisen tarvetta arvioidaan kun kotihoidon kehittämistoimenpiteiden vaikutus on tiedossa.
3. Kehitysvammaisten tuettua asumista laajennetaan ja ostopalveluista siirrytään osittain kunnan itse tekemään työhön. Tavoitteena on myös saada siirrettyä osa raskaammista asumispalveluissa olevista asiakkaista ajan myötä tuetun asumisen piiriin. Tavoitteena on järjestää kevyempää asumisen tukea raskaamman asumisen sijasta silloin, kun asiakas tällaisella palvelulla selviytyy. Kustannukset katetaan ostopalveluista. Omien asumispalveluohjaajien palkkaaminen mahdollistaa riittävän tuen asukkaille ja

asiakasmäärän lisääntymisen. Vuoden 2017 talousarvion yhteydessä on perustettu yksi asumisen ohjaajan työsuhde. Tämä on riittämätön, jotta toiminta voidaan omana toimintana kunnassa aloittaa.

KALUSTOINVESTOINNIT

Sosiaali- ja terveystoimialalla tehdään vuoden 2018 aikana seuraavat investointihankinnat:

Neitoperhon kalustoinvestointi 50 000 €

Hammashoitoyksikkö Etelä-Tuusulan hammashoitolaan 30 000 €.

Keraamisten paikkojen ja kruunujen suunnittelu ja valmistamisyksikkö, Cerec 75 000 €

Autoklaavi 70 000 € Korvataan käyttökiellossa oleva laite.

ABI-system uä-laite kolmelle terveysasemalle 12 000

Nämä investointihankinnat muutettiin rahoitettavaksi leasingrahoituksella ja sitä varten käyttötalouteen lisättiin leasingvuokratrahaa 38 400 €.

SOSIAALIPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Sosiaalipalvelujen päällikkö Marja-Liisa Palosaari

Tavoitteet

- Lähipalveluna toimivan perhekeskustoimintamallin rakentaminen Tuusulaan yhdessä kunnan eri toimialojen kanssa LAPE- hankkeen tavoitteiden mukaisesti – asiakaskohtaisesti kokeilun uusien työmuotojen yhteistyössä yli toimialarajojen.
- Perheiden sosiaalipalveluissa painopiste on kotiin vietävissä palveluissa, kuten lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö ja perhekuntoutus. Kunnan omia palveluja edelleen lisätään ja ostopalveluja vähennetään.
- Palvelutarpeen arviointia kehitetään yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden (perheiden terveyspalvelut, varhaiskasvatus, koulut ym.) kanssa
- Jälkihuoltoon asumisvalmennusyksikön pilotointi
- Sijaishuollossa perhehoidon ensisijaisuus: Suunnitelmakauden tavoitteena on perhehoidon osuuden kasvattaminen 48 %:iin sijaishuollon hoitovuorokausista.
- Aikuisten päihde-, mielenterveys- ja sosiaalipalvelujen alueellisen portaattoman palvelumallin luominen PAPO-hankkeen tavoitteiden mukaisesti
- Sosiaalipalvelujen kehittäminen osana kunnan työllisyyden hoitoa

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Hallituksen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaisen Perhekeskustoimintamallin kehittäminen kuntaan toteutetaan osana Uudenmaan ”Yhdessä olemme enemmän” LAPE-hanketta. Muutosohjelma painottaa lasten ja perheiden matalan kynnyksen palveluiden verkostoitusta perhekeskustoimintamallin mukaisesti. Perhekeskustoimintamallia kehitetään yhteistyössä toimialojen, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Tuusulan LAPE- hankkeen vetovastuu on kasvatus- ja sivistystoimialalla.

Monitoimijaista palvelutarpeen arviointia kehitetään yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Perheiden palveluissa sosiaalityöntekijöiden työ kohdennetaan sosiaalihuoltolain mukaisesti erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointiin. Integroivia työmuotoja kehitetään ja sosiaalipalvelujen asiantuntijuutta liitetään peruspalvelujen (esim. neuvolat, koulu, varhaiskasvatus, ym.) käyttöön, jolloin voidaan lisätä ohjausta ja neuvontaa raskaamman palvelutarpeen arvioinnin sijaan. Tavoitteena on tarjota asiakkaille oikea-aikainen tuki varhaisemmassa vaiheessa. Perheille tarjotaan ensisijaisesti kotiin tuotettuja sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja: lapsiperheiden kotipalvelua ja perhetyötä, tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa.

Lastensuojelussa avohuollonpalvelut toteutetaan ensisijaisesti kunnan omalla resurssilla. Perheen kotiin vietävissä palveluissa lisätään perhetyön resurssia ja kehitetään perhekuntoutuksen toimintamalleja yhteistyössä Järvenpään ja Hyvinkään kanssa, jolloin voidaan hyödyntää eri kuntien osaamista ja resursseja.

Perhehoito on aina sijaishuollon ensisijainen vaihtoehto. Perhehoidon tueksi tarjotaan Pihlajan työn ohella lisätukea kunnan resursseilla, jotta lapsen sijaishuollon toteutuminen mahdollistuu perhehoidossa. Sijaishuollon aikana lisätään vanhempien kanssa työskentelyä lapsen kotiuttamisen mahdollistamiseksi.

Jälkihuoltopalvelut tuotetaan 81 prosentille jälkihuollon asiakkaista kunnan omana toimintana. Asumisvalmennuksen ”Meidän talon” pilotointi toteutetaan kunnan toimintana ajalla 1.8.2017 -

31.12.2018. Asumisvalmennus on tarkoitettu tehostetumman avun tarpeessa oleville nuorille, joiden sijaishuolto on päättymässä, päättynyt tai jälkihuollon palvelut ovat riittämättömiä.

Osana Keski-Uudenmaan sote valmistelua luodaan aikuisten päihde-, mielenterveys- ja sosiaali- palvelujen alueellinen portaaton palvelumalli PAPO-hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Asiakkaan omaa vastuullisuutta sekä itsenäistä selviytymistä korostetaan ja kotona asumista tuetaan. Palveluprosessista luodaan katkeamaton jatkumo peruspalvelujen ja erityispalvelujen välillä. Palvelut tuotetaan monialaisena työnä. Matalan kynnyksen palvelumalli rakennetaan kunnissa toteutettavien kokeilujen perusteella.

Mielenterveys- ja muista sosiaalisista syistä kasvavaan asumispalvelujen tarpeeseen vastataan lisäämällä kunnan omaa asiakkaan kotiin vietävää tukipalvelua. Asiakkaiden arjen hallintaa tuetaan yksilötyöskentelyllä asiakkaan kotona sekä ryhmätoiminnoilla.

Työmarkkinatuki siirretään kuntakehityksen ja tekniikan toimialalle. Työllisyyden hoitoa kunnassa tehostetaan keskittämällä sitä elinkeinopalveluihin, jonne sosiaalipalveluista siirretään kaksi työllisyysohjaajaa. Sosiaalipalveluissa työskennellään aktiivisesti yhdessä kunnan elinkeinopalvelujen kanssa kuntouttavan työtoiminnan jälkeisten työllistämisen polkujen kehittämisessä.

Aikuissosiaalityössä painottuu sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi ja suunnitelmallinen sosiaalityö. Työikäisten asiakkaiden kanssa etsitään yksilöllisiä polkuja takaisin työelämään, opintoihin, kuntoutukseen tai osallisuutta edistävään toimintaan.

Tulosalueella valmistaudutaan liittymään valtakunnalliseen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon (KanSa). Varmistetaan, että asiakastiedot kirjataan määrämuotoisesti ja ajantasaisesti Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaisesti.

Pakolaisten vastaanoton resurssista maahanmuuttokoordinaattori ja pakolaisohjaaja siirretään kuntakehityksen ja tekniikan toimialalle vuonna 2018.

Talous

Selite	Budjettiyhteenveto/ 183300 SOSIAALIPALVELUT							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 700 259	1 537 000	1 537 000	1 357 000	1 357	1 370	1 378	1 389
TOIMINTAKULUT YHT.S*	-19 633 802	-16 940 076	-16 940 076	-14 653 331	-14 900	-15 041	-15 185	-15 329
TOIMINTAKATE	-16 933 543	-15 403 076	-15 403 076	-13 296 331	-13 543	-13 671	-13 807	-13 940
Henkilöstömäärä:	73,0	75,4	75,4	76,4	76,4	76,4	76,4	76,4
Määrärahan muutos %		-13,7 %	-13,7 %	-13,5 %	1,7 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %
Määrärahan muutos euroina		2 693 726	2 693 726	2 286 745	-247	-141	-144	-144

S*= Sitova taso

SOSIAALIPALVELUJEN INDIKAATTORIT				
	TP2016	TA2017 ennuste	TAE2018	TS2019
1. TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS				
Kotiin tuotettujen palvelujen piirissä olevien asiakkaiden %-osuus kaikista mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa olevista	51	55	59	60
Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja (lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukihenkilö, tukiperhe, päiväperhekuntoutus) saavien lukumäärä verrattuna lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrään (x:1)	3,5	3,9	2,5	2,8
2. LAATU				
Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen päätökset (% kaikista päätöksistä), jotka tehty 7 arkipäivän määräajassa	96,7	95	100	100
Lapsiperheiden palvelutarvearvioinnit (% kaikista päätöksistä), mitkä valmistuneet 3 kk:n määräajassa	100	99	100	100
Asiakastyytyväisyys/ asiakasarvo palvelutarpeen arvioinnin asiakkailla mitattuna nettosuosittelemisindeksillä (NPS) tavoite 100	-	-	50	55
3. VAIKUTTAVUUS				
Kiireellisellä avohuollon tukitoimipalvelulla (Lsl 37 b) ehkäistyt lasten sijoitukset, lasten lukumäärä/v	10	15	15	16

TERVEYSPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Johtajaylilääkäri Susanna Pitkänen

Tavoitteet

- Siirretään opiskeluhoitolain mukaiset psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä esikouluopetuksen psykologi palvelut osaksi kasvatus- ja sivistystoimea
- Osallistutaan ja toteutetaan Keski-Uudenmaan (akuuttihoidon kärkihanke), STM:n (alueellinen kotikuntoutus) ja valtakunnallisten (valinnanvapauskokeilu) kärkihankkeiden toimintaan.
- STM:n valinnanvapauskokeilu jatkuu vuoden 2018 loppuun. Kokeilu laajennetaan suunterveydenhuoltoon. Kokeilun vaikutuksia omaan palvelutuotantoon seurataan ja arvioidaan sopeuttamistarvetta
- Alueellisen kotikuntoutusmallin linjausten pohjalta tarkistetaan kuntoutustoiminnan resursit ja niiden kohdentaminen.
- Selvitetään ja päätetään apteekkitoiminnan järjestämistavasta.
- Valmistaudutaan Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoon
- Valmistaudutaan perhekeskustoimintamallin käyttöönottoon osana LAPE-hanketta.
- Mielenterveyspalveluita kehitetään PAPO hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Tulosalueella edistetään alueellisen akuuttihoidon yhtenäistämistä jossa Hyvinkään sairaalan alueen kuntien kiirevastaanotto ja päivystystoiminnan palvelukriteerit yhdenmukaistetaan. Alueelle suunnitellaan yhteistä kiireellisen hoidon ajanvaraus / puhelinneuvontaa. Akuuttihoidon seurantaa tehostetaan ja toiminnan seuraamiseksi kehitetään yhteneväiset akuuttihoidon mittarit. Sairaalapäivystyshakuisuuden vähentämiseksi suunnitellaan digitaalista triage- / hoidon tarpeen arviointiohjelman käyttöönottoa. Selvitetään, voidaanko kuntalaisille tuottaa joissakin kunnissa iltakiire-vastaanottoja kuntien henkilöstön joustavalla käytöllä. Tuusulan akuuttivastaanoton tilat remontoidaan toimintaedellytysten parantamiseksi.

Uudenmaan alueellinen ikäihmisten kotikuntoutuksen pilotti käynnistyy syksyllä 2017 osana STM:n I&O -hanketta. Toimintamalli otetaan käyttöön 2018 ja sen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavia kuntoutuksen lisäresursseja hankitaan käytössä olevilla testamenttivaroilla. Tavoitteena on parantaa ikäihmisten edellytyksiä asua kotona.

Valtakunnallinen Valinnanvapauskokeilu jatkuu ja sitä laajennetaan suunterveydenhuollon palveluihin. Kokeilu on saanut hankerahaa Sosiaali- ja terveysministeriöltä.

Sote- ja maakuntauudistusta ennakoiden kuntaan jäävät koulupsykologit ja -kuraattorit siirretään kasvatus- ja sivistystoimialalle 1.1.2018 alkaen. Henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä olemassa olevine etuineen toiseen organisaatioon. Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin (1287/2013) ehdotetaan muutosta missä psykologi- ja kuraattoripalvelut laajenevat koskemaan ammatillista perustutkinnon suorittavia opiskelijoita. Mikäli muutos astuu voimaan 1.1.2018 niin se voimaantullessaan edellyttää 0,5 kuraattorin ja 0,5 psykologin lisätyöpanosta ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden palvelujen järjestämiseksi kunnassa.

Hallituksen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaisen Perhekeskustoimintamallin kehittäminen kuntaan toteutetaan osana Uudenmaan ”Yhdessä olemme enemmän” LAPE-hanketta. Muutosohjelma painottaa lasten ja perheiden matalan kynnyksen palveluiden

verkostoimista perhekeskustoimintamallin mukaisesti. Perheiden Terveyspalvelut osallistuu perhekeskustoimintamallin kehittämiseen yhdessä muiden toimialojen, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Tuusulan LAPE-hankkeen vetovastuu on kasvatus- ja sivistystoimialalla.

Tuusula tuottaa itse tarvitsemansa apteekki- ja muut lääkehuoltopalvelut sekä myy palveluja Järvenpään kaupungille. Ennen Uudenmaan maakuntaan siirtymistä kunnan lääkehuollon järjestämistavoista tulee selvittää ainakin seuraavat mahdollisuudet: nykyisen toiminnan yhtiöittäminen, siirtyminen liikkeenluovutuksen periaatteella maakunnalliseen liikelaitokseen (HUS Apteekki) sekä Keski-Uudenmaan alueellisen lääkehuollon perustaminen.

Henkilökuntaresursseja kohdennetaan edelleen Apotti-toimiston kanssa tehtävään yhteistyöhön. Tavoitteena on siirtyä Apotti-potilastietojärjestelmän käyttäjiksi 2020.

Talous

Selite	Budjettiyhteenveto/ 183310 TERVEYSPALVELUT							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 037 458	4 293 172	4 263 172	3 128 927	3 001	3 023	3 062	3 089
TOIMINTAKULUT YHT.S*	-20 860 040	-21 551 153	-21 551 153	-19 431 891	-20 056	-23 261	-23 505	-23 723
TOIMINTAKATE	-16 822 582	-17 257 981	-17 287 981	-16 302 964	-17 055	-20 238	-20 443	-20 634
Henkilöstömäärä:	215,5	199,7	199,7	185,7	185,7	185,7	185,7	185,7
Määrärahan muutos %		3,3 %	3,3 %	-9,8 %	3,2 %	16,0 %	1,0 %	0,9 %
Määrärahan muutos euroina		-691 113	0	2 119 262	-624	-3 205	-244	-218

S*= Sitova taso

TERVEYSPALVELUJEN INDIKAATTORIT

	TP2016	TA2017 ennuste	TAE2018	TS2019
1. TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS				
Palvelun peittävyys tulosyksiköittäin eli terveyspalvelujen yksilövastaanotoilla käyneiden henkilöiden määrä suhteessa kunnan asukasluukuun (%). Peittävyys yhden ja kahden vuoden asiakkuuksien perusteella (huomioi hoitosuunnitelmien vaikutuksen).				
- perheiden terveyspalvelut	34,8/38,7	34/38	32/37	33/38
- sairaanhoito	50,7/67,7	50/68	49/66	47/65
- suun terveydenhuolto	40,4/58,2	40/59	40/58	39/57
Eri ammattiryhmien vastaanottokäyntien % -osuus tulosyksikön kaikista käynneistä				
- perheiden terveyspalvelut; lääkäri /terveydenhoitaja /psykologi /puheterapeutti	17/75/7/5	17/75/7/5	17/77/2/6	16/76/2/6
- sairaanhoito; lääkäri /sairaanhoitaja /fysio- ja toimintaterapeutti	45/37/ 18	45/37/18	40/40/20	38/42/20
- suun terveydenhuolto; hammaslääkäri /suuhygienisti /hammashoitaja	76/18/6	76/18/6	72/20/8	70/22/8

Terveyspalvelujen tulosityksiköiden keskimääräinen nettokustannus €/asiakas				
- perheiden terveystalvelut	327	341	295	295
- sairaanhoito	561	567	575	575
- suun terveydenhuolto	316	317	323	323
Terveyspalvelujen tulosityksiköiden keskimääräinen nettokustannus €/käynti				
- perheiden terveystalvelut	97	101	87	95
- sairaanhoito	147	152	151	151
- suun terveydenhuolto	107	107	107	108

2. LAATU

Palvelun saatavuus mitattuna kolmantena vapaana kiireettömänä vastaanottoaikana (T3, kalenteripäiviä)				
- lääkäri	29,8	28	14	7
- sairaanhoitaja	11,9	10	8	7
- suun terveydenhuolto	60	60	50	45
Asiakastytyväisyys terveystalvelujen asiakasvastaanotoilla mitattuna nettosuositelluindeksillä (NPS, tavoite 100)*	-	64	67	70

* Asiakkaat arvioivat palvelun asteikolla 1-10. Kokonaisarvioinnissa huomioidaan arvosanan 0-6 (arvostelijat) ja 9-10 (suositteijiat) antaneiden prosentuaalinen osuus kaikista vastauksista.

Nettosuositelluindeksi on suositteijoiden ja arvostelijoiden prosentuaalisen osuuden erotus (-100 - +100). Dig. asiakastytyväisyysjärj. otettiin käyttöön 6/2017

3. VAIKUTTAVUUS

Sairaanhoidon esh:n läheteiden määrä suhteessa asukaslukuun (tavoite 10)	11,4	11	10,5	10
Perheiden terveystalvelujen erityistalveluja saavien määrä (sis. perhetyöntekijät, depressiohoitajan, kasvatus- ja perheneuvolan asiakkuudessa olevat, voimaperheasiakkaat, puhe-terapia, neuvolapsykologit)	1 354	1 360	1 400	1 450

SAIRAALAPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Johtajaylilääkäri Susanna Pitkänen

Tavoitteet

- HYKS ja HUS toiminta jatkuu pääsääntöisesti ennallaan, seurataan sairaaloiden valmistautumista Uudenmaan Maakunnan edellyttämiin muutoksiin.
- Psykiatrien osastojen siirtyminen Hyvinkään sairaalamäelle vuodenvaihteessa 2018 - 2019 Kellokosken sairaalan toiminnan supistuessa
- Kiljavan sairaalan toiminta jatkuu. Kuntoutustoiminnan laajentamismahdollisuuksia selvitetään.
- Akuutti jatkohoito- ja kuntoutusosaston toiminta on vakiintunutta ja palvelut kohdennetaan vain sairaalaolosuhteissa toteutettavaa, pitkittynyttä ja kotisairaalaan soveltumatonta akuuttihoitoa tarvitseville potilaille.
- Kotisairaaloiminta käynnistetään alueellisena yhteistoimintana. Fysiatriin yhteisvastaanottopilotin tulosten perusteella tulee harkittavaksi fysiatriostoista luopuminen.
- Työterveyshuollon yhtiöittämisen vuoksi Aavan yleislääkäripalveluiden ostoja vähennetään.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Alueellinen kotisairaaloiminta käynnistetään talousarviovuonna. Hyvinkään sairaanhoitoalueella yhtenäisen kotisairaaloiminnan käynnistäminen on edellytys sille, että Keski-Uudenmaan alueen vuodeosastohoidon kokonaisresurssia ei tarvitse kasvattaa väestön ikäännyttyä. Ajatuksena on lisätä sairaanhoidon palvelujen tuottamista kotiin potilasturvallisuutta vaarantamatta. Vuoden 2017 lopussa aloitetaan alueellinen kotisairaaloimintakokeilu, jossa yhdenmukaistetaan kuntien kotisairaala, kotisairaanhoido ja akuutti kotihoitotoiminnat ja luodaan toiminnalle yhteneväiset palvelukriteerit. Vuonna 2018 käynnistetään yli kuntarajojen toimiva ja kotiin palvelua tuottava alueellinen kotisairaala. Tuusula käynnisti akuuttikotihoitotoiminnan vuonna 2015 pienin resurssivaroin. Pilottia ja jatkotoimintaa varten Tuusulan akuuttikotihoitohoidon hoitajaresurssia lisätään testamenttivaroin.

Keski-Uudenmaan Sote-järjestämiskuntayhtymän akuuttihoitohoidon kärkihankkeen tavoitteena on muodostaa alueelle erityyppisten akuuttihoitojen palveluketjukoollisuuksia. Kärkihankkeen tavoitteena on mm. edistää alueellista yhteistoimintaa niin, että väestön ikääntymisen aiheuttama lisääntyvä sairaalahoidon tarve ei aiheuttaisi alueen vuodeosastohoidon kokonaisresurssin kasvua. Hyvinkään sairaalan vuodeosastopaikkoja lisätään vuoden 2018 alussa 6-8 sairaansijaa. Kunnissa suunnitellaan vuodeosastopaikkavähennyksiä. Hyvinkään sairaanhoitoalueen vuodeosastotoiminnan henkilöstöresursseja arvioidaan kokonaisuutena ja vuodeosastoilta vapautuvaa henkilöstöä kohdennetaan kunnissa kotiin vietäviin sairaanhoitopalveluihin. Tuusula toteutti linjauksen mukaiset vuodepaikka- ja henkilöstövähennykset 2015, minkä vuoksi paikkavähennystä tai henkilöstösiirron tarvetta ei nyt ole.

Vuonna 2018 aloitetaan toimintatapa, jossa Hyvinkään sairaalassa alkaneet, alle viikon kestoiseksi arvioidut hoitajaksot keskitetään Hyvinkään sairaalaan. Sairaalaan kotiutetaan enenevässä määrin potilaita suoraan muodostettavaan alueelliseen kotisairaalaan ja terveyskeskusten osastoille valikoituu vaativampaa ja pitkäaikaisempaa hoitoa ja seurantaa tarvitsevia potilaita.

Kiljavan sairaalan toiminta jatkuu kuntien omistuksessa ja ohjauksessa. Tuusulan omistajaosueiden mukainen paikkamäärävelvoite on 14,4 /kk. Tuusula jatkaa omaishoitajien kuntoutusta. Tämän lisäksi selvitetään Kiljavan kuntoutusprosessin laajentamista muun muassa osaksi alueel-

lista kotikuntoutusta. Kardiologiset potilaat siirtyvät Kiljava-kuntoutukseen uutena potilasryhmänä.

Kellokosken sairaalan toimintaa supistetaan vaiheittain. Osastotoiminta siirretään loppuvuonna 2018 uuteen Hyvinkään sairaalaan sekä Laakson sairaalaan. Alueellinen sairaalakoulutoiminta lakkaa nykyisellään. Erityisluokkien psykiatrinen sairaanhoitajien roolia osana avopsykiatrian toimintaa kehitetään.

HUS jatkaa digitaalisten palvelujen kehittämistä eHealth-hankekokonaisuudessa muun muassa terveystalon laajentamisella.

Talous

Selite	Budjettiyhteenveto/ 183320		SAIRAALAPALVELUT					
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	451 630	592 500	592 500	442 500	451	460	469	478
TOIMINTAKULUT YHT.S*	-42 641 265	-45 408 064	-45 408 064	-45 039 096	-46 840	-47 633	-48 520	-49 409
TOIMINTAKATE	-42 189 635	-44 815 564	-44 815 564	-44 596 596	-46 389	-47 173	-48 051	-48 931
Henkilöstömäärä:	42,4	41,0	41,0	42,0	42,0	42,0	42,0	42,0
Määrärahan muutos %		6,5 %	6,5 %	-0,8 %	3,8 %	1,7 %	1,9 %	1,8 %
Määrärahan muutos euroina		-2 766 799	-2 766 799	368 968	-1 713	-793	-887	-889
S*= Sitova taso								

SAIRAALAPALVELUJEN INDIKAATTORIT				
	TP2016	TA2017 ennuste	TAE2018	TS2019
1. TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS				
Erikoissairaanhoidossa hoidetut eri potilaat suhteessa kunnan asukaslukuun	31,2	31	30	28
Erikoissairaanhoidon pkl-laskutus pkl-käyntiä kohden (€/käynti)	300	300	300	300
Erikoissairaanhoidon vuodeosaston laskutus / hoitopäivä (€/vrk)	973	973	973	973
Akuutti vuodeosaston kustannukset / hoitopäivä (€/vrk)	252	252	273	275
Kotisairaalan kustannukset / hoitopäivä (€/vrk)	68	70	75	80
Akuutti vuodeosaston kustannukset potilasta kohden (€/asiakas)	227	230	235	235
Kotisairaalan kokonaiskustannukset potilasta kohden (€/asiakas)	73	71	70	70
2. LAATU				
Kotisairaalan vakavien potilashaittatapahtumailmoitusten määrä suhteessa kotisairaalan kaikkiin potilashaittatapahtumailmoituksiin	0/0	0/2	0/10	0/15
3. VAIKUTTAVUUS				
Kiljavan laitostuntoutuksen jälkeen 6kk seurannassa kotona asuvien %-osuus kuntoutukseen osallistuneista.	-	95	95	95

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: vanhus- ja vammaispalvelujen päällikkö Jari Luoma

Tavoitteet

- Vanhuspalveluissa kotiuttamista ja kotona asumisen tukea tehostetaan kehittämällä kotihoitoa, kotiutus- ja arviointiyksikön ja Riihikodin lyhytaikaishoidon yksikön sisältöä ja toimintatapoja
- Vanhus- ja vammaispalveluissa perhehoitoa kehitetään ja lisätään palvelujen järjestämistapana
- Kehitysvammaisten ympärivuorokautisen palveluasumisyksikkö Neitoperhon käynnistäminen
- Yhteistyön lisääminen ja syventäminen Tuusulan kunnan ja Yrjö ja Hanna-säätiön kesken mm. uusien palvelukonseptien löytämiseksi ja toteuttamiseksi

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Suunnitelmakaudella vanhuspalveluissa tehostetaan kotona asumisen tukea, terveystalvetyk-siköistä ja erityisesti kotiutus- ja arviointietyk-siköistä kotiutumista, kuntouttavan työotteen ja toimintakykyä ylläpitävän/edistävän toimintamallin käyttämistä. Tehdyillä vanhussosiaalityön tiimin vahvistuksilla voidaan edelleen nopeuttaa kotiuttamisprosessin läpäsyaikaa. Asiakkaan kotona asumista tukevaa henkilöstöä koulutetaan Kunnon Hoitaja -koulutuksella, jotta saadaan keinoja / tukea kuntouttavaan hoitotyöhön.

Kotihoidon toimintamallin uudistamisessa edetään toimeenpanoon vuoden 2018 aikana. Toimintamalli sisältää sekä johtamiseen että palvelun sisältöön liittyviä muutoksia. Tämän avulla kotihoidon henkilöstön ajankäyttö tehostuu siten, että asiakaskohtainen välitön työaika lisääntyy.

Keski-Uudenmaan Sote-järjestämiskuntayhtymän kuntien kanssa suunnitellaan virtuaalikota-hoi-to -projektin käynnistämistä vuoden 2018 aikana. Tarkoitus on löytää asiakastarpeita, joihin voidaan vastata kuvallisella etäohjauksella ja näin korvata fyysinen kotihoidon käynti. Samalla palvelun oikea-aikaisuus paranee esim. aikakriittisen lääkkeenoton muistutuksen ansiosta. Järjestämiskuntayhtymän alueella käynnistyy myös useita muita toimintamallikokeiluja / käyttöönottoja, kuten esimerkiksi Kotikuntoutus -malli, jolla pyritään interventioiden avulla mahdollisimman pian palauttamaan asiakkaan toimintakyky vähintään aikaisemmalle tasolle.

Vanhusien yhteisöllistä ryhmäasumista pidetään aktiivisesti esillä ja ollaan valmiudessa tuke-maan mahdollisia asiasta kiinnostuneita tahoja.

Suunnitelmakaudella vanhus- ja vammaispalveluissa kehitetään palveluohjausta, palvelutarpeen arviointia, omaishoitoa ja perhehoitoa. Perhehoidon osuutta palvelujen järjestämistapana lisätään kouluttamalla säännöllisesti uusia perhehoitajia. Perhehoidosta kehitetään palvelumuotoa kotihoidon, omaishoidon ja tehostetun palveluasumisen rinnalle. Lyhytaikaisesta perhehoidosta tulee jatkossa vartenotettava ikäihmisten kotona asumisen tukimuoto ja vaihtoehto päivätoi-minnalle. Omaishoidossa ja perhehoidossa hoitajan tukimuotoja kehitetään edelleen omaishoidon tuen huokuttelevuuden ja hoitajien jaksamisen parantamiseksi.

Ikäihmisten palvelutarve kasvaa suunnitelmakaudella. Vuodessa tehostettuun palveluasumisen vaihtuvuus on 60–70 asiakasta. Nettolisäys on keskimäärin 15 asiakasta vuodessa seuraavien lähivuosien ajan. Osa pitkäaikaisesta ja lyhytaikaisesta tehostettuun palveluasumiseen kohdis-tuvasta lisäystarpeesta suunnataan toteutettavaksi ikäihmisten perhehoidolla ja palvelusetelillä.

Lähivuosina Riihikallion alueelle rakennetaan edelleen ikäihmisille suunnattua asumista. Suunnitelmakaudella Tuusulan kunnan ja Yrjö ja Hanna-säätiön kesken syvennetään yhteistyötä mm. uusien palvelukonseptien löytämiseksi ja toteuttamiseksi. Tarkoitus on selvittää ikäihmisten yhteisöasumiseen tai perhehoitoon soveltuvien asuntojen rakentamisen mahdollisuus.

Kunta on sitoutunut Rykmentinpuistoon rakentuvan Hyvinvointipalvelukeskuksen (HYPA) rakentamiseen suunnitelmakaudella. Sen arvioidaan käynnistyvän vuonna 2020. Vanhuspalvelut varautuu vanhusten tehostetun asumispalvelun paikkojen ostamiseen HYPA-hankkeen sopimusehtojen mukaisesti palveluasumisyksikön käynnistyessä.

Keski-Uudenmaan kuntien yhteisen henkilökohtaisen avun avustajakeskuksen toiminta käynnistetään vuoden 2018 alusta. Hyvinkäälle sijoittuvaan yksikköön keskitetään henkilökohtaisen avun palkanmaksu sekä henkilökohtaisten avustajien työnantajille ja avustajille annettava palkanmaksuun ja työsuhteen ehtoihin liittyvä neuvonta sekä avustajien rekrytoinnissa avustaminen. Myöhemmässä vaiheessa avustajakeskukseen suunnitellaan liitettäväksi henkilökohtaisten avustajien sijaisten hankintaan liittyviä palveluja.

Lahelanpellon alueelle sijoittuva kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasumisyksikkö Neitoperho valmistuu vuoden 2018 loppupuolella. Toiminnan on tarkoitus käynnistyä vuoden 2019 alusta. Yksikköön tulee asunnot 15 kehitysvammaiselle henkilölle. Palvelut järjestetään kunnan omana toimintana. Toimintaa varten varataan tarvittavat resurssit.

Vuonna 2018 kehitysvammaisten tuettua asumista laajennetaan ja ostopalveluista siirrytään osittain kunnan itse tekemään työhön. Tätä varten perustetaan toinen asumispalveluohjaajan tehtävä vuoden 2018 alusta. Omien asumispalveluohjaajien palkkaaminen mahdollistaa riittävän tuen asukkaille ja asiakasmäärän lisääntymisen.

Vuonna 2017 tehdyn kunnan vammaispalveluselvityksen esille nostamia kehittämiskohteita työestetään eteenpäin, että palvelutarpeen arvioinnin menetelmät ja prosessit yhtenäistyvät ja palveluissa voidaan siirtyä kevyempiin palveluihin. Erityisinä kehittämisalueina ovat mm. vammaisten ja kehitysvammaisten asumisen, ostopalvelujen ja kuljetuspalvelujen kehittäminen.

Palvelusetelin käyttöä palvelujen toteuttamistapana vakiinnutetaan omaishoidon tuen vapaisiin, tilapäiseen kotihoitoon ja vanhusten tehostettuun palveluasumiseensuunnitelmakaudella.

Vanhus- ja vammaispalvelut on kiinteästi mukana Uudenmaan maakunnan ja Keski-Uudenmaan järjestämiskuntayhtymän kärkihankkeissa. Hallituksen I&O-kärkihankkeessa Tuusula on mukana Uudenmaan alueellisen keskitetyn asiakas- ja palveluohjausmallin rakentamisessa, omais- ja perhehoidon kehittämishankkeessa, kotikuntoutusmallin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallin kehittämistyössä. Järjestämiskuntayhtymän kärkihankkeissa yhtenäistetään mm. vanhuspalveluiden myöntämiskriteereitä.

Vammaispalvelujen osalta Uudenmaan soten valmistelussa Tuusula on mukana mm. vammaispalvelujen kuljetuspalvelujärjestelmän, henkilökohtaisen avun palvelumuodon ja palvelutarpeen arvioinnin kehittämisessä.

Talous

Budjettiyhteenveto/ 183330 VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 308 122	4 164 100	4 164 100	4 580 700	4 452	4 576	4 799	4 922
TOIMINTAKULUT YHT.S*	-31 824 586	-30 895 486	-31 428 009	-31 408 951	-34 052	-35 494	-36 949	-38 494
TOIMINTAKATE	-27 516 464	-26 731 386	-27 263 909	-26 828 251	-29 600	-30 918	-32 150	-33 572
Henkilöstömäärä:	193,0	190,0	190,0	205,0	205,0	205,0	205,0	205,0
Määrärahan muutos %		-2,9 %	-1,2 %	1,7 %	-100,0 %	4,2 %	4,1 %	4,2 %
Määrärahan muutos euroina		929 100	396 577	-513 465	-2 643	-1 442	-1 455	-1 545

S*= Sitova taso

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUJEN INDIKAATTORIT

	TP2016	TA2017 ennuste	TAE2018	TS2019
1. TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS				
Vanhuspalvelujen nettokustannukset €/75 vuotta täyttäneet kuntalaiset	6 058	5 750	5 593	5 550
Vammaispalvelujen nettokustannukset €/asukas	356	349	335	330
Kotiutus- ja arviointiyksikön asiakkaiden hoitojakson keskimääräinen pituus (vrk)	58,5	-	39	38
2. LAATU				
Omaishoidon vapaita käyttävien omaishoitajien %-osuus kaikista omaishoitajista	70,2	-	75	76,5
Asiakastyytyväisyys / asiakasarvo vanhuspalveluiden keskeisistä palveluista mitattuna nettosuositte-luindeksillä (NPS) tavoite 100	-	-	60	65
Asiakastyytyväisyys / asiakasarvo henkilökohtaisen avun palvelusta mitattuna nettosuositte-luindeksillä (NPS) tavoite 100	-	-	55	60
3. VAIKUTTAVUUS				
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden %-osuus 75 vuotta täyttäneistä kuntalaisista	92,2	92,5	92,6	92,7
Tuetusti ja ohjatusti asuvien kehitysvammaisten %-osuus asumispalvelujen piirissä olevista aikuisista kehitysvammaisista	26	26	28	30

KEHITTÄMIS- JA HALLINTOPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Hallinto- ja kehittämispäällikkö Päivi Klami

Tavoitteet

- Tulosalueella tuotetaan koko toimialaa koskevia tukipalveluita ja valmistaudutaan näiden toimintojen siirtoon maakunta- ja soteuudistuksessa. Valmistelu toteutetaan kunnan eri toimialojen kanssa.
- Sote- ja maakuntauudistuksen kärkihankkeiden tukipalvelujen tuottaminen, kuten terveydenhuollon valinnanvapauskokeilu perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon vapaavalintaoikeus.
- Apotti, asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottohanke.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Sosiaali- ja terveystoimialalla valmistaudutaan sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen uudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin yhteistyössä Uudenmaan kuntien kanssa. Keskeisiä ovat maakuntaan siirtyvät tukipalvelut ja hallintoon liittyvät tehtävät ja Keski-Uudenmaan järjestämiskuntayhtymän talouden ja toiminnan raportointitehtävät.

Vuonna 2017 otettiin käyttöön CaseM sähköinen asiakirjahallinta-ohjelma johon vuoden 2018 aikana tulee sähköinen arkistointijärjestelmä.

Tuusulassa käyttöönotetaan Apotti suunnittelukaudella. Käyttöönotossa muutos koskee perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä sosiaalihuollon tietojärjestelmiä. Vuoden 2018 aikana Tuusulan Apotti-hanke jaetaan pääprojekteihin, jotka ovat toiminnallisuus ja sisältö-, teknologian kehittäminen -, käyttöönotto- ja koulutusprojekti. Projektien toteutus aikataulutetaan yhteistyössä Oy Apotti Ab:n kanssa.

Kansalliseen sosiaalihuollon tietovarantoon (KanSa) siirtymisen valmisteluja toteutetaan. Toimialalla laajennetaan sähköisiä asiointipalveluja mm. opastamalla asiakkaita verkkopalveluiden käytössä kuten Omakantaa, HUSin Terveyskylän palveluita ja Duodecim terveyskirjasto, sekä hyödyntämällä sähköisiä kaksisuuntaisia viestintäväyliä, kuten Forsantea.

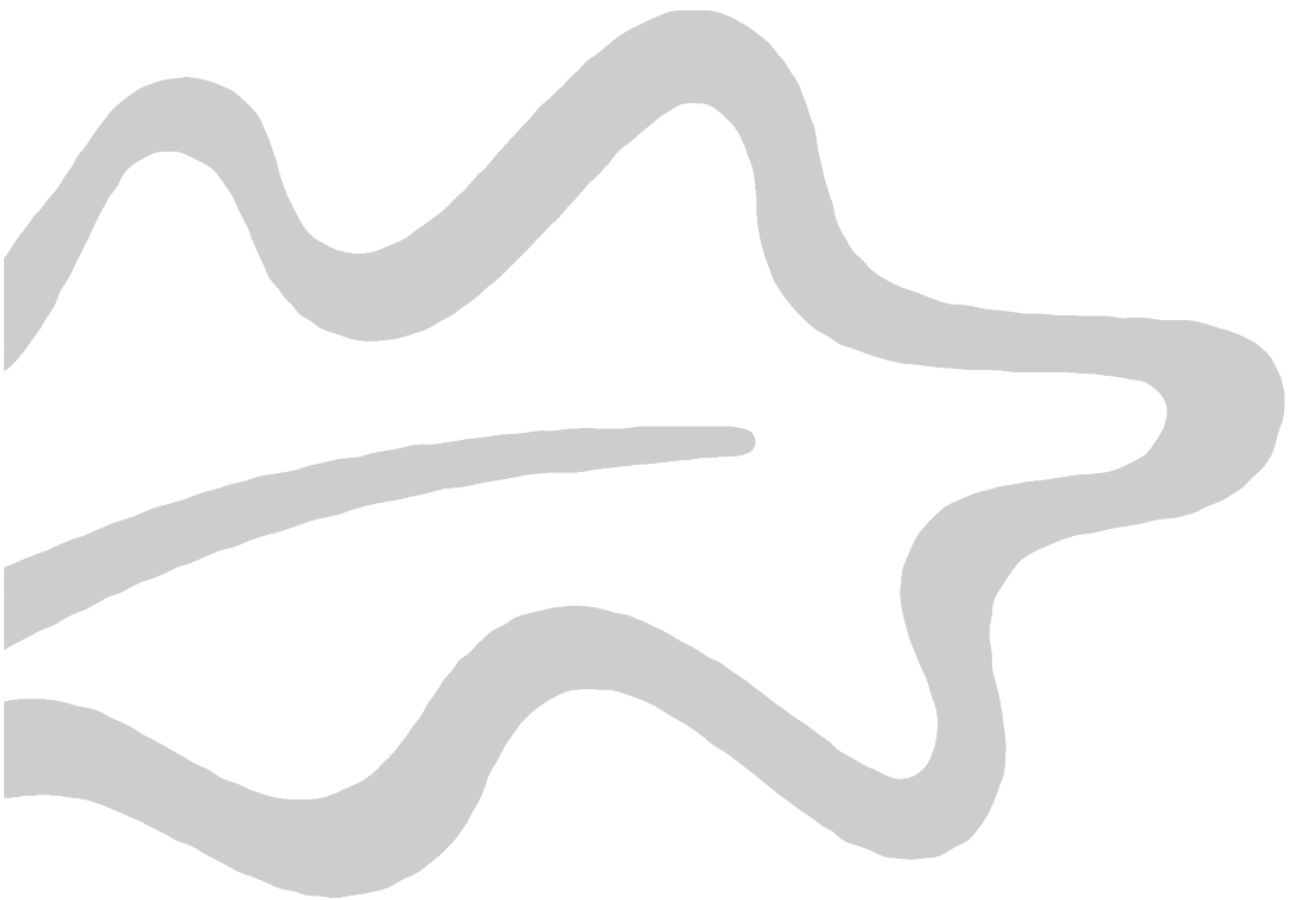
Talousarviovuonna toteutetaan EU-tietosuoja-asetuksen täytäntöönpano. Toimialalla tämä tarkoittaa ohjeissa ja palveluissa sekä tietojärjestelmissä henkilötietojen käsittelyssä päivityksiä. Henkilötietoja sisältäviin osto- ja palvelusopimuksiin lisätään tietosuoja-asetuksen mukaiset tietojen käsittelyn periaatteet.

Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasemalla tehdään akuuttivastaanottotilojen toiminnallinen muutos ja tilojen peruskorjausta siten että palvelu asiakkaille sujuvoituu nykyisissä tiloissa.

Talous

Budjettiyhteenveto/ 183340 KEHITTÄMIS- JA HALLINTOPALVELUT								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	8 312	2 000	4 100	2 000	2	2	2	2
TOIMINTAKULUT YHT.S*	-1 097 395	-2 346 938	-2 346 938	-2 630 616	-2 679	-2 706	-2 733	-2 759
TOIMINTAKATE	-1 089 083	-2 344 938	-2 342 838	-2 628 616	-2 677	-2 704	-2 731	-2 757
Henkilöstömäärä:	16,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0
Määrärahan muutos %		113,9 %	113,9 %	12,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-1 249 543	-1 249 543	-283 678	-26	-27	-27	-26
S*=Sitova taso								

Kasvatus- ja sivistystoimi

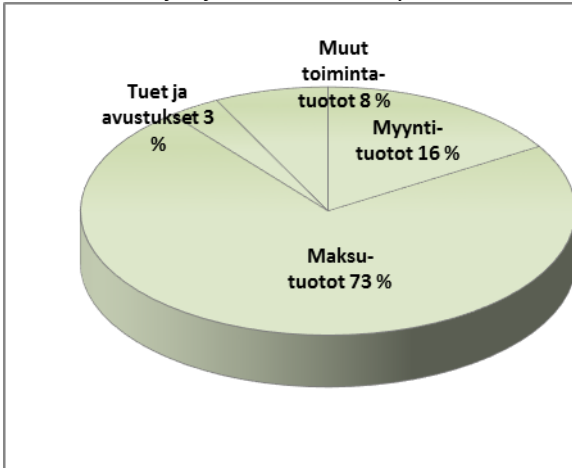
KASVATUS- JA SIVISTYSTOIMI					euro TAE	TS (1000 €)			
(1000 €)					PORM. 2018	2019	2020	2021	2022
TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018						
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	961	1 083	1 083	1 113	1 113 000	1 122	1 131	1 140	1 149
Maksutuotot	4 687	5 047	4 847	4 977	4 976 500	5 016	5 056	5 097	5 138
Tuet ja avustukset	855	152	352	232	232 000	234	236	238	240
Muut toimintatuotot	393	499	499	509	508 500	513	517	521	525
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 895	6 780	6 780	6 830	6 830 000	6 885	6 940	6 995	7 051
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-39 422	-39 117	-39 363	-40 684	-40 691 890	-41 099	-41 510	-41 925	-42 344
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-8 645	-8 944	-9 003	-9 167	-7 274 630	-7 347	-7 421	-7 495	-7 570
Muut henkilösivukulut	-2 479	-1 827	-1 837	-1 870	-1 870 099	-1 889	-1 908	-1 927	-1 946
Palvelujen ostot	-12 506	-12 354	-12 384	-12 514	-12 513 617	-12 639	-12 765	-12 893	-13 022
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-2 153	-2 006	-2 006	-2 090	-2 090 445	-2 111	-2 132	-2 154	-2 175
Avustukset	-5 480	-5 878	-5 878	-5 676	-5 675 603	-5 732	-5 790	-5 848	-5 906
Vuokrat	-15 897	-16 100	-16 386	-16 955	-17 304 862	-17 478	-17 653	-17 829	-18 008
Muut toimintakulut	-360	-238	-238	-308	-308 206	-311	-314	-318	-321
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ, S*	-86 942	-86 463	-87 094	-89 264	-87 729 352	-88 607	-89 493	-90 388	-91 292
TOIMINTAKATE	-80 047	-79 683	-80 314	-82 434	-80 899 352	-81 722	-82 553	-83 392	-84 240
Määrärahan muutos %	1,89	-0,55	0,46	3,24	1,46	1,00	1,00	1,00	1,00
Määrärahan muutos euroina	1 616	-479	401	2 801	1 265 999	877	886	895	904
%-osuus verorahoituksesta	42,01	40,57	40,89	42,16	41,38	40,60	40,08	39,96	39,83
Asukkaat 31.12.	38595	39069	39069	39212	39212	39535	40031	40716	41419
Toimintakate euro/asukas	2074	2040	2056	2102	2063	2067	2062	2048	2034
S* = Sitova taso									
Henkilöstö yhteensä	922,7	1057,5	1057,5		1085,5				

KASVATUS- JA SIVISTYSTOIMI

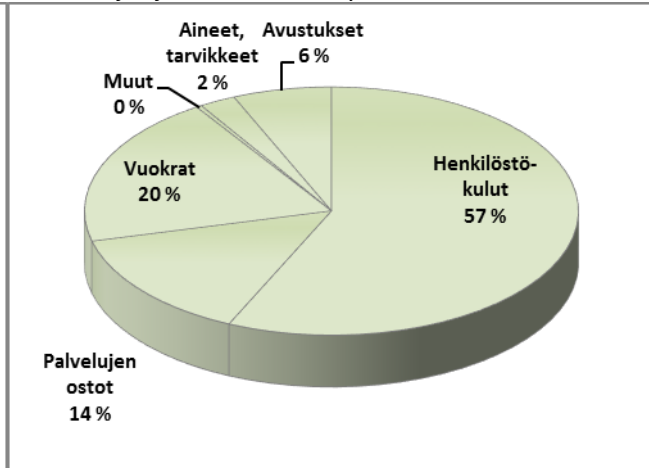
Toimiala

Vastuuhenkilö: Vt. kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja Jari Wäre

Toimintatuottojen jakautuminen tiliryhmittäin

Toimintakulujen jakautuminen tiliryhmittäin

TOIMINNAN KUVAUS

Kasvatus- ja sivistystoimi järjestää, tuottaa ja kehittää peruspalveluita sekä elämän laatua parantavia palveluita läpi elämänkaaren.

Toimiala tukee omaehtoisen toiminnan kehittymistä ja yhteisöllisyyden rakentumista laadukkaiden palveluiden ja kuntalaisten kanssa tehtävän monipuolisen yhteistyön avulla.

Toimialan toimielimet:

- kasvatus- ja sivistyslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Toimialan tulosalueet:

- kasvatus- ja sivistystoimen kehittämis- ja hallintoyksikkö
- kasvun ja oppimisen palvelut
- kulttuuripalvelut
- vapaa-aikapalvelut

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Pormestariohjelman päämääristä ja tavoitteista on johdettu niitä toteuttavia tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2018.

Uusi Tuusula on kulttuurimuutos

- Yhdenmukaistamme harrastuspaikkojen maksut
- Kokeilemme yhteisöllisen tilankäytön toimintamallia Kellokoski-talolla
 - rekrytoimme kouluisännän
- Tuemme yhdistysten ja tuusulalaisten vapaamuotoisten ryhmien toimintamahdollisuuksia kehittämällä avustus- ja tilajärjestelmiä ja perustamalla uusia tukimuotoja
- Kehitämme verkostoyhteistyötä ja säilytämme yhdessä tekemisen mallin kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnassa.

Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä (kuntalaiset arvostavat hyviä palveluita)

- Käynnistämme alueellisesti maksuttomia harrastekerhoja yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa
- Vahvistamme lapsiperheiden varhaisen tuen palveluita mm toimialarajat ylittävän perhekeskustoimintamallin avulla
- Tuotamme laadukkaita kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita itse ja yhteistyössä yhdistysten ja järjestöjen kanssa.
- Luomme lapsiperheille hyvän palvelukokonaisuuden, joissa panostamme lastenkulttuuriin, museon yhteisö- ja opetustoimintaan, nuorisotoimintaan ja lasten- ja nuorten liikuntaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulujen, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Rakennamme yhdessä KETEK:in ja muiden toimijoiden kanssa hyvää toimintaympäristöä ja -kulttuuria.
- Kehitämme matkailumarkkinointia yhteistyössä, huomioimme museoiden ja Rantatien merkityksen alueen matkailuelinkeinolle, uudistamme ja kirkastamme Rantatien brändiä ja viestintää.
- Kehitämme luonto-, liikunta- ja kulttuurimatkailua ja tarjoamme samalla alueemme asukkaille mahdollisuuden harrastaa sitä kotikunnassaan.
- Kehitämme kirjastoista yhteisiä olohuoneita muun muassa kulttuurin, nuorisotyön ja kirjaston yhteistyötä lisäämällä.
- Käytämme palvelumuotoilua ja asiakaskyselyjä toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä
- Kehitämme sähköisiä palveluita, mm. verkkokirjastoa ja kirjaston sähköisiä aineistoja, parannamme museokokoelmien saatavuutta kokoelmatyötä kehittämällä.
- Tuotamme ja tuemme matalankynnyksen harrastus- ja kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille lähipalveluperiaatteella ja lisäämme näin yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
 - Käynnistämme alueellisesti maksuttomia harrastekerhoja yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa
- Edistämme urheilukeskuksen monitoimihallihanketta ja määritämme kunnan roolin hankkeessa
- Toteutamme Kellokosken lähiliikunta- ja harrastuspaikan

Tehokas kaavoitus ja linjakas maapolitiikka on kasvun perusta

- Toimimme pilottialustana yrityksille. Kehitämme Monion ajanvarausohjelmaa yhteistyössä vuoden 2018 ~~vuoden 2017~~ aikana
- Edistämme Tuusulanjärven ja Tuusulanjoen virkistyskäyttömahdollisuuksia
- Laadimme rantojen kehittämisen yleissuunnitelman yhteistyössä KETEK:n kanssa

Vireä yritystoiminta tuo työtä, hyvinvointia ja uusia asukkaita

- Varaudumme Sarvikallion kehittämissuunnitelman toteutukseen yhteistyössä Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa
- Luomalla edellytyksiä matkailun suotuisalle kehitykselle luomme samanaikaisesti kuntalaisille uusia vapaa-ajan virkistysmahdollisuuksia.

Kasvatus ja koulutus on uuden kunnan keskeinen painopistealue

- Vahvistamme henkilöstön osaamista monikulttuurisuuden kohtaamisessa
- Kehitämme sisäilma-asioiden käsittelyä ja ratkaisua tarkastelemalla prosesseja, oirekartoitusten toteutusta, raporttien julkaisua ja kohdekohtaisia työryhmiä sekä viestintää ja suunnittelua.

LISÄYS: ja ryhdymme viipymättä tarvittaviin korjaustoimenpiteisiin.

- Suunnittelemme Moniota rakennuksen ja toimintojen osalta.
 - Monion käyttöönoton yhteydessä tilojen yhteiskäyttö ja yhteistyö tehostuu kansalaisopiston, lukion, taiteen perusopetuksen oppilaitosten sekä kansalaistoiminnan ja muiden toimijoiden osalta.
- Lisäämme alueellisen nuorisotyön kokoontumispaikkoja ja tapahtumia yhteistyössä 3. sektorin ja tulosalueiden kanssa

Kohti maakuntaa

- Kehitämme esimiesten muutosjohtamisosaamista.
- Varmistamme riittävän tiedottamisen henkilöstölle muutokseen liittyvissä asioissa.
- Huolehdimme työntekijöiden turvallisesta työympäristöstä ja panostamme sisäilma-asioiden viestintään
- Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja jatkamme esimiesvalmennuksia

Kulttuuri on osa Tuusulan identiteettiä

- Teemme varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman vuonna 2018 yhteistyössä.
- Käynnistämme lukion kulttuurikasvatussuunnitelman luomisen yhteistyössä vuonna 2019
- Kehitämme museoiden yleisötyötä rekrytoimalla yleisötyön ammuenssin
- Tuotamme laadukkaita ja helposti saavutettavia kulttuuritapahtumia ja –palveluita.
- Kehitämme verkostoyhteistyötä ja säilytämme yhdessä tekemisen –mallin kulttuuritoiminnassa.
- Tuemme kuntalaisten omaehtoista toimintaa
- Kehitämme kirjastojen tapahtumatoimintaa uuden kirjastolain hengessä.
- Aloitamme kirjastoissa erityisryhmien (mm. maahanmuuttajat) palvelutarpeiden kartoittamisen ja palveluiden kehittämisen.

LISÄYS

Edistämme tapahtumatuotantoa Tuusulassa elinvoiman rakentajana

KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Tavoitteena on kehittää hallinnon toimivuutta ja tiivistää työtehtäviä vastaamaan muuttuvan kunnan tarpeita.

Tila-asioiden osalta toimialalla kehitetään kiinteistöjen sisäilma-asioiden käsittelyyn liittyvien prosessien sujuvuutta ja lisätään tiedottamisen avoimuutta.

Kasvun ja oppimisen tulosalueen kehittämisen suunnitelma päivitetään vuoden 2018 aikana ja tuodaan päätettäväksi vuoden 2019 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Oppilaan tukea ja sen organisointia kehitetään ja vahvistetaan. Alueen vaativan erityisopetuksen organisointia suunnitellaan yhdessä muiden kuntien kanssa Lape-hankkeen yhteydessä.

Koulukuraattori ja koulupsykologipalvelut siirtyvät kasvun ja oppimisen tulosalueelle 1.1.2018 alkaen. Tulosalueelle perustetaan kasvun ja oppimisen tuen yksikkö.

Kasvun ja oppimisen tulosalueella kehitetään kerhotoimintaa ja siihen suunnataan lisäresurssia 50 000 euroa. Tavoitteena on saada 3. sektorin toimijoita vahvemmin mukaan kerhotoiminnan kehittämiseen.

Moniota suunnitellaan rakennuksen ja toimintojen osalta. Monion ratkaisu mahdollistaa yläkouluverkon uudistamisen käynnistämisen eteläisessä Tuusulassa ja palveluverkon kehittämisen jatkamisen. Monio-hankkeen suunnittelun myötä yhteistyö lukion, kansalaisopiston ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa tiivistyy ja monimuotoistuu entisestään, josta hyötyvät kaikki lukion toimipisteet. Oppimisympäristön kehittämistä tehdään kaikissa lukion toimipisteissä.

Uuden varhaiskasvatussuunnitelman toteuttaminen edellyttää pedagogisen johtajuuden osaamisen vahvistamista ja sen kehittämistä.

Vuoden 2018 aikana toteutetaan asiakasmaksulain uudistukset, varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan muuttaminen maksuttomaksi, sekä kartoitetaan mahdollisuutta ottaa kokeiluun 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus.

Uusi kunta huolehtii kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Kulttuuripalvelut edistävät koko väestön mahdollisuuksia päästä nauttimaan kulttuurista ja siitä kumpuavasta yhteisöllisyydestä. Erityisesti painotamme lasten ja nuorten sekä ikäihmisten osallisuutta ja kehitämme heidän palveluitaan matalankynnyksen periaatteella.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman luominen on ajoitettu vuosille 2018–2019. Se tuotetaan hankerahalla, lukion kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelu vuosille 2019–2020. Kulttuurisen vanhustyön hanke käynnistyy rahastovaroin vuonna 2018.

Vapaa-aikapalvelujen toiminnassa keskitytään perustyöhön liittyvien palveluiden kehittämiseen ja tulosalueiden välisen yhteistyön tiivistämiseen. Kolmannen sektorin hyödyntäminen palveluiden tuottamisessa on valtuustokaudella käytännönläheistä ja vakiintunutta toimintaa, jolle uusi lautakuntarakenne ja toimintaympäristö antavat hyvät edellytykset. Taloussuunnitelmavuosien investoinnit keskittyvät urheilukeskusten ympäristöön ja ulkoilu- ja virkistyspalveluiden kehittämiseen.

RISKIARVIO

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut vähenisivät suunnitteilla olevan asiakasmaksulain uudistamisen toteutumisen myötä n. 10 %, n. 300 000 euroa/vuosi.

Kotihoidon kuntalisän maksatusta esitetään siirrettäväksi Kelalle. Siirto vaikuttaa tuella olevaa lapsimäärää nostavasti. Arvion perusteella menojen kasvu katetaan lasten hoidon tukien kokonaisuuden sisällä.

Tuusulan kunnan sairaalakouluvelvoite lakkaa mahdollisesti jo kesällä 2018 tai viimeistään kesällä 2019. Erityisen vaativan tuen uutta rakennetta kehitetään Lasten ja perheiden palveluiden kehittämishankkeen (Lape) yhteydessä, mutta muiden kuntien sitoutuminen uuteen rakenteeseen kustannusten osalta ei ole varmaa talousarviota tehdessä.

Oletettua suuremmat lapsi-/oppilasmäärien muutokset aiheuttavat toteutuessaan kustannuspainetta.

Sisäilmaongelmien johdosta voi tulla suuria lisäkustannuksia lyhyellä varoitusajalla, mikäli tiloista joudutaan poistumaan väistötiloihin. Talousarviota tehtäessä tiedossa on vuodelle 2018 lisäkustannuksia ainakin Kirkonkylän koulun vanhimpien osien käytöstä poiston seurauksena.

Kulttuuripalveluiden määrään ja laatuun kohdistuu paljon toiveita. Tuotamme melko pienellä henkilökunnalla ja suhteellisen vähäisillä toimintamäärärahoilla palveluita kaikille kuntalaisille ja osin kansallisille ja kansainvälisille asiakkaille. Osallistumme Tuusulan vetovoiman ja kulttuurikunnan imagon vahvistamiseen monin tavoin. Isot odotukset ja todelliset resurssit eivät kuitenkaan aina kohtaa.

Yhteistyö kuntalaisten muodostamien verkostojen kanssa on tuloksellista ja hyvää toimintaa, jossa pienellä panostuksella saadaan usein paljon aikaa. Kunnan puolelta se panostus on yleensä joko henkilöresurssia (neuvoja, tiedotus- ja järjestelyapua jne) tai rahaa tai useimmiten molempia. Esimerkiksi kulttuuriavustusten määrärahalla on euromääräänsä paljon suurempi merkitys toiminnan tukemisessa ja yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääjänä.

Tuusulan Hyrylän urheilukeskuksen kehittäminen etenee monella eri tavalla. Yleissuunnitelmaa valmistellaan, asemakaava on vireillä ja alueen kävijämäärät ovat lisääntyneet jo toteutuneiden hankkeiden, mm. salibandyhallin myötä. Vuonna 2018 alueen viereen rakennetaan kilpatason frisbeegolfrata. Urheilukeskuksen alueella käy vuosittain n. 400 000 kävijää ja alueen liikennejärjestelyt edellyttävät nykyistä turvallisempia ja sujuvampia ratkaisuja. Yleissuunnitelma osoittaa alueelle paljon vapaan harrastamisen paikkoja, mikä kasvattaa tulevaisuudessa entisestään kävijämääriä. Mikäli pääasiassa yksityisenä hankkeena toteutettava monitoimihalli rakennetaan alueelle lähivuosien aikana ja jäähalliympäristöön tehdään muutoksia, pysäköintialueiden ja turvallisen kevyen liikenteen järjestäminen on välttämätöntä. Yksinomaan pohjavesialueen suojelulle tarvittavat rakentamistointimenpiteet ovat kustannuksiltaan korkeita.

Liikuntapaikkojen kunnossapitoon varatut henkilöresurssit ovat turvallisuuden ja sitoumusten kannalta tiukasti mitoitettut. Uusien liikuntapaikkojen rakentaminen lisää ylläpidon tarvetta ja reagoitakyky yllättävissä tilanteissa on heikentynyt samalla, kun olosuhteiden ylläpidon ja turvallisuuden vaatimukset ovat kasvaneet.

Keravan uimahallin remontin aikaisen kiinniolon on arvioitu lisäävän kävijämääriä Tuusulan uimahallissa. Uimahallin tekniikka ja henkilöstömäärä kestävät lisäkävijät, erilaisia vaikutuksia uimahallin viihtyvyyteen arvioidaan tulevalla kaudella mm. teetetävän uimahallikyselyn avulla. Hallin kesähuollon yhteydessä suoritetaan vuosittain lisätarkastuksia ja varaudutaan tulevien vuosien investointi- ja korjaustarpeisiin.

Lisäys henkilöstösuunnitelmaan:

Osoitetaan 60.000 euroa lisää yläkoulun oppilaiden tuen kehittämiseen koulunkäynninohjaaja/koulusosionomipalveluihin.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Oppilaan oppimisen tukea vahvistetaan palkkaamalla 2 erityisopettajaa ja 1 erityislastentarhanopettaja, jolloin lähestytään Kesuun asetettua tavoitetta.

Oppilaanohjausta vahvistetaan perustamalla 2 uutta oppilaanohjaajan virkaa.

Oppilaan oppimisen tuen asiantuntijuutta ja organisointia vahvistetaan perustamalla oppimisen tuen asiantuntijan tehtävä. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen kasvun ja oppimisen tuen tehtävät jakautuvat kahdelle henkilölle, jotka kehittävät toimintaa yhteistyössä. Muutoksen vaikuttaa myös oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattori ja –psykologi) siirtyminen kasvun ja oppimisen tulosalueelle.

Oppilas- ja opiskelijahuollon lakiuudistuksen vuoksi perustetaan 1 koulukuraattorin ja 1 koulupsykologin virka.

Koulunkäynninohjaajien vakituisten tehtävien määrä on 82 hlöä ja määräaikaisten 63 hlöä. 5 koulunkäynninohjaajan määräaikaista tehtävää vakinaistetaan.

Tieto- ja viestintätekniikan käyttö ja laitemäärät ovat kasvaneet tulosalueella. Toiminnan turvaamiseksi ja kehittämistyön vahvistamiseksi perustetaan ict-asiantuntijan tehtävä, jolloin aikaisempi osa-aikainen tehtävä poistuu.

Yläkoulun oppilasmäärän kasvun vuoksi perustetaan 4 perusopetuksen ja lukion lehtorin virkaa, 1 perusopetuksen lehtorin virka sekä 1 luokanopettajan virka. Samalla lakkautetaan 3 toistaiseksi voimassa olevaa tuntiopettajan tehtävää.

Kellokosken yhtenäiskoululle palkataan kouluisäntä, jonka kautta kehitetään tilojen yhteis- ja iltakäyttöä.

Museon henkilöstösuunnitelma sisältää yleisötyön amanuenssin tehtävän perustamisen. Yleisötyön amanuenssi vahvistaa museon yleisö- ja opetustoimintaa ja tekee kulttuuriperinteeseen liittyvää yhteistyötä yhdistysten ja muiden toimijoiden kautta. Tehtävän rahoitus hoidetaan pääasiassa siirroin tulosityksikön sisällä, kun työtehtäviä resursoidaan uudella tavalla.

Vapaa-aikapalveluiden toimintavuoden 2018 aikana eläköityy yksi liikuntapaikkojen hoitaja. Jäähallien kunnossapitoon ja perusliikuntapaikkojen hoitoon on edellä mainitun lisäksi yhden vakanssin lisätarve. Vapaa-aikapalvelut on toimintavuoden aikana ollut mukana valmistelemassa yksilöohjauksen käyttöönottamista Liikkuva Koulu -hankkeessa. Hyvinvointivalmentajan vakanssiin on saatu ulkopuolinen rahoitus ja tavoitteena on lisätä suunnitelmavuosien aikana toiminta koskemaan kaiken ikäisiä kohderyhmiä. Tämä edellyttää yhden henkilön lisäresurssia, ulkopuolisesta rahoituksesta riippuen viimeistään vuosien 2018-2019 aikana.

Alueellisen nuorisotyön kehittäminen ja erilaiset yhteistyömuodot edellyttävät lisää henkilöresursseja pidemmällä tähtäimellä. Lyhyen aikavälin tavoitteena on lisätä mahdollisuuksien talousarvion puitteissa Hyrylän alueen nuorisotilojen aukioloaikoja/tarjontaa ja lisäämällä alueellisen nuorisotyön tapahtuma- ja harrastustoimintaa.

LISÄYS

PERUSTELUT INVESTOINNEILLE

Sisäilmaongelmaisista kouluista ja päiväkodeista tehtävät ratkaisut saattavat vaikuttaa talousarviossa 2018 päätettäviin investointeihin taloussuunnitelmakaudella 2018-2022

- Kellokosken koulu (6 100 000)
Kellokosken kouluhankkeen loppuunsaattaminen. Kellokosken koulu tulee palvelemaan 800-900 tuusulalaista ja mäntsäläläistä oppilasta. Hankkeella parannetaan lisäksi vapaa-aikaan liittyvän toiminnan toimintaedellytyksiä huomattavasti.
- Monio (1 000 000)
Monion toteutuksen suunnittelu jatkuu arkkitehtikilpailun tuotosten pohjalta. Monio on keskeinen osa tulevaisuuden Tuusulaa. Monio mahdollistaa lukion oppilasmäärän kasvattamisen, yläkouluverkon uudistamisen, sekä uusimuotoisen yhteistyön lisäämisen eri toimijoiden kanssa.
- Tilojen muutokset (300 000)
Uuden opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisia tilamuutoksia
- Koulujen ja päiväkotien irtaimisto (365 000)
Uuden opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisia kalustomuutoksia
- Kellokosken koulun lähiliikuntapaikka (430 000)
 - *Toteutetaan lähiliikuntapaikkaohjelman mukaisesti Kellokosken koulun piha-alueen hanke, johon yhdistetään mm. skeittipaikan, graffitiseinän ja harjoitustekonurmen toteutukset.*
- Rykmentinpuiston reitti, Sikokallio-yhteys (300 000)
 - *Valaistaan ja kunnostetaan Urheilukeskuksen ja Sikokallion välinen reitti ja parannetaan yhteyksiä Rykmentinpuistoon*

KASVATUS- JA SIVISTYSTOIMEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOYKSIKKÖ

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Kehittämisen ja hallintopäällikkö Jari Wäre

LISÄYS

Vastaava teksti kuin s. 8 kohdassa 6.4
subjektiivisesta päivähoito-oikeudesta.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Pormestariohjelman päämääristä ja tavoitteista on johdettu niitä toteuttavia tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2018.

Uusi Tuusula on kulttuurimuutos

- Selvitämme kuntatasolla tilojen, avustusten ja mahdollisten muiden tukimuotojen hallinnoinnin, pelisäännöt ja myöntämisen perusteet
- Hyödynnämme CaseM-sähköistä asianhallinnan järjestelmää maksimaalisesti ja etenemme vaiheittain kohti sähköistä arkistointia
- Uudistamme ja pilotoimme digitaalisia toimintatapoja sisäisessä työnteossa ja luottamuselin-ten toiminnassa

Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä (kuntalaiset arvostavat hyviä palveluita)

- Hyödynnämme Suomi.fi – palveluiden tarjoamia mahdollisuuksia
- Otamme käyttöön sähköisiä lomakkeita kuntalaisten asiainnin helpottamiseksi

Kohti maakuntaa

- Rakennamme uuden kunnan organisaatiota ja kehitämme uuden kunnan hallinto- ja tukipalveluita
 - Organisaation uudistamista jatketaan vuonna 2018 tukipalveluiden uudistuksella. Kehitämme esimiesten muutosjohtamisosaamista.
- Uudistamme sisäilmaprosesseja ja luomme toimintamallin havaittujen sisäilmaongelmien ratkaisuun
- Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja jatkamme esimiesvalmennuksia
- Uudistamme tiedon- ja asiakastiedonhallintaa sekä teemme asiakastiedonhallinnan linjaukset
- Varmistamme uuden tietosuoja-asetuksen mukaiset toimintatapojen sujuvan käyttöönoton
- Jatkamme digitaalisten työvälineiden ja työskentelytapojen hyödyntämistä
- Hyödynnämme kattavasti Kuntaria toiminnan, talouden ja henkilöstön johtamisessa ja kehitämme järjestelmää mm. talous- ja toimintasuunnitelman laadinnan työvälineeksi
- Uudistamme varautumisen johtamisen toimintamallin ja otamme sen käyttöön
- Toimialarajat ylittävät kokeilut ja projektit näkyviin Tuike- projektimallia hyödyntämällä

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET VUOSILLE 2018 - 2022 JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Kehittämisen ja hallintoyksikön toiminnan osalta painopisteenä on uuteen kuntaan valmistautuminen. Muutokseen valmistaudutaan uudelleenorganisoidulla toimintoja ja työtehtäviä yhteistyössä konsernipalveluiden ja muiden toimialojen kanssa. Yksikkö osallistuu mm. henkilöstö- ja taloushallinnon uudistamisprojektien yhteydessä tukipalveluiden kehittämiseen. Tavoitteena on kehittää hallinnon toimivuutta ja tiivistää työtehtäviä vastaamaan muuttuvan kunnan tarpeita.

Tila-asioiden osalta yksikössä kehitetään kiinteistöjen sisäilmaan liittyvien prosessien sujuvuutta ja lisätään tiedottamisen avoimuutta. Lisäksi yksikkö osallistuu Monio – hankkeen suunnitteluun, jolla tähdätään tilankäytön toimintatapojen uudistamiseen.

Vuonna 2018 Lasten ja perheiden palveluiden kärkihankkeessa (ns. Lape- hanke) valmistaudutaan maakuntaudistuksen tuomiin velvoitteisiin. Yksikön tehtävänä on hoitaa hankkeen hallinnointia ja huolehtia toimintojen suunnittelun etenemisestä.

EU:n tietosuoja-asetuksen käyttöönottoon valmistautuminen edellyttää kehittämis- ja hallintoyksiköltä panostamista henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien läpikäyntiin ja kuvantamiseen.

Edellä mainitun lisäksi yksikkö on tavanomaisesti hoitanut järjestelyjä ja asiakaspalvelua liittyen mm. toimialan tilajärjestelyihin, hankintoihin, koulukuljetuksiin, oppivelvollisuusasioihin, lasten hoidon tu-
kiin, koululaisten iltapäivätoimintaan ja päivähoitomaksuihin.

INDIKAATTORIT

Kehittämis- ja hallintoyksikön osalta indikaattorit valitaan sisäisille asiakkaille tehdyn kyselyn perusteella. Pohjatiedot seurantaan varten kerätään vuoden 2018 aikana.

Avustukset	Seuranta			TA	TAE
	TP 2014	TP 2015	TP 2016	2017	2018
Käsityökoulu Helmi	20 100	17 085	17 085	17 085	17 085
Käsityökeskukset	16 600	14 110	14 110	14 110	14 110
Jokelan kansalaisopisto	53 700	45 645	45 645	45 645	45 645

Budjettiyhteenveto/ 490 SIV.TOIMEN KEHITT. JA HALLINTO								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	-931							
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-912 666	-907 505	-847 505	-839 411	-848	-856	-865	-873
TOIMINTAKATE	-913 597	-907 505	-847 505	-839 411	-848	-856	-865	-873
Henkilöstömäärä yhteensä	10,0	11,0	11,0	9,0				
Määrärahan muutos %		-0,6 %	-7,1 %	-7,5 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		5 161	65 161	68 094	-8	-8	-9	-9
S*= Sitova taso								

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Kasvun ja oppimisen tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- Varhaiskasvatuspalvelut
- Opetus
- Lukio
- Kansalaisopisto
- Kohdennettu nuorisotyö

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Pormestariohjelman päämääristä ja tavoitteista on johdettu niitä toteuttavia tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2018.

Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä (kuntalaiset arvostavat hyviä palveluita)

- Tarjoamme asukkaille mahdollisuuksia digi-taitojen kasvattamiseen. Kansalaisopisto perehdyttää kursseillaan etenkin ikäihmisiä monipuolisesti tietotekniikan ja älylaitteiden käyttöön sekä digitaaliseen asiointiin.
- Panostamme varhaiskasvatuksessa Diggaa mun digimatka-hankkeeseen. Kasvatamme digi-osaamista koulutuksin, otamme käyttöön uutta laitteistoa sekä digitaalisen kasvun kansion ja tvt-taitotasoportaat.
- Kehitämme avointa kerhotoimintaa perhekeskuksissa
- Kehitämme kansalaisopiston toimintaa aktivoijana ja yhteisöllisyyden luojana opetushallituksen hankerahan voimin
- Siirrämme opiskeluhuoltolain mukaiset psykologi- ja kuraattoripalvelut osaksi kasvatus- ja sivistystoimea.
 - Huomioimme siirron yhteydessä lakimuutoksen vaikutukset kuraattori- ja psykologi-palveluihin ja vahvistamme oppilaan tuen organisointia.

Kasvatus ja koulutus on uuden kunnan keskeinen painopistealue

- Määrittelemme mitä asiakaslähtöisyys tarkoittaa varhaiskasvatuksen palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja riittävyyden sekä palvelutarjonnan ja -käytön näkökulmista
- Yhteensovitamme kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen palveluita. Mitoitamme palvelut alueellisesti riittävälle tasolle.
- Laadimme selvityksen palvelusetelin käytöstä.
- Panostamme palveluohjauksen kattavuuteen varhaiskasvatuksessa
- Huomioimme uuden strategian linjaukset taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmatyössä
- Päivitämme Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman vuoden 2018 aikana.
- Panostamme ennalta ehkäisevän toiminnan kehittämiseen. Lisäämme erityisopettajien ja oppilaanohjaajien määrää
- Toteutamme opetussuunnitelmaa painopisteinä yhteisöllisyys sekä arviointi
 - otamme käyttöön Wilman- arviointityökalun
 - otamme yhteisöllisyyteen liittyvät yksikkökohtaiset tavoitteet osaksi työsuunnitelmia
 - järjestämme koulujen yhteisen Veso- päivän

- Tuemme tieto- ja viestintätekniikan käyttöönottoa kokeilemalla Chromebook –laitteita, joiden avulla voidaan hillitä laitekustannusten kasvua. Muutamme osa-aikaisia tehtäviä kokoaikaiseksi ja otamme käyttöön tv-taitotasavoitteet koko kunnassa.
- Vahvistamme varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lastensuojelun kanssa yhteisiä käytänteitä perheiden ja huoltajien tarpeiden tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi.
 - Kokeilemme 3v.-tarkastusten tekemistä päiväkodissa yhteistyössä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja perheneuvolan kanssa.
 - Lisäämme yhteistyötä perhevalmennusten toteuttamisessa
- Kehitämme Perhekeskustystä ja aloitamme Mainingissa jokapäiväisen avoimen toiminnan syksyllä 2017. Kartoitamme yhteistyön lisäämistä kolmannen sektorin kanssa.
- Teemme selvityksen maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtymisestä valtuustokauden aikana/ Palautamme perheiden subjektiivisen oikeuden saada lapsilleen päivähoitopaikan valtuustokauden aikana.
 - Kartoitamme 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutukset talouteen kaudelle 2019-2020. Tarkastelemme maksutuottoja ja uuden asiakasmaksulain vaikutuksia.
 - Muutamme kerhojen toiminnan maksuttomaksi syksystä 2018
 - Toteutamme varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tulevat uudistukset. Uudistuksia tulossa vuoden 2018 aikana, mahdollisesti jo 1.1.2018 alkaen. Muutosten tekemiseen varataan resurssia. Huoltajia tiedotetaan uudistuksista. Uudistusten lisäksi toteutetaan indeksikorotustarkistukset 1.8.2018.
 - Kehitämme ja edistämme avointa varhaiskasvatusta ja kerhotoimintaa. Lisäämme kerhotoiminnan paikkoja kysynnän mukaan.
- Poistetaan ~~○ Määrittelemme ensin, mitä subjektiivisen oikeuden palauttamisella tarkoitetaan~~
- Pyrimme valtuustokauden aikana saavuttamaan valtakunnallisen tavoitteen nostaa varhaiskasvatukseen osallistumisastetta 3-5-vuotiaiden lasten osalta (Suomessa 73,8% kun muissa Pohjoismaissa se on 95%.)
- Lisäämme pedagogisen johtajuuden osaamista ja sen kehittämistä uuden varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamiseksi. Muodostamme koulutuskalenterin henkilöstön osaamistarpeet huomioiden.
- Suunnittelemme Moniota rakennuksen ja toimintojen osalta.
- Käynnistämme Monion rakentamisen vuonna 2018.
- Hyökkälän koulun hankesuunnitelma tehdään ja siinä yhteydessä arvioidaan uudisrakennuksen vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja. Kirkonkylän koulun ja Mattilan päiväkodin saneeraukseen ja korvaaviin tiloihin liittyen tehdään hankesuunnitelma. Etelä-Tuusulan palveluverkon suunnittelua jatketaan ja linjataan pitkän aikavälin suunnitelma palveluverkon kehittämiseksi ml. yhtenäiskoulujen määrä, sijainti ja alustavat laajuudet.
- Selvitämme IB-lukion mahdollisuuden Monion yhteyteen.
- Selvitämme uusia oppilaistoyhteistyömahdollisuuksia ennakoivan rekrytoinnin tueksi.
- Lisäämme mahdollisuuksia löytää nuorelle sopiva jatkokoulutuspaikka opinto-ohjaukseen ja erityisen tuen kehittämiseen panostamalla

Kulttuuri on osa Tuusulan identiteettiä

- Teemme varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman vuonna 2018 yhteistyössä.
 - Korostamme kulttuurin merkitystä varhaiskasvatuksessa vuosina 2018-2019.
 - Teemme yhteistyötä kulttuuripalveluiden toimijoiden kanssa.
 - Tutustumme lapset omaan kulttuuriseen lähiympäristöön varhaiskasvatuksesta alkaen.
 - Kokeilemme uusia työkaluja kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksessa
- Käynnistämme lukion kulttuurikasvatussuunnitelman luomisen yhteistyössä vuonna 2018

Kestävä kehitys ja luonto ovat yhteisiä arvojamme

- Aloitamme uuden luontopainotteisen esiopetusryhmän vuonna 2018
- Vahvistamme lasten luontosuhdetta varhaiskasvatuksen toiminnassa kiinnittäen huomiota luontoon oppimisympäristönä, sen esteettiseen kokemiseen ja kestävän kehityksen –ajatuk- sen juurruttamiseen.

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET VUOSILLE 2018 - 2022 JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Kasvun ja oppimisen tulosalueen kehittämisen suunnitelma päivitetään vuoden 2018 aikana ja tuo- daan päätettäväksi vuoden 2019 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Koulukuraattori ja koulupsykologipalvelut siirtyvät kasvun ja oppimisen tulosalueelle 1.1.2018 al- kaen. Tulosalueelle perustetaan kasvun ja oppimisen tuen yksikkö. Opetuksen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen tuen organisoinnin nykyisten tehtävien hoitamiseen tarvitaan lisähenkilö, joka ottaa samalla vastuulleen oppilas- ja opiskeluhuollon esimiehen, toiminnan organisoinnin ja kehittä- misen tehtävät. Muutoksella parannetaan myös oppilaan tuen asiantuntijoiden mahdollisuutta tukea opetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä sekä oppilaiden perheitä heidän lapsensa tuen asioissa. Muutokseen vaikuttaa myös viime aikoina tapahtunut maahanmuuton ja valmistavan opetuksen li- sääntyminen Tuusulassa ja kohdennetun nuorisotyön (siirtynyt 1.6.2017) siirtyminen kasvun ja oppimisen tulosalueelle.

Alueen vaativan erityisopetuksen organisointia suunnitellaan yhdessä muiden kuntien kanssa Lape- hankkeen yhteydessä. Samalla valmistaudutaan muutoksiin Kalliomaan koulun osalta mikäli nuoriso- psykiatrian toiminnot siirtyvät Helsinkiin jo kesällä 2018.

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön (tvt) lisääntyminen esi- ja perusopetuksessa vaikuttaa tar- vittavien laitteiden määrään. Leasingkustannusten kasvua pyritään ehkäisemään laitevalinnoilla. Vuonna 2018 opetustoimessa testataan hankintahinnaltaan tavallista pc-kannettavaa halvempia Chromebook –laitteita ja arvioidaan niiden käyttöä ala- ja yläkouluissa. Kellokosken koulun tvt-lait- teistojen uusimiseen laajennuksen yhteydessä varaudutaan lisäämällä rahaa leasingvuokriin. Tieto- ja viestintätekniikan käyttöä ja kunnan tavoitteiden mukaista sähköisten palvelujen käyttöönottoa tuetaan muuttamalla osa-aikainen ict- asiantuntijan tehtävä kokoaikaiseksi.

Moniota suunnitellaan rakennuksen ja toimintojen osalta. Suunnittelun tavoitteena on Monion käyt- töönoton yhteydessä tilojen yhteiskäyttö ja yhteistyön tehostuminen kansalaisopiston, lukion, taiteen perusopetuksen oppilaitosten sekä kansalaistoiminnan ja muiden toimijoiden osalta.

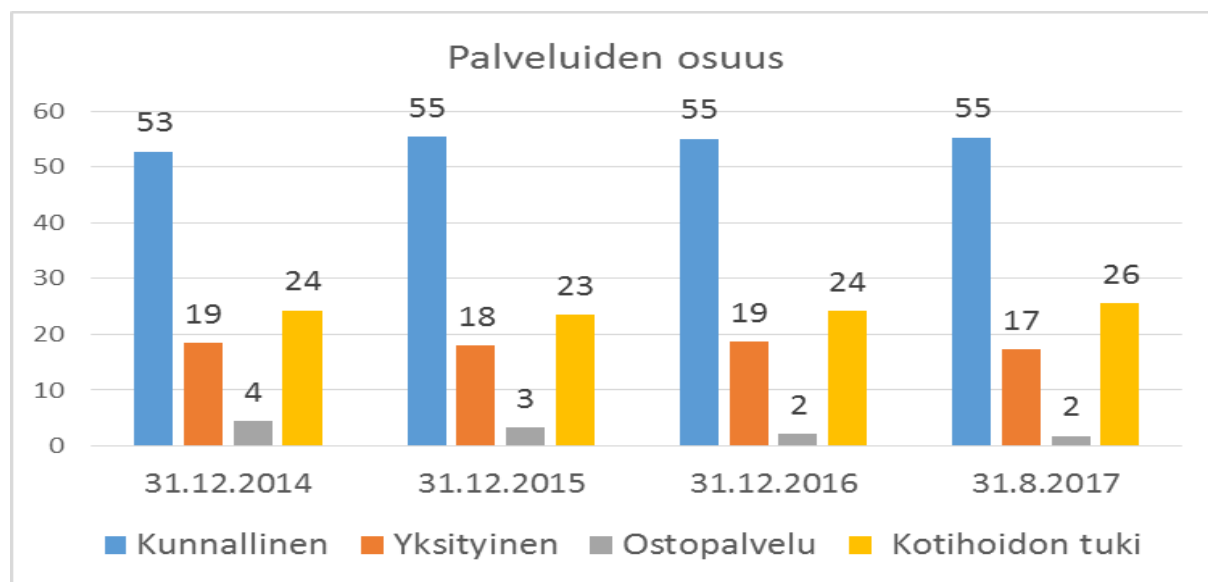
Palveluverkkoa kehitetään suunnittelemalla uudistetut tilat Kirkonkylän koulun ja Mattilan päiväko- din toiminnoille. Hyrylän alueen yläkouluverkon kokonaisuus suunnitellaan huomioiden Monion rakentuminen ja tarve rakentaa korvaavat tilat Hyökkälän ja Hyrylän yläkoululaisille.

Lisäys: Sisäilmaongelmaisista kouluista ja päiväkodeista tehtävät ratkaisut saattavat vaikuttaa talousarviossa 2018 päätettäviin investointeihin taloussuunnitelmakaudella 2018-2022

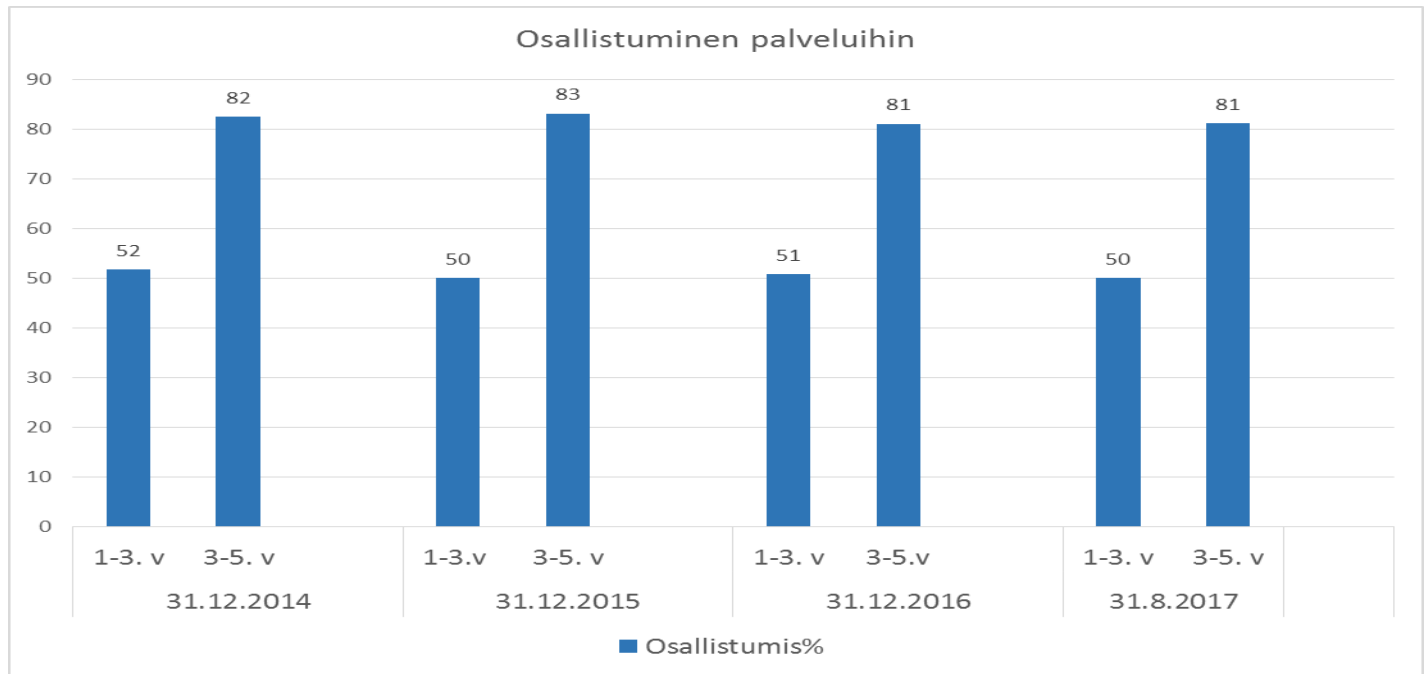
INDIKAATTORIT

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
Oppilasmäärä, 20.9.					
- Alakoulu	3 379	3 335	3 381		
- Yläkoulu	1 585	1 683	1 699		
Yhteensä	4 964	5 018	5 080	5 128	5 160
Lukio, oppilasmäärä 20.9.	568	572	581	579	599
Erityisen tuen oppilaiden prosentuaalinen osuus koko oppilasmäärästä	7,5 %	6,8 %	7,2 %	7,5 %	
Tehostetun tuen oppilaiden prosentuaalinen osuus koko oppilasmäärästä	6,2 %	6,8 %	8,7 %	11,7 %	
Iltapäivätoiminnassa mukana olevien lasten prosentuaalinen osuus 1. luokan oppilaiden määrästä	55,4 %	60,0 %	59,8 %	58,6 %	
Iltapäivätoiminnassa mukana olevien lasten prosentuaalinen osuus 2. luokan oppilaiden määrästä	17,8 %	16,8 %	17,1 %	19,5 %	
Perusopetus nettomenot €/oppilas	8 011	8 126	8 233	8 298	8 321
Kuljetettavien oppilaiden määrä	738	714	711	711	735
Koulukuljetus hinta €/oppilas	1 656	1 682	1 781	1 786	1 728
Varhaiskasvatuspalvelut nettomenot €/lapsi	8 443	8 615	8 939	9 029	9 100
Asiakastytyväisyyden yleisarvosana, perusopetus		8,39		8,35	
Asiakastytyväisyyden yleisarvosana, varhaiskasvatus	8,70	8,73			

Prosentuaaliset osuudet eri varhaiskasvatuksen palvelumuodoissa

1-3-vuotiaiden ja 3-5- vuotiaiden osallistumisprosentti varhaiskasvatukseen

Budjettiyhteenveto/ 401 KASVUN- JA OPPIMISEN PALVELUT								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	5 592 113	5 276 000	5 276 000	5 326 000	5 369	5 412	5 455	5 498
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-77 884 613	-77 264 383	-77 955 484	-78 825 236	-79 613	-80 410	-81 214	-82 026
TOIMINTAKATE	-72 292 500	-71 988 383	-72 679 484	-73 499 236	-74 245	-74 998	-75 759	-76 527
Henkilöstömäärä yhteensä	932,4	971,5	974,5	1003,5				
Määrärahan muutos %		-0,8 %	0,1 %	2,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		620 230	-70 871	-1 560 853	-788	-796	-804	-812

S*= Sitova taso

KULTTUURIPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: vt. kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Jaana Koskenranta

Kulttuuripalveluiden tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- Kirjasto
- Kulttuuri
- Museot

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet 2018

- Tuotamme laadukkaita ja helposti saavutettavia kulttuuripalveluita eri puolilla kuntaa.
- Lisäämme kuntalaisten hyvinvointia antamalla tietoa, kokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla tilaisuuksia osallisuuteen ja yhdessä tekemiseen.
- Vahvistamme yhteistyötä kunnan eri toimijoiden kesken ja kolmannen sektorin kanssa.
- Vahvistamme kunnan vetovoimatekijöitä ja kulttuurikunnan imagoa.
- Olemme mukana Rykmentinpuiston taidesuunnitelman toteuttamisessa.
- Sitoudumme tuottamaan perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa.
- Aloitamme varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman laatimisen
- Kehitämme sähköistä asiakaspalvelua, mm. verkkokirjastoa ja museon kokoelmanhallintaa.
- Panostamme lapsiin ja nuoriin, kehitämme myös ikääntyvien palveluita.

Palvelusuunnitelman painopisteet VUOSILLE 2018 - 2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Uudistamme palveluita ja tilaratkaisuja kuntalaisia kuunnellen ja osallistaen. Käytännön kohteina ovat mm. kirjaston asiakaspalvelutoimintojen kehittäminen ja ikäihmisten palvelukyselyn tulosten hyödyntäminen toiminnan järjestämisessä.

Jatkamme verkostoyhteistyön kehittämistä tapahtumatuotannossa ja muussa toiminnassa juhluvuo-
sista 2015 ja 2017 saadun kokemuksen ja pormestariohjelman mukaisesti.

Uusi kunta huolehtii kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Kulttuuripalvelut edistävät koko väestön mahdollisuuksia päästä nauttimaan kulttuurista ja siitä kumpuavasta yhteisöllisyydestä. Erityisesti painotamme lasten ja nuorten sekä ikäihmisten osallisuutta ja kehitämme heidän palveluitaan matalankynnyksen periaatteella.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman luominen on ajoitettu vuosille 2018–2019. Se tuotetaan hankerahalla, lukion kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelu vuosille 2019–2020. Kulttuurisen vanhustyön hanke käynnistyy rahastovaroin vuonna 2018.

Huomioimme Vuoden 2020 asuntomessut Klaavolan ja IT-museon alueen kehittämisessä ja museoiden näyttelysuunnitelmissa. Vastaamme vetovoimaisuuden ja kansainvälistymisen haasteeseen muun muassa näyttelytoimintaa, opasteita ja markkinointimateriaalia kehittämällä ja varautumalla Halosenniemen rakennuksen ja alueen kunnostustarpeisiin.

Lisäys: Teemme tarveselvityksen kokoelmakeskuksesta It-museon ja Lottamuseon kanssa.

Sitovina perusteluina myönnettävät määrärahat

Tuotantotuet

Päämääränä on kulttuuritoimintalain mukaisesti tukea paikallista taiteen ja kulttuurin harjoittamista ja harrastamista. Tuotantotuet lisäävät paikallista kulttuuritarjontaa ja parantavat muun muassa taiteilijoiden ja kulttuuriharrastajien sekä kulttuuriyhdistysten ja -verkostojen mahdollisuuksia järjestää kulttuuri- ja taidetoimintaa ja -tapahtumia.

Suomi 100 -juhlavuoden vuoksi määrärahassa oli vuonna 2017 huomattava korotus.

Vuoden 2018 määrärahasta osoitetaan Montturockille 25 000 euroa.

Lisäys: ja Tuusulan Taiteiden
yölle 25 000 euroa.

Kulttuurin tuotantotukien määrä ilman rahastosiirtoja:

TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
113 200	100 980	99 480	170 000	100 000

Tuotantotuet sisältyvät kulttuurin tulosityksikön talousarvioon.

Määräraha 120 000 e

INDIKAATTORIT

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
Nettomenot €/asukas	-84,91	-78,19	-79,65	-81,16	-78,39
Kirjastokäyntien määrä (fyysinen)	300 221	283 944	264 616	300 000	300 000
Museokävijöiden määrä	44 042	54 604	45 452	50 000	48 000
Kulttuurin tulosityksikön tapahtumakävijät yhteensä (oma ja verkostoyhteistyö)	20 118	23 415	20 333	24 500	21 000

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Budjettiyhteenveto/ 440 KULTTUURIPALVELUT								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	291 902	307 500	307 500	307 500	309	312	315	318
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-3 381 008	-3 478 155	-3 478 155	-3 381 210	-3 415	-3 449	-3 484	-3 519
TOIMINTAKATE	-3 089 106	-3 170 655	-3 170 655	-3 073 710	-3 106	-3 137	-3 168	-3 200
Henkilöstömäärä yhteensä	40,1	43,7	43,7	44,7				
Määrärahan muutos %		2,9 %	2,9 %	-2,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-97 147	-97 147	96 945	-34	-34	-34	-35

S*= Sitova taso

VAPAA-AIKAPALVELUT

Tulosalue

Vastuuhenkilö: liikuntapäällikkö Risto Kanerva

Vapaa-aikapalveluiden tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- Vapaa-aikapalvelut ja yhdistystoiminnan tuki
- Alueellinen nuorisotyö
- Liikunnanohjauspalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahallipalvelut

TULOSALUEEN TAVOITTEET 2018

Kesätoiminta ja tapahtumat

- SummerPower2018 toimintojen ja tapahtumien uudistaminen sekä tarjonta laajemmalle kohderyhmälle

järjestämme yöleirejä, mahdollisesti yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Palvelut

- Koululaisten uinninopetuksen suunnitelman laatiminen kaikille luokka-asteille
- Liikuntapaikkojen parannukset ja alueopasteiden uusiminen 2-3 kohteessa

Vetovoima

- Tuusulanjärven matkaluisteluradan reitin leventäminen ja muuttaminen ylläpidon helpottamiseksi ja ylläpitopäivien lisäämiseksi (kokeilu)
- Frisbeegolfraudan avaaminen Rykmentinpuistoon kesällä 2018 yhteistyössä kolmannen sektorin ja hankkeen rahoittajan kanssa
- Tuusulanjärven virkistyskäytön edistäminen mm. Sarvikallion kehittämissuunnitelman pohjalta

Matalan kynnyksen harrastustoiminta

- Kellokoskelle rakennettava lähiliikunta-alue yhdistää Kellokosken koulun, kuntalaisten vapaa-ajankäytön, nuorison ja yhdistystoiminnan tarpeet
- Matalan kynnyksen harrastuskerhojen avustaminen

Osallisuus, vuorovaikutus ja viestintä

- Uimahallin tyytyväisyyskysely
- Ammatillisen viestinnän lisääminen eri kohderyhmille sosiaalisen median mm. facebookin ja instagramin avulla
- Alueellisen nuorisotyön itsearviointit toteutetaan kaikissa toimintapisteissä ja niiden pohjalta valitaan kehittämiskohteet
- Talotoiminnan ja tapahtumien lisääminen yhteistyössä tulosalueiden, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa
- Osallistavan budjetoinnin kokeilut kahdessa toimipisteessä

Henkilöstö

- Yhteisen koulutus- ja tykypäivän järjestäminen toukokuussa

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET VUOSILLE 2018 – 2022

Vapaa-aikapalvelut järjestää ja kehittää alueellista nuorisotyötä ja tukee omatoimista liikunnan harrastamista sekä aktiivista yhdistystoimintaa. Vapaa-aikapalvelut suunnittelee ja toteuttaa monipuolista erityisliikuntaa ja ylläpitää sekä varustaa liikuntapaikkoja sekä leirikeskus Metsäpirttiä. Vapaa-aikapalvelut osallistuu aktiivisesti kuntapalvelujen kehittämiseen yhdessä kuntalaisten kanssa.

Vapaa-aikapalveluiden tulosityksiköt edistävät ensisijaisesti laajoja käyttäjäryhmiä palvelevia liikunta- paikkahankkeita. Tavoitteena on myös olemassa olevien harrastuspaikkojen käytön tehostaminen ja monipuolinen sekä turvallinen käyttö. Liikuntapaikkoja ylläpidetään ja kehitetään erilaisten harrastus- ja kilparyhmien tarpeet huomioiden. Tuusulan kunta tukee lasten ja nuorten harrastamisen ja liikunnallisen elämäntavan kehittymistä mm. rakentamalla maksuttomia lähiliikunta- ja harrastuspaikkoja koulujen ja päiväkotien yhteyteen. Liikkumisympäristöjä suunnitellaan tekemällä yhteistyötä kaavoituksen kanssa ja kohdennettuja liikuntapalveluja palveluja lisätään koulun, terveydenhuollon ja paikallisten järjestöjen kanssa.

Alueellinen nuorisotyö tarjoaa nuorille turvallisia ja päihteettömiä toimintaympäristöjä, jossa nuoret voivat viettää vapaa-aikaa ystävien kanssa sekä harrastaa itselleen kiinnostavia asioita. Nuorisotyössä kehitetään talotoimintaa sekä alueellista nuorisotyötä ja osallistutaan ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämiseen lähikuntien nuorisotoimien kanssa.

KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Vapaa-aikapalvelujen toiminnassa keskitytään perustyöhön liittyvien palveluiden kehittämiseen ja tulosalueiden välisen yhteistyön tiivistämiseen. Kolmannen sektorin hyödyntäminen palveluiden tuottamisessa on valtuustokaudella käytännönläheistä ja vakiintunutta toimintaa, jolle uusi lautakuntarakenne ja toimintaympäristö antavat hyvät edellytykset. Taloussuunnitelmavuosien investoinnit keskittyvät urheilukeskusten ympäristöön ja ulkoilu- ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Vuosina 2018-2019 toteutetaan pienempiä liikuntapaikkainvestointeja mm. koulujen pihahankkeita, suunnitelmien valmiusasteesta riippuen. Suurempia liikuntapaikka- ja virkistysalueisiin liittyviä toteutushankkeita (urheilukeskus ja Tuusulanjärvi) on mahdollista toteuttaa aikaisintaan valtuustokauden loppupuolella. Urheilukeskuksen monitoimihallihankkeen yhteydessä tulee tutkia mahdollisuus monipuolisen kokoontumis- ja toimintatilan perustamiseen. Tilatarve on perusteltua, jos se suunnitellaan kekseliäästi varhaiskasvatukseen, koulun, alueellisen nuorisotyön ja kolmannen sektorin tarpeisiin. Talousarviovuonna varaudutaan myös Sarvikallion kehittämistoimenpiteisiin Uudenmaan Virkistysalueyhdistyksen kanssa laadittavan kehittämissuunnitelman pohjalta. Tulosalueen tulot ja menot arvioidaan toteutuvan vuonna 2018 edellisvuoden tasolla.

AVUSTUKSET

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
Ohjauspalkkiot, stipendit	83 100	71 420	71 570	71 420	71 420
Nuorisopalvelut	29 850	21 280	21 420	21 420	21 420

INDIKAATTORIT

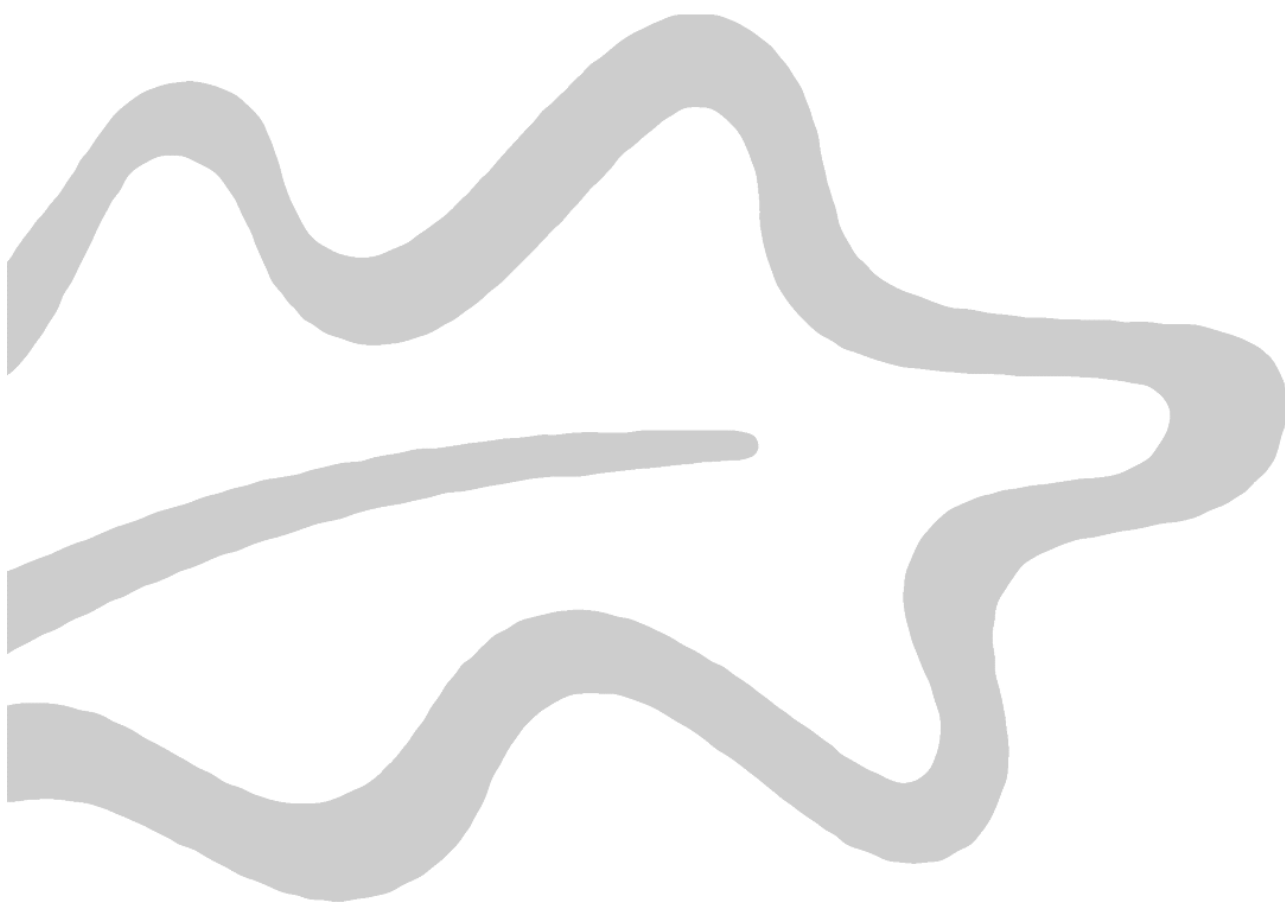
Palaute/tyytyväisyyskyselyt toimintavuonna (kpl, vertailutiedot)

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TAE 2018
Nettomenot €/asukas	-96,61	-95,45	-96,73	-92,57	-88,93
Avustettavat seurat ja yhteisöt (kpl), liikuntatoimi	32	32	31		
Maksetut avustukset (€), liikuntatoimi	112950	71 420/100	71 570/100	71 420	71 420
Yhdistysten nuorisoliikunnan ohjauskerrat (kpl)	40 048	41 866	43 726		
Nuorten käyntikerrat nuorisotaloilla ja toiminnoissa	24 921	20 990	17 667	15 000	15 000

Budjettiyhteenveto/ 460 VAPAA-AIKAPALVELUT								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 012 128	1 196 500	1 196 500	1 196 500	1 202	1 215	1 227	1 239
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-4 763 729	-4 813 311	-4 813 311	-4 683 495	-4 730	-4 778	-4 825	-4 874
TOIMINTAKATE	-3 751 601	-3 616 811	-3 616 811	-3 486 995	-3 528	-3 563	-3 599	-3 635
Henkilöstömäärä yhteensä	26,5	28,3	28,3	28,3				
Määrärahan muutos %		1,0 %	1,0 %	-2,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-49 582	-49 582	129 816	-47	-47	-48	-48

S*= Sitova taso

Kuntakehityksen ja tekniikan toimiala

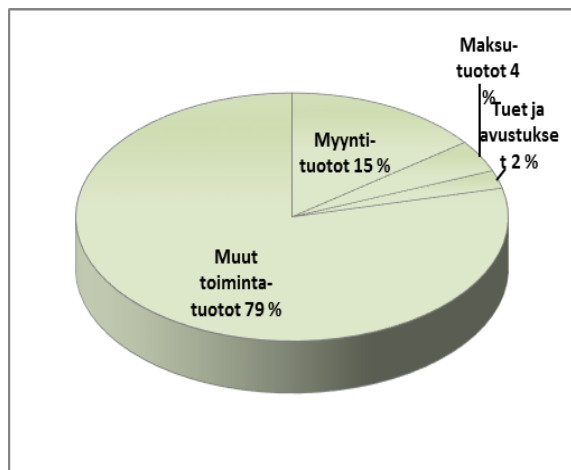
KUNTAKEHITYKSEN JA TEKNIIKAN TOIMIALA (1000 €)					euro TAE	TS (1000 €)			
TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018	PORM. 2018	2019	2020	2021	2022	
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	5 604	3 989	3 989	3 660	3 659 500	3 689	3 718	3 748	3 778
Maksutuotot	1 498	1 370	1 370	1 040	1 040 000	1 048	1 057	1 065	1 074
Tuet ja avustukset	336	73	73	73	72 272	73	73	74	75
Muut toimintatuotot	20 097	19 752	19 744	19 929	19 929 810	20 089	20 250	20 412	20 575
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	27 535	25 184	25 176	24 702	24 701 582	24 899	25 098	25 299	25 502
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-6 162	-6 658	-6 678	-7 173	-7 175 843	-7 248	-7 320	-7 393	-7 467
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-1 417	-1 444	-1 448	-1 520	-1 191 602	-1 204	-1 216	-1 228	-1 240
Muut henkilösivukulut	-388	-306	-307	-325	-325 330	-329	-332	-335	-339
Palvelujen ostot	-11 450	-10 441	-10 466	-12 061	-11 924 396	-12 044	-12 164	-12 286	-12 409
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-4 681	-4 768	-4 768	-4 807	-4 806 610	-4 855	-4 903	-4 952	-5 002
Avustukset	-80	-127	-127	-1 627	-1 626 500	-1 643	-1 659	-1 676	-1 693
Vuokrat	-581	-545	-545	-617	-617 499	-624	-630	-636	-643
Muut toimintakulut	-90	-113	-143	-130	-129 906	-131	-133	-134	-135
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ, S*	-24 849	-24 402	-24 482	-28 261	-27 797 686	-28 076	-28 356	-28 640	-28 926
TOIMINTAKATE	2 686	782	694	-3 559	-3 096 104	-3 176	-3 258	-3 341	-3 425
Määrärahan muutos %	5,3	-1,83	0,33	15,81	13,91	1,00	1,00	1,00	1,00
Määrärahan muutos euroina	1 251	-446	80	3 859	3 395 215	278	281	284	286
%-osuus verorahoituksesta	-1,43	-0,41	-0,36	1,82	1,57	1,55	1,55	1,55	1,55
Asukkaat 31.12.	38595	38595	38595	38595	38595	38595	38595	38595	38595
Toimintakate euro/asukas	70	20	18	-92	-80	-82	-84	-87	-89
S* = Sitova taso									
Henkilöstö yhteensä	170,0	179,0	179,0		185,0				

KUNTAKEHITYKSEN JA TEKNIIKAN TOIMIALA

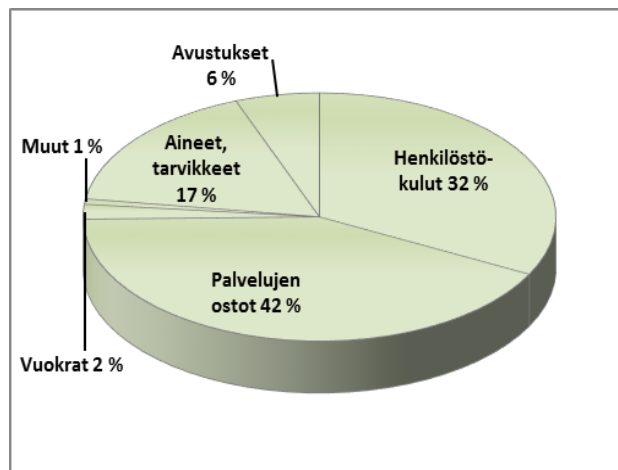
Toimiala

Vastuuhenkilö: kuntakehitysjohtaja Marko Härkönen

Toimintatuottojen jakautuminen tiliryhmittäin

Toimintakulujen jakautuminen tiliryhmittäin

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET VUODELLE 2018 JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

- Kuntien yhteistyönä palvelutoiminnan järjestäminen mm. työllisyyspalvelut, pysäköinninvalvonta
- Palveluverkon pitkän aikavälin linjaukset
- Digitalisaatiota hyödyntämällä luomme tuottavuutta mm. katurekisteri, Lupapiste.fi käytön laajentaminen, palautejärjestelmän kehittäminen
- Yleiskaava 2040 hyväksyminen, Hyrylän keskustan ja Focuksen kehittäminen, Rykmentinpuiston asuntomessujen toteuttaminen
- Joukkoliikenteen jatkuvuuden varmistaminen ja palvelutason kehittäminen HSL-jäsenyyden kautta
- Toimintatapojen uudistaminen
- Kunnantalon hankesuunnitelma hyväksytään 2018
- Monion arkkitehtuurikilpailun ratkaisu ja Monion toteutuspäätös

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Tuusulan pormestariohjelman päämäärät valtuustokaudelle 2018 - 2022 ovat:

1. Uusi Tuusula on kulttuurimuutos
2. Kuntalaiset ja kuntalaisille järjestettävät palvelut ovat keskiössä
3. Muuttotappiosta vahvaan kasvuun ja vakaaseen talouteen
4. Tehokas kaavoitus ja linjakaas maapolitiikka ovat kasvun perusta
5. Vireä yritystoiminta tuo työtä, hyvinvointia ja uusia asukkaita
6. Kasvatus ja koulutus on uuden kunnan keskeinen painopistealue
7. Kulttuuri on osa Tuusulan identiteettiä
8. Kestävä kehitys ja luonto ovat yhteisiä arvojamme
9. Kohti maakuntaa

Pormestariohjelman päämääristä ja tavoitteista on johdettu niitä toteuttavia tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2018.

Uusi Tuusula on kulttuurimuutos

- Otamme rohkeita askeleita viestinnässä, markkinoinnissa ja kokeilutoiminnassa. Kasvatamme markkinointibudjettia ja toteutamme sitä uudella tavalla.

Muuttotappiosta vahvaan kasvuun ja vakaaseen talouteen

- Mahdollistamme asukasluvun sekä työpaikkoja tuovien yritysten määrän kasvun ja kasvatamme maanmyyntituloja.
- Tuemme kunnan kasvua **joukkoliikenteeseen** panostamalla.

Tehokas kaavoitus ja linjakas maapolitiikka on kasvun perusta

- Edistämme kunnan kasvua mahdollistamalla monipuolisen asumisen ja vireän elinkeinotoiminnan.
- Jatkamme kunnan maapolitiikassa nykyisellä maapoliittisella ohjelmalla.
- Jatkamme raakamaan hankintaa kasvu- ja täydennysrakentamisalueilla.
- Tehostamme kaavoitusta resursseja lisäämällä ja toimintaa kehittämällä.
- Selvitämme ja mahdollisuuksien mukaan parannamme kylien täydennysrakentamisen edellytyksiä yleiskaavan linjausten mukaisesti.
- Valmistelemme Itäisen ohikulkutien työpaikka-alueen asemakaavoja.
- Keskitämme kunnan kasvun pääasiassa keskusta-alueille samalla panostaen merkittävästi elinympäristön laatuun.
- Edistämme Rykmentipuiston kaavoitusta, rakentamishankkeita ja sopimuksia.
- Hyödynnämme Asuntomessujen 2020 näkyvyyden.

Vireä yritystoiminta tuo työtä, hyvinvointia ja uusia asukkaita

- Kasvatamme kunnan työpaikkaomavaraisuutta.
- Hyödynnämme yhä paremmin Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyyden tuomat mahdollisuudet. Rakennamme Focus-alueita osaksi tulevaisuuden lentokenttäkaupunkia ja työpaikkakeskittymää.
- Varmistamme kunnan hyvän imagon, riittävän työpaikkatonttitarjonnan sekä osaavan työvoiman asumisen mahdollisuudet kunnassa.
- Varmistamme omakoti- ja yritystonttien riittävän tarjonnan.
- Kunnostamme **Tuusulanjärven** ranta-alueita ja tarjoamme mahdollisuuden niiden hyödyntämiseen.

Lisäys: Jokelan lampia, Keravanjokea, Tuusulanjokea ja Rusutjärveä

Kasvatus ja koulutus on uuden kunnan keskeinen painopistealue

- Rakennamme Monion tällä valtuustokaudelle. Hyödynnämme Monion käyttöönottoa asuntomessujen sekä muun kunnan markkinoinnin ja viestinnän yhteydessä.
- Varmistamme puhtaan sisäilman kunnan kiinteistöissä. Tuusula asettaa nollatoleranssin sisäilmaongelmille, havaittuihin ongelmiin puututaan ripeästi.

Kestävä kehitys ja luonto ovat yhteisiä arvojamme

- Edistämme Kellokosken Ruukin alueen pilaantuneiden maiden puhdistamista yhdessä valtion ja kiinteistöjen omistajien kanssa.
- Jatkamme **energiansäästöohjelmaa**.
- Suosimme uusituvan energian käyttöä kaikessa uudisrakentamisessa sekä lämmitysjärjestelmien saneerauksissa.

Lisäys: vaarantamatta terveellistä sisäilmaa

RISKIARVIO

Toimialan budjetissa on osia, jotka ovat sääriippuvia. Näitä on erityisesti Kunnossapito ja viheralueet (lumen auraus, liukkauden torjunta) ja Tilakeskus (pihojen lumityöt, kattolumien

pudottaminen, liukkauden torjunta, lämmitys). Näiltä osin budjetti laaditaan aina keskimääräisten sääolojen mukaiseksi. Pahimmillaan poikkeavat sääolot voivat aiheuttaa 700 000 euron lisäkustannukset käyttökuluihin keskimääräisiin oloihin verrattuna.

Tilakeskuksen hoitovastuulle voidaan kesken budjettikauden siirtää sellaisia rakennuksia, joista ei ollut tietoa vielä budjettia laadittaessa. Vastaavasti Kunnossapidon ja viheralueiden hoitovastuulle voidaan siirtää sellaisia yleisiä alueita, joista ei ollut vielä tietoa budjettia laadittaessa.

Kosteus- ja homevaurioselvitysten sekä pienten korjausten määrä on vaihdellut vuosittain 300 000 – 600 000 euron välillä. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kunnossapidon karsiminen jotta sisäilmaongelmien kasvuun ja sitä kautta näiden kustannusten nousuun.

Jätehuollon kustannukset riippuvat lumenkaatopaikalle ajettavan lumen määrästä ja maankaato-
paikalle ajettavan maan määrästä, vaihtelua +/-200 000 € vuosittain.

Korjausvelan kasvu kiihtyy rakennusten ja infran osalta vuosien 2017–2021 aikana. Kunnan strategian mukainen kestävä kehitys vaarantuu tältä osin.

Selite	Budjettiyhteenveto/	KUNTAKEHITYKSEN JA TEKNIIKAN TOIMIALA						
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	27 534 944	25 184 120	25 176 026	24 701 582	23 745 035	23 934 995	24 126 475	24 319 487
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-24 848 510	-24 402 471	-24 482 475	-27 797 686	-28 075 663	-28 356 419	-28 639 984	-28 926 384
TOIMINTAKATE	2 686 434	781 649	693 551	-3 096 104	-4 330 628	-4 421 425	-4 513 509	-4 606 897
<i>kulujen %muutos</i>		-1,8	-1,5	13,9	1,0	1,0	1,0	1,0
<i>kulujen muutos euroina</i>		446 039		-3 395 215	-277 977	-280 757	-283 564	-286 400

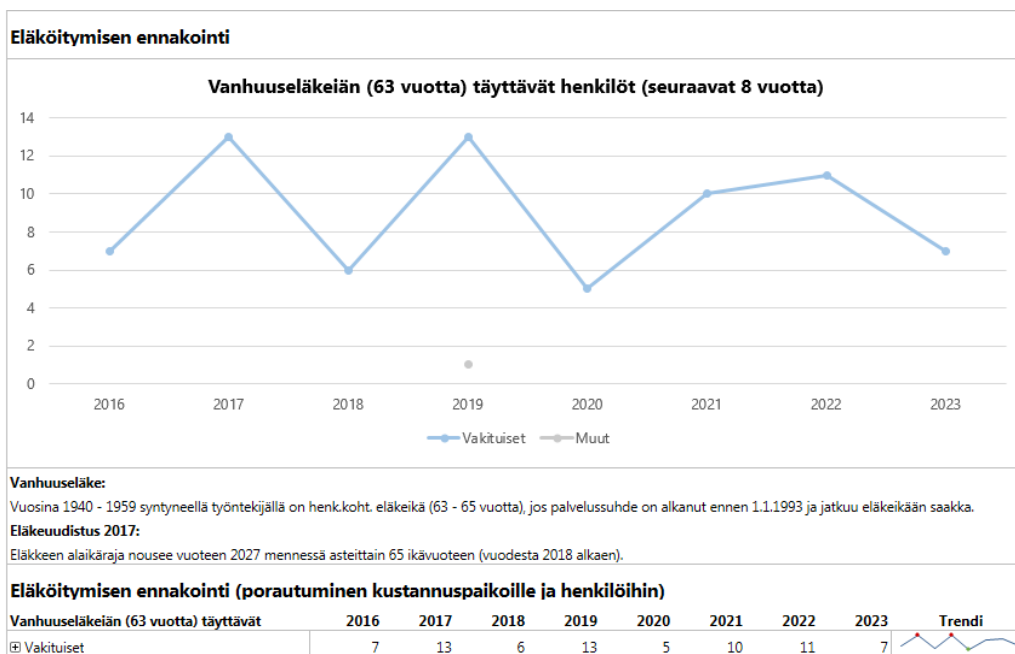
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018

Kuntakehityksen ja tekniikan toimialan (Ketek) kokonaishenkilömäärä vuonna 2018 on 185 henkilöä jakautuen seuraavasti:

Kuntakehitys 16 henkilöä
Kuntasuunnittelu 33 henkilöä
Hallinto- ja asiakaspalvelu 15 henkilöä
Yhdyskuntatekniikka 43 henkilöä
Tilakeskus 73 henkilöä
Rakennusvalvonta 5 henkilöä

Ketek toimiala on esittänyt vuodelle 2018 täytettäväksi asuntomessujen aluevalvojan määräaikaisten tehtävän sekä työllisyysasiamiehen määräaikaista tehtävää vakinaistettavaksi. Työllisyyspalveluihin siirtyy viisi henkilö Sosiaali- ja terveystoimialalta.

Henkilöstövaihdosten yhteydessä sekä työpaikan vaihdon vuoksi, että myös eläkeiän saavuttamisen kautta arvioidaan perusteellisesti toimenkuvien muutostarpeet suhteessa organisaation tarpeisiin.

INVESTOINNIT 2018

Investoinnit TA 2018 / Rakennukset osioon esitetään varattavaksi yhteensä 11,934 M€ vuodelle 2018. Suurimmat rakennuskohteet ovat Kellokosken yhtenäiskoulu, jonka toteutus ajoittuu kuudessa toteutusvaiheessa kolmelle vuodelle (TA 2016 3,2 M€, TA 2017 6,0 M€ ja TAE 2018 6,1 M€), Mikkolan päiväkotit TAE 2018 1,2 M€ sekä Monion suunnittelumäärärahan varaus TAE 2018 1,016 M€.

Yhdyskuntatekniikan investointien esitetään varattavaksi yhteensä 10,240 M€.

Vuonna 2018 suurimpia kunnallistekniikan investointihankkeita ovat:

- Puustellinmäki/ Kadut ja aukiot 2,5 M€
- Puustellinmäki/ Puistot ja leikkipaikat 1,0 M€
- Lahelanpelto II 2,4 M€
- Anttilanranta 0,8 M€
- Kartano I 0,5 M€

Lisäys: Tuusula panostaa liikenneturvallisuuteen infrastruktuurirakentamisessa, konsultoi alueiden asukkaita ja liikkuja, sekä korjaa olemassaolevia tieturvallisuuspuutteita sekä riskialueita erityisesti kouluteiden kohdilla ja tekee liikenneturvallisuuden edistämiseksi suunnitelman.

Tiehankkeiden investointeihin esitetään varattavaksi yhteensä 4,320 M€.

Vuonna 2018 suurimpia teiden investointihankkeita ovat:

- KT 45 kehittäminen/ Koskenmäen liittymä 2,5 M€
- KT 45 kehittäminen/ Härskiven liittymä ja alikulku 0,4 M€
- KT 45 kehittäminen/ Vaunukankaan liittymä ja Nahkelantie 0,5 M€
- Rykmentinpuiston kaava-alueen liittymät/ Puustellinmäki Kulloontielle 0,7 M€

Lisäys: Rykmentinpuiston investoinnit - laskelmat on päivitettävänä - tarkastellaan Rykmentinpuiston ohjelmamallin tullessa päätöksentekoon, jolloin on valmiina myös vuoden 2018 aikana tehtävä kokonaisarvio kunnan 10 vuoden investoinneista sekä keinoista velkaantumisen taittamiseksi.

KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA

Tulosalueet

Kuntakehitys
Kuntasuunnittelu
Hallinto- ja asiakaspalvelu
Rakennusvalvonta

TOIMINTA-AJATUS

Kuntakehityslautakunnan tehtävänä on edistää Tuusulan kunnan elinvoimaa, kilpailukykyä ja vetovoimaisuutta sekä huolehtia rakennusvalvonnan tehtävistä.

Tätä tehtävää lautakunta toteuttaa tulevaisuutta ennakoiden luomalla mm. tarkoituksenmukaisella kaavoituksella edellytyksiä hyvälle rakennetulle ja luonnonympäristölle, asuinolojen kehittymiselle, joukkoliikenteelle, viisaalle liikkumiselle sekä elinkeinoja työllisyyspolitiikalla. Lisäksi Kuntakehityslautakunta myötävaikuttaa kaavojen toteutumiseen siten, että rakentaminen täyttää yleisesti hyväksytyt normit terveellisuuden, turvallisuuden ja teknisen laadun suhteen sekä tukee ympäristön muodostumista turvalliseksi ja esteettiseksi.

Budjettiyhteenveto/ KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 098 589	1 505 000	1 505 000	1 145 000	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-4 856 079	-5 366 581	-5 446 585	-7 431 387	-7 505 701	-7 580 758	-7 656 565	-7 733 131
TOIMINTAKATE	-2 757 490	-3 861 581	-3 941 585	-6 286 387	-7 505 701	-7 580 758	-7 656 565	-7 733 131
Määrärahan muutos %		10,5 %	12,2 %	38,5 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-510 502	-590 506	-2 064 806	-7 505 701	-75 057	-75 808	-76 566
S*= Sitova taso								

Budjettiyhteenveto/ RAKENNUSVALVONTAJAOSTO								
Selite	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	476 046	450 000	450 000	470 000	473 760	477 550	481 370	485 221
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-431 428	-490 558	-490 558	-499 289	-504 282	-509 325	-514 418	-519 562
TOIMINTAKATE	44 618	-40 558	-40 558	-29 289	-30 522	-31 775	-33 047	-34 341

KUNTAKEHITYS

Tulosalue

Vastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö Marko Kauppinen

Tavoitteet

Kuntakehitys-tulosalue edistää kuntastrategian mukaisesti projektialueiden: Rykmentinpuiston, Focuksen ja Hyrylän keskustan kehittämistä sekä vastaa kunnan elinkeinotoimesta. Panostamme Tuusulan kunnan veto-voiman ja brändin rakentamiseen.

Tavoitteet vuodelle 2018:

Focus

- neuvottelemme Focus-alueen liikekeskuksen maankäyttösopimukset kaavoituksen edellyttämässä aikataulussa
- valmistelemme muun Focus-logistiikka-alueen maanhankintaa varmistamalla toteutusedellytyksiä
- jatkamme projektimaista toimintatapaa Focuksessa ja valmistelemme siirtymistä ohjelmajohtamisen malliin
- Kehä 4:sen rahoitus- ja toteutusmallia selvitetään
- alueen markkinointi- ja viestintäsuunnitelma laaditaan

Hyrylän keskusta

- jatkamme projektimaista toimintatapaa Hyrylän keskustassa ja valmistelemme tarvittaessa siirtymistä ohjelmajohtamisen malliin
- hyväksymme uuden kunnantalon hankesuunnitelman
- edistämme alueen suunnittelua tehdyn suunnitteluvarauksen lisäksi
- pyrimme saamaan liiketonttien (Hyrrä ja ex S-market) omistajat toimimaan yhdessä aktiivisesti alueen uudistamiseksi toiminnallisesti ja tarjonnallisesti
- teemme kaavoituskumppanuus- ja esisopimuksia tonttien luovutuksista lähimpänä toteutusta oleville alueille
- jatkamme neuvotteluita alueen maanomistajien kanssa tavoitteena ensimmäisten hankkeiden alkuunlähtö
- alueen kiinteistökannan kehittäminen ja uusio-/väliaikaikäytön kehittäminen sekä torin elävöittämisen jatkaminen
- päätämme kestävästä pysäköintiratkaisusta alueella alueen asemakaavoituksen yhteydessä
- alueen markkinointia ja viestintää kehitetään
- Hyrylän alueella toimii keskustayhdistys Järvenpään Sykettä ja Sinfoniaa yhdistyksen tavoin

Elinkeinopalvelut

- Tehostamme ja kehitämme edelleen markkinointia joka tasolla, panostaen erityisesti kuntamarkkinoinnin ison kuvan kirkastamiseen sekä pitkäjänteisen markkinoinnin tiedon suunnitteluun ja toteutukseen
- Toimimme pilottialustana yrityksille mahdollistaen uuden yritystoiminnan ja uudenlaisen toiminta- ja yhteistyömallien syntymistä
- Panostamme voimakkaasti lentokenttäyhteistyöhön ja hyödynnämme tätä kokonaisvaltaisesti markkinoinnissa
- Vahvistamme vuonna 2017 toteutetun kilpailutuksen lisäksi matkailuyhteistyötä Järvenpään kaupungin ja matkailuyrittäjien kanssa vahvistamalla Tuusulanjärven Matkailu ry:n toimintamahdollisuuksia, panostaen erityisesti kansainvälisiin matkailijoihin ja matkailupalvelujen parempaan saavutettavuuteen

- Varmistamme kunnan osittain omistaman kehittämissyhtiö Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy:n (Keuke) toimintaedellytykset sekä alueellisen yritysneuvonnan korkean tason ja vahvistamme niitä aktiivisella yhteistyöllä sekä riittävällä kuntarahoituksella
- Teemme tiivistä alueellista yhteistyötä työllisyydenhoidossa selvittäen mahdollisuudet yhteiseen palvelutarjontaan Järvenpään kaupungin kanssa
- Teemme yritys- ja kuntalaisyhteistyötä uudenlaisia tavoin, hyödyntäen laajalti yhteistyöverkostoja ja järjestäen muun muassa hackathon-tapahtumia
- Olemme mukana alueellisissa kehittämisverkostoissa sekä edistämme niiden kautta syntyvää yritys- ja kuntalaistoimintaa
- Pyrimme etsimään uutta yritystoimintaa kunnan alueella oleviin tyhjiin tai muutoin vapaana oleviin kiinteistöihin
- Etsimme aktiivisesti sijoittajia isompiin kaavoitushankkeisiin sekä toimijoita muihin vapaana oleviin työpaikkatontteihin

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Hyrylän keskustan asemakaavoittamisessa otetaan huomioon uuden kunnantalon ja mahdollisesti uuden k-
jaston sekä uuden PT-yksikön tarvitsematontti. Hyrylän keskustan asemakaavoihin pyritään sisällyttämään
kaikkillemme alainen pysäköintitila. Vain mikäli maanalaisten p-paikat eivät riitä, rakennetaan paiko-
tustalo(ja). Hyrylän kävelykeskustan alueella asemakaavassa osoitetaan liike- ja palvelutiloja alimpaan
kerrokseen tarkoituksen mukaisuusnäkökohtahuomioottaen.

Poistetaan alla oleva kappale:

Hyrylän keskustan ensimmäinen uudisrakennus (mahdollisesti useampiakin) saadaan liikkeelle. Suutarintien
asemakaavansaantua lainvoiman ja rakentamisen alettua, toteutetaan myös ensimmäinen pysäköintitalo
Hyrylän ja Koskensillan tien kulmaan. Kunta varautuu merkitsemään n. 150 autopaikkaa.
Kunnantalon tontin rakentamisen aikana autopaikat voidaan myydä.

Uusi elinkeino-ohjelmavalmistuvuosi 2017–2018, ja sen tavoitteita, toimenpiteitä sekä mittareita hyödyn-
netään toiminnassa. Lisäksi Elinkeinoneuvottelukunnan toimintaa kehitetään uudelle toimikaudelle 2017–
2019.

Tunnusluvut

Erittely suurimmista projekteista	MTA 2017	TAE 2018
	€	€
Focus	280 000	278 000
Hyrylän keskusta	195 000	224 000

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/ KUNTAKEHITYS		MTA 2017	TAE 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
	TP 2016	TA 2017						
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 740	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-1 149 848	-1 800 031	-1 825 031	-3 684 927	-3 721 776	-3 758 994	-3 796 584	-3 834 550
TOIMINTAKATE	-1 146 108	-1 800 031	-1 825 031	-3 684 927	-3 721 776	-3 758 994	-3 796 584	-3 834 550
Henkilöstömäärä yhteensä	7,4	9,0	9,0	14,0				
Määrärahan muutos %		56,5 %	58,7 %	104,7 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-650 183	-675 183	-1 884 896	-3 721 776	-37 218	-37 590	-37 966

S* = Sitova taso

RYKMENTINPUISTO

Taseyksikkö

Vastuuhenkilö: ohjelmapäällikkö Tuomo Sipilä

Rykmentinpuiston laskennallinen taseyksikkö on perustettu tukemaan Rykmentinpuiston kehittämistavoitteiden saavuttamista sekä talouden seurannan läpinäkyvyyttä.

Tavoitteet vuodelle 2018:

Rykmentinpuisto

- jalkautamme ohjelmajohtamisen mallin Rykmentinpuistossa
- viemme Asuntomessujen valmistelua eteenpäin kokonaisvaltaisesti eri osa-alueilla
- varmistamme Rykmentinpuiston toteutuksen hakemalla erilaisia toteutustapoja
- edesautamme Monion jatkokehittelyä maankäytöllisin ratkaisuin
- viemme eteenpäin Rykmentinpuiston työpaikka-alueen kehittämistä visiotyön pohjalta
- valmistelemme maankäyttö- sekä muita maankäytöllisiä sopimuksia
- kehitämme alueen infraa kokonaisvaltaisesti
- toteutamme Aurinkoaidan pilotin Puustellinmetsän alueelle
- edistämme hankkeiden (HYPA, Liikekeskus, ”aloituskortteli”) toteutumista
- edistämme Rykmentinpuiston energiaratkaisua, kiertotaloutta sekä niihin liittyviä osa-hankkeita
- edistämme taidetta alueella Taideohjelman mukaisesti

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Rykmentinpuiston ja asuntomessujen toteuttamisen edistämiseksi varataan tarvittavia henkilöresursseja. Rykmentinpuiston ohjelmajohtamisen mallin ottaminen käyttöön selkeyttää ja helpottaa ohjelman hyötyjen johtamista.

Rykmentinpuiston laskennallinen taseyksikkö on perustettu tukemaan Rykmentinpuiston kehittämistavoitteiden saavuttamista sekä talouden seurannan läpinäkyvyyttä. Laskennallisen taseyksikön avulla Rykmentinpuiston alue pysytetään kunnan kirjanpidossa, mutta raportoinnissa sille on muodostettu oma tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, mikä helpottaa Rykmentinpuiston talouden suunnittelua ja seuranta. Taseyksikön avaava tase on muodostettu vuoden 2016 tilinpäätöstietojen perusteella.

Rykmentinpuiston ohjelman toteuttaminen vaatii kunnalta uudenlaista lähestymistapaa hankkeen laajuuden ja sen tarjoamien mahdollisuuksien takia. Alueelle haetaan uusia innovatiivisia toimintamalleja ja aluetta markkinoidaan erilaisten hankkeiden testialustaksi kuten älykkään liikkumisen, energian ja kiertotalouden kokeiluihin osana digitalisaatiota. Tätä toimintaa tullaan jatkamaan koko hankkeen elinkaaren ajan.

Asuntomessujen toimintaa koordinoidaan hyväksytyn organisaatiomallin pohjalta ja messuorganisaatio on aloittanut sovitussa aikataulussa.

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/ RYKMENTINPUISTO							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-402 565	-672 955	-672 955	-799 549	-807 544	-815 620	-823 776	-832 014
TOIMINTAKATE S*	-402 565	-672 955	-672 955	-799 549	-807 544	-815 620	-823 776	-832 014
Määrärahan muutos %		67,2 %	67,2 %	18,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-270 390	-270 390	-126 594	-807 544	-8 075	-8 156	-8 238

S* = Sitova taso

KUNTASUUNNITTELU

Tulosalue

Vastuuhenkilö: kuntasuunnittelupäällikkö Asko Honkanen

Tavoitteet

Kuntasuunnittelun tulosalueella edistetään maankäytön suunnitelmia kaavoitussuunnitelman ja kaavoituksen työohjelman mukaisesti toteuttaen maapoliittista ohjelmaa yhteistyössä osallisten kanssa ja perustuen ajantasaiseen paikkatietoon.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Kaavoitus

Yleiskaavan ja osayleiskaavojen avulla suunnitellaan taajamien kehittämistä ja asetetaan tavoite maanhankintaa varten. Strategisen yleiskaava 2040 valmistuttua keskitytään sitä tarkentavien osayleiskaavojen suunnitteluun. Yleiskaava 2040 valmistelun myötä saatujen tietojen pohjalta on laskettu tarvittava ja potentiaalinen tonttivaranto. Tämän johdosta pystytään valitsemaan kehitettävät alueet paremmin tarpeen mukaan. Edelleen panostetaan kunnan palveluverkon kehittämisen ja realisoitavien kiinteistöjen edellyttämien kaavojen ohella eniten tonttivarantoa synnyttäviin ja vetovoimaa kehittäviin kaavoihin – mm. FOCUS-alueeseen, Rykmentinpuistoon, keskustoihin ja Sulan työpaikka-alueeseen. Kuntasuunnittelu tekee tiivistä yhteistyötä Kuntakehityksen kanssa merkittävien maankäyttöprojektien edistämiseksi. Erikokoisten AO-tonttien kaavoittamista tehostetaan. Tavoitteena on tuottaa Etelä-Tuusulassa 100 tonttia vuodessa myyntiä varten.

Tavoitteena on kerryttää tonttivarantoa siten, että se vastaa vähintään viiden vuoden tarvetta. Kuhunkin taajamaan tavoitellaan

- eri talotyyppisiä ja asumismuotoja tuottavia asuinrakentamisen tontteja
- työpaikka-alueille tonttivarantoa
- keskustoja kehittäviä asuin- ja palvelurakentamisen mahdollistavia kaavoja
- taajaman identiteettiä vahvistavia ja vetovoimaa kehittäviä maankäytön suunnitelmia tai hankkeita
- kaupallisen ja kunnallisen palveluverkon kehittämistarpeet mahdollistavia kaavoja

Kts. kaavoitussuunnitelma 2018-2022.

Paikkatieto

Paikkatietoyksikössä tuotetaan, koostetaan ja jaetaan perustietoa (paikkatietoa) ympäristöstä suunnittelun, rakentamisen, sekä kunnalle säädettyjen lakisääteisten tehtävien suorittamisen tueksi. Paikkatietoyksikkö hallinnoi sekä kehittää kunnan keskeisiä paikkatietojärjestelmiä, paikkatiedon rajapintapalveluita, kuntarekisteriä, paikkatiedon jakelua sekä hankkii yhteiskäyttöisiä paikkatietoaineistoja. Yksikkö tiedottaa paikkatietoasioista ja tarjoaa koulutusta kaikille kunnan sektoreille.

Paikkatiedot sekä kuntarekisteritiedot ovat merkittävän suuri osa kunnan tietopääomaa jota käytetään suunnittelun, tiedolla johtamisen ja päätöksenteon tukena ja työkaluna. Tuusulan kunnan paikkatietoasioita koordinoidaan ja kehitetään osana kunnan tietohallintoa ja kunnan kokonaisarkkitehtuuria. Paikkatietoa kehitetään Tuusulassa kansallisesti sekä EU:ssa määritellyn suuntaan.

Kiinteistövero on vakaa tulonlähde kunnalle ja sen tuotto on helposti ennakoitavissa. Puutteellisten rakennusrekisteritietojen vuoksi rakennuksia on mahdollisesti virheellisillä tiedoilla kiinteistöverotuksessa ja mahdollisesti myös kokonaan verotuksen ulkopuolella. Virheiden oikaisu ja puuttuvien rakennusten saattaminen kiinteistöveron piiriin voi kasvattaa kunnan kiinteistöverotuloja, sekä johtaa myös osaltaan kiinteistön omistajien tasa-arvoiseen verokohteluun. Kiinteistöveroselvitysprojektissa inventoidaan kunnan rakennuskanta ja tuotetaan ajan tasalla olevat tiedot verottajalle kiinteistöverotusta varten. Vuoden 2018 alkupuolella

valmistuvassa esiselvitystyössä otetaan tarkempaan tarkasteluun rajattu alue, jolta inventoidaan rakennuskanta ja arvioidaan rekistereiden rakennustietoja keskenään. Esiselvitystyöntulosten perusteella tehdään johtopäätöksiä varsinaisen kokonaisuutta kattavan selvitystyön käynnistämisen suhteen. Työn etenemisen aikataulu on suoraan sidoksissa hankkeeseen varattaviin resursseihin.

Maankäyttö

Maankäyttövastaakunnan maapolitiikan hoidosta. Maankäyttövastaakunnan valtuuston hyväksymän maapolitiittisen ohjelman ja maapolitiikan mukaisista tehtävistä sekä lakisääteistä maankäyttöön liittyvistä tehtävistä, mm. tonttijakon laatimisesta ja kiinteistörekisterin pitämisestä. Jatkamme kunnan maapolitiikassa nykyisellä maapolitiittisella ohjelmalla. Maankäyttö vastaa myös kunnan tonttien luovutuksesta jakunnan maaomaisuuden hallinnasta. Maankäyttö pyrkii turvaamaan asutustonttien ja paikkatonttien alueiden voituksen ja yhdyskuntarakentamisen tarpeet pitkäjänteisellä, kohtuuhintaisella ja oikeaan paikkaan sijoitettavalla hankinnalla.

Poistetaan: Neuvotteluiden pitkeydessä myös lunastusta käytetään yhtenä keinoon hankinnassa.

Tilalle: Neuvotteluiden pitkeydessä voidaan ottaa käyttöön myös muut maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistamat toimet

Maankäyttö laatii tarvittavat maankäyttösopimukset sekä tontin luovutuksilla tukee kunnan taloutta kasvattamallaan myyntituloja.

Tontinhaku järjestelmä on uudistamassa sähköiseksi ja siihen on varattu ICT -investoinneissa ja paikkatietojärjestelmien kehittämisen yhteydessä määrärahoja.

Maanmyyntitulot

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	5 v. ka.
Maanmyyntitulo (kpl)	114	108	95	22	16	60
Tontin luovutus (vrk)	48	39	52	61	53	51
Kiinteistön muodostus (kpl)	8	30	14	31	51	27
Laadittuja tonttijakoja (tontteja kpl)	181	42	27	66	45	72

Maanhankinta

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	5 v. ka.
Hankittu ha.	38,78	19,64	97,46	24,08	12,75	38,54
Hankittu milj. eur	2,08	0,84	5,14	1,17	0,56	1,96

Maanluovutus

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	5 v. ka.
Omakotitonttien luovutus (kpl)	51	10	24	14	15	23

Voimaan tulleet asemakaavat

Vuosi	Asuntoalueet		Työpaikka-alueet	
	p-a/ha	k-m2	p-a/ha	k-m2
2004	24,16	45942	8,20	27783
2005	110,42	128013	43,10	162410
2006	29,25	43140	41,64	92501
2007	31,80	41766	49,71	29130
2008	55,39	69882	60,76	108545
2009	8,98	8274	13,16	45174
2010	2,65	4961	11,37	36283
2011	22,25	82849	0	0
2012	71,47	83318	7,05	13432
2013	0	0	3,47	4590
2014	7,63	24404	13,67	31753
2015	4,58	6512	41,61	143003
2016	42,80	122700	1,34	4695
2017	107,93	246314	8,70	60074

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/		KUNTASUUNNITTELU					
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 617 344	1 495 000	1 495 000	1 145 000	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-2 267 075	-2 616 058	-2 671 062	-2 756 242	-2 783 804	-2 811 642	-2 839 759	-2 868 156
TOIMINTAKATE	-649 731	-1 121 058	-1 176 062	-1 611 242	-2 783 804	-2 811 642	-2 839 759	-2 868 156
Henkilöstömäärä yhteensä	30,0	30,0	30,0	33,0				
Määrärahan muutos %		15,4 %	17,8 %	5,4 % 	#JAKO/0!	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-348 983	-403 987	-140 184	-2 783 804	-27 838	-28 116	-28 398

TOIMIALAN HALLINTO- JA ASIAKASPALVELU

Tulosalue

Vastuuhenkilö: talous- ja asiakaspalvelupäällikkö Jussi Rantala

Tavoitteet

- Toimialan hallinnollisia talous-, henkilöstö- ja muita tuki- ja asiakaspalveluja kehitetään toimialan ja muun asiakaskunnan tarpeita vastaaviksi.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

- Kuntakehityksen ja teknisen toimialan palveluketjun osana Hallinto- ja asiakaspalvelu vastaa toimialan tulosalueiden ja -yksiköiden taloushallinnosta, henkilöstöhallinnon koordinoinnista sekä sisäisistä muista hallinnollisista tuki- ja asiakaspalveluista.
- Hallinto- ja asiakaspalvelu vastaa kuntakehitys-, rakennus- ja teknisen lautakunnan valmisteluun, asiakirjatuotantoon ja päätöksentekoon liittyvistä palveluista.
- Toimialan asiakaspalvelutyön kehittämistä jatketaan, erityisesti panostetaan sähköisen asioiden käsittelyn kehittämiseen.
- Toimialan tulosohjausta kehitetään vastaamaan tulevia tarpeita kuntakonsernin ohjeiden mukaisesti.

Tunnusluvut

Toimintaa seurataan talousarvio 2018 toteutumisen kautta.

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/ HALLINTO JA ASIAKASPALVELU							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 459	10 000	10 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-1 007 728	-950 492	-950 492	-990 218	-1 000 120	-1 010 121	-1 020 223	-1 030 425
TOIMINTAKATE	-1 006 269	-940 492	-940 492	-990 218	-1 000 120	-1 010 121	-1 020 223	-1 030 425
Henkilöstömäärä yhteensä	13,7	15,0	15,0	15,0				
Määrärahan muutos %		-5,7 %	-5,7 %	4,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		57 236	57 236	-39 726	-1 000 120	-10 001	-10 101	-10 202
S*= Sitova taso								

RAKENNUSVALVONTA

Tulosalue

Vastuuhenkilö: johtava rakennustarkastaja Kaisa Seuna

Tavoitteet

- Rakennusjärjestyksen uudistamistyön loppuunsaattaminen
- Rakennusvalvonnan nykyisen paperiarkiston sähköistämisen jatkaminen systemaattisesti

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

- Rakennusvalvontajaosto huolehtii rakennusvalvonnan sekä osasta tielautakunnan tehtävistä. Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kuntoa.
- Suunnitelmakaudella jatketaan projektisuunnitelman mukaisesti paperisen arkistoinnin digitointityötä
- Suunnitelmakaudella hyödynnetään sähköistä arkistoa aloittamalla piirustusten myynti Internetissä. Palvelu aloitetaan vuonna 2020.
- Rakennusjärjestys on uudistettu
- Vuoden 2020 asuntomessut rakennetaan pienellä aikavälillä. Rakentamisen poikkeukselliseen määrään tulee varata lisätyövoimaa.

Tunnusluvut

- Käsitellyt luvat ja kirjalliset ilmoitukset (lupapalvelut) 550 kpl
- Tehdyt katselmukset (katselmuspalvelut) 800 kpl

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/ RAKENNUSVALVONTA							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	476 046	450 000	450 000	470 000	473 760	477 550	481 370	485 221
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-431 428	-490 558	-490 558	-499 289	-504 282	-509 325	-514 418	-519 562
TOIMINTAKATE	44 618	-40 558	-40 558	-29 289	-30 522	-31 775	-33 047	-34 341
Henkilöstömäärä yhteensä	5,0	5,0	5,0	5,0				
Määrärahan muutos %		13,7 %	13,7 %	1,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-59 130	-59 130	-8 731	-4 993	-5 043	-5 093	-5 144

S*= Sitova taso

YMPÄRISTÖVASTUUT

Pakolliset varaukset

Kohde	Kokonaiskustannusarvio	Arvio varauksenkäytöstä talousarvio- ja taloussuunnitelma kaudella	Kohteen tilanne
Jokelan entinen kaatopaikka	-1 400 000	-1 400 000	Joudutaan kaivamaan pois v. 2015 jälkeen, riippuu kaavan etenemisestä
Kellokosken kaatopaikka/Rajalinna	-400 000	-200 000	Peittäminen, odotetaan valtion tukea. Eteneminen riippuu kaavaratkaisusta.
Terrisuon entinen kaatopaikka	-30 000	-10 000	Tutkimuksia on tehty, mutta ympäristöviranomaiset haluavat lisätutkimuksia

Arvio varauksesta 1.1.2017	1 610 000
Ennuste varauksen käytöstä 2017	-150 000
Ennuste varauksesta 31.12.2017	1 460 000
Ennuste varauksen käytöstä 2018 - 2021	-1 460 000

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tulosalueet

Yhdyskuntatekniikka
Tilakeskus

TOIMINTA-AJATUS

Teknisen lautakunnan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille yhdyskuntatekniikan palveluja, huolehtia kunnan omasta toimitilarpeesta ja huolehtia terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä yhdessä kunnan muiden sidosryhmien kanssa. Lautakunnan tavoitteena on luoda ja ylläpitää kuntalaisia ja sen työntekijöitä varten turvallinen ja viihtyisä asuin-, työ-, liikenne- ja vapaa-ajan ympäristö sekä edistää ja ylläpitää kunnassa laadukkaita joukkoliikennepalveluja.

Selite	Budjettiyhteenveto/ TEKNINEN LAUTAKUNTA							
	TP 2016	TA 2017	MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	25 436 355	23 229 120	23 221 026	23 086 582	23 271 275	23 457 445	23 645 104	23 834 265
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-19 992 431	-18 545 331	-18 545 331	-19 867 010	-20 065 680	-20 266 337	-20 469 000	-20 673 690
TOIMINTAKATE	5 443 924	4 683 789	4 675 695	3 219 572	3 205 595	3 191 108	3 176 104	3 160 575

YHDYSKUNTATEKNIikka

Tulosalue

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola

Uusi muotoilu: Pyritään vaikuttamaan vireillä olevaan lisäraidesuunnitelmaan siten, että Nuppulinna ja Purolan seisakkeet palautetaan.

Tavoitteet

- Viheralueet-yksikön projekteja toteutetaan palvelumuotoilun keinoin – Päiväkotien leikkipihojen saneerauksissa käyttäjien toiveet huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa.
- Viranomaisvalvonnan yhteistyö – Kaivuuluvat ja ajoneuvojensiirto.
- Pilotimme kunnossapitourakoiden hallintajärjestelmää ja kehitämme omaisuuden hoidon laadun valvontaa – LASSO- projektin jalkauttaminen. LASSO on Helsingin, Vantaan, Lahden, Hyvinkään ja Tuusulan yhteishanke, jossa kehitetään paikkatietojärjestelmään perustuvaa talvikunnossapitourakoiden ja viheralueiden hoitourakoiden reaaliaikaista valvontaa.
- Elinkaarikustannusten huomioiminen hankinnoissa – valintakriteerinä energiatehokkuus (katuvalojen saneeraus).
- Edistämme Hyrylän keskustan kehittämistä ja Rykmentinpuiston asuntomessujen toteutusta.
- Rykmentinpuiston kunnallistekniikan suunnittelu käynnistyy.
- Panostamme liikennetarkoituksissa kevyenliikenteen turvallisuuteen.
- Jatkamme vuonna 2013 laaditun Tuusulan liikenneturvallisuuden täytäntöönpanoa.
- Kiinnitämme suunnittelussa entistä enemmän huomiota esteettömyyteen päivittämällä suunnitteluohje tarpeellisin osin ja ottamalla uudet ohjeet myös käytäntöön.
- Suunnittelemme kuntalaisia paremmin palvelevat joukkoliikenteen linjastot yhteistyössä HSL:n ja asukkaiden kanssa.
- Varaudumme kehittämään erilaisia liikkumisen muotoja ja järjestelmiä osana digitalisaatiota.
- Seurataan Nuppulinna- ja Purolan seisakkeiden lakkautusten vaikutuksia ja ollaan valtionneuvoston yhteydessä korvaavan joukkoliikenteen järjestämiseksi.
- Kehitetään yhteistyötä kunnan toimialojen välillä kunnan hankkimien henkilökuljetuspalvelujen yhteensovittamiseksi.
- Kunnostamme Tuusulanjärven ranta-alueita ja tarjoamme mahdollisuuden niiden hyödyntämiseen. Lisäys: Jokelan lampia, Keravanjokea, Tuusulanjokea ja Rusutjärveä

UUSI
MUOTOILU
YLHÄÄLLÄ

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2018–2022 ja keskeiset muutokset toiminnassa

- Tulosalue ylläpitää kunnan katu- ja viheromaisuutta ja tuottaa kuntalaisille toimivat sekä monipuoliset jätehuoltopalvelut, jotta kuntalaisilla olisi pysyvästi turvallinen, viihtyisä ja toimiva elinympäristö.
- Alueiden hoidossa ja ylläpidossa painopiste pidetään, kuntastrategian mukaisesti, käyttäjien läheisyydessä.
- Katujen pintaukset ja peruskorjaukset tehdään vuosittain päivitettävän saneeraus- ja peruskorjaussuunnitelman mukaisesti. Töiden suunnittelussa otetaan huomioon vesi- ja viemäriverkoston saneerausohjelma sekä uudisrakentamisen rakennusohjelma.
- Töiden tehostamiseksi kehitetään hankintamenettelytaitoja sekä kokeillaan erilaisia urakointimuotoja.

- Puistot ja viheralueet pidetään vuonna 2012 tehdyn palvelutasomäärityksen sekä valtuuston tekemän linjauksen mukaisessa kunnossa. Leikkipuistojen määrää tarkastellaan ja tarvittaessa vähennetään edelleen hallitusti.
- Kunnallistekniikan tulosalue tuottaa kunnallistekniset suunnitelmat ja mittaukset sekä vastaa kunnallistekniikan rakentamisesta ja vesistöjen kunnostushankkeista.
- Tulosalue avustaa maankäytön suunnittelua tuottamalla tarvittavaa tietoa mm. kaava-alueen rakennettavuudesta, kunnallistekniikan tarvitsemista tilavarauksista ja sen rakentamiskustannuksista.
- Tulosalue vastaa pilaantuneiden alueiden kunnostamisesta yhteistyössä kunnan muiden organisaatioiden ja sidosryhmien kanssa.
- Työn painopiste siirtymässä tilaaja- ja valvontaorganisaation suuntaan => kehitettävä henkilöstön em. osaamista.
- Määritetään tarkemmin ja systemaattisemmin, mitä kunta rakentaa ja mihin tarjoaa mahdollisuudet; investointeja joudutaan priorisoimaan entistä voimakkaammin.
- Osallistavaa suunnittelua asukkaiden kanssa kehitetään saneerattavissa kohteissa.
- Markkinoimme aktiivisesti joukkoliikenteen mahdollisuuksia yhteistyössä HSL:n kanssa ja kasvatamme sekä nykyisten asiakkaiden joukkoliikenteen käyttöä, että uusien asiakkaiden määrää.
- Osallistutaan tarpeen mukaan yhteistyöhön ja liikennejärjestelmätyöhön kehyskuntien välillä sekä HSL:n ja kehyskuntien välillä.
- Otamme kunnallisen pysäköinninvalvonnan käyttöön vuoden 2018 alussa.
- Rakentamisen painopiste on uusien kaava-alueiden rakentamisessa.

Tunnusluvut

Joukkoliikennematkojen määrä

Investoinnit, € ja €/asukas

Päällystyksen, m²

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/		YHDYSKUNTA TEKNIikka					
	TP 2016	TA 2017	MTA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 071 869	990 727	990 727	620 627	625 592	630 597	635 642	640 727
TOIMINTAKULUT YHT. S*	-9 615 405	-7 620 669	-7 620 669	-8 527 382	-8 612 656	-8 698 782	-8 785 770	-8 873 628
TOIMINTAKATE	-6 543 536	-6 629 942	-6 629 942	-7 906 755	-7 987 064	-8 068 186	-8 150 129	-8 232 901
Henkilöstömäärä yhteensä	41,2	44,0	44,0	44,0				
Määrärahan muutos %		-20,7 %	-20,7 %	11,9 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		1 994 736	1 994 736	-906 713	-8 612 656	-86 127	-86 988	-87 858
S*= Sitova taso								

TILAKESKUS

Tulosalue

Vastuuhenkilö: tilakeskuksen päällikkö Ritva Lappalainen

Lisäys: Selvitämme yhteistyössä kuntatasolla tilojen, avustusten ja mahdollisten muiden tukimuotojen hallinnoinnin, pelisäännöt ja myöntämisen perusteet

Tavoitteet

- Toteutamme päiväkotij- ja kouluverkon tilahankkeita palveluverkkoselvitysten ja toimialojen asettamien tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä käyttäjien kanssa.
- Laadimme korjausvelkaan perustuvan kunnan kiinteistökannan salkutusmallin omistajapolitiikan määrittelyä varten.
- Edistämme uusien oppimisympäristöjen toteuttamista kunnan koulujen uudisrakennus- ja pe-rusparannushankkeissa.
- Teemme kiinteistönhoidon mitoituksen ja otamme käyttöön sähköisen huoltokirjan.
- Suosimme uusiutuvan energian käyttöä kaikessa uudisrakentamisessa sekä lämmitysjärjestelmien peruskorjauksissa.
- Jatkamme energiansäästöohjelmaa **vaarantamatta terveellistä sisäilmaa**.
- Pyrimme varmistamaan puhtaan sisäilman kunnan kiinteistöissä.
- Selvitämme puurakentamisen soveltumista kunnan päiväkotij- ja koulurakentamiseen.
- Rakennamme Monion tällä valtuustokaudella.
- Hyödynnämme Monion käyttöönottoa asuntomessujen sekä muun kunnan markkinoinnin ja viestinnän yhteydessä.

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2017–2021 ja keskeiset muutokset toiminnassa

- Tuusulan kunnan Tilakeskuksen tehtävänä on varmistaa kunnan toimialoille toiminnan tarvitsemat tehokkaat, terveelliset, turvalliset ja taloudelliset tilat sekä niihin asianmukainen kiinteistönhoito.
- Tilakeskus toimii tilaaja-tuottaja mallilla nettobudjetoituna tulosityksikkönä. Pyrimme vahvistamaan tilaajaroolia ja tarkentamaan nettobudjetoinnin talousseurantaa.
- Tilakeskus vastaa Tuusulan kunnan kiinteistöjen arvon säilyttämisestä ja kehittämisestä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä omistajapolitiikan määrittelemien linjauksin.
- Toimitilapalvelujen kokonaisuus käsittää tilojen tuottamisen suunnittelulla, rakentamalla, korjaamalla, vuokraamalla ja joissain erityistapauksissa myös ostamalla.
- Tilakeskus vastaa suunnittelutavoitteiden määrittelystä ja suunnittelun ohjauksesta, tilaamisesta ja sopimuksista, vuosikorjauksista, kiinteistönhoidosta sekä siivouksesta.
- Tilakeskus hoitaa kunnan omistamien rakennusten ja tilojen vuokrauksen eri toimialoille ja ulkopuolisille tahoille, mikäli tiloja on vapaana.
- Keskipitkän aikavälin suunnitelmakaudella painotus on kasvatus- ja sivistystoimen palveluverkon määrittelyssä ja siitä seuraavassa tilojen käytön tehostamisessa sekä rakennusten energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden toteutuksessa.
- Keskipitkällä aikavälillä tullaan reagoimaan sote-uudistuksen mukanaan tuomiin toimitilojen muutostarpeisiin ja mahdollisiin tyhjiksi jääviin rakennuksiin.
- Keskeinen kehittämistavoite on kiinteistöstrategian laadinta kunnan omistajapolitiikan määrittelyä varten ja järjestelmällisen omistajaohjauksen toteuttamista varten.
- Toimitilahankkeiden laadun, sisällön ja kustannusten hallitsemiseksi kehitämme esi-, tarve- ja hankesuunnittelua yhdistämällä jo alkuvaiheessa hankkeisiin kustannusohjaus. Varmistamme suunniteltavien tilojen tehokkuuden, toimivuuden, terveellisyyden, esteettömyyden, teknisen toteutettavuuden ja kestävä kehityksen mukaiset ratkaisut niin materiaalivalinnoissa kuin taloteknisissä järjestelmissä.
- Energiatehokkuuden edistäminen järjestelmätasolla, käytössä ja kiinteistönhuollossa on suunnitelmakauden keskeisiä teemojamme.

- Suunnitelmakauden aikana Tilakeskuksella tulee olemaan tarve rekrytoida uutta, ammattitaitoista henkilökuntaa. Työnantajana Tilakeskus haluaa tarjota mielenkiintoisia tehtäväkokonaisuuksia ja kehittää henkilökunnan ammattitaitoa, motivaatiota, sitoutumista ja työhyvinvointia suunnitelmallisesti.

Tunnusluvut

Kiinteistönhoito ja siivous €/ m²

Kiinteistönhoito m²

Siivous m²

Tuloarviot ja määrärahat, sitovat erät

Selite	Budjettiyhteenveto/ TILAKESKUS		MTA2017	TAE2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS2022
	TP 2016	TA 2017						
TOIMINTATUOTOT YHT.	22 364 486	22 238 393	22 230 299	22 465 955	22 645 683	22 826 848	23 009 463	23 193 539
TOIMINTAKULUT YHT.	-10 377 026	-10 924 662	-10 924 662	-11 339 628	-11 453 024	-11 567 555	-11 683 230	-11 800 062
TOIMINTAKATE S*	11 987 460	11 313 731	11 305 637	11 126 327	11 192 658	11 259 294	11 326 233	11 393 476
Henkilöstömäärä yhteensä	70,2	73,0	73,0	74,0				
Määrärahan muutos %		5,3 %	5,3 %	3,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Määrärahan muutos euroina		-547 636	-547 636	-414 966	-11 453 024	-114 530	-115 676	-116 832
S*= Sitova taso								

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018

Henkilöstön palkkamenot laskettu mukaan sosiaalisivukulut 22 %. Kokemuksia ei ole huomioitu.

7.11.2017

UUDET TOISTAISEKSI VOIMASSAOLEVAT VIRAT JA TYÖSUHTEET

Toimiala/Tulosalue/tulosyksikkö	Perustelut	Perustamis- ajankohta	Virka	Työ-suhde	Euroa/ 2018
Yleisjohto ja konsernipalvelut					
K-U:n asiamies- ja neuvontapalvelut: edunvalvontasihteeri	1. Resurssien jälkeenjääneisyys, mikä uhkaa laissa säädetyistä tehtävistä suoriutumista. 2. Ministeriön suositukset. 3. Vertailuluvut 4. Päämiehet lisääntyneet 9 vuodessa 40 %, resurssointi 12 % 5. Työn kuormittavuus	1.1.2018		1	34 400
Henkilöstö- ja tukipalvelut/ Työsuoja- ja terveys: Työsuoja- ja terveys	Paikallisuudella sovittu yhdestä päätoimisesta työsuojeluvaltuutetusta (aiemmin kolme osa-aikaista toimialoilla).	1.1.2018		1	38 000
Henkilöstö- ja tukipalvelut: Palkkasihteeri	Henkilöstö- ja tukipalvelut -tulosalueelta vähennetään yksi palkkasihteerin tehtävä ko. palvelun siirtyessä seudullisesti hoidettavaksi.	1.1.2018		-1	-34 000
Sosiaali- ja terveystoimi					
Kotihoito: lähihoitaja	Tuusulan pormestariohjelma 2017-2021, jonka mukaan "Ikääntyvien määrän kasvaessa myös palveluiden tarve kasvaa, johon varaudumme resursseja lisäämällä ennen tehtävien siirtymistä maakunnan vastuulle. Tässä tarkoituksessa vahvistamme heti valtuustokauden alussa erityisesti kotihoidon määrää ja laatua lisäämällä henkilöstöä sekä kotona asuvien ikäihmisten ja omaishoitajien tukea." Tehtävien täyttämisen tarvetta arvioidaan kun kotihoidon kehittämistoimenpiteiden vaikutus on tiedossa. Kotihoidon prosesseja kehitetään vuoden 2018 aikana. Täytetään harkinnan mukaan ja arvioidaan resurssitarve v. 2018 aikana.	1.9.2018		2	25 500
Lapsiperheiden kotipalvelu: perhetyöntekijä	Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain mukainen perheiden ensisijainen palvelu. Kunnan yhdellä kotipalvelutyöntekijäresurssilla ei voida vastata kasvavaan tarpeeseen, vaan palvelua ostetaan. Ostopalvelun haasteena ovat vaihtuvat työntekijät. Minimituntijääriä on yleensä 3-4 h, jolloin myös lyhyemmistä käynneistä maksetaan vähintään 4 tunnin mukaisesti. Kotipalvelun perhetyöntekijä vähentää sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön kuormitusta.	1.1.2018		1	36 500
Aikuisten sosiaalipalvelut: sosiaaliohjaaja	Kuntoutuksen työtoiminnan tehostamisella ehkäistään pitkäaikaistyöttömyyttä ja työmarkkinatukikustannusten kasvua. Sosiaaliohjaajan resurssilla selkeytetään kuntoutuksen työtoiminnan asiakasprosessia.	1.1.2018	1		43 500
	Em. viran palkkamenot katetaan pääosin lakkauttamalla työtoiminta-keskuksen toiminnanohjaajan tehtävä	1.1.2018		-1	-36 600
Aikuisten sosiaalipalvelut: lähihoitaja	Päihde-, mielenterveys- ja muista sosiaalisista syistä asumis-palvelujen tarve kasvaa kunnassa. Yksi ostopalveluasumispaikka maksaa 60000 e/vuosi. Sosiaalipalveluissa työskentelee kaksi lähihoitajaa mielenterveyskuntouttajien kotikuntouttajina. Toiminnalla on voitu vähentää ostopalvelujen tarvetta. Kotiin vietävät palvelut ovat kehittämisen painopisteenä Keski-uudenmaan sote valmistelussa. Palkkamääräraha sopeutetaan ostopalvelumäärärahoista.	1.1.2018		1	34 300
Perheiden sosiaalipalvelut: ammatillinen tukihenkilö	Tukihenkilöpalvelua tarvitaan lapsen tai nuoren kasvun ja kehityksen tukemiseen ja sillä voidaan estää ongelmien kasvaminen ja jopa sijoitus kodin ulkopuolelle. Palvelua jonotetaan tällä hetkellä jopa vuoden. Ostopalveluna ammatillinen tukihenkilöpalvelu maksaa 500-2500 e/kk/tuettava. Palvelu tulee edullisemmaksi kunnan omana toimintana, kun tuettavia voi olla 10-15/amatillinen tukihenkilö. Palkkamenot katetaan ostopalvelukustannuksista.	1.1.2018		1	39 600
Terveyspalvelut: sairaanhoitaja	Lakisääteinen hoidon tarpeen arviointi on vaativa työtehtävä, jossa arvioidaan potilaan hoidon kiireellisyystarve ja jonka pohjalta potilas ohjataan oikeaan terveyspalveluun. Työtehtävän hoitaminen edellyttää sairaanhoitajan koulutusta tai mahdollisuutta sairaanhoitajan välittömään konsultointitietoon. Hoidon tarpeen arviointia kehitetään niin, että lääkäri ja sairaanhoitajien resurssit pystytään kohdentamaan nykyistä tehokkaammin, jotta potilaiden palvelu nopeutuu ja paranee.	1.1.2018		1	40 600
	Samalla lakkautetaan terveyskeskusavustajan tehtävä.	1.1.2018		-1	-39 000

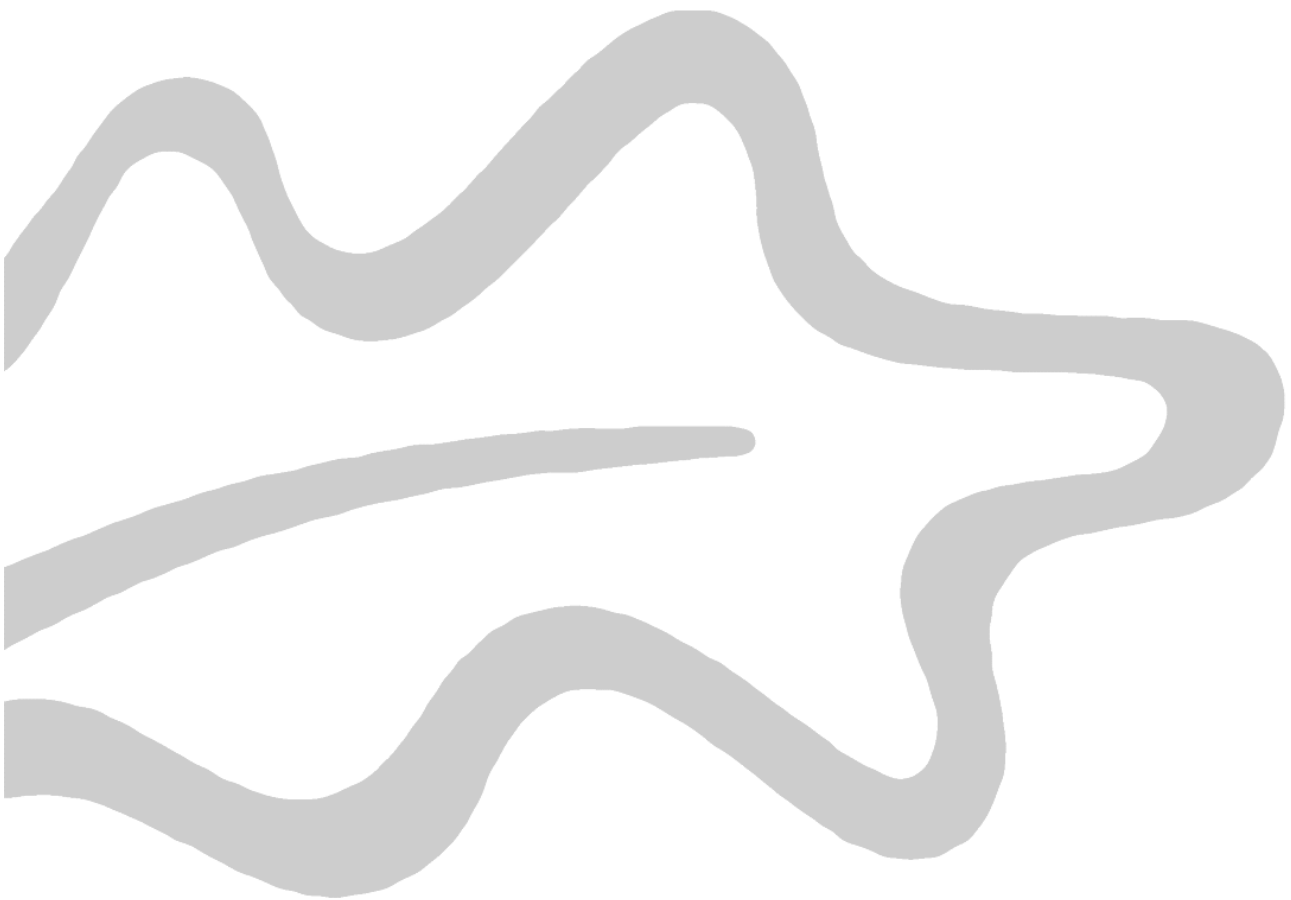
Toimiala/Tulosalue/tulosyksikkö	Perustelut	Perustamis- ajankohta	Virka	Työ- suhde	Euroa/ 2018
Terveyspalvelut: suuhygienisti	Suun terveydenhuollossa on pitkän aikavälin tavoitteena työnjaon kehittäminen siten, että kaikki ammattilaiset voivat tehdä osaamistaan vastaavaa työtä kustannustehokkaasti. Henkilökuntarakenteesta tulee täten tehdä muutoksia. Tavoitteena on lisätä hoitotyötä; suuhygienistien ja hammashoitajien määrää suhteessa hammaslääkäreiden määrään. Koska uusia vakansseja ei perusteta, muutetaan hammaslääkärin vapautuva virka suuhygienistin ja hammashoitajan vakanssiksi, mikä on kustannusneutraali muutos. Hammaslääkärin vuosipalkka on ollut 61 352 e, sillä hänellä on ollut työkokemuksellista, määrävuosilista ja henkilökohtainen lisä. Tämän lisäksi hänelle on maksettu lääkärisopimuksen mukaisia toimenpidepalkkioita. Kokonaispalkka on ollut yhteensä 78 037 e/v. Suuhygienistin vuosipalkka on 31 998 e ja hammashoitajan 28 006 e.	1.1.2018		1	39 500
Terveyspalvelut: hammashoitaja	Suun terveydenhuollon työnjaon kehittäminen kustannustehokkaasti ja hammashoitajien itsenäisen työn vahvistaminen. Tehtävän perustaminen on kustannusneutraali ratkaisu, koska samalla lakkautetaan hammaslääkärin virka.	1.1.2018		1	36 000
	Suuhygienistin ja hammashoitajan tehtävien perustamisen yhteydessä lakkautetaan hammaslääkärin virka.	1.1.2018	-1		-74 500
Vanhus- ja vammaispalvelut: ohjaaja	Tavoitteena on järjestää keveympää asumisen tukea ryhmäasumisen sijasta silloin, kun asiakas tällaisella palvelulla selviytyy. Palvelun piiriin tullaan pääosin muuttamalla lapsuudenkodista tai asumisvalmiuksien lisäännyttä raskaammissa palveluissa.	1.3.2018		1	26 100
Vanhus- ja vammaispalvelut: ohjaaja	Kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasumisyksikkö Neito-perho valmistuu vuoden 2018 loppupuolella. Toiminnan on tarkoitus käynnistyä vuoden 2019 alusta. Yksikköön tulee asunnot 15 kehitysvammaiselle henkilölle. Palvelut järjestetään kunnan omana toimintana. Jotta yksikkö pystyy antamaan asumispalvelua suunnitellulle asiakasjoukolle, tarvitsee yksikkö riittävän henkilöstön, 12 ohjaajaa. Toimintayksikön esimiehen virka on perustettu jo vuoden 2017 talousarvion yhteydessä. Tehtävät perustetaan vuonna 2018, että ne voidaan täyttää 1.1.2019 alkaen	1.1.2019		12	-
Työterveyshuolto	Nurmijärven ja Tuusulan työterveyshuollot yhdistyvät. Perustetaan Keski-Uudenmaan Työterveys oy sekä Uudenmaan Työterveyshuolto oy. Henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä. Työterveyshuollon palvelut ostetaan vuonna 2018 osakeyhtiöltä.			-7	-329 913
Koulukuraattorit- ja koulupsykologit	Sote- ja maakuntauudistusta ennakoiden kuntaan jäävät koulupsykologi ja -kuraattorit (7 kpl) siirretään kasvatusta ja sivistystoimialalle 1.1.2018 alkaen. Henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä olemassa olevine etuineen toiseen organisaatioon.	1.1.2018		-8	-368 800
Maahanmuuttokoordinaattori	Sote- ja maakuntauudistusta ennakoiden siirretään sisäisesti toimialalta toiselle eli Sotesta Ketekiin.	1.1.2018		-1	-48 500
Kasvatus- ja sivistystoimi					
Opetus: lehtori (äidinkieli Kellokosken koulu)	Oppilasmäärän kasvu Kellokosken koulussa	1.8.2018	1		17 100
Opetus: lehtori (yläasteen ja lukion äidinkieli Jokela)	Tuntiopettajan tehtävän muuttaminen lehtorin viraksi. Tuntiopettajalla ollut opetusvelvollisuustunnit täynnä viimeisen viiden vuoden ajan. Tehtävää hoitanut henkilö on hoitanut tehtävää tuntiopettajana 10 vuoden ajan. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.8.2018	1		-48 500
	Samalla lakkautetaan tuntiopettajan tehtävä.			-1	
Opetus: lehtori (perusopetuksen ja lukion matematiikka)	Oppilasmäärän kasvu Kellokosken koulussa	1.8.2018	1		17 100
Opetus: lehtori (peruskoulun ja lukion historia, yhteiskuntaoppi ja psykologia)	Päätoimisen tuntiopettajan tehtävän muuttaminen viraksi. Tunteja on ollut opetusvelvollisuuden ylittävä määrä joka vuosi viimeisen 5 vuoden ajan. Opetussuunnitelmaudistukset eivät vaikuta tuntimääriin vähentävästi. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.8.2018	1		-
	Samalla lakkautetaan tuntiopettajan tehtävä.			-1	
Opetus: lehtori (yläasteen ja lukion käsityö)	Päätoimisen tuntiopettajan tehtävän muuttaminen lehtorin viraksi. Tuntiopettajalla on ollut opetusvelvollisuustunnit täynnä viimeisen viiden vuoden ajan.	1.8.2018	1		-
	Samalla lakkautetaan tuntiopettajan tehtävä.			-1	
Opetus: laaja-alainen erityisopettaja	Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman toteuttaminen.	1.8.2018	2		35 400
Opetus: oppilaanohjaaja	Oppilaanohjauksen valtakunnalliset suositukset. Oppilaanohjaajien liian vähäinen määrä.	1.8.2018	2		37 000
Opetus: oppimisen tuen asiantuntija	Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman toteuttaminen.	1.8.2018	1		21 400
Opetus: kouluisäntä	Kouluisäntä tulee tukemaan yhteisöllisyyden kasvua Kellokosken yhtenäiskoulussa ja yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa osaltaan kehittämään koulun tilojen monipuolisempaa käyttöä.	1.3.2018		1	25 500

Toimiala/Tulosalue/tulosyksikkö	Perustelut	Perustamis- ajankohta	Virka	Työ- suhde	Euroa/ 2018
Opetus: ict-asiantuntija	Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman toteuttaminen.	1.8.2018		1	21 400
Kasvun ja oppimisen tuki: koulupsykologi	1.8.2014 voimaan tullut oppilas- ja opiskelijahuoltolaki lisää tarvittavien palveluiden määrää ja edellyttää koulupsykologien määrän nostamista.	1.1.2018		1	49 600
Kasvun ja oppimisen tuki: koulukuraattori	1.8.2014 voimaan tullut oppilas- ja opiskelijahuoltolaki lisää tarvittavien palveluiden määrää ja edellyttää koulukuraattorien määrän nostamista.	1.1.2018		1	46 100
Koulukuraattorit- ja psykologit	Sote- ja maakuntaudistusta ennakoiden siirretään sisäisesti toimialalta toiselle eli Sotesta kasvatus- ja sivistystoimeen.	1.1.2018		8	368 800
Varhaiskasvatus: erityislastentarhanopettaja	Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen suunnitelman toteuttaminen.	1.8.2018	1		17 600
Kulttuuripalvelut: yleisötyön amanuenssi	Toimen perustaminen toteuttaa pormestariohjelmaa ja "Uuden Tuusulan" rakentumista siirtämällä resursseja yhteisöllisyyden ja identiteetin rakentamiseen ja yhdessä tekemiseen sekä vahvistamalla Tuusulaa kulttuurikuntana.	1.1.2018		1	38 500
Kuntakehitys ja tekniikka:					
Yhdyskuntatekniikka: pysäköinnintarkastaja	Pysäköinninvalvonta vastaa kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta, ajoneuvojen siirtotoiminnasta ja yleisten alueiden pysäköinnin poikkeuslupakäsittelystä. Pysäköinninvalvonta vastaa kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta, ajoneuvojen siirtotoiminnasta ja yleisten alueiden pysäköinnin poikkeuslupakäsittelystä. Keravan kaupungin kanssa tehtävän sopimuksen mukaan. Pyritään ensisijaisesti täyttämään sisäisellä haulalla, 2 henkilöä* 1,5pvä.	1.1.2018	2		-
Rymeninpuiisto: ohjelmapäällikkö	Tehtävät ja valtuudet ovat julkisoikeudellisen palvelussuhteen tunnusmerkit täyttäviä ja tehtävässä käytetään julkista valtaa. Ohjelmapäällikkö vastaa tulosyksikön toiminnasta ja tekee muun muassa tarvittavia hankintoja viranhaltijapäätöksinä. Työsopimussuhteen muuttaminen viraksi on tehtävän hoitamiseksi välttämätöntä. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.1.2018	1	-1	-
Kaavoitus: yleiskaavasuunnittelija	Suunnittelutarveratkaisut koskevat asemakaava-alueiden ulkopuolisia rakennuspaikkoja ja ne ovat luonteva osa yleiskaavasuunnittelijan tehtäviä. Suunnittelutarvepäätökset yleiskaavasuunnittelijan tekemänä sujuvoittavat kaavoitusyksikön työn tekemisen prosesseja. Kaavoituksen resursseja saadaan kohdennettua tehokkaammin, kun yleiskaavasuunnittelijan toimi muutetaan viraksi ja suunnittelutarvepäätökset siirretään yleiskaavasuunnittelijan tehtäviksi. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.1.2018	1	-1	-
Elinkeinopalvelut: elinkeinopäällikkö	Kunnanhallitus 10.4.2017/§157 määräsi Marko Kauppinen hoitamaan kuntakehitys-tulosalueen päällikön tehtäviä virkasuhteessa 1.5.2017 lukien (aikaisemmin työsopimussuhteinen). Virkaa ei kuitenkaan tuolloin perustettu ja koska kyseessä on vakituinen palvelussuhde, tulee tehtävää varten perustaa virka. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.1.2018	1	-1	-
Kuntasuunnittelu: kuntasuunnittelupäällikkö	Kansliapäällikkö on päätöksellään 12.7.2017/§5 siirtänyt Asko Honkasen hoitamaan virkasuhteessa kuntasuunnittelupäällikön tehtäviä. Po. virkaa ei tuossa yhteydessä perustettu. Koska kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva palvelussuhde, tulee virka hallintosäännön mukaan perustaa. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.1.2018	1		-
Kuntakehitys/Focus: projektipäällikkö	Tehtävät ja valtuudet ovat julkisoikeudellisen palvelussuhteen tunnusmerkit täyttäviä ja tehtävässä käytetään julkista valtaa. Projektipäällikkö vastaa tulosyksikön toiminnasta ja tekee muun muassa tarvittavia hankintoja viranhaltijapäätöksinä. Työsopimussuhteen muuttaminen viraksi on tehtävän hoitamiseksi välttämätöntä. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.	1.1.2018	1	-1	-
Elinkeinopalvelut: Maahanmuuttokoordinaattori	Sote- ja maakuntaudistusta ennakoiden siirretään sisäisesti toimialalta toiselle eli Sotesta Ketekiin.	1.1.2018		1	48 500
Vesihuoltoliikelaitos:					
Viemärivereden johtaminen: verkostopäällikkö	Voimassaolevan työsuhteen muuttaminen virkasuhteeksi. Vuoden alussa tehdyssä nimikkeenmuutoksessa ei otettu huomioon, että työsuhde olisi pitänyt muuttaa virkasuhteeksi. Hallintosäännössä annettujen valtuuksien toteuttaminen vaatii virkasuhdetta.	1.1.2018	1	-1	-
Uudet tehtävät yhteensä			20	37	158 187
Jätetään täyttämättä/lakkautetaan			-1	-27	
Kaikki yhteensä				29,0	158 187

UUDET MÄÄRÄAIKAiset TYÖSUHTEET					
Toimiala/Tulosalue/tulosyksikkö	Perustelut	Perustamis- ajankohta	Virka	Työ-suhde	euroa/ 2018
Yleisjohto ja konsernipalvelut:					
Henkilöstö- ja tukipalvelut: palvelussuhdelakimies	Harri Lipastin siirryttyä hoitamaan kansliapäällikön virkaa, siirtyi henkilöstön kehittämisspäällikkö hoitamaan henkilöstöjohtajan virkaa. Palvelussuhdelakimies palkataan tueksi palvelussuhdeasioissa sekä osittain hoitamaan työsuojeluun ja -hyvinvointiin liittyviä tehtäviä. Tässä ei aiheudu kustannuksia, sillä palkkakulut katetaan henkilöstön kehittämisspäällikön palkkamäärärahoista.	1.1.2018	1		-
Sosiaali- ja terveystoimiala:					
Kasvatus- ja sivistystoimiala:					
Kuntakehitys ja tekniikka:					
Rykmentinpuisto: aluevalvoja	Asuntomessujen kanssa tehdyn sopimuksen mukainen tehtävä.	1.8.2018	1		24 400
Yhteensä			2	0	24 400
				2	

MÄÄRÄAIKAISTEN VIRKOJEN JA TYÖSUHTEIDEN VAKINAISTAMINEN					
Toimiala/Tulosalue/tulosyksikkö	Perustelut	Perustamis- ajankohta	Virka	Työ-suhde	euroa/ 2018
Yleisjohto ja konsernipalvelut:					
Talous- ja tietohallinto: It-tukihenkilö	Kunnan voimakkaasti kasvanut IT-ympäristö sekä useat kiireelliset kehityshankkeet (esim. opetusverkon kehitystarpeet, uusien mobiiliratkaisujen käyttöönotto, kasvanut mobiilituen tarve) vaativat lisää henkilöresursseja. Yksikössä on ollut määräaikainen it-tukihenkilö 1.1.2014 lukien, joten it-tukihenkilöiden määrä ei tämän myötä yksikössä kasva eikä myöskään yksikön nykyisen henkilöstön määrä. Tarve kolmennelle vakinaiselle it-tukihenkilölle on pysyvä.	1.1.2018		1	
Sosiaali- ja terveystoimiala:					
Sairaalapalvelut: lähihoitaja	Lähihoitaja on toiminut akuutti kuntoutus- ja jatkohoito-osastolla yhtäjaksoisesti 6 vuotta äitiysloma-, hoitovapaa- ja lomasijaisena. Sijaistarve on pysyvä. Kustannusneutraaliratkaisu, koska sijaismäärärahojen tarve pienenee.	1.1.2018		1	
Kasvatus- ja sivistystoimiala:					
Opetus: luokanopettaja	Oppilasmäärän kasvu Kellokosken koulussa	1.8.2018	1		
Opetus: koulunkäynninohjaaja	Avustajien tarve on vakiintunut, jonka vuoksi määräaikaisuuksille ei ole perusteita. Vakinaistamista on tehty vuosittain 5-10 kpl, jotta päästään tilanteeseen, jossa laissa kiellettyä määräaikaisuuksien ketjuttamista ei tapahdu.	1.8.2018		5	
Kuntakehitys ja tekniikka:					
Elinkeinopalvelut: työllisyysasiamies	Ilman työllisyysasiamiehen vakinaistamista työllisyydenhoidon perustehtävät vaikeutuvat merkittävästi ja osa tehtävistä ja kokonaan vaille tekijää.	1.1.2018		1	
Elinkeinopalvelut: pakolaisohjaaja	Kunnanhallitus on esittänyt hyväksyttäväksi sopimusta pakolaisten vastaanottamiseksi 30.10.2018. Vuosittain määrä on 15-20.	1.1.2018		1	
Elinkeinopalvelut: sosiaaliohjaaja	Kunnanhallitus on esittänyt hyväksyttäväksi sopimusta pakolaisten vastaanottamiseksi 30.10.2018. Vuosittain määrä on 15-20.	1.1.2018		1	40 000
		Yhteensä	1	10	40 000
				11	

Investoinnit

INVESTOINNIT VUOSINA 2018 - 2022

Lisäys 2. rivillä

Tuusulan kunnan vuoden 2018 investoinnit painottuvat kohteisiin, jotka tukevat palvelurakenteen uudistamista ja edistävät **terveyttä ja hyvinvointia**, kunnan elinvoimaa ja vetovoimaisuutta. Investointien pidemmän tähtäimen tavoitteena on myös tukea kunnan palveluiden järjestämistä entistä tuottavammin. Myös ter-veellinen sisäilma on noussut entistä keskeisemmäksi investointikriteeriksi.

Talonrakennuksessa kunnan vuoden 2018 investoinnit painottuvat Kellokosken koulun peruskorjaukseen ja laajentamiseen. Koulu ja päiväkotinvestoinneissaan kunta pyrkii ns. kampus-toimintamalliin, jossa toistensa välittömässä läheisyydessä ovat päiväkotikoulu, alakoulu ja yläaste. Samassa kokonaisuudessa voi olla nuorisotiloja sekä ikääntyville tarkoitettuja palveluja ja muita kuntalaisten tarvitsemia palveluita helposti saavutettavissa kokonaisuuksissa. Tämän kampusmallin mukaisesti on viety eteenpäin Kellokosken yhtenäiskoulun laajennus- ja muutostyöt, rakentaminen käynnistyi syksyllä 2016 ja hankkeen on määrä valmistua vuoden 2018 aikana.

Suunnitteilla oleva Monio kokoa monipuolisesti yhteen lukion, kansalaisopiston ja taiteen perusopetuksen tilat. Kulttuuritalona Monio tulee tarjoamaan suurta yleisöä palvelevia kokoontumis- ja esiintymistiloja. Myös yritykset ja yhdistykset voivat käyttää Monion tiloja.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon tehdään vuosien 2018 – 2019 aikana vain toiminnan kannalta välttämättömät korjaus- ja muutostyöt. Sosiaali- ja terveystoimen irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat hoidetaan mahdollisimman kattavasti leasingilla.

Kunnallistekniikan investoinnit painottuvat vuonna 2018 uusien asuinalueiden rakentamiseen. Rykmentinpuiston rakentaminen jatkuu, vuonna 2017 rakentaminen käynnistyi Puustellinmetsän alueen kunnallistekniikan rakentamisella. Lisäksi tavoitteena on aloittaa kolmen muun asuinalueen ja kahden yritysalueen rakentaminen. Myös Koskenmäentien kiertoliittymän parantaminen käynnistyy.

Kunnan tulevien vuosien investointimäärät nousevat huomattavan korkeiksi, kun koulu- ja päiväkotiverkon uusimista joudutaan vauhdittamaan sisäilmaongelmien vuoksi. Samalla kunta rakentaa Rykmentinpuistoa ja muita uusia asuinalueita, Focus-alueita sekä parantaa liikenneväyliä. Investointien toteuttamisessa kunta pyrkii löytämään uusia, perinteistä talousarviorahoituksesta poikkeavia toteutus- ja rahoitusmalleja, joiden avulla voidaan mm. monipuolistaa kiinteistöjen käyttöä sekä rajoittaa kunnan velkaantumista.

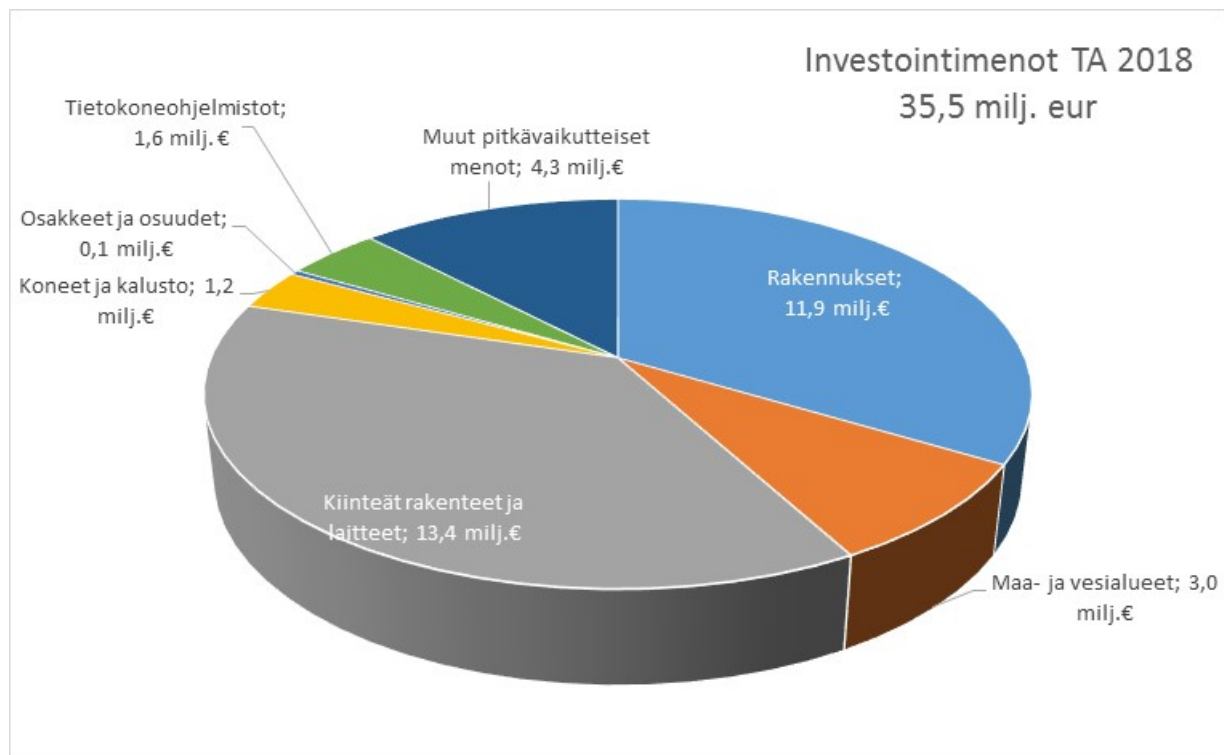
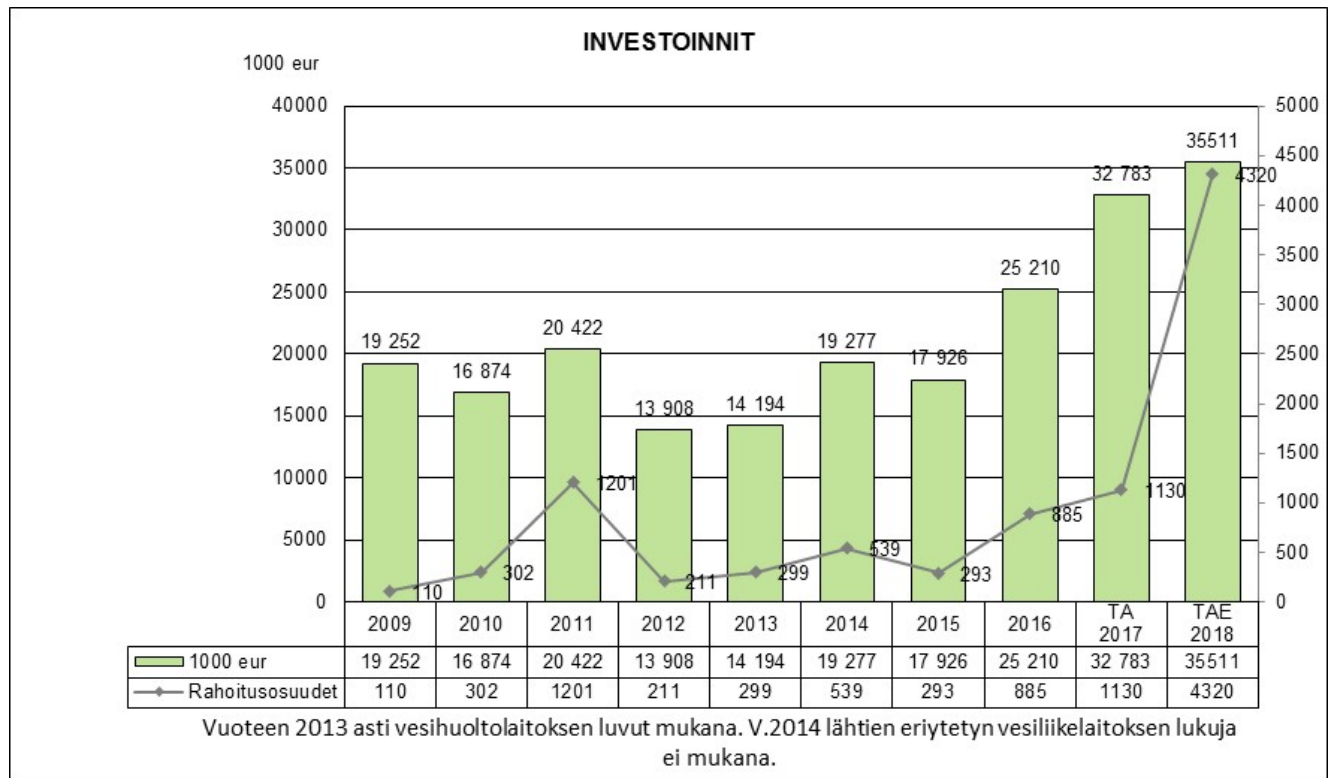
Tasapainoinen talous edellyttää, että vuosikatteella on kyettävä kattamaan vähintään poistot ja mahdolliset pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Kunnan poistosuunnitelma on uusittu vuoden 2014 alussa päivitettyjen suositusten mukaiseksi. Lähivuosille ajoittuvien mittavien investointien vuoksi vuosittainen poistotaso nousee suunnitelmakaudella vuoden 2018 noin 13,6 milj. eurosta arviolta noin 16 milj. euroon vuonna 2022.

Kunnan vuoden 2017 investoinnit ovat yhteensä noin 35,5 milj. euroa ja vesihuoltoliikelaitos mukaan lukien 40,2 milj. euroa.

LISÄYS

Sisäilmaongelmaisista kouluista ja päiväkodeista tehtävät ratkaisut saattavat vaikuttaa talousarviossa 2018 päätettäviin investointeihin taloussuunnitelmakaudella 2018-2022

Rykmentinpuiston investoinnit - laskelmat on päivitettävänä - tarkastellaan Rykmentinpuiston ohjelmamallin tullessa päätöksentekoon, jolloin on valmiina myös vuoden 2018 aikana tehtävä kokonaisarvio kunnan 10 vuoden investoinneista sekä keinoista velkaantumisen taistamiseksi.

INVESTOINTIEN PERUSTELUT 300 000 EUROA TAI SITÄ YLITTÄVIIN HANKE-ESITYKSIIN 2018

RAKENNUKSET

Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema, muutos- ja perusparannusinvestointeja, 0.5 M€

- Toteutetaan välttämättömiä muutos- ja peruskorjaustöitä.

Kellokosken yhtenäiskoulun laajennus- ja muutostyöt, 6 M€

- Kellokosken koulukeskuksen ja Ruukin koulun yhdistävä laajennushanke saatetaan loppuun v. 2108 aikana. Työt alkoivat marraskuussa 2016 jatkuen vuoden 2017. Koko hankkeen valmistumisen aikataulu on edelleen heinäkuu 2018.

Koulujen ja päiväkotien toiminnan tehostamisen edellyttämät muutosinvestoinnit, 0.3 M€

- Toteutetaan välttämättömiä toiminnallisia muutostöitä

Etelä-Tuusulan lukio/monitoimirakennus, 1.016 M€

- Monion arkkitehtuurikilpailun loppuunsaattaminen ja voittajatyön valinta. Päättäminen hankkeen rakennussuunnittelun aloittamisesta ja Rak- sekä LVISA-suunnittelijoiden kilpailuttaminen.

Kellokosken koulun lähiliikunta-alueen rakentaminen 0.43 M€

- Kellokosken koulun lähiliikunta-alue rakentuu pääosin Ruukin koulun nykyiselle hiekkakentälle. Koulukeskuksen sisäpihalle suunnitellaan myös aktiviteetteja. Suunnitteluun on varattu kevät 2018 ja toteutus pyritään aloittamaan heinäkuussa 2018.

Kuntakehityksen ja tekniikan toimialan talonrakennuksen peruskorjaus- ja perusparannusinvestointeihin varataan yhteensä 2,925 M€, mistä suunnitellaan käytettäväksi 1,2 milj. euroa Mikkolan päiväkodin perusparannukseen, suunnitteluun ja rakentamiseen:

Mikkolan päiväkodin perusparannus, suunnittelu ja rakentaminen, 1.2 M€

- Päiväkotitoiminta on valmistunut 1990 ja vaatii sekä toiminnallista, että rakennusteknistä päivitystä. Päiväkotitoiminta on säilyttämässä palveluverkon osana. Suunnittelu tapahtuu kevätkaudella ja kilpailutus sen jälkeen siten, että rakennustyöt alkaisivat elokuussa 2018 jatkuen v. 2019 keväälle.

MAA- JA VESIALUEET

Maan ostot 3,0 M€.

KUNNALLISTEKNIikka

Kunnallistekniikan investoinnit painottuvat vuonna 2018 uusien kaava-alueiden rakentamiseen. Näistä tärkeimmät ovat Rykmentinpuiston alueella olevat Puustellimetsä, Rykmentinpuiston keskusta ja Monio sekä lisäksi Anttilanranta, Lahelanpelto II ja Jokelassa sijaitseva Kartano I. Anttilanrantaa lukuun ottamatta em. kaava-alueiden toteutusaikataulun määrittää alueille myönnetyn ARA-rahoituksen ehdot. Rykmentinpuiston kaava-alueiden rakentaminen on ARA-ehtojen lisäksi sidoksissa myös vuoden 2020 asuntomessuihin.

Saneerauskohteista saatetaan loppuun jo aloitetut kohteet. Uusia katusaneerauskohteita ei aloiteta vuoden 2018 aikana. Keravanjoen patoaltaan virkistyskäytön kehittämishankkeen viimeinen vaihe, tekninen kalatie, rakennetaan yhteistyössä Uudenmaan ely-keskuksen kanssa.

Vuoden 2018 suurimpia kunnallistekniikan investointikohteita ovat:

Anttilanranta 0,8 milj. euroa

- kaava-alueen kunnallistekniikka

Puustellinmetsä 2,9 milj. euroa

- kaava-alueen kunnallistekniikka, silta ja aukiot

Rykmentinpuiston keskusta 0,3 milj. euroa

- Rykmentin puistotien aloitus

Monio 0,4 milj. euroa

- Pataljoonantien aloitus

Lahelanpelto II 2,4 milj. euroa

- esirakentaminen ja kunnallistekniikan aloitus

Kartano I 0,5 milj. euroa

- kaava-alueen kunnallistekniikka

Kellokosken tekninen kalatie 0,3 milj. euroa

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tuusulan kunnan suorittamista valtion tieverkostoon kohdistuvista vuoden 2018 investoinneista merkittävimmät ovat:

Koskenmäki-Vaunukangas-Häriskivi 3,4 milj. euroa

- Kt 45:n ja mt 139:n parantaminen

Puistometsäntien liittymä maantielle 148 0,7 milj. euroa

- Puustellinmetsän liittymä Kulloontielle, aloitus

PUISTOT JA LEIKKIPAIKAT

Viherrakentamisen merkittävin hanke vuonna 2018 kohdistuu Puustellinmetsän asemakaava-alueen viherrakentamisen esitöihin. Kohteen rakentaminen on kunnallistekniikan tavoin sidoksissa ARA-rahoituksen ehtoihin ja asuntomessuihin.

Puustellinmetsän viheralueet 1,0 milj. euroa

- esirakentaminen ja hulevesialtaat

Lisäys/selvennys: Tuusulanjärvi-kokonaisuus 600.000 euroa.

INVESTOINNIT

HANKERYHMÄ 2

Valtuuston määrärahataso

HANKERYHMÄ 1

AINEETTOMAT

TIETOKONEOHJELMISTOT

Hankekohtainen > 200.000 euroa

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

**Kunnan kustannusosuudet TL:n ja RHK:n
rakennushankkeista**

Hankekohtainen > 1.000.000 euroa

**Kunnan rahoitusosuudet kiinteistöyhtiöiden
käyttöomaisuuden hankintamenoista**

Hankekohtainen > 1.000.000 euroa

AINEELLISET

MAA- JA VESIALUEET

RAKENNUKSET

Hankekohtainen > 1.000.000 euroa

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Tiet ja liikenneväylät sekä vesihuolto

Hankekohtainen > 1.000.000 euroa

Pihat, puistot ja leikkipaikat

Hankekohtainen > 200.000 euroa

Vesistöt, urheilu- ja ulkoilualueet

Hankekohtainen > 200.000 euroa

Jätehuolto

Hankekohtainen > 200.000 euroa

Muut kiinteät rakenteet ja laitteet

Hankekohtainen > 200.000 euroa

KONEET JA KALUSTO

Liikennevälineet ja muut liikkuvat työkonet

Hankekohtainen > 400.000 euroa

Koneet ja laitteet

Hankekohtainen > 200.000 euroa

Atk- ja puhelinverkot

Hankekohtainen > 100.000 euroa

Kalusto

Hankekohtainen > 200.000 euroa

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat

Hankekohtainen > 100.000 euroa

Arvo- ja taide-esineet

Hankekohtainen > 100.000 euroa

SIIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET

Arvopaperit

Toimielimen osuudet

Kuntayhtymien osuudet

Toimielimen osuudet

*) Toimielimet

Kunnanhallitus

Sosiaali- ja terveystalokunta

Kasvatus- ja sivistystalokunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikatalokunta

Kuntakehitystalokunta

Tekninen talokunta

INVESTOINNIT 2018 - 2022

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2017	TAE 2018	1 000 €				Kokonais- kustannus- arvio 1000 €
			TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	
RAKENNUKSET sisältää hankkeen rakentamisen sekä ensikertaisen kalustamisen = irtaimisto							
KUNNANHALLITUS							
K Kunnantalon toimitilojen kehittäminen	-60 000	-60 000	-60	-60	60	-60	-240
K Hyrylän ostoskeskuksen tilamuutokset		-8 000					-8
YHT.	-60 000	-68 000	-60	-60	60	-60	-248
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI							
K, U Sote, tilojen toiminnallisuuden parantaminen ja tilankäytön tehostaminen, muutosinvestoinnit	-100 000	-100 000	-100	-100	-100	-100	-600
K Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema, muutos- ja perusparannustöitä	-850 000	-500 000	-500	-500	-500	-500	-3 350
K Jokelan sosiaali- ja terveysasema, muutos- ja perusparannustöitä (IV-korjauksia)	-250 000						-250
K Kellokosken sosiaali- ja terveysasema							
YHT.	-1 200 000	-600 000	-600	-600	-600	-600	-4 200
KASVATUS- JA SIVISTYSTOIMI							
K Toiminnan tehostamisen edellyttämät muutosinvestoinnit	-250 000	-300 000	-300	-300	-300	-300	-1 750
K, U Kellokosken yhtenäiskoulu, laajennus ja muutos	-6 000 000	-6 000 000					-12 000
U -irtaimisto	-400 000	-100 000					-500
U Mikkolan koulun purunpoistojärjestelmä	-90 000						-90
U Etelä-Tuusulan lukio/monitoimirakennus	-300 000	-1 016 000	-11 000	-11 000			-23 316
K Hyökkälän koulukeskus, peruskorjausta: peruskorjaussuunnittelua, korjauksia	-1 600 000						-1 600
U Hyökkälän koulukeskuksen ja päiväkotikiinteistön hankesuunnittelu	-50 000	-120 000					-170
K - Hyökkälän yhtenäiskoulun irtaimisto	-200 000						-200
K,U Rykmentinpuiston yläkoulu tai Hyökkälän laajennus				-1 000	-9 500	-9 500	-20 000
K,U Hyrylän/ Väinölän korvaava päiväkotikoti				-500	-2 750	-2 750	-6 000
K Riihikallion yläkoulun laajennus/ korjaus					-1 000		-1 000
U Mikkolan alueen korvaava päiväkotikoti		-1 200 000				-500	-1 200 500
U Mikkolan alueen päivähoitopalvelut lisärakennus, hankesuunnittelu ja suunnittelu	-40 000						-40
Päiväk. ja koulujen pihaleikkiväl. ja aidat säännösten mukaisiksi		-50 000	-50	-50	-50	-50	-250
U Kirkonkylän koulun sekä Kirkonkylän koulun yhteyteen rakennettavan päiväkodin hankesuunnittelu	-30 000	-300 000	-10 000	-10 000			-20 330
Menot YHT.	-8 960 000	-9 086 000	-21 350	-22 850	-12 600	-300	-75 146
VAPAA-AIKAPALVELUT							
K Urheilukeskuksen jäähallin (Hyrylä 1) perusparannus, suunnittelu. Kustannukset ja aloitus tarkentuvat hankesuunnitelmassa.	-30 000						-30
Uimahallin uudet pukukaapit (kortinlukijoilla)	-350 000						-350
Urheilukeskuksen yleissuunnitelma, vapaan harrastamisen alueet (varaudutaan vuosille 2019-2022)							
U Kellokosken koulun lähiliikunta-alueen rakentaminen (Skeitti, Graffiti, harjoitustekonurmi, kuntoilu ja pelit)		-430 000					-430
Metsäpirtin ulkoilu- ja virkistyspaikat		-25 000	-25				-50
Mikkolan koulun lähiliikuntapaikka	-250 000						-250
Lähiliikuntapaikkojen toteutuksia (1 kpl/vuosi)			-400	-400	-400	-400	-1 600
Menot YHT:	-630 000	-455 000	-425	-400	-400	-400	-2 710
Nuoriso- ja kirjastopalveluiden palveluverkon ja järjestämisen suunnittelu	-30 000						-30

INVESTOINNIT 2018 - 2022

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2017	TAE 2018	1 000 €				Kokonais- kustannus- arvio 1000 €
			TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	
KUNTAKEHITYKSEN JA TEKNIKAN TOIMIALA							
K, U Erillinen työohjelma	-3 295 000	-1 725 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-17 020
Rakennuskustannukset yhteensä	-14 175 000	-11 934 000	-25 435	-26 910	-16 540	-3 960	-98 954
mistä irtaimiston osuus	-600 000	-100 000					-700
Rakennuskustannukset ilman irtaimistoa	-13 575 000	-11 834 000					-25 409
MENOT	-14 175 000	-11 934 000	-25 435	-26 910	-16 540	-3 960	-98 954
TULOT							
josta myynnit myyntivoitot							
NETTO	-14 175 000	-11 934 000	-25 435	-26 910	-16 540	-3 960	-98 954
MAA-JA VESIALUEET							
KUNNANHALLITUS							
Kiinteän omaisuuden oston	-2 903 797	-3 000 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-17 904
Kiinteän omaisuuden myyntiin	10 961 000	11 933 000	11 000	11 000	11 000	11 000	66 894
josta myynnit myyntivoitot	1 315 320 9 645 680	1 432 000 10 501 000	1 320 9 680	1 320 9 680	1 320 9 680	1 320 9 680	8 027 58 867
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
KUNNANHALLITUS							
K ATK- ja puhelinverkot	-50 000	-50 000	-50				-150
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA							
K Koulujen ja varhaiskasvatuksen verkot ja verkko- oppimisympäristön suunnittelu ja toteutus	-100 000	-100 000					-200
U Sähköisten yo- kirjoitusten verkko- oppimisympäristön rakentaminen	-20 000						-20
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA							
K, U Kuntovälineet ja lähiliikuntapaikkojen toiminnalliset muutokset	-40 000	-40 000	-40	-40	-40		-200
Urheilukeskuksen yleissuunnittelu	-30 000						-30
K,U Urheilukeskus, P-alueet ja yhteydet	-500 000						-500
U Rykmentinpuiston reitti (Sikokallio-yhteys, valaisu, pohjatytöt)		-300 000					-300
K, U Uimarantojen ja venepaikkojen kehittämissuunnitelma	-15 000						-15
U Sarvikallion ja Tuusulanjärven virkistysolosuhteiden kehittäminen		-50 000					-50
U Pääkirjaston asiakaspalvelutoimintojen uudistaminen (asiakaspalvelutiski)	-80 000	-80 000					-160
U Kellokosken graffitiseinä	-20 000						-20
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
K, U Rakennusten pihainvestoinnit - erillisen työohjelman mukaisesti	-150 000	-100 000	-100	-100	-100	-100	-650
Maarakenteet ja johtoverkostot	-10 910 000	-12 640 000	-11 655	-9 080	-13 730	-9 710	-67 725
Rahoitusosuus							
Tiet ja liikenneväylät yhteensä	-9 350 000	-10 480 000	-9 730	-7 190	-10 950	-7 910	-55 610
U,K Etelä-Tuusula	-6 350 000	-8 740 000	-7 080	-6 110	-8 970	-7 170	-44 420
U,K Jokela	-1 550 000	-770 000	-470		-500		-3 290
U,K Kellokoski	-470 000	-210 000	-1 260	-660	-1 100	-560	-4 260
U,K Muut alueet	-980 000	-760 000	-920	-420	-380	-180	-3 640
U ARA:n infra-avustus katuihin							
U Liittymismaksut/ Muut maksuvalmiuden muutokset							
U Puistot ja leikkipaikat	-1 260 000	-1 350 000	-1 715	-1 680	-2570	-1800	-10 375
ARAn infra-avustus puistoihin							
K Vesistöt	-250 000	-770 000	-170	-170	-170		-1 530
K Jätehuolto	-50 000	-40 000	-40	-40	-40		-210
MENOT	-11 915 000	-13 360 000	-11 845	-9 220	-13 870	-9 810	-70 020
TULOT = Rahoitusosuudet		3 400 000	500	500	200		4 600
NETTO	-11 915 000	-9 960 000	-11 345	-8 720	-13 670	-9 810	-65 420

Tuusulanjärvi ohjelma 600.000 euroa, missä?
tälle oma rivinsä

INVESTOINNIT 2018 - 2022

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2017	TAE KHALL 2018	1 000 €				Kokonais- kustannus- arvio 1000 €
			TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	
KONEET JA KALUSTO							
Määrärahat on varattu pitkävaikutteisen irtaimen käyttöomaisuuden hankintaa varten (poistonalainen irtaimisto)							
KUNNANHALLITUS							
U Koneet ja laitteet							
K - Kunnantilojen turvallisuushankinnat	-60 000	-60 000					-120
U Kirkonkylän koulun tiskilinjasto							
K Kuntosalin lämmittelylaitteet	-10 000						-10
K Pertun pk uuni, pata, perusparannustyöt	-65 000						-65
K Jokelan ja yhdistelmäuuni, pata, perusparannustyöt	-25 000						-25
U Jokelan ja keittiö scanboxit	-20 000						-20
K Hyökkälän koulu tiskilinjasto ja kone	-140 000						-140
K Kolsan koulun ja pk keittiö uuni, scanboxit		-24 000					-24
K Vanhakylän koulu uuni, scanboxit		-24 000					-24
K Rykmentinpuiston keittiön yhdistelmäuuni							
K Väinölän päiväkodin yhdistelmäuuni							
K Rykmentinpuiston keskuskeittiön dieettiin pata	-12 000						-12
U Rykmentinpuiston keskuskeittiön ruokapumppu	-45 000						-45
K Etelärinteen pk uuni	-18 000						-18
K Kolsan koulu uuni	-18 000						-18
K Vaunukankaan koulun keittiön 2 uunia		-53 000					
K Mikkolan pk Minigen, keittiön perusparannus		-80 000					
K Mikkolan pk, massansiirtolaitteet lisäosat		-50 000					
U Riihikallion koulun juoma-automaatti		-15 000					
U Rykmentinpuiston ruokala 300 l pata		-30 000					
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA							
U Koneet ja kalusto							
U - Riihikallion asumispalveluyksikkö 2016, kalusto							
U - Kehitysvammaisten asumisyksikkö							
U - Ilmastointilaitteet terveyspalveluihin							
K - Hammaslääkärin työyksiköt			-30	-30	-30		-90
U - hammaslääkärin ja suuhygienistien luupit							
U Suun terveydenhuollon CEREC-laite							
K - Välinehuollon koneet ja laitteet (autoklaavi ja kuivauskaappi)			-35	-35	-35		-105
K Henkilö-, turva- ja kameravalvonta							
U Debririllaattorien hankinta Tuuskotoon, Riihikotiin,							
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA							
K Koulujen ja päiväkotien irtaimisto; hanke >10.000	-150 000	-150 000					-300
U Lukion irtaimisto		-50 000					
U Riihikallion koulun irtaimisto		-50 000					
U Ict-laitteiden (mm. tablettien) hankinta	-30 000	-115 000					-145
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA							
U Koneet ja laitteet							
U - Tuusulanjärven kunnossapitokalusto		-20 000					
U - Liikuntapaikkojen ylläpitokalusto		-30 000	-45	-15	-150		
K Kirjastoauto							
KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA							
K Maastohenkilöauto		-60 000					-60
U, K Maastomittauslaitteisto			-40				-40
K GNSS-mittauslaitteen vaihto	-30 000	-30 000					-60
U Rykmentinpuiston aurinkoaita		-50 000					-50
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
K Kuorma-auto	-220 000						-220
K Tiekarhu		-260 000					-260
K Traktorin peräkärry	-35 000						-35
K Ojan raivain	-15 000						-15
K Siivouksen laitteet		-50 000					-50
MENOT	-893 000	-1 201 000	-150	-80	-215		-2 539
TULOT							
NETTO	-893 000	-1 201 000	-150	-80	-215		-2 539

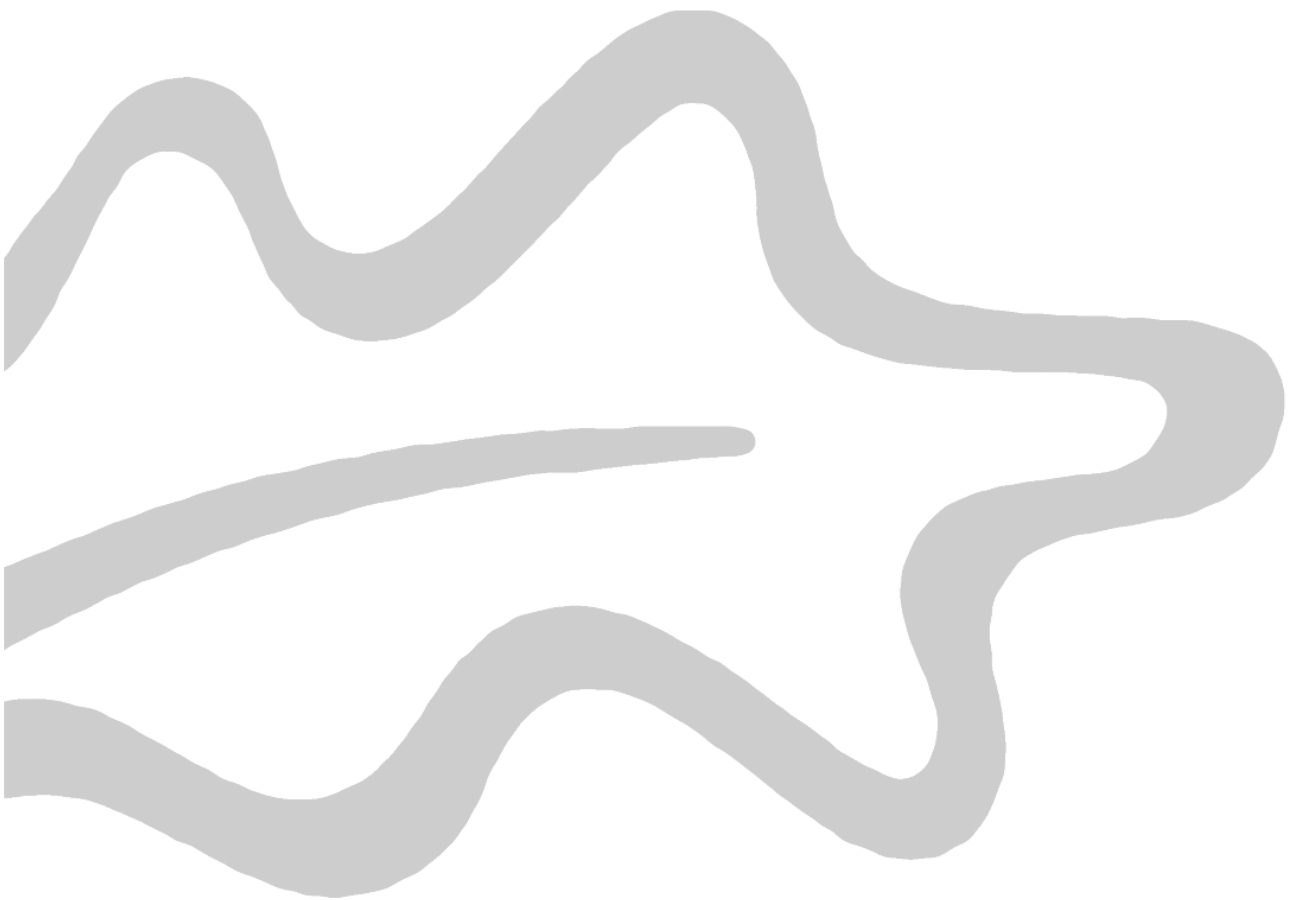
INVESTOINNIT 2018 - 2022

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2017	TAE KHALL 2018	1 000 €				Kokonais- kustannus- arvio 1000 €
			TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	
OSAKKEET JA OSUUDET							
KUNNANHALLITUS							
Menot							
Apotti	-141 000	-141 000	-141				-423
Tulot							
Osakehuoneistot							
Asunto-osakkeiden myynti	60 000	60 000					120
Asunto-osakkeiden myyntivoitto	440 000	1 385 000					1 825
MENOT	-141 000	-141 000					-282
TULOT	500 000	1 445 000					1 945
NETTO	359 000	1 304 000					1 663
TIETOKONEOHJELMISTOT							
KUNNANHALLITUS							
U Microsoft-lisenssit ja Office 365 AD integraatio	-50 000	-50 000	-50	-50			-200
U Sähköinen asiointi	-30 000	-30 000					-60
Tiedon siirron automatisoinnit järjestelmien välillä		-30 000					-30
U Ympäristövalvonnan asiastietojärjestelmä	-60 000	-60 000					-120
U Luottamushenkilöiden Extranet	-20 000						-20
U Valtuuston kokousten striimaus							
U Kuntatason sähköinen arkistointi ja asianhallinta	-30 000						-30
U Sähköinen työturvallisuusilmoitus							
U Ekstranet toimialoille							
U Käyttövaltuushallintajärjestelmä	-30 000	-30 000					-60
U Helpdesk-järjestelmän uusiminen	-30 000	-30 000					-60
U Keskusvaraston reaaliaikainen tiedonkeruujärjestelmä							
U Sähköinen maksaminen, verkkokauppa	-30 000	-30 000					-60
Kansallisen palveluarkkitehtuurin ja SA-alustaan liittyvät integraatiot	-30 000	-30 000					-60
Sähköinen järjestelmä osaamisen kehittämiseen ja kehityskeskustelujen tukemiseen	-15 000	-10 000					-25
U CRM- ja palautejärjestelmän hankinta		-30 000					
U Intranetin versiopäivitys		-50 000					
U Projektisalkun hallintajärjestelmän hankinta		-20 000					
Joukkoliikenteen reitti- ja matkustajamäärätietojen seurantajärjestelmä	-20 000						-20
K Katurekisteri	-50 000						-50
Vesihuollon johtokartan nettisovellus tai koko järjestelmän vaihto	-20 000						-20
U Tilakeskuksen sähköinen huoltokirja (Kokin korvaus?)		-50 000					-50
U Tuusulan paikkatietojärjestelmän kehittäminen	-20 000	-50 000					-70
Facta Kuntarekisterin kehittäminen		-40 000					
U Sähköinen tontinvarausjärjestelmä		-30 000					
U Facta kuntarekisterin Toimitustieto-osa	-15 000	-30 000					-45
U Facta kuntarekisterin Laaja suunnitelmaosa	-15 000						-15
U Facta kuntarekisterin karttaosa	-15 000						-15
U Apotti	-400 000	-400 000	-820	-1 100	-1 650		-4 370
U Apotista johtuvat rajapinnat		-200 000	-300	-200			
U Varmennepalvelun laajentaminen	-50 000						-50
U KanTa eArkisto	-200 000						-200
U Suun terveydenhuolto, KanTa eArkisto	-150 000	-50 000					-200
U Kortinlukijat							
U HUS_ Apuvälinehanke							
Vastaanotto palveluiden sähköisten palvelujen kehittäminen		-40 000					
U Pienkehityshankkeet	-200 000	-200 000	-200	-200			-800
U Sähköinen asiointipalvelu	-20 000						-20
U ProConsona ajanvaraus ja tekstiviestimistutus							
U Perustoimeentulotuen siirto KELA:lle							
U KanSa sähköinen arkisto	-100 000	-50 000					-150
U Palvelusetelijärjestelmä							
U Mobiili-toiminnanohjausjärjestelmä ja sähköinen							
U Tuuskodon siirto Riihikallioon, turvajärjestelmät							
U Emmi-tilausjärjestelmä	-25 000						-25
U Opetuksen talouden ja toiminnan ohjausjärj		-15 000					-15
MENOT	-1 625 000	-1 555 000	-1 370	-1 550			-6 100
TULOT							
NETTO	-1 625 000	-1 555 000	-1 370	-1 550			-6 100

INVESTOINNIT 2018 - 2022

HANKERYHMÄ TOIMIELIN/ TOIMIALA	TA 2017	TAE KHALL 2018	1 000 €				Kokonais- kustannus- arvio 1000 €
			TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT							
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
K KT 45 kehittäminen;							
Koskenmäen liittymä	-2 500 000	-2 500 000	-2 500				-7 500
Häriskiven liittymä ja alikulku		-400 000	-700				-1 100
Vaunukankaan liittymä ja Nahkelantie		-500 000	-1 500				-2 000
Nummenväylä-Kolistimenmäki			-100	-100	-1 000		-1 200
U Rykmentinpuiston kaava-alueen liittymät							
U Puustellinmäki Kulloontielle	-300 000	-700 000					-1 000
U Ulkoiluilta Kulloontien yli					-100	-600	-700
U Heinämäen liittymä Kulloontielle							
U Saviontien liittymä Kulomäentiehen	-30 000				-100	-400	-530
U Virtalantien liittymä Ridasjärventiehen						-30	-30
Jokelantien kevyen liikenteen väylä	-50 000	-220 000	-220				-490
MENOT	-2 880 000	-4 320 000	-5 020	-100	-1 200	-1 030	-14 550
TULOT = Rahoitusosuudet							
NETTO	-2 880 000	-4 320 000	-5 020	-100	-1 200	-1 030	-14 550
MENOT	-34 532 797	-35 511 000	-46 820	-40 860	-34 825	-17 800	-210 349
TULOT *)	11 461 000	16 778 000	11 500	11 500	11 200	11 000	73 439
NETTO	-23 071 797	-18 733 000	-35 320	-29 360	-23 625	-6 800	-136 910
Investointikohteen edessä maininta onko kyseessä K= Korvausinvestointi vai U= uusinvestointi.							
Vesihuoltoliikelaitos							
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
MENOT	-3 790 000	-4 664 300	-3 569	-2 988	-4 465	-3 541	-23 017
Liittymismaksut	800 000	800 000	800	800	800	800	4 800
Vesihuollon Ely-keskuksen rahoitusosuus 2017	200 000						200
KUNTA JA VESIHUOLTOLIIKELAITOS INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
MENOT	-38 322 797	-40 175 300	-50 389	-43 848	-39 290	-21 341	-233 366
TULOT	12 261 000	13 378 000	11 000	11 000	11 000	11 000	69 639
RAHOITUSOSUUEDET	200 000	4 200 000	1 300	1 300	1 000	800	8 800
NETTO	-25 861 797	-22 597 300	-38 089	-31 548	-27 290	-9 541	-154 927

Vesihuoltoliikelaitos

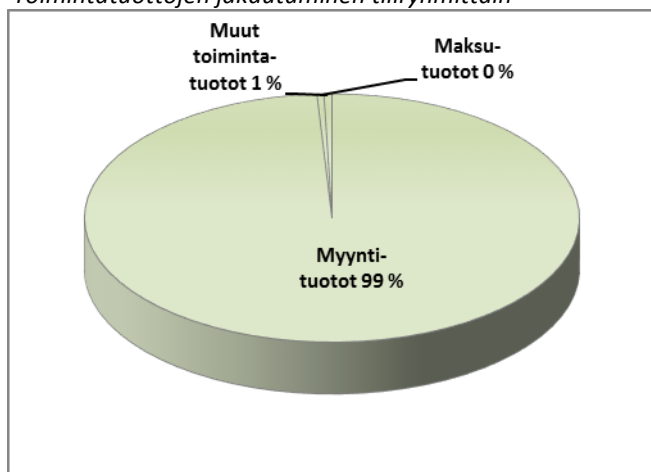
TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TALOUSARVIO 2018 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018–2022

Vastuhenkilö: liikelaitoksen johtaja Jukka Sahlakari

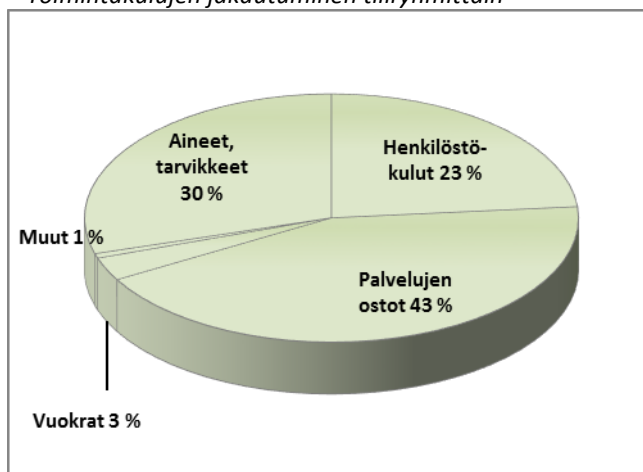
Vesihuoltoliikelaitos (myöhemmin liikelaitos) sisältää kolme tulosityksikköä, vesilaitoksen, viemärlaitoksen ja huleveden. Liikelaitoksen tuloslaskelmaosa eritellään tulosityksikkökohtaisiin käyttötalousosiin. Toiminnalliset suunnitelmat ja tavoitteet laaditaan liikelaitostasolle ja ne sisältävät kaikki tulosityksiköt. Tulosityksikötasolla seurataan talouden tunnuslukuja, joiden perusteella esim. määritellään taksoja.

Seuraavissa kuvissa on esitetty toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen tiliryhmittäin koko liikelaitoksen tuloslaskelmasta.

Toimintatuottojen jakautuminen tiliryhmittäin

Toimintakulujen jakautuminen tiliryhmittäin

Toiminnan kuvaus

Liikelaitos tuottaa toiminta-alueellaan yhdyskunnan ja sen kehittymisen edellyttämät vesihuolto-palvelut hyvätasoisina ja vesihuoltolain mukaisesti liikeloudellisia periaatteita noudattaen. Kuluttajille liikelaitos toimittaa keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaavan määrän laatuvaatimukset täyttävää vettä, joka hankitaan sopimuksen mukaisesti Tuusulan seudun vesilaitos - kuntayhtymältä (myöhemmin TSV). Jätevedet liikelaitos viemäriä ja johtaa Keski-Uudenmaan vesienpuhdistusliikelaitoskuntayhtymän (myöhemmin KUVES) verkostoon. Erillisviemäroidyillä toiminta-alueilla liikelaitos johtaa hulevedet (sadevedet ja perustusten kuivatusvedet) hallitusti vesistöihin.

Liikelaitoksen painopisteet ovat vesihuoltoverkoston suunnitteluttaminen, rakennuttaminen, verkoston hallinta ja kunnossapito sekä suunnitelmallinen saneeraustoiminta. Liikelaitoksella on yli 8 200 kulutuspaikkaa (noin 36 000 asukasta), joille laitos toimittaa vesihuoltopalvelut, mm. antaa neuvontaa, tekee tonttijohtojen liitostyöt, hoitaa laskutuksen ja sopimusasiat.

Palvelusuunnitelma 2018–2022

Laskutettava vesimäärä on pysynyt lähes samana vuodesta 2011 lähtien johtuen mm. vähäisestä rakentamisesta, asiakkaiden kulutustottumusten muutoksesta ja vesikalusteiden kehityksestä. Laskutettava jätevesimäärä on pysynyt lähes samana vuodesta 2013 lähtien johtuen mm. vähäisestä rakentamisesta, asiakkaiden kulutustottumusten muutoksesta ja vesikalusteiden

kehittymisestä. Syntyvään jätevesimäärään vaikuttaa suuresti myös vuosittainen sademäärä (lisääntyvä vuotovesimäärä viemäriin).

Vesi- ja jätevesimäärien arvioidaan pysyvän lähes saman suuruisina vielä muutaman vuoden. Selkeämpi kulutuksen kasvu tapahtuu vasta uusien alueiden (mm. Jokelan Peltokaaren ja Rykmentipuiston) rakentumisen myötä.

Vuodelle 2018 on suunniteltu palveluhinnaston tarkistaminen (0-20%) johtuen mm. rakentamisen ja materiaalien kallistumisista. Käyttömaksut ja liittymismaksut on suunniteltu pysyvän samalla tasolla lähivuodet.

Saneerausvelan kasvaessa liikelaitos jatkaa saneeraustoiminnan suunnittelu- ja toteutusprosessien kehittämistä mm. pitkän tähtäimen talousmallia apuna käyttäen. Kehitystoimintaan sisältyy myös kunnan sisäisen yhteistyön ja toteutuksen kehittäminen saneerauskohteissa, joissa saneerataan samalla katurakenne ja vesihuolto.

Tavoitteet

Liikelaitoksen vuoden 2018 vuositavoitteet perustuvat Pormestariohjelman, kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Tavoitteet koskevat kaikkia tulosityksiköitä.

- Työnjohtotoiminnan organisoiminen suhteessa asiakkaisiin ja työntekijöihin
 - Mittari: kirjalliset ohjeet perustoimintatavoista
- Tiedotuskäytäntöjen kehittäminen ja sähköisen asioinnin lisääminen
 - Mittari: käyttöön otettu uusia ja parannettuja tiedotuskäytäntöjä

Riskiarvio

Jatkuva verkoston, vesilaitteiden ja jätevedenpumppaamoiden kunnossapidon ja hoidon tason lasku kustannussäästöjen vuoksi johtaa omaisuuden perustilan heikkenemiseen ja korjausvelan kasvamiseen. Tasonlaskun myötä vaurioitumisherkkyys kasvaa aiheuttaen riskin vesihuollon toimintavarmuudelle.

Vesihuoltotoiminta on sääriippuvainen. Rankkasateet aiheuttavat riskin jätevesiverkoston ja huilivesiverkoston sekä pumppaamoiden tukkeutumiselle ja tulvimisille. Sateisen ja kuivan vuoden ero pelkästään jäteveden johtamisen ja puhdistamisen kuluissa on noin 15 % eli 130 000 €. Lisäksi tukkeutumiset ja putkirikot aiheuttavat pääsääntöisesti omaisuusvahinkoja kolmansille osapuolille ja korjauskustannuksia liikelaitokselle. Kustannukset ovat vuosittain 100 000–200 000 €.

Riskejä syntyy myös suppeasta organisaatiosta. Esimerkiksi hallinnon ja työjohton yksittäisten työtehtävät ja osaaminen ovat vain yhden työntekijän takana.

Riskien hallintaa hoidetaan mm. uudella sähköisellä MISO-työpäiväkirjalla sekä yhteistyöllä naapurivesilaitosten kanssa mukaan lukien yhteiset erityistilanteiden harjoitukset ja materiaalien lainaukset. Liikelaitos hankki kesällä 2015 100 KVA:n siirrettävän varavaimakoneen jätevesipumppaamoiden sähkökatkosten hallinnan varalle. Valtakunnallisella tasolla vesihuoltoon valmistui räätälöity riskienarviointityökalu, joka otettiin käyttöön Tuusulassa vuoden 2017 aikana.

Henkilöstösuunnitelma 2018

Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käyttää lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä naapurivesihuoltolaitosten tai kunnan kanssa yhteistyössä organisoituja koulutustapahtumia.

Vakansseja liikelaitoksella on 17, yksi täyttämättä. Organisaation kehittämisen vuoksi verkostopäällikön työsuhte muutetaan virkasuhteeksi. Hän vastaa jatkossa koko verkoston saneerauksista ja kunnossapidosta.

Eläkeiän saavuttaa 3 työntekijää vuoden 2017 loppuun mennessä, yksi vuoden 2019 ja 1 vuoden 2020 loppuun mennessä.

Eläkeikä täyttyy vuosina 2017–2022						
2017	2018	2019	2020	2021	2022	yht.
3	0	1	1	0	0	5

Investointisuunnitelma 2018–2022

Vesihuollon uusinvestoinnit liikelaitos toteuttaa yhdessä KETEK:n kanssa kunnallistekniikan rakentamishojelman mukaisesti. Kohteet tarkentuvat 2018 rakennusohjelman laatimisen jälkeen. Liikelaitos on myös mukana suunnittelemassa omalta osaltaan Tuusulan rakentamishankkeita. Liikelaitos varautuu omalta osaltaan poikkeuksellisen isoon (Rykmentinpuisto) kynnysinvestointiin mm. rahoituslaskelmien avulla. Isoja hankkeita ovat myös Jokelan Kartanon alue ja Lahela II:n alue.

Vesijohtoverkon sekä jätevesiverkoston ja -pumppaamoiden saneerausta liikelaitos jatkaa 5-vuotissaneeraussuunnitelman mukaisesti. Saneeraukseen liikelaitos on budjetoinut vuosittain 0,6–0,7 M€ (lähivuosina tarve nousee 1–2 M€).

Haja-asutusalueen vesihuoltoa liikelaitos rakennuttaa vesihuollon kehittämissuunnitelman (2015) mukaisesti. Vuoden 2017 aikana saamme viimeisen isomman Linjamäen haja-asutusalueen rakennettua. Tulevat mahdolliset alueet ovat pienempiä ja niihin käytetään 75%-liittymishalukkuussääntöä. Näiden alueiden rakentamispäätöksessä ja -tavassa on otettu ja tullaan ottamaan huomioon uusi vesihuoltolaki sekä haja-asutuksen jätevesiasetus. Lakimuutokset vaikuttavat haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston rakentamisen kannattavuuteen ja rakentamispäätöksiin.

Vesihuoltoliikelaitos		Suunnitelmavuodet 1000€						
		TP 2016	TA 2017	TAE 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Menojen erittely alueittain								
U	ETELÄ-TUUSULA	-844	-1 879	-1 830 000	-2 093	-1 887	-2 965	-2 440
U	JOKELA	-14	-573	-1 178 000	-165		-315	-35
U	KELLOKOSKI	-108	-238	-56 000	-441	-231	-315	-196
U, K	MUUT KOHTEET	-918	-1 100	-1 600 000	-870	-870	-870	-870
MENOT		-1 883	-3 790	-4 664 000	-3 569	-2 988	-4 465	-3541
Tulot								
Rahoitusosuudet Ely-keskus			200					
Liittymismaksut		685	800	800 000	800	800	800	800
Nettomeno		-1 198	-2 790	-3 864 000	-2 769	-2 188	-3 665	-2741

Investointikohteen edessä maininta onko kyseessä K= Korvausinvestointi vai U= uusinvestointi.

Tunnusluvut

Selite	TP2015	TP2016	TA 2017	TAE 2018	TS2019	TS2020	TS2021	TS 2022
TUNNUSLUVUT								
laskutettu vesi m ³	1 862 307	1 853 903	1 877 077	1 886 462	1 905 327	1 924 380	1 943 624	1 963 060
€/m ³	1,23	1,37						
käyttömaksu	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
vesijohtoverkoston pituus km	351	352	381	388	392	396	400	404
mittaamaton vesi %	15 %	17 %						
laskutettu jätevesi m ³	1 889 879	1 884 058	1 866 875	1 876 210	1 894 972	1 913 922	1 933 061	1 952 392
€/m ³	1,12	1,38						
käyttömaksu	1,80	1,80	1,80	1,80	1,8	1,8	1,8	1,8
jätevesiverkoston pituus km	352	353	377	384	388	392	396	400
sadevesiverkoston pituus	139	140	139	144	146	146	146	146
vuotovesi %	40 %	38 %						
Saneeraus								
vesijohto m	500	580	500	500	500	500	500	500
jätevesiviemäri m	1698	2798	3000	3000	3000	3000	3000	300
jätevesipumppaamo-/kaivo kpl	2 /86	2/71	2 /50	2 /50	2 /50	2 /50	2 /50	3 /50
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	925	6 596	6 563	6 621	6 685	6 753	6 820	6 922
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-531	-3 430	-3 983	-3 983	-4 366	-4 420	-4 484	-4 572
Valmistus omaan käyttöön		111		84	85	111	111	112
TOIMINTAKATE, S*	393	3 277	2 580	2 722	2 319	2 333	2 336	2 350
Henkilöstömäärä:	17,5	16	17	17	17	18	18	18
Määrärahan muutos %	3,1 %	4,5 %	3,62 %	0,0 %	9,6 %	1,2 %	1,4 %	2,0 %
Määrärahan muutos euroina	-98	248	-553	0	-383	-54	-64	-88

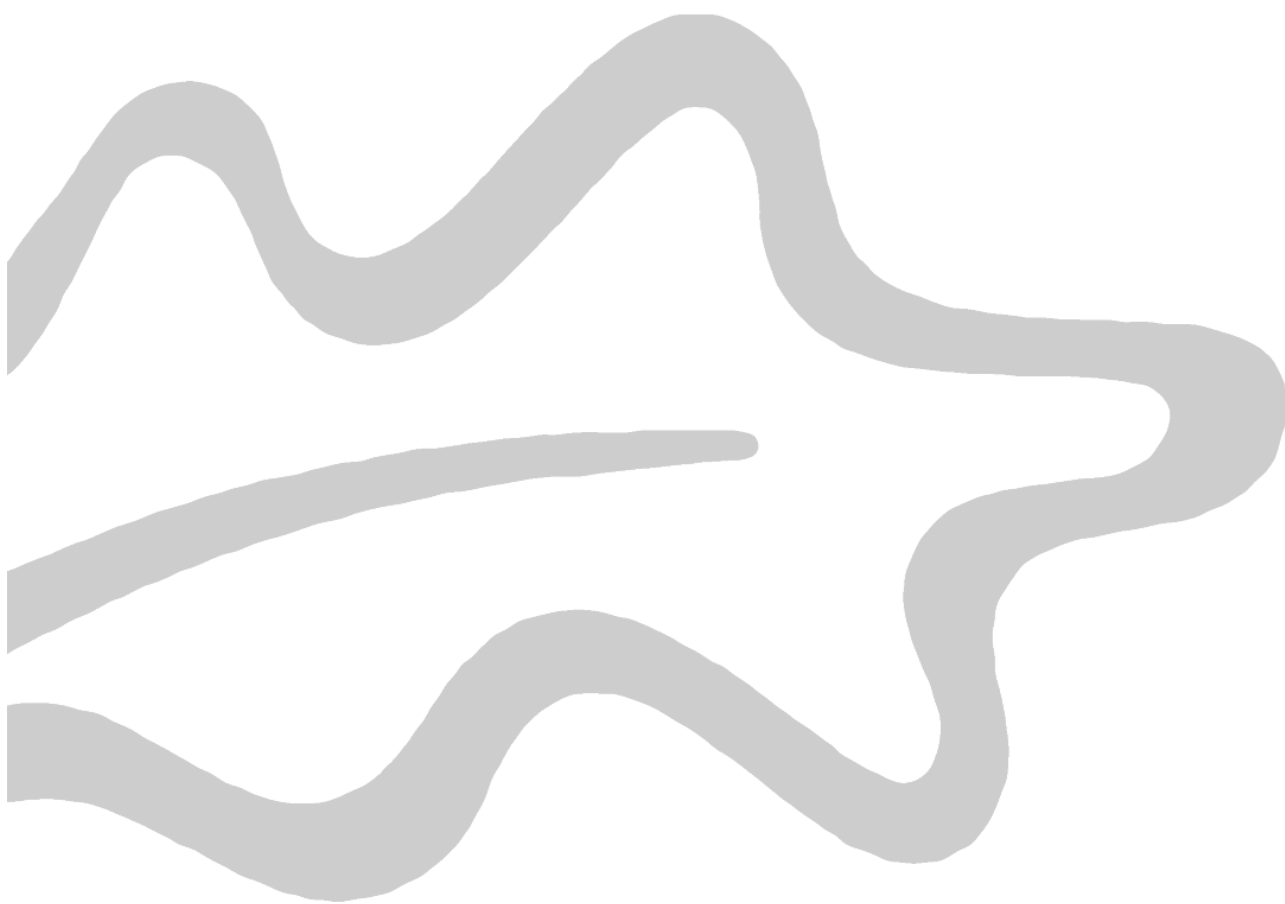
S*= sitova tavoite

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS										
				TP 2016	euro TAE 2017	euro TAE 2018	TS (1000 €) 2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA										
LIIKEVAIHTO				6 542 718	6 533 000	6 586 000	6 621	6 687	6 753	6 855
Vesi- ja jätevesimaksut (ulkoiset)				6 003 708	6 047 000	6 078 000	6108	6170	6232	6330
Vesi- ja jätevesimaksut (sisäiset)				378 183	326 000	355 000	359	361	364	367
Liiketoiminnan muut myyntituotot				130 420	160 000	153 000	155	156	157	158
Liiketoiminnan muut tuotot				53 899		2 500				0
Liiketoiminnan muut tuotot (sisäiset)					30 000	32 000	34	35	35	36
Valmistus omaan käyttöön				110 692		84 000	85	111	111	112
Materiaalit ja palvelut				-2 396 455	-2 910 993	-2 899 906	-3 183	-3 215	-3 246	-3 301
Aineet, tarvikkeet ja tavarat(ulkoiset)				-1 040 745	-1 123 000	-1 149 500	-1266	-1279	-1291	-1300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat(sisäiset)					-30 000	-32 000	-32	-32	-33	-38
Varaston lisäys (+) tai vähennys (-)				-3 949			0			0
Palvelujen ostot (ulkoiset)				-1 351 761	-1 472 900	-1 449 700	-1613	-1629	-1645	-1685
Palvelujen ostot (sisäiset)					-285 093	-268 706	-272	-275	-276	-279
Henkilöstökulut				-922 578	-948 654	-938 386	-1 025	-1 046	-1 077	-1 108
Palkat ja palkkiot				-712 924	-751 783	-747 080	-815	-831	-856	-881
Henkilösivukulut				-209 654	-196 871	-191 306	-210	-215	-221	-227
Eläkekulut				-164 744	-162 425	-157 586	-173	-177	-182	-187
Muut henkilösivukulut				-44 910	-34 446	-33 720	-37	-38	-39	-40
Poistot ja arvonalennukset										0
Suunnitelman mukaiset poistot				-1 530 832	-1 828 710	-1 486 309	-1484	-1486	-1633	-1604
Liiketoiminnan muut kulut				-110 482	-123 225	-144 510	-158	-160	-161	-163
Liiketoiminnan muut kulut(ulkoiset)					-54 000	-72 300	-85	-86	-87	-88
Liiketoiminnan muut kulut(sisäiset)					-69 225	-72 210	-73	-74	-74	-75
LIIKEYLIJÄÄMÄ				1 746 963	721 418	1 235 389	890	927	782	827
Rahoitustuotot ja -kulut										
Muut rahoitustuotot				4 722						
Muut rahoituskulut							0	0	0	
Liikel.korvaus peruspääomasta (sisäinen)				-487 500	-487 500	-487 500	-488	-488	-488	-488
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ				1 264 185	233 918	747 889	402	439	295	339
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT										
Sijoitetun pääoman tuotto, %				9,7	1,3	3,7	2,0	2,1	1,4	1,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				9,7	1,3	3,7	2,0	2,1	1,4	1,5
Voitto, %				19	4	11	6	7	4	5

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS								
				euro				
RAHOITUSLASKELMA	TP 2016	TAE 2017	TAE 2018	2019	2020	2021	2022	
Toiminnan rahavirta								
Tulorahoitus	2 795 017	2 092 628	2 234 198	1 886	1 925	1 927	1 943	
Liikelyljäämä	1 746 963	751 418	1 235 389	890	927	782	827	
Poistot ja arvonalentumiset	1 530 832	1 828 710	1 486 309	1 484	1 486	1 633	1 604	
Rahoitustuotot ja -kulut								
Liikel. korvaus peruspääomasta(sisäinen)	-487 500	-487 500	-487 500	-488	-488	-488	-488	
Muut tulorahoituksen korjauserät	4 722							
Investointien rahavirta	-1 866 660	-3 590 000	-4 664 300	-3 569	-2 988	-4 465	-3 541	
Investointimenot	-1 866 660	-3 790 000	-4 664 300	-3569	-2988	-4465	-3541	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		200 000						
Toiminnan ja investointien rahavirta	928 357	-1 497 372	-2 430 102	-1 683	-1 063	-2 538	-1 598	
Rahoituksen rahavirta	-928 357	1 497 372	2 430 102	1 683	1 063	2 538	1 598	
Lainakannan muutokset								
Liittymismaksujen muutos								
Pitkäaikaisten lainojen muutos								
Lyhytaikaisten lainojen muutos								
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Vaihto-omaisuuden muutos	16 575							
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1 973 555	697 372	1 630 102	883	263	1738	798	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	1 028 623	800 000	800 000	800	800	800	800	
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0	0	
Lainakanta 31.12.		0		0				

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Talousarvion 2018 tuloslaskelma (kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä)

Toimintatulot

Toimintatulot kasvavat 0,6 milj. euroa 2017 ennusteeseen (osavuositarkastus 2 / 2016) verrattuna (vähennystä 0,9 milj. euroa talousarvioon 2017). Toimintatulojen kasvua vähentävät työterveyshuollon yhtiöittäminen (vaikutus -0,9 milj. euroa) sekä vuonna 2017 tapahtunut perustoimeentulotuen rahoituksen siirto Kelalle (toimeentulotuen valtion-osuuden ja takaisinperinnän maksujen loppuminen, vaikutus - 0,2 milj. euroa). Toimintatulot sisältävät myös sisäisten palveluiden myynnin ja kiinteistöjen vuokratuotot kunnan sisällä, kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen välillä sekä kunnan ja seudullisten yksiköiden välillä. Sisäisten toimintatulojen määräksi on yhteensä budjetoitu 28,0 milj. euroa, josta sisäisten kiinteistövuokrien osuus on 18,6 milj. euroa. Suurin osa palveluiden myynneistä on lakisääteistä toimintaa, joiden hinnoitteluun kunnat eivät voi vaikuttaa. Myyntivoittoja omaisuuden myynnistä on budjetoitu 12,0 milj. euroa. Myyntivoittojen ennakoidaan nousevan selvästi kuluvasta vuodesta, kun Puustellinmetsän sekä Lahe-lanpelto II:n tontit tulevat myyntiin.

Toimintamenot

Toimintamenot kasvavat 3,0 milj. euroa (1,2 %) 2017 ennusteeseen verrattuna. Vuoden 2018 toimintamenojen pientä kasvua selittävät osaltaan työterveyshuollon yhtiöittämisen vaikutus sekä toimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017, menovähennykset yhteensä 1,3 milj. euroa. Toimintamenojen kasvu on merkittävin kasvatus- ja sivistystoimialalla (vertailukelpoinen ulkoisten toimintamenojen kasvu 1,5 milj. euroa), jossa toimintamenoja kasvattavat mm. panostukset ennaltaehkäisevään oppilaan tukeen ja ohjaukseen sekä koulujen väistötilojen kustannukset. Toimintamenojen kasvun pysyvä hidastaminen vaatii kunnan toimintojen tuottavuuden parantamista; palvelurakenteita ja -verkkoa kevennetään ja kunnan palvelujen järjestetään uusin tavoin, esimerkiksi digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen.

Toimintakate

Vuoden 2017 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on -188,4 milj. euroa. Toimintakate kasvaa ainoastaan 0,4 milj. euroa vuoden 2017 ennusteen nähden. Vuoden 2018 toimintakatetta parantavat edellä kerrottujen toimintojen siirtojen/ulkoistusten ohella budjetoitujen myyntivoittojen kasvu 1,8 milj. euroa talousarvioon 2017 verrattuna.

Korkotulot ja -menot

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Kunnan korkotuotot koostuvat pääosin vesihuoltoliikelaitoksen ja HUS-kuntayhtymän peruspääoman korosta. Kunnan muut rahoitustuotot ovat lähinnä eri yhtiöiden osinkotuottoja sekä tytäryhtiöiden maksamia takauspalkkioita.

Korkomenot

EKP:n ennustetaan jatkavan mittavaa lainanosto-ohjelmaansa, eikä elvyttävään rahapolitiikkaan odoteta merkittäviä muutoksia vuoksi suunnitelmakauden 2017 - 2021 korkotason ennustetaan säilyvän historiallisen alhaisella tasolla ainakin vuoden 2018 loppuun. Kunnan tulevien vuosien korkomenojen arviointia vaikeuttaa poikkeuksellinen korkoympäristö sekä osin lyhyisiin korkoihin sidottu lainasalkku. Vuoden 2018 korkomenoissa on varauduttu nykyisten kiinteäkorkoisten lainojen osalta 1,2 %:n keskikor-

koon, uusien pitkäaikaisten lainojen osalta 1,5 %:n kesikorkoon ja kuntatodistusten osalta 0,0 % korkotasoon. Kiinteiden korkojen tai korkosuojausten osuus lainoista pidentään vähintään 50 %:ssa koko lainakannasta. Kunnan korkomenojen arvioidaan kasvavan suunnitelmakauden 2018 - 2022 aikana lainamäärän kasvun sekä korkotason nousun vuoksi.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin sisältyvät korkosuojauksista maksettavat korot, verotilityskorot, viivästyskorot, takaus- ja luottotappioprosiivit ja rahoitusmenoissa ovat kurssitappiot, lainasaamiset ja erilaiset arvonalentumiset. Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen peruspääomakorvaus näkyy tässä erässä liikelaitoksen kuluna (vrt. vastaavasti kunnan muut rahoitustuotot).

Vuosikate

Toimintakatteen jälkeen tuloslaskelmassa esitetään verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja -menot. Näiden jälkeen muodostuva vuosikate on 14,7 milj. euroa, joka on 2017 ennusteeseen verrattuna 3,0 milj. euroa suurempi.

Tilikauden tulos

Poistojen määräksi arvioidaan 13,6 milj. euroa ja vuosikate riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu noin 1,0 milj. euroa.

Talousarvion 2018 rahoituslaskelma (kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä)

Toiminnan rahavirta

Rahoituslaskelmassa varsinaisen toiminnan tuloista ja menoista kertyvä vuosikate on 14,7 milj. euroa. Tulorahoitus on yhteensä 2,7 milj. euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty omaisuuden myyntivoitot 12,0 milj. euroa. Investointien aiheuttama rahoitustarve on 40,2 milj. euroa. Kun investoinneista on vähennetty tulorahoituksen ohella niihin saadut rahoitusosuudet (4,2 milj. euroa) ja omaisuuden myyntitulot (13,4 milj. euroa), saadaan toiminnan ja investointien rahavirta. Toiminnan ja investointien rahavirta muodostaa negatiivisen rahavirran 19,9 milj. euroa, jonka kunta joutuu kattamaan lainarahoituksella.

Lainakannan muutokset 2018

Kunta ottaa uutta lainaa noin 18 milj. euroa ja kunnan lainamäärä kasvaa noin 108 milj. euroon. Lainakannan lisäys jakaantuisi puoliksi pitkä- ja lyhytaikaisiin lainoihin. Pitkäaikaisia lainoja ei eräänny takaisin maksettavaksi vuonna 2018. Talousarvion lainamäärän mahdollisiin budjetista poikkeavaan muutoksiin vaikuttavat keskeisesti tulorahoituksen (vuosikate) ja nettoinvestointien toteutuminen talousarvion tavoitteisiin nähden.

Lainakannan muutokset suunnitelmakaudella 2018 - 2022

Pitkäaikaisten lainojen määrä kasvaa vuosina 2018 - 2022 keskimäärin noin 20 milj. euroa vuodessa kuitenkin niin, että lainamäärän kasvu hidastuu suunnitelmakauden loppupuolella. Suunnitelmakauden investoinnit kohoavat huomattavan korkeiksi; koulu- ja päiväkotiverkon uusimista joudutaan vauhdittamaan sisäilmaongelmien vuoksi samalla kun kunta rakentaa Rykmentinpuistoa ja muita uusia asuinalueita, Focus-aluetta sekä parantaa liikenneväyliä. Taloussuunnittelun lähtökohtana on, että kunnan käyttöomaisuusinvestointien määrä saadaan asteittain alhaisemmalle tasolle taloussuunnitelmakauden lopussa. Vuoden 2016 joulukuussa valtuuston asettamasta 150 milj. euron luo-

vutaan toistaiseksi. Vuoden 2018 aikana tehdään kokonaisarvio kunnan 10 vuoden investoinneista sekä keinoista velkaantumisen taittamiseksi. Tehtävän kokonaisarviointin pohjalta velkakaton määrää tarkastellaan vuoden 2019 talousarvion yhteydessä.

Kunta ilman liikelaitosta (VOS ennuste 10/2017, Verotuloennuste 10/2017)

Uusi kunta ilman liikelaitosta, sosiaali- ja terveystoimea, pelastustoimea ja seudullista ympäristöterveydenhuoltoa

Laskelma huhtikuussa 2017 valtion julkistamien alustavien rahoituslaskelmien ja laskeluonnoksen perusteella

	Vanha Tuusula								Uusi Tuusula		
Asukasmäärä	38595	39069	39069	39212	39535	40031	40716	41419	40031	40716	41419
Vuosi	TP 2016	TA 2017	Enn. 2017	P TAE 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Veroprosentti	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50	7,03	7,03	7,03
Varsinainen toiminta	euroa	euroa	euroa	euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Myyntivoitot	7 114 278	10 085 680	10 085 680	11 950 804	9 680	9 680	9 680	9 680	9 680	9 680	9 680
Toimintatulot	59 843 421	56 952 973	55 318 320	56 020 850	56 469	56 921	57 376	57 835	44 229	44 583	44 940
Sisäiset toimintatuotot *	29 430 738	27 426 398	27 418 304	28 032 859	28 257	28 483	28 711	28 941	24 820	25 019	25 219
ympäristökeskus/ympäristöterveydenhuolto	365 656	318 711	318 711	367 528					-376		
sosiaali- ja terveystoimi	0	0	0	0					-3 287		
Ulkoiiset toimintatuotot	30 412 684	29 526 575	27 900 016	27 987 991	28 212	28 438	28 665	28 894	19 409	19 564	19 721
ympäristökeskus/ympäristöterveydenhuolto	1 488 118	1 590 572	1 590 572	1 504 779					-1 478		
sosiaali- ja terveystoimi	11 505 782	10 588 772	10 570 872	9 511 127					-7 325		
Valmistus omaan käyttöön	85 582	0	0	0							
Toimintamenot toimialat	-253 707 942	-254 900 096	-256 420 240	-259 033 302	-261 624	-264 240	-266 882	-269 551	-145 887	-146 823	-148 291
Sisäiset toimintamenot *	-29 442 446	-27 187 080	-27 178 986	-27 811 103	-28 089	-28 370	-28 654	-28 940	-24 953	-25 203	-25 455
ympäristökeskus/ympäristöterveydenhuolto	-7 600	-19 000	-19 000	-21 818					11		
sosiaali- ja terveystoimi	-3 497 093	-3 366 214	-3 298 737	-3 405 996					3 406		
Ulkoiiset toimintamenot	-224 265 496	-227 713 016	-229 241 254	-231 222 199	-233 534	-235 870	-238 228	-240 611	-120 416	-121 620	-122 837
ympäristökeskus/ympäristöterveydenhuolto	-1 846 175	-1 909 282	-1 909 282	-1 850 489					1 843		
sosiaali- ja terveystoimi	-112 559 995	-113 708 027	-117 774 240	-109 757 890					110 855		
pelastuslaitos	-2 571 826	-2 592 658	-2 592 658	-2 755 142					2 755		
TOIMINTAKATE	-186 664 660	-187 861 443	-191 016 240	-191 061 648	-195 475	-197 639	-199 826	-202 036	-91 978	-92 560	-93 672
T-tulojen (ei myyntiv.) kok.muut.-% edell.v. tal.arvioon	0,99	-1,92	-4,74	-1,64	0,80	0,80	0,80	0,80	-21,68	0,80	0,80
toimintakatteen muut.-% edell.v. tilinpäätökseen	1,90	0,64	2,33								
toimintakatteen muut.-% edell.v. talousarvioon		-0,48	1,20	1,70	2,31 %	1,11 %	1,11 %	1,11 %	-52,95	0,63	1,20
T-menojen kok.muut.-% edell.v. tilinpäätökseen	1,80	0,47	1,07								
Sis. t-menojen muutos-% ed. v. tilinp:een	0,17	-7,66	-7,69								
Ulk.t-menojen muutos-% ed.v. tilinp:een	2,01	1,54	2,22								
T-menojen kok.muut.-% edell.v. talousarvioon		0,72	1,32	1,62	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	-44,24	0,64	1,00
Sis. t-menojen muutos-% ed. v. tal.arvioon		-0,38	-0,41	2,30	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	-11,16	1,00	1,00
Ulk.t-menojen muutos-% ed.v. tal.arvioon		0,85	1,53	1,54	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	-48,44	1,00	1,00
T-menojen kok.muut.-% ennusteeseen -17				1,02							
Sis. t-menojen muutos-% ennusteeseen				2,33							
Ulk.t-menojen muutos-% ennusteeseen				0,86							
Verotulot	176 514 419	174 328 000	176 328 000	179 763 000	186 056	193 270	197 389	201 603	90 761	84 983	86 885
Kunnallisverot	161 187 951	157 685 000	159 267 000	162 206 000	167 918	174 528	178 019	181 579	74 427	68 129	69 491
Yhteisöverot	6 531 288	6 796 000	7 214 000	7 662 000	8 045	8 447	8 870	9 313	6 439	6 761	7 099
Kiinteistöverot	8 699 568	9 847 000	9 847 000	9 895 000	10 093	10 295	10 501	10 711	9 895	10 093	10 295
Muut verotulot	95 612										
muutos-%		-1,24	-0,11	3,12	3,50	3,88	2,13	2,13	-51,22	-6,37	2,24
Valtionosuudet	23 061 344	22 452 878	23 248 378	23 183 329	23 183	23 183	23 183	23 183	14 243	15 016	16 023
Valtionosuudet, siirtymätasaus huomioiden									14 243	15 016	16 023
Valtionosuudet ilman siirtymätasausausta									16 645	17 825	17 825
Peruspalvelujen valtionosuus	37 475 473	36 048 827	36 514 614	36 244 637	35 927	36 264	36 264	36 264	17 875	19 828	20 835
Peruspalvelujen valtionosuus				36 244 637	36 245	36 245	36 245	36 245	21 457	21 457	21 457
Siirtymätasaus									-2 402	-1 629	-621
Valtionosuusjärjestelmän muutoksen rajoitin									-1 180	-1 180	-1 180
Verotulojen tasaus	-9 171 058	-9 525 214	-9 581 928	-9 377 000	-9 403	-9 740	-9 740	-9 740	52	52	52
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-5 243 071	-4 070 735	-3 684 308	-3 684 308	-3 684	-3 684	-3 684	-3 684	-3 684	-3 684	-3 684
Muutos ed. vuoteen euroina									-8 941	773	1 007
muutos-%		-2,64	0,81	3,25	0,00	0,00	0,00	0,00	-38,56	5,43	6,71
Verorahoitus yhteensä	199 575 763	196 780 878	199 576 378	202 946 329	209 239	216 453	220 572	224 786	105 004	99 999	102 909
verorahoituksen muutos-%		-1,40	0,00	3,13	3,10	3,45	1,90	1,91	-49,82	-4,77	2,91
Rahoituserät yhteensä	831 903	516 286	623 286	586 350	361	80	-136	-142	-103	-574	-731
Korkotulot	247 116	250 000	357 000	250 000	250	250	250	250	150	150	150
Muut rahoitustulot	497 271	450 000	450 000	490 000	490	490	490	490	220	220	220
Korvaus liikelaitoksen peruspääomasta	487 500	487 500	487 500	487 500	488	488	488	488	488	488	488
Korkomenot	-387 754	-571 214	-571 214	-591 150	-816	-1 098	-1 313	-1 320	-910	-1 382	-1 538
Muut rahoitusmenot	-12 230	-100 000	-100 000	-50 000	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
VUOSIKATE	13 743 005	9 435 721	9 183 424	12 471 031	14 126	18 894	20 611	22 608	12 923	6 864	8 506
muutos-%	69,75	-31,34	-33,18	32,17					-8,52	-46,88	23,92
Toimintatulot/toimintamenot %	26,39	26,30	25,51	26,24	25,28	25,20	25,13	25,05	36,95	36,96	36,83
Vuosikate % verorahoituksesta	6,89	4,80	4,60	6,14	6,75	8,73	9,34	10,06	12,31	6,86	8,27
Vuosikate euroa/asukas	354	242	235	318	357	472	506	546	323	169	205
Vuosikate % poistoista	123,75	79,04	76,92	102,84	105,33	141,42	143,09	165,64	111,60	51,41	71,61
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	1 066	994	987	993	1 003	1 128	1 262	1 523	1 024	847	751
Suunnitelmapoistot (SuMu)	-11 105 742	-11 938 385	-11 938 385	-12 126 182	-13 411	-13 361	-14 404	-13 649	-11 579	-13 351	-11 877
Arvon alentumiset	-2 184										
TILIKAUDEN TULOS	2 635 080	-2 502 664	-2 754 961	344 849	715	5 533	6 206	8 959	1 343	-6 487	-3 371
Poistoeron vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-135 353	-200	-200	-200	-0	-0	-0	-0	-0	-0	-0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 499 727	-2 502 864	-2 755 161	344 649	714	5 533	6 206	8 959	1 343	-6 487	-3 372
Asukkaat 31.12.	38 785	39 069	39 069	39 212	39 535	40 031	40 716	41 419	40 031	40 716	41 419
kasvu-%	0,87	0,73	0,73	0,37	0,82	1,25	1,71	1,73	1,25	1,71	1,73

* Sisäiset erät sisältävät vuokrat, siivouskulut, ruokapalvelumaksut ja erillisyksiköjen hallintopalvelukulut

RAHOITUSLASKELMA

Kunta ilman liikelaitosta (VOS ennuste 10/2017, Verotuloennuste 10/2017)

Uusi kunta ilman liikelaitosta, sosiaali- ja terveystoimea, pelastustoimea ja seudullista ympäristöterveydenhuoltoa

Laskelma huhtikuussa 2017 valtion julkistamien alustavien rahoituslaskelmien ja lakiluonnoksen perusteella

Sis. + ulk.	Vanha Tuusula								Uusi Tuusula		
	TP 2016	TA 2017	OVK II Enn. 2017	KHALL TAE 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2020	TS 2021	TS 2022
	euroa	euroa	euroa	euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
TOIMINNAN RAHAVIRTA											
Tulorahoitus	6 877 816	-674 959	679 624	495 227	4 421	9 165	10 882	12 880	3 217	-2 865	-1 223
Vuosikate	13 743 005	9 435 721	9 183 424	12 471 031	14 126	18 895	20 612	22 610	12 922	6 865	8 507
Tulorahoituksen korjauserät	-6 865 190	-10 110 680	-8 503 800	-11 975 804	-9 705	-9 730	-9 730	-9 730	-9 705	-9 730	-9 730
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-6 865 190	-10 085 680	-8 478 800	-11 950 804	-9 680	-9 680	-9 680	-9 680	-9 680	-9 680	-9 680
Varausten muutos		-25 000	-25 000	-25 000	-25	-50	-50	-50	-25	-50	-50
Investointien rahavirta	-17 008 550	-21 321 797	-23 110 000	-18 733 000	-35 320	-29 360	-23 625	-6 600	-27 395	-21 010	-6 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-25 210 115	-32 782 797	-32 753 000	-35 511 000	-46 820	-40 860	-34 825	-17 800	-38 895	-32 510	-17 200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	884 718	0	8 000	3 400 000	500	500	200	200	500	500	200
Käyttöomaisuuden myyntitulot	7 316 847	11 461 000	9 635 000	13 378 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 130 734	-21 996 756	-22 430 376	-18 237 773	-30 899	-20 195	-12 743	6 280	-24 178	-23 875	-7 223
Rahoituksen rahavirta	14 408 595	21 955 000	21 479 000	18 200 000	30 900	20 200	12 700	-6 300	24 200	23 900	7 200
Antolainauksen muutokset *	-276 591	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	19 230 686	20 800 000	20 324 000	16 200 000	29 900	19 200	11 700	-7 300	23 200	22 900	6 200
Pitkäaikaiset lainat	25 000 000	17 000 000	17 000 000	4 000 000	18 000	10 000	6 000	0	10 000	13 000	2 000
Lyhytaikaiset lainat	-5 769 314	3 800 000	3 324 000	12 200 000	11 900	9 200	5 700	-7 300	13 200	9 900	4 200
Oman pääoman muutokset	-612 306	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset **	-3 933 194	1 155 000	1 155 000	2 000 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 277 861	-41 756	-951 376	-37 773	1	5	-43	-20	22	25	-23
Lainateuroa/asukas	1 788	2 307	2 295	2 700	3 434	3 871	4 093	3 848	3 971	4 467	4 540
Lainamäärä 31.12., euroa	69 338 222	90 138 222	89 662 222	105 862 222	135 762 222	154 962 222	166 662 222	159 362 222	158 962 222	181 862 222	188 062 222

* sis. vesihuoltoliikelaitokselle annettavat sisäiset lainat

** sis. konserniyhteisöjen ja liikelaitoksen kassavarojen sijoitukset kuntaan

Kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä

Tunnuslukuja

Veroprosentti	19,5
Verorahoitus, milj. eur	202,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. eur	40,2
Vuosikate, milj. eur	14,7
Vuosikate % poistoista	107,7
Lainat, milj. eur	108,2
Lainat, eur/asukas	2 760
Toimintamenojen kok. muutos % TA 2017	1,6 %
Toimintamenojen kok.muutos % TP 2016	2,3 %
Toimintamenojen kok.muutos % ovk2 2017 ennuste	1,2 %

Yhdistelty tuloslaskelma

TAE 2018

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

Sisältää ulkoiset ja sisäiset erät, kunnan ja liikelaitoksen keskinäiset erät eliminoidaan.

	Kunnan tuloslaskelma- osa talousarviossa	Liikelaitoksen tuloslaskelma- osa	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Kunnan tuloslaskelma talousarviossa
			kunta	liikelaitos	
Toimintatuotot	67 971 654	6 620 500	-372 916	-387 000	73 832 238
Myyntituotot					
Ulkoiset	8 323 678	6 201 000			14 524 678
Sisäiset	9 556 564	355 000	1), 2)	-300 706	9 255 858
Maksutuotot					
Ulkoiset	14 008 777	30 000			14 038 777
Sisäiset					
Tuet ja avustukset	820 727				820 727
Sisäiset (kunnalta)					
Vuokratuotot					
Ulkoiset	4 186 949	2 500			4 189 449
Sisäiset	18 595 455		4)	-72 210	18 523 245
Muut toimintatuotot					
Ulkoiset	12 479 504				12 479 504
Sisäiset		32 000	2)	-32 000	0
Valmistus omaan käyttöön		84 000			
Toimintakulut	-259 033 302	-3 948 689	387 000	372 916	-262 222 075
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-77 456 692	-747 080			-78 203 772
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-17 838 176	-123 473			-17 961 649
Muut henkilösivukulut	-3 539 325	-33 720			-3 573 045
Palvelujen ostot					
Ulkoiset	-102 347 095	-1 449 700			-103 796 795
Sisäiset	-9 492 857	-268 706	2)	237 000	-9 255 857
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ulkoiset	-11 371 955	-1 149 500			-12 521 455
Sisäiset	-150 000	-32 000	1)	150 000	0
Ostot tilikauden aikana					
Varaston muutos					
Avustukset	-11 160 875				-11 160 875
Sisäiset (liikelaitokselle)					
Vuokrat					
Ulkoiset	-6 267 308	-48 300			-6 315 608
Sisäiset	-18 523 246	-72 210	4)	72 210	-18 523 246
Muut toimintakulut					
Ulkoiset	-885 773	-24 000			-909 773
Sisäiset					
Toimintakate	-191 061 648	2 671 811	14 084	-14 084	-188 389 837
Verotulot	179 763 000				179 763 000
Valtionosuudet	23 183 329				23 183 329
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	250 000				250 000
Sisäiset (liikelaitokselta)					
Muut rahoitustuotot	490 000				490 000
Sisäiset (liikelaitoksen korvaus					
peruspääomasta)	487 500		3)	-487 500	0
Korkokulut					
Ulkoiset	-591 150				-591 150
Sisäiset					
Korvaus peruspääomasta		-487 500	3)	487 500	0
Muut rahoituskulut	-50 000				-50 000
Vuosikate	12 471 031	2 184 311	-473 416	473 416	14 655 342
Poistot ja arvonalentumiset					0
Suunnitelman muk. poistot	-12 126 182	-1 486 309			-13 612 491
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	344 849	698 002			1 042 851
Poistoeron vähennys					
Rahastojen lisäys	-200				-200
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	344 649	698 002	-473 416	473 416	1 042 651

Vientiselitteet:

1) Eliminoidaan liikelaitoksen ja kunnan muiden yksiköiden välinen sisäinen myynti ja sisäiset ostot.

2) Eliminoidaan sisäisten palvelujen ostot ja myynnit

3) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman korkotuotto

4) Eliminoidaan sisäiset vuokrat

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen eliminoitu tulos ilman kuntaa 224 586

Tuusulan kunnan eliminoitu tulos ilman vesihuoltoliikelaitosta 818 065

Eliminoitu tulos yhteensä 1 042 651

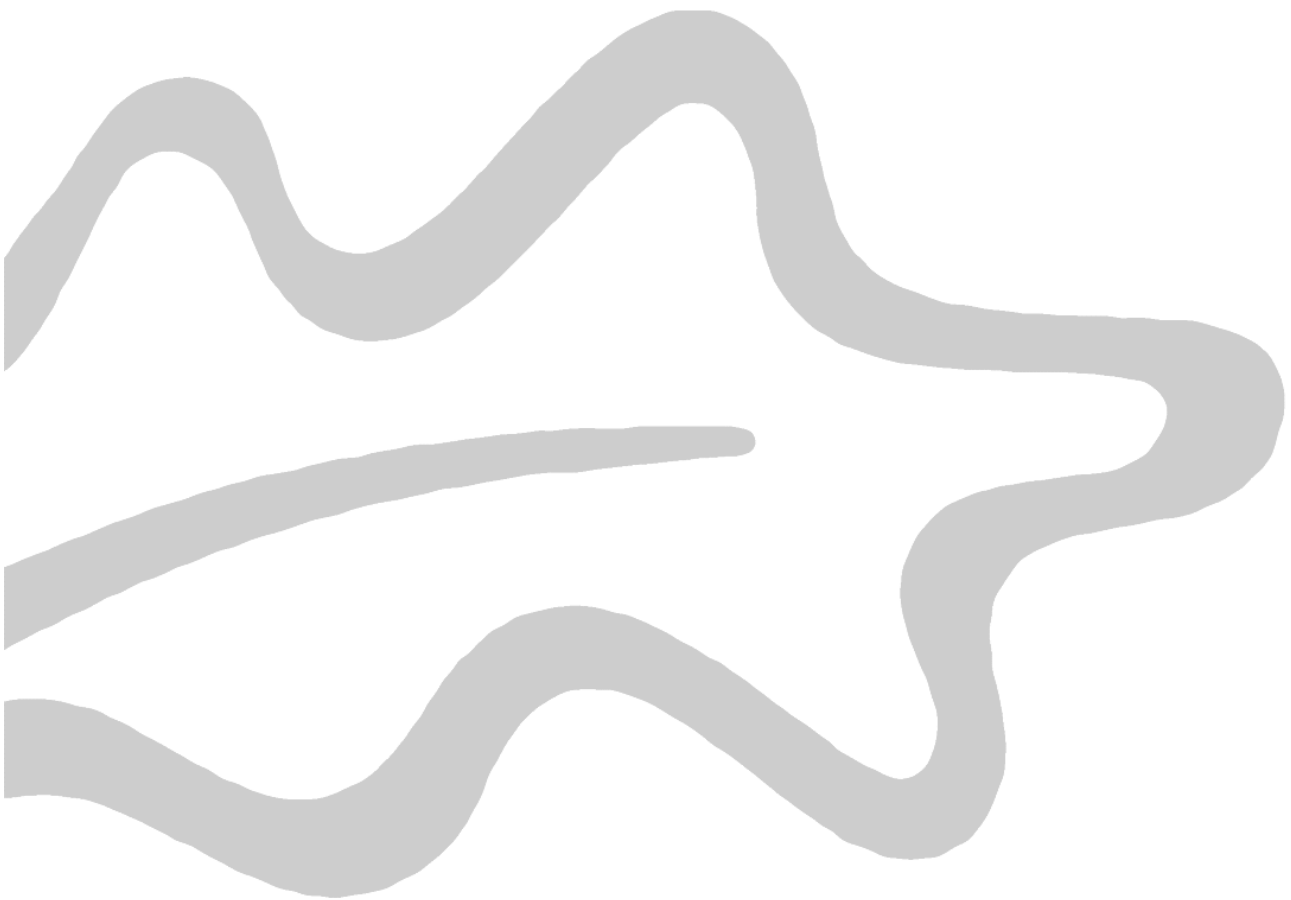
RAHOITUSLASKELMA -YHDISTELY

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

	Kunnan osa- rahoitus- laskelma	Liikelaitoksen rahoitus- laskelma	Eliminointikirjaukset		Kunnan kokonaisrahoitus- laskelma
			kunta	liikelaitos	
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus	495 227	2 184 311			2 679 538
Vuosikate	12 471 031	2 184 311 ¹⁾	-473416	473416	14 655 342
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-11 975 804				-11 975 804
Investointien rahavirta	-18 733 000	-4 664 300			-23 397 300
Investointimenot	-35 511 000	-4 664 300			-40 175 300
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 400 000				3 400 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	13 378 000				13 378 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-18 237 773	-2 479 989	-473416	473416	-20 717 762
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0	0			0
Antolainasaamisten					
lisäykset/vähennykset					
Lainakannan muutokset	16 200 000	800 000			17 000 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000				4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 200 000	800 000			13 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0			0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 000 000	1 630 102			3 630 102
Toimeksiantojen varojen ja pääomien					
muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos					
Korottomien velkojen muutos	2 000 000	1 630 102			3 630 102
Rahoituksen rahavirta / Vaikutus	18 200 000	2 430 102	0	0	20 630 102
Rahavarojen muutos	-37 773	-49 887	-473416	473416	-87 660

1) Eliminoidaan sisäisten erien vaikutus vuosikatteeseen

Väestösuunnite

TUUSULAN VÄESTÖSUUNNITE VUOSILLE 2017 - 2041

Tuusulassa otettiin vuonna 2013 käyttöön Venni-väestöennustejärjestelmä. Tuusulan väestösuunnitetta pystytään tarkastelemaan koko kunnan tasolla tai tarkentuen valittuihin aluekohtaisiin suunnitteisiin. Väestöennustejärjestelmä mahdollistaa myös ikäryhmäkohtaiset tarkastelut. Venni laskee kunnalle kolme eri väestöennustetta: trendiennusteen, tavoite-ennusteen ja nopean kasvun ennusteen. Trendiennusteen kasvu perustuu aiempien vuosien kehitykseen ja se ei huomioi kunnan tulevaisuuden suunnitelmia. Tavoite-ennusteessa huomioidaan kunnan tahtotila kasvaa uusien asuinalueiden siivittämänä. Nopean kasvun ennuste näyttää väestönkasvun kehityksen tilanteessa, jossa kunta kasvaa hyvin nopeasti. Tuusulan väestösuunnitteena on käytetty tavoite-ennustetta.

KEHITYS VUONNA 2016

Vuonna 2015 Tuusulan väestönkasvu näytti piristymisen merkkejä (261 henkeä, 0,7%) monen heikon kasvun vuoden jälkeen, mutta vuonna 2016 kasvu hidastui jälleen. Väestö kasvoi vain 129 hengellä eli 0,3%. Vuonna 2014 Tuusulan väestönkasvu jäi erittäin alhaiseksi, ollen 0,2% (73 henkilöä). Väestönkasvussa tapahtui käänne vuonna 2012, jolloin kasvussa jäätiin ensimmäistä kertaa viiteentoista vuoteen alle yhden prosentin. Tätä aiemmin, vuosina 1996-2012, väestönkasvun keskiarvo oli 1,6%. Suurinta kasvu oli vuosina 1999-2001 (2,5-3%).

Vuonna 2012 alkanut syntyvyyden määrän lasku on edelleen jatkunut. Vuonna 2016 Tuusulassa syntyi vain 339 lasta (2015 374 lasta), mikä on 35 lasta vähemmän kuin edellisellä vuonna. Syntyneiden lasten määrä on ollut yhtä pieni viimeksi vuonna 1998. 2000-luvulla lapsia on vuodessa syntynyt keskimäärin 412, enimmillään 467 lasta vuonna 2004. Kuolleiden määrä 242 oli samaa tasoa kuin vuonna 2015 (243 henkilöä), mutta enemmän kuin sitä edeltävinä vuosina. 2000-luvun keskiarvo on ollut 200 kuollutta vuodessa.

Vuoden 2016 muuttoluvut poikkeavat pitkän ajan trendistä sekä tulomuuton että lähtömuuton osalta. Vuonna 2016 Tuusulaan muutti 2614 henkeä ja täältä muutti pois 2621 henkeä. 2000-luvulla tulomuuttoa on saatu keskimäärin 2494 hengen verran ja lähtömuutto on ollut keskimäärin 2314 henkeä. Vuonna 2016 muuttotappiota kertyi -7 hengen verran. Väestötilastojen ennakkotietojen mukaan muuttovoittoa olisi ollut 1 hengen verran, mutta lopullisiin tietoihin luku päivittyi. Vuonna 2015 Tuusula sai nettomuuttoa 64 asukkaan verran, mutta myös vuonna 2014 Tuusulalle kertyi Suomen sisäistä muuttotappiota -132 henkilöä ja vuonna 2013 -29 henkilöä.

Maahanmuuton määrä on Tuusulassa ollut hienoisessa kasvussa. 2000-2010 välillä nettomaahanmuuttoa tuli kuntaan alle 30 henkilöä vuosittain, kun puolestaan 2010-luvulla nettomaahanmuuttoa on tullut keskimäärin 57 henkilöä vuodessa. Vuonna 2015 maahanmuutosta kertyi Tuusulalle muuttovoittoa 25 henkilöä.

Kunnassa oli vuoden 2016 lopussa **38 588** asukasta.

Vuoden 2016 väestösuunnitteen toteutuminen ikäryhmittäin

Ikäryhmä	Trendi-ennuste 31.12.2016	Tavoite-ennuste 31.12.2016	Toteuma 31.12.2016	Toteutuman ja tavoite-ennusteen ero
0-2v	1228	1238	1196	-42
3-6v	1983	1996	2003	+7
7-12v	3359	3368	3386	+18
13-15v	1690	1690	1716	+26
16-18v	1564	1561	1552	-9
19-24v	2149	2147	2043	-104
25-64v	20403	20483	20433	-50
65-74v	4007	4010	3984	-26
75-84v	1748	1750	1750	0
85v-	518	519	525	+6
Yhteensä	38649	38762	38 588	-174

Väestösuunnite eli tavoite-ennuste vuodelle 2016 oli 174 henkeä suurempi kuin toteuma. Suurin ero ennusteen ja toteutuneen välillä oli 19-24 vuotiaiden määrässä. Ennuste arvioi nuoria aikuisia asuvan kunnassa 104 henkeä enemmän kuin todellisuudessa asui. Trendiennuste oli 61 henkeä suurempi kuin toteuma.

Tuusulan väestönkasvun kehitys vuosina 1996-2016

Vuosi	Asukasluku	Väkiluvun muutos (hlöä)	Kasvu% *)
1996	29.349	558	1,9
1997	29.957	608	2,1
1998	30.404	447	1,5
1999	31.168	764	2,5
2000	31.957	789	2,5
2001	32.915	958	3,0
2002	33.377	462	1,4
2003	33.952	575	1,7
2004	34.513	561	1,7
2005	34.890	377	1,1
2006	35.434	544	1,6
2007	35.968	534	1,5
2008	36.386	418	1,2
2009	36.766	380	1,0
2010	37.214	448	1,2
2011	37.667	453	1,2
2012	37.926	259	0,7
2013	38.125	189	0,5
2014	38.198	73	0,2
2015	38.459	261	0,7
2016	38.588	129	0,3

*) Keskimäärin väestönkasvu on ollut 1,4% vuosina 1996-2016.

VÄESTÖSUUNNITE 2017 JA LÄHTÖTIEDOT

Tuusulan kunnan väestösuunnite 2017-2041 on laadittu Venni-väestöennustejärjestelmällä.

Väkiluvun ennuste perustuu ns. kohortti-komponenttimalliin. Kohortti tarkoittaa samana vuonna syntyneitä ja samaa sukupuolta olevia kuntalaisia. Komponentteja ovat hedelmällisyys, kuolleisuus, sekä tulo- ja lähtömuutto, joita koskevat kertoimet malli laskee kaikille kohorteille. Hedelmällisyyskertoimet, kuolleisuuskertoimet, maiden välinen muuttoliike ja syntyneiden lukumäärä sukupuolittain on otettu mallin tausta-aineistoksi Tilastokeskuksen laskemista kuntakohtaisista tilastoista.

Väestösuunnitteessa kuntien välistä tulomuuttokerrointa on kasvatettu Tilastokeskuksen malliin verrattuna. Perusteena tälle nähdään Tuusulan Rykmentinpuiston alueen kehitysnäkymät. Rykmentinpuiston rakentumisen ja asuntomessujen 2020 myötä kuntaan uskotaan muuttavan paljon uutta väestöä. Suunnitteen suurin väestönkasvu osuu niille alueille, joissa rakentaminen on kunnan tekemän rakentamisennusteen mukaan kiivainta.

Osa-alueittaisten suunnitteiden lähtökohtana on alueella laskentavuoden alussa asuva väki, jonka kehitystä tutkitaan kohortti-komponenttimenetelmän avulla. Väkiluvun ennustettu kokonaiskasvu jakautuu kunnan eri osa-alueille sekä aiempien vuosien osoittaman trendin perusteella että kunnan oman rakentamisennusteen osoittamien rakentamisen painopisteiden mukaisesti.

Kunnan rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ennusteita tarkasteltaessa.

SUUNNITE VUOSILLE 2017-2041

Tuusulan väestön ennustetaan kasvavan vuosien 2017-2026 välisellä kymmenvuotiskaudella noin 5744 asukkaalla (vuoden 2016 ennusteessa 5474, 2015 ennusteessa 5980) asukkaalla. Seuraavalla kymmenvuotiskaudella 2027-2036 kasvun ennustetaan olevan noin 8112 (vuoden 2016 ennusteessa 7672, 2015 ennusteessa 8953 asukasta). Ennustekauden viiden viimeisen vuoden aikana 2037-2041 väestön arvioidaan kasvavan 4693 hengellä (vuoden 2016 ennusteessa 4397).

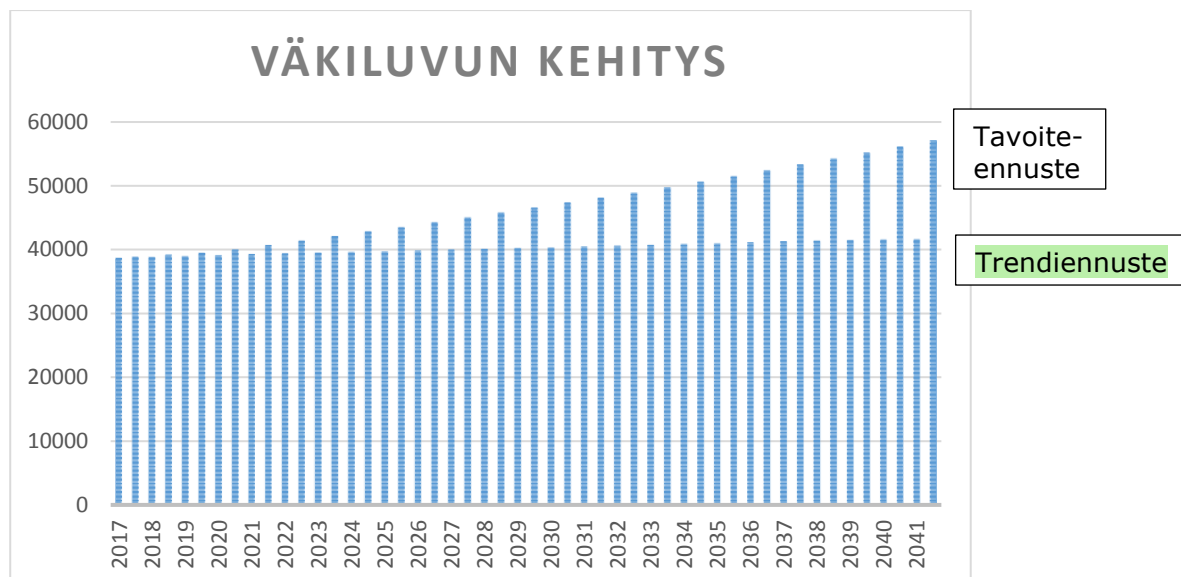
Vuonna 2041 Tuusulassa asuu suunnitteen eli tavoite-ennusteen mukaan 57137 asukasta. Trendiennusteen mukaan asukasluku olisi vuonna 2041 41 696. Tilastokeskuksen vuonna 2015 tekemän ennusteen mukaan Tuusulassa asuu vuonna 2040 44 409 henkeä.

Luvut tarkistettava

Väestösuunnite vuosittain: Väkiluku, asukasmäärän kasvu ja kasvu%

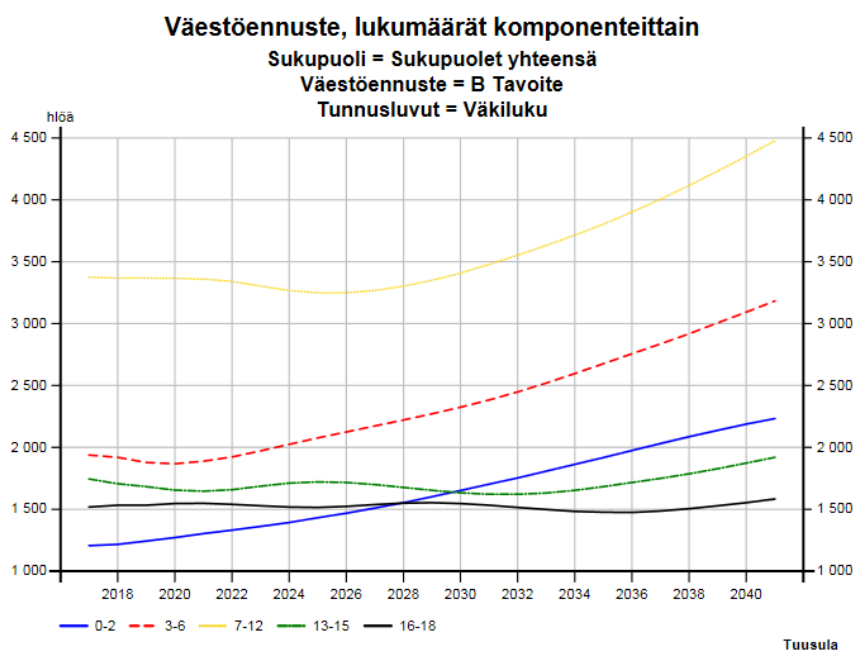
Väestön vuosittainen kasvuprosentti vaihtelee suunnitteessa 0,8 prosentin kasvusta 1,77 prosentin kasvuun, ollen keskimäärin 1,58 prosenttia.

Vuosi	Väkiluku	Kasvu (henkilöä)	Kasvu%
2017	38895	307	0,8
2018	39212	317	0,82
2019	39535	323	0,82
2020	40031	496	1,25
2021	40716	685	1,71
2022	41419	703	1,73
2023	42135	716	1,73
2024	42864	729	1,73
2025	43601	737	1,72
2026	44332	731	1,68
2027	45078	746	1,68
2028	45839	761	1,69
2029	46603	764	1,67
2030	47373	770	1,65
2031	48149	776	1,64
2032	48953	804	1,67
2033	49791	838	1,71
2034	50655	864	1,74
2035	51533	878	1,73
2036	52444	911	1,77
2037	53365	921	1,76
2038	54296	931	1,74
2039	55236	940	1,73
2040	56186	950	1,72
2041	57137	951	1,69

Lasten ja nuorten määrän kehittyminen suunnitteessa

Suunnitteessa päiväkotikäisten ja alakouluikäisten lasten määrässä tapahtuu lähivuosina hieman laskua. 0-2 vuotioiden määrä näyttäisi ennusteen valossa kasvavan koko ennustekauden. Syntyvyys on kuitenkin ollut poikkeuksellisen alhaista vuoden 2016 ja 2017 aikana, joten 0-2 –vuotioiden määrän kehitystä on syytä tarkkailla. Yläkouluikäisten määrän ennustetaan lähivuosina hieman kasvavan ja sitten taas laskevan. 16-18-vuotioiden määrän ennustetaan hieman kasvavan lähivuosina. 2020-luvulla lasten määrän ennustetaan kääntyvän nousuun 3-6 –vuotioiden ikäluokassa. 2020-luvun viimeisinä vuosina myös alakouluikäisten määrä kääntyy kasvuun. 2030-luvulle tultaessa 13-15 –vuotioiden määrä kääntyy hienoiseen kasvuun. 16-18-vuotioiden ikäluokan ei ennusteta kasvavan suunnitteen aikana.

Ikääntyvien määrän kehittyminen suunnitteessa

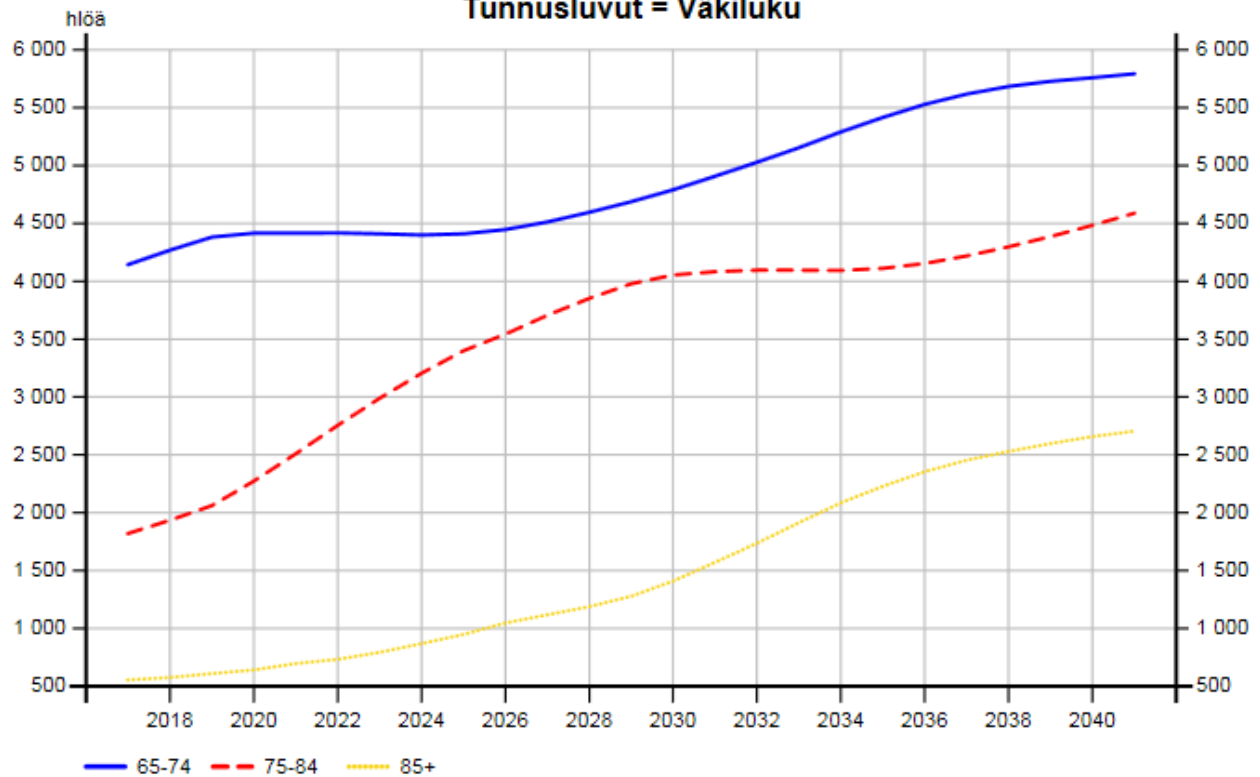
Ikääntyvien määrä kasvaa suunnitteessa nopeasti. Jo lähivuosina 65-74-vuotiaiden määrässä ja 75-84-vuotiaiden ikäluokassa ennustetaan selvää kasvua. 2020-luvulla myös yli 85-vuotiaiden määrä alkaa kasvaa nopeasti.

Väestöennuste, lukumäärät komponenteittain

Sukupuoli = Sukupuolet yhteensä

Väestöennuste = B Tavoite

Tunnusluvut = Väkiluku

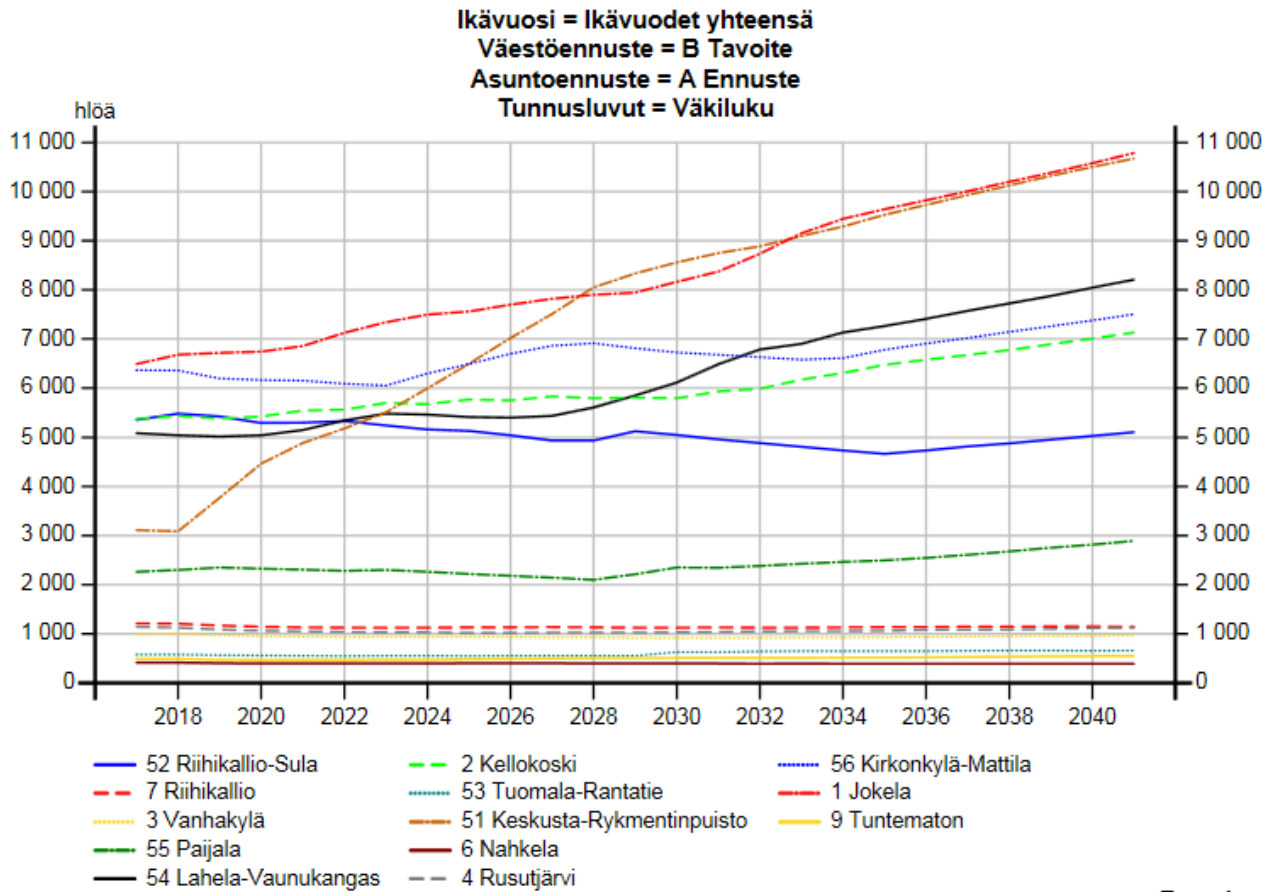

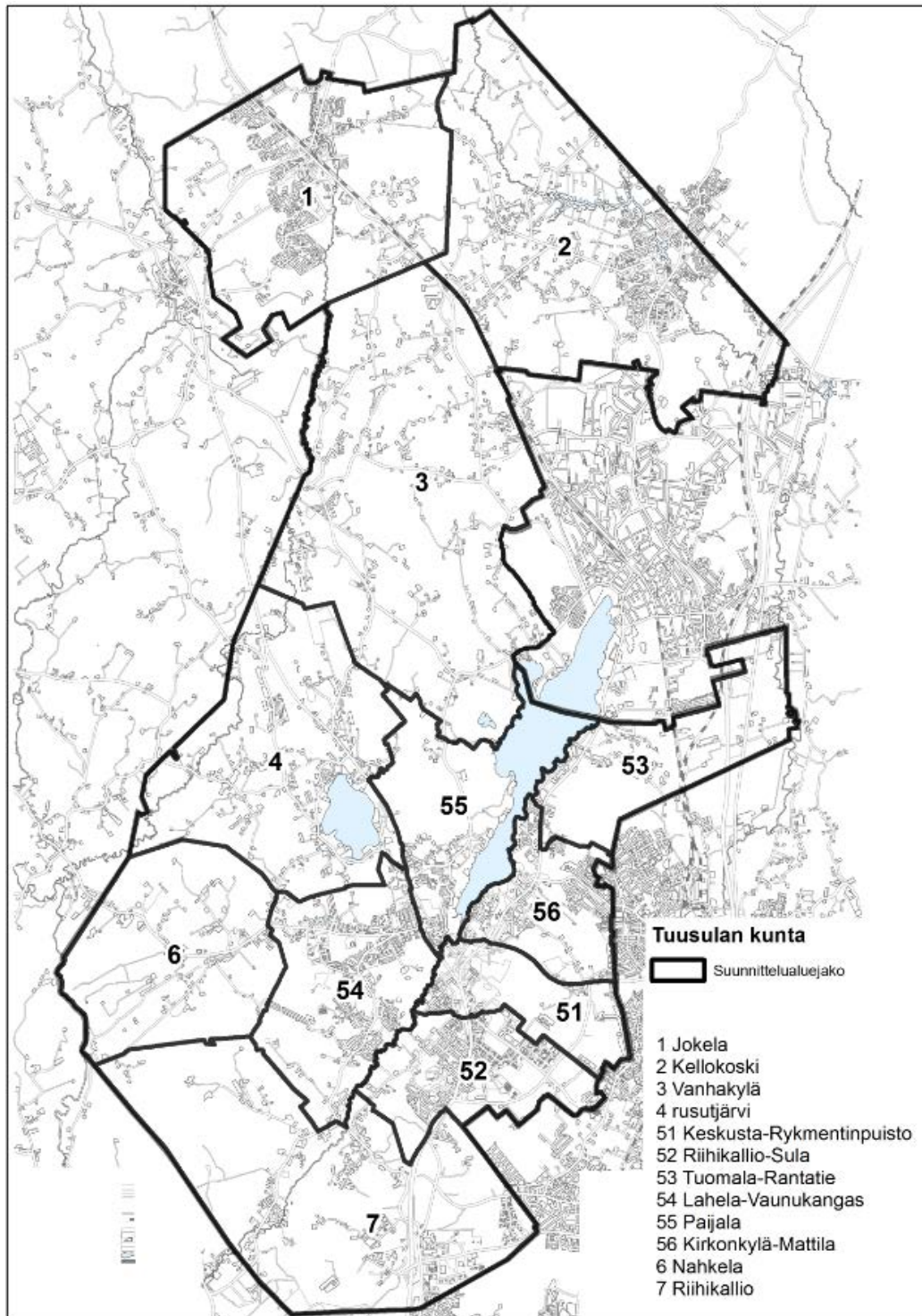
Tuusula

Väkiluvun kasvu suunnittelualueittain

Kun katsotaan väkiluvun kehittymistä Tuusulan eri suunnittelualueilla, suurin kasvu keskittyy Keskusta-Rykmentinpuiston ja Jokelan alueille. Myös Lahela-Vaunukankaan ja Kellokosken alueilla ennakoitaan vahvaa kasvua. Muilla alueilla muutokset ovat maltillisia.

Osa-alueittainen väestöennuste komponentteittain

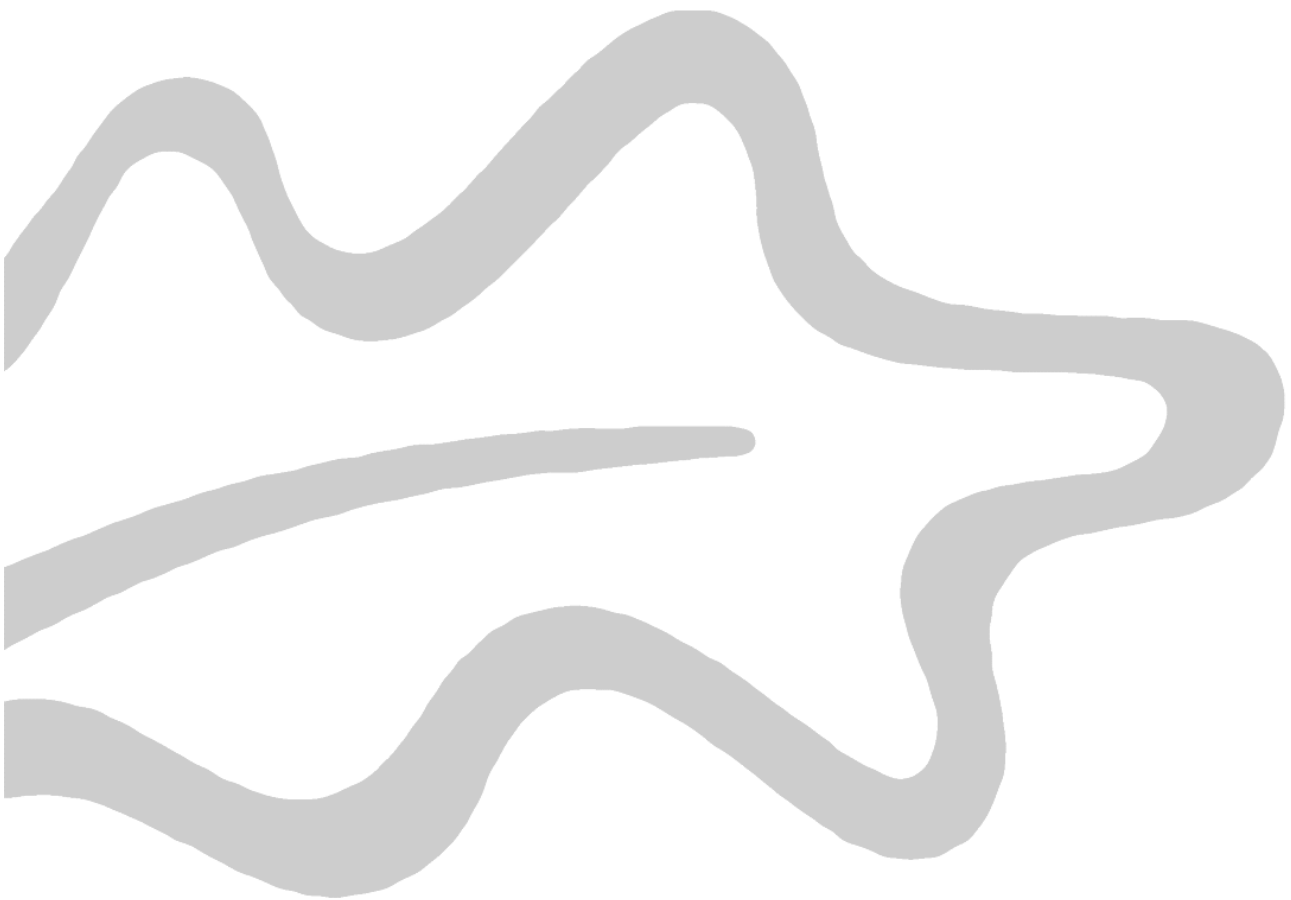

Kuva: Tuusulan suunnittelualueet kartalla.

Liitteet

Kohderahoitteisia tehtäviä hoitavat yksiköt

Ruokapalvelut							
(1000 €)			euro	TS (1000 €)			
TP 2016	TA 2017		TA 2018	2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	6 041	5 953	6 015 502	6064	6112	6161	6210
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	6	1	1 000				
Muut toimintatuotot	1						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 048	5 954	6 016 502	6064	6112	6161	6210
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 768	-1 835	-1 723 585	-1741	-1762	-1779	-1797
Henkilösivukulut				0	0	0	0
Eläkekulut	-429	-407	-293 137	-296	-299	-302	-305
Muut henkilösivukulut	-115	-86	-80 019	-81	-82	-82	-83
Palvelujen ostot	-455	-445	-455 000	-460	-464	-469	-473
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-1 634	-1 866	-1 916 000	-1935	-1955	-1974	-1994
Avustukset				0	0	0	0
Vuokrat	-579	-550	-521 839	-528	-533	-539	-544
Muut toimintakulut	-18	-21	-21 000	-21	-21	-22	-22
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4998	-5210	-5 010 580	-5062	-5116	-5167	-5219
TOIMINTAKATE	1 050	743	1 005 922	1002	996	994	992

KUNTAKEHITYS JA TEKNIikka					TILAKESKUS				
(1000 €)					euro	TS (1000 €)			
TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018	TA 2018	TA 2018	2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	3 045	3 117	3 117	3 158	3 157 500	3 183	3 208	3 234	3 260
Maksutuotot	0	0	0	0	0				
Tuet ja avustukset	31	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	19 288	19 121	19 113	19 308	19 308 455	19 463	19 619	19 776	19 934
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	22 364	22 238	22 230	22 466	22 465 955	22 646	22 827	23 009	23 194
Valmistus omaan käyttöön	34								
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-2 252	-2 417	-2 417	-2 486	-2 392 666	-2 417	-2 441	-2 465	-2 490
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-526	-530	-530	-532	-401 542	-406	-410	-414	-418
Muut henkilösivukulut	-143	-112	-112	-114	-109 610	-111	-112	-113	-114
Palvelujen ostot	-3 776	-4 069	-4 069	-4 743	-4 606 009	-4 652	-4 699	-4 746	-4 793
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-3 483	-3 616	-3 616	-3 643	-3 643 200	-3 672	-3 709	-3 746	-3 784
Avustukset	0	0	0	0	0				
Vuokrat	-184	-152	-152	-171	-171 300	-173	-175	-176	-178
Muut toimintakulut	-13	-29	-29	-15	-15 300	-15	-16	-16	-16
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 377	-10 925	-10 925	-11 705	-11 339 627	-11 446	-11 560	-11 676	-11 793
S * TOIMINTAKATE	12 022	11 314	11 306	10 761	11 126 328	11 200	11 267	11 334	11 401

* S = Sitova

KUNTAKEHITYS JA TEKNIikka	Rykmentinpuisto				euro TA 2018	TS (1000 €)			
	(1000 €) TP 2016	TA 2017	MTA v.2017	TAE 2018		2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA									
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön									
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-180	-272	-272	-346	-346 019	-349	-353	-357	-360
Henkilösivukulut								0	0
Eläkekulut	-35	-59	-59	-74	-57 612	-58	-59	-59	-60
Muut henkilösivukulut	-9	-13	-13	-16	-15 727	-16	-16	-16	-16
Palvelujen ostot	-163	-317	-317	-337	-337 084	-340	-344	-347	-351
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-10	-4	-4	-11	-10 500	-11	-11	-11	-11
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	-9	-9	0	-32 607	-33	-33	-34	-34
Muut toimintakulut	-5	0	0	-33	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-403	-673	-673	-815	-799 549	-808	-816	-824	-832
TOIMINTAKATE	-403	-673	-673	-815	-799 549	-808	-816	-824	-832

INVESTOINNIT 2018 - 2022

Rykmentinpuisto (luvut sisältyvät kunnan investointiohjelmiin)

HANKERYHMÄ	TA	TAE	TA	TS	TS	TS	Kokonais-
TOIMIELIN/ TOIMIALA	2017	2018	2017	2020	2021	2022	kustannus-
Kunnallistekniikka	-3 650 000	-3 950 000	-3 950 000	-1 550	-2 200		-16 350
Muut pitkävaikutteiset menot	-300 000	-800 000	-800 000	-200	-200		-1 820
Tuusulan vesi	-1 360 000	-2 247 000	-2 247 000	-1 245	-665		-8 105
MENOT	-5 310 000	-6 997 000	-6 997 000	-2 995	-3 065	0	-26 275
TULOT		5 120 000	5 120 000				5 120
RAHOITUSOSUUDET		1 500 000	1 500 000				1 500
NETTO	-5 310 000	-377 000	-377 000	-2 995	-3 065	0	-19 655

Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalvelut (1000 €)				euro	TS (1000 €)			
	TP 2016	TA 2017	TA 2018		2010	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	436	444	450 716		454	458	462	465
Maksutuotot	510	495	510 000		514	518	522	527
Tuet ja avustukset								
Muut toimintatuotot	1		1 200					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	947	940	961 916		968	976	984	992
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-535	-568	-598 051		-604	-610	-616	-622
Henkilösivukulut					0	0	0	0
Eläkekulut	-125	-123	-127 085		-128	-130	-131	-132
Muut henkilösivukulut	-33	-26	-27 181		-27	-28	-281	-283
Palvelujen ostot	-43	-55	-59 156		-60	-60	-61	-62
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-6	-10	-10 500		-11	-11	-11	-11
Avustukset					0	0	0	0
Vuokrat	-28	-30	-49 964		-50	-51	-51	-52
Muut toimintakulut	-3	-6	-6 356		-6	-6	-66	-66
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-773	-817	-878 293		-887	-896	-1217	-1229
TOIMINTAKATE	174	122	83 623		81	80	-233	-237

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue (1000 €)			euro	TS (1000 €)			
TP 2016	TA 2017	TA 2018	TA 2018	2019	2020	2021	2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	313	300	290 305				
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	313	300	290 305	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-276	-275	-272 020				
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-47	-47	-45 600				
Muut henkilösivukulut	-18	-16	-12 100				
Palvelujen ostot	-30	-35	-31 180				
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-4	-4	-2 630				
Avustukset							
Vuokrat	-55	-43	-43 262				
Muut toimintakulut	0	-3	-2 000				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-430	-422	-408 792				
TOIMINTAKATE	-117	-122	-118 487	0	0	0	0

Tuusula liittyi 1.1.2013 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen, jonka isäntäkuntana on Mäntsälä. Tuusulan kuntaosuus v. 2018 on 52 660 euroa.

TUUSULAN KUNTA

VUOKRA-ASUNTORAHASTON TALOUSARVIO 2018

RAHASTON PÄÄOMA 1.1.2018	4 801 733
---------------------------------	------------------

Käytettävissä oleva pääoma 1.1.2018	466 322
--	----------------

Rahaston tapahtumat vuonna 2018

Vuoden 2018 aikana selvitetään mahdollisuudet purkaa vuokra-asunto-rahasto ja vahvistaa Tuusulan Kunnan Kiinteistöt Oy:n omaa pääomaa riittävälle tasolle.

Rahastosta myönnettyjen lainojen korkotuotot v.2018

- Tukuki/Vuokratalo Kulkijantaival	5 776
- Tukuki/Vuokratalo Halkivaha 2	25 200
- Tukuki/Vuokratalo Aurinkopuisto	5 000
- Tukuki/Vuokratalo Tolkinoja 2	1 680
- Tukuki/Vuokratalo Ritariperhonen	25 800
- Tukuki/Vuokratalo Yliverstaankuja 4	4 000
- Tukuki/Vuokratalo Omenalahti	11 080
- Tukuki/Vuokratalo Iltalenkki	6 000
- Tukuki/Vuokratalo Pellavamäenpuisto	7 600
- Tukuki/Vuokratalo Kotikontu	4 800
- Tukuki/Vuokratalo Nokelanvatro 2	8 000
- Tukuki/Vuokratalo Mahlamäenpuisto	7 040
- Tukuki/Vuokratalo Nokelanvatro	6 000
- Tukuki/Vuokratalo Orasmaa	10 000
- Tukuki/Vuokratalo Kustaa	2 988
- Tukuki/Vuokratalo Luontolankuja	4 387
Korkotuotot yhteensä	135 351

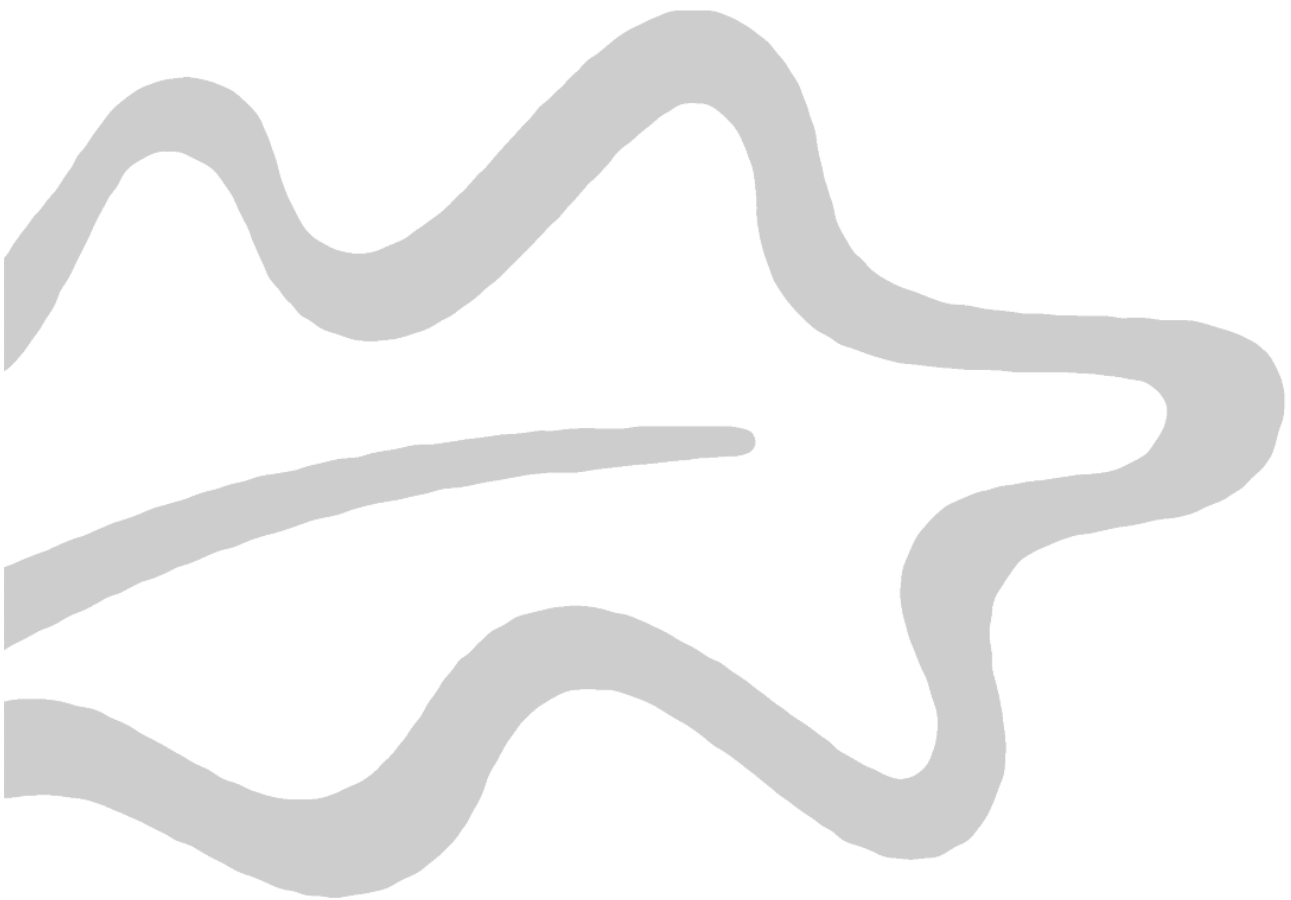
Rahastosta myönnettyt lainat

Myönnetty laina v. 2004	-144 410
Myönnetty laina v. 2007	-630 000
Myönnettyt lainat v. 2008	-812 000
Myönnettyt lainat v. 2009	-837 000
Myönnettyt lainat v. 2010	-376 000
Myönnettyt lainat v. 2011	-250 000
Myönnettyt lainat v. 2012	0
Myönnettyt lainat v. 2013	-150 000
Myönnettyt lainat v. 2014	-365 000
Myönnettyt lainat v. 2015	-195 000
Myönnettyt lainat v. 2016	-500 000
Myönnettyt lainat v. 2017	0
Myönnettävät lainat v. 2018	0
Myönnettyt lainat yhteensä	-4 259 410

Käytettävissä oleva pääoma 31.12.2017	601 674
--	----------------

RAHASTON PÄÄOMA 31.12.2018	4 937 084
-----------------------------------	------------------

Tytäryhtiöt

TUUSULAN KUNNAN KIINTEISTÖT OY

Perustettu vuonna 1989, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimiva vuokralatoyhtiö. Palveluhenkisyys ja kehitysmönteisyys sekä kiinteistöomaisuuden hyvä hoito takaavat tyytyväiset asukkaat ja pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista, vuokraustoimintaa sekä isännöintiä.

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy tuottaa asiakkailleen kohtuuhintaisia, laadukkaita ja turvallisia asumispalveluja omavaraisesti ja kannattavasti. Yhtiön arvoja ovat asiakaslähtöisyys, taloudellisuus, yhteisöllisyys, ympäristövastuu ja kehitysmönteisyys.

Tavoitteet 2018

Kiinteistöpidon tunnuslukutavoitteita:

- käyttöaste 98,5 %
- vaihtuvuus max 25 %
- tyhjänäolo max 0,06 €/m²/kk
- vuokrasaatatavat 31.12.2018 max 1,20 €/m²
- luottotappiot 31.12.2018 max 15 000 €
- korjauskulut €/m²
- lainamäärä €/asm²

Kiinteistöpidon tunnusluvut						
	2018 tavoite	2017 arvio	2016	2015	2014	2013
Käyttöaste %	98,5	98,0	98,0	99,5	99,5	99,2
Vaihtuvuus %	max 25	max 30	30	20,6	19,9	22,2
Tyhjänäolo €/m ² /kk	0,06	max 0,06	0,07	0,06	0,06	0,09
Vuokrasaatatavat per 31.12. €/m ²	1,20	1,20	1,20	1,11	1,29	1,48
Luottotappiot € per 31.12.	15.000,-	15.000,-	max 15.000	15.907,-	12.205,-	18.578,-
Korjauskulut €/m ²	30,00	30,00	30,00	33,69	25,86	34,89
Lainamäärä €/asm ²	1000	990	960	991	943	913

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	100
Nettotulos %	6,43	6,19	9,63
Omavaraisuusaste %	2,7	2,5	2,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	735	735	735
Lainamäärä/asukas €	1000	1100	1050

KIINTEISTÖ OY HYRYLÄN OSTOSKESKUS

Perustettu vuonna 1983, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön omistaa Tuusulan kunta. Yhtiö omistaa kunnantaloa vastapäätä olevan liike- ja toimistokiinteistön, joka purettaneen 5-10 vuoden aikajänteellä kaavoituksen valmistuttua.

Tavoitteet vuonna 2018

Kiinteistö pidetään toimintakunnossa.

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100,0	100,0	105,0
Nettotulos %			
Omavaraisuusaste %	100,0	100,0	100,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	5,5	5,6	4
Lainamäärä/asukas €	0,0	0,0	0,0

KIINTEISTÖ OY RIIHIKALLION LÄHIPALVELUKESKUS

Perustettu vuonna 1976, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö omistaa KOy Riihikallion palvelukeskuksen osakkeita, jotka oikeuttavat hallitsemaan ko. palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja. Lisäksi yhtiö omistaa KOy Riihikallion Palvelukeskuksen korttelialueella tontteja. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja hallita kyseistä tonttiomaisuutta sekä omistaa ja vuokrata kyseisiä liiketiloja kannattavasti.

Tavoitteet vuonna 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	58,7	29	112
Nettotulos %	-80,5		
Omavaraisuusaste %	11,8	15	12
Suhteellinen velkaantuneisuus %	3 048,7	56,5	950
Lainamäärä/asukas €		108,8	98

KIINTEISTÖ OY RIIHIKALLION PÄIVÄKOTIKESKUS

Perustettu vuonna 2011, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Koy Riihikallion Päiväkotikeskuksen toiminta-ajatuksena on vuokrata ja hallinnoida omistamansa kiinteistön toimitiloja päiväkotia Pellavan, perhekeskuksen, nuorisotilan ja Tuusulan seurakunnan tarpeisiin. Tehtävänä on huolehtia käytönaikaisesta ylläpidosta, kiinteistöhuollosta ja kunnossapitotoiminnasta käyttäjien tarpeet, energiatehokkuus-, ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Tavoitteet 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %		512,7	515,5
Nettotulos %		51,8	47,2
Omavaraisuusaste %		4,5	0,06
Suhteellinen velkaantuneisuus %		1116,8	734,3
Lainamäärä/asukas €		148,9	150,5

TUUSULAN KANSANOPISTON OY

Perustettu vuonna 1908, kunnan omistusosuus 84,7 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnan ja yksityisten henkilöiden omistama yhtiö on vuokrannut tilansa Keudan Pekka Halosen akatemialle. Vuokratuloilla yhtiö pitää huolta omistamistaan rakennuksista (historiallinen puinen päärakennus rakennettu vuonna 1908).

Tavoitteet vuonna 2018

Varmuus vuokrasuhteen jatkumisesta.
Rakennuksen korjauksia jatketaan perinteitä kunnioittavasti.

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	107,0	95,0	108
Nettotulos %			
Omavaraisuusaste %	94,3	94,3	136
Suhteellinen velkaantuneisuus %			
Lainamäärä/asukas €	1,28		1,28

KELLOKOSKEN JÄÄHALLI OY

Perustettu vuonna 1998, kunnan omistusosuus 74,3 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö tarjoaa mahdollisuuden harjoittaa jääurheilutoimintaa monipuolisesti ja monille erilaisille harrastajille Tuusulan Kellokoskella sisältäen runsaan koulu- ja yleisöliikunnan.

Tavoitteet vuonna 2018

Yhtiön talousarvio vuodelle 2018 tehdään marraskuussa: 11/2017 arvion mukaan toiminta ja talous säilyvät vuoden 2017 tasolla. Perustason takaavat pitkäaikaiset sopimukset.

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	105	105
Nettotulos %	1		
Omavaraisuusaste %	100	100	100
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0		
Lainamäärä/asukas €	0		

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN VANHA KUNNANTALO

Perustettu vuonna 1995, kunnan omistusosuus 67 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön pääosakkaat ovat Tuusulan kunta ja Tuusulan seudun vesilaitoskuntayhtymä. Vuonna 1995 perustettu yhtiö omistaa ja hallitsee Vanhaa kunnantaloa, jossa toimii vesilaitoskuntayhtymä ja Keski-Suomen Uudenmaan Musiikkiopisto.

Tavoitteet vuonna 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	100
Nettotulos %	1,25	1,25	11,4
Omavaraisuusaste %	99,5	99,5	99,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0	0	0
Lainamäärä/asukas €	0	0	0

KIINTEISTÖ OY TUUSULAN LAHELANKANKAAN TOIMITALO

Perustettu vuonna 2003, kunnan omistusosuus 62 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan ja seurakunnan yhteinen keskinäinen kiinteistöyhtiö omistaa ja hallitsee Lahelankankaan toimitaloa rakennuksineen. Yhtiö voi harjoittaa vuokraustoimintaa ja isännöintiä.

Toimitalossa ovat kunnallinen päiväkotikoti, päiväkerhotilat, seurakunnan toimitilat ja seurakuntasali sekä kunnan ja seurakunnan yhteiskäytössä olevat nuorisotilat.

Tavoitteet 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	100
Nettotulos %	0,02	0,02	0,017
Omavaraisuusaste %	100	100	100
Suhteellinen velkaantuneisuus %	5	5	7
Lainamäärä/asukas €	0	0	0

KIINTEISTÖ OY KERAVALA-TUUSULA PALOASEMA

Perustettu vuonna 2015, kunnan omistusosuus 60 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö toimialana on omistaa ja hallita Tuusulan kunnassa sijaitsevaa paloasemakiinteistöä, jonka rakennus vastaanotettiin 28.6.2017. Paloasemalla on vuokralaisina Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja toiseksi käyttäjäksi tulee Tuusulan VPK.

Paloasemarakennuksen kustannusarvio oli 9,4 milj. € ja parhaillaan on käynnissä taloudellinen loppuselvitys.

Tavoitteet 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	100	100	0
Nettotulos %	0	-22,06	0
Omavaraisuusaste %	0,01	0,01	0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	100	100	0
Lainamäärä/asukas €			

TUUSULAN TENNISKESKUS OY

Perustettu vuonna 1979, kunnan omistusosuus 52,6 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tenniskeskuksen tarkoituksena on järjestää Tuusulassa hyvät ja edulliset harrastusolosuhteet tenniksen, sulkapallon, squashin, pöytätenniksen ja salibandyn pelaajille.

Tavoitteet vuonna 2018

Hallin laajennus kahdella täysimittaisella salibandykentällä ja kolmannen tenniskentän saneerausella on todettu onnistuneeksi investoinniksi toiminnan kehittämisessä ja harjoitusmahdollisuuksien tarjonnan laajentamisessa. Toiminta vuonna 2018 tulee keskittymään näiden pelipaikkojen edelleen hyödyntämiseen ja markkinointiin. Yhtiön talous pyritään pitämään samalla vakaalla pohjalla kuin aikaisemminkin.

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	132	137	122
Nettotulos %	6	5	5
Omavaraisuusaste %	23	22	24
Suhteellinen velkaantuneisuus %	222	240	301
Lainamäärä/asukas €	30	33	33

TUUSULAN JÄÄHALLI OY

Perustettu vuonna 1996, kunnan omistusosuus 51,5 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön osakkaat ovat Tuusulan kunta, Tuuskiekko ry, Tuusula Ringette ry ja Tuusulan Luistelijat ry.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita jäähallia ja tuottaa jääurheiluseuroille hyvää ja laadukasta jääaikaa. Yhtiö tuottaa käyttäjilleen laadukasta jääaikaa ja pyrkii olemaan kannattava ja omarahtoinen.

Tavoitteet vuonna 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %	81,6	113	124,3
Nettotulos %	- 23,3		
Omavaraisuusaste %	68,6	69,5	98,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	108,8	108,6	6,2
Lainamäärä/asukas €	5,75	5,12	

JOKELAN TEKONURMI OY

Perustettu vuonna 2011, kunnan omistusosuus 51 % A-osakkeista, 3 % kokonaisosakemäärästä

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Jokelan Tekonurmi Oy on vuonna 2011 perustettu osakeyhtiö, jonka omistavat Tuusulan kunta ja Jokelan Kisa ry. Yhtiön osake-enemmistö on Tuusulan kunnalla. Yhtiön toimialana on jalkapallokenttien ja niillä käytettävien laitteiden ja rakenteiden rakentaminen, omistaminen ja hallinta sekä kenttävuorojen myynti ja markkinointi, mainosten myynti ja tapahtumien järjestäminen, myynti ja markkinointi. Yhtiön asiakkaita ovat alueella toimivat jalkapalloseurat.

Tavoitteet vuonna 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %		107	109
Nettotulos %			
Omavaraisuusaste %		35	34
Suhteellinen velkaantuneisuus %		138	147
Lainamäärä/asukas €		2,1	2,4

TUUSULAN TEKONURMI OY

Perustettu vuonna 2006, kunnan omistusosuus 51 %

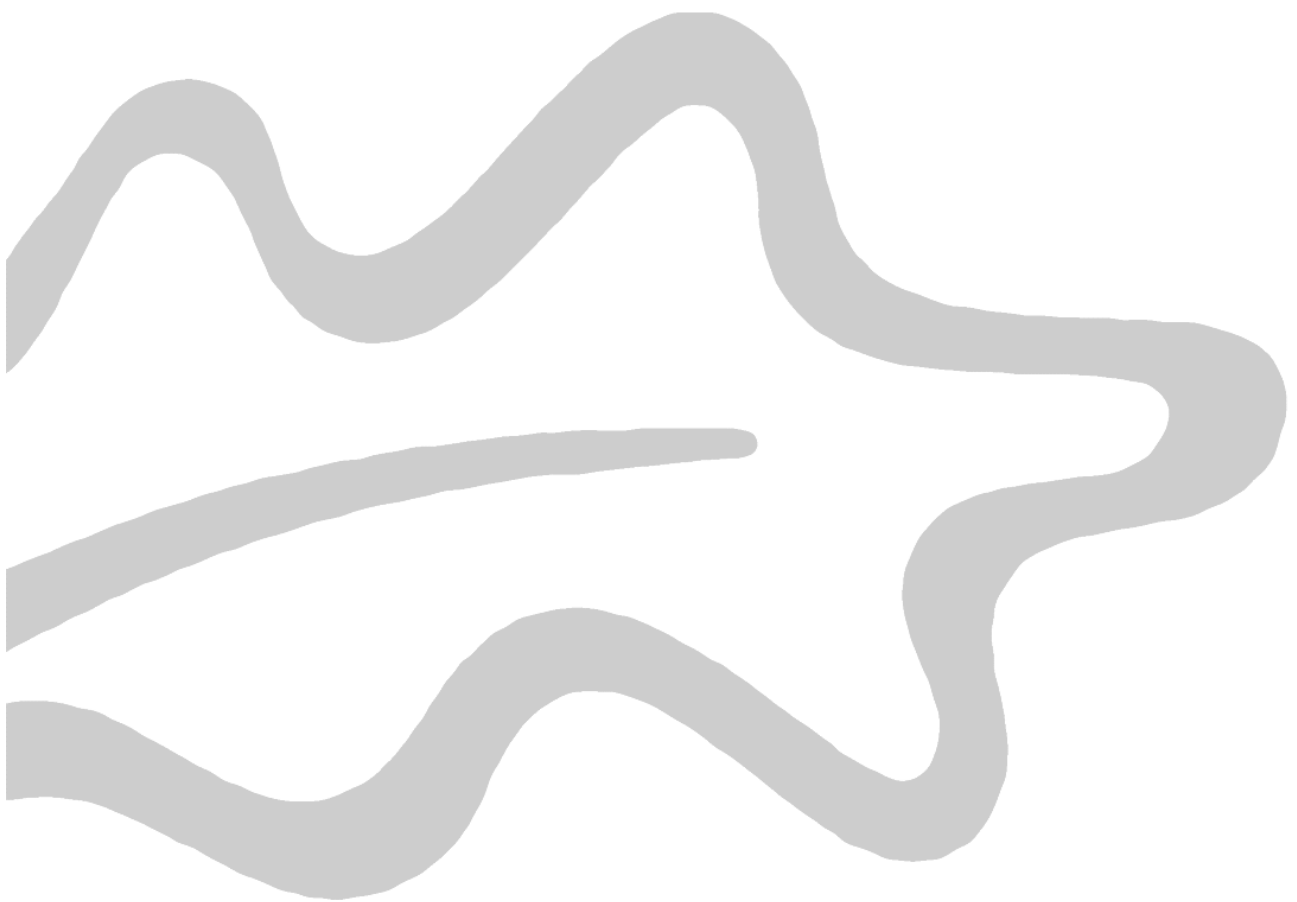
Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan Tekonurmi Oy on vuonna 2006 perustettu osakeyhtiö, jonka omistavat Tuusulan kunta ja Tuusulan Palloseura ry. Yhtiön osake-enemmistö on Tuusulan kunnalla. Yhtiön liiketoiminta on Tuusulan urheilukeskukseen rakennetun lämmitettävän tekonurmikentän käyttövuorojen myynti. Yhtiön asiakkaita ovat alueella toimivat jalkapalloseurat. Tuusulan Palloseura ry on yhtiön suurin asiakas.

Tavoitteet vuonna 2018

Tunnusluvut	TA 2018	TA 2017	TP 2016
Yhtiön toiminnan tuotot/toiminnan kulut %		140	120
Nettotulos %			
Omavaraisuusaste %		10,4	17
Suhteellinen velkaantuneisuus %		410	120
Lainamäärä/asukas €		8,6	2,1

Tilivelvolliset Talousarvion täytäntöönpano

3.4 Tilivelvolliset

TILIVELVOLLISET kuntalain 75 §:n mukaan vuonna 2018

Tilivelvollisella tarkoitetaan ao toimialan ja toimielimen tehtäväalueen johtavaa viranhaltijaa, jolle myönnetään vastuuvapaus.

Koska tarkastuslautakunnalla toimielimenä ei ole johtavaa viranhaltijaa, jää tilivelvollisen johtavan viranhaltijan nimi tästä kohdasta pois.

Tilivelvolliset 1.1.2018 päiväyksen mukaan koskien johtavaa viranhaltijaa tai hänen sijaistaan.

TOIMIALA toimielin	tulosalue	johtava viranhaltija	1.1.2018 nimi
-----------------------	-----------	----------------------	------------------

YLEISJOHTO- JA KONSERNIPALVELUT

kunnanhallitus	kunnanviraston johto henkilöstö- ja tukipalvelut hallinto talous- ja tietohallinto ympäristökeskus	kansliapäällikkö henkilöstöjohtaja kunnansihteeri talousjohtaja ympäristökeskuksen johtaja	Harri Lipasti vs. Tanja Rontu-Hokkanen Tuula Hyttinen Markku Vehmas Risto Mansikkamäki
----------------	--	--	--

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

sosiaali- ja terveystoimenjohtaja Pirjo Vainio

sosiaali- ja terveyslautakunta	sosiaalipalvelut terveyspalvelut sairaalapalvelut vanhus- ja vammaispalvelut kehittämisen ja hallinto- palvelut	sosiaalipalvelujen päällikkö johtajaylilääkäri johtajaylilääkäri vanhus- ja vammaispalvelu- jen päällikkö hallinto- ja kehittämis- päällikkö	Marja-Liisa Palosaari Susanna Pitkänen Susanna Pitkänen Jari Luoma Päivi Klami
--------------------------------	--	--	--

KASVATUS JA SIVISTYSTOIMIALA

kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja vt. Jari Wäre

kasvatus- ja sivistyslautakunta	kasvun ja oppimisen palvelut kehittämisen ja hallinto- palvelut	opetuspäällikkö kehittämisen ja hallinto- päällikkö	Markus Torvinen Jari Wäre
kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	kulttuuripalvelut vapaa-aikapalvelut	vt. kulttuuri- ja museotoi- menjohtaja vapaa-aikapalveluiden päällikkö	Jaana Koskenranta Risto Kanerva

KUNTAKEHITYKSEN JA TEKNIIKAN TOIMIALA

kuntakehitysjohtaja Marko Härkönen

kuntakehitys- lautakunta	kuntakehitys kuntasuunnittelu hallinto- ja asiakaspalvelu	elinkeinopäällikkö kuntasuunnittelupäällikkö talous- ja asiakaspalvelu- päällikkö	Marko Kauppinen Asko Honkanen Jussi Rantala
- rakennus- valvontajaosto	rakennusvalvonta	johtava rakennustarkastaja	Kaisa Seuna
tekninen lautakunta	yhdyskuntatekniikka tilakeskus	yhdyskuntatekniikan päällikkö tilakeskuksen päällikkö	Petri Juhola Ritva Lappalainen
Vesihuoltoliikelaitos		Liikelaitoksen johtaja	Jukka Sahlakari

VUODEN 2018 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄNTÖ

1. TALOUSARVION KÄSITTEET

Tulosalue

Tulosalue on luottamushenkilötoimielimen vastuulla oleva toiminnan alue käyttötalousosassa.

Talousarviossa tulosalueelle on

- määritelty todennettavissa olevat toiminnalliset tavoitteet suoritteina ja tunnuslukuina tai sanallisena arviona sekä hyväksytty määräraha ja tuloarvio.

Hanke

Hanke on toimielimen vastuulla oleva käyttöomaisuuden hankinta- tai perusparannuskokonaisuus investointiosassa. Hankkeen osalta talousarviossa on hyväksytty määräraha ja tuloarvio. Kun on kysymys yksittäisestä uudisrakennuksesta tai perusparannuksesta, siitä esitetään kustannusarvio ja aikaisemmin myönnetty määrärahat sekä hankkeen vaikutus käyttötalouteen. (Ks. tilahankkeiden toteuttamisohje)

Tavoite

Toiminnallinen tavoite johdetaan kunnan strategiasta. Tavoite asetetaan kriittiselle menestystekijälle toimielimittäin. Tavoite esitetään joko tunnuslukuina tai sanallisesti. Valtuusto päättää toiminnallisista tavoitteista vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Taloudellinen tavoite muodostuu määrärahoista ja tuloarvioista.

Tavoitteet on asetettava niin, että niiden toteutumista voidaan arvioida eivätkä toimielinten ja tulosalueiden tavoitteet saa olla ristiriidassa koko kuntaa koskevien tavoitteiden kanssa.

Määräraha

Määräraha on valtuuston antama määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen tulosalueelle tai hankkeelle.

Tuloarvio

Tuloarvio on valtuuston tulosalueelle tai hankkeelle asettama tulotavoite.

Toimielin

Toimielimellä tarkoitetaan luottamushenkilöistä koostuvaa monijäsenistä päätöksentekuelintä.

Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelma kertoo miten toimielimen tavoitteita toteutetaan suunnittelukaudella annettujen määrärahojen sekä tuloarvioiden puitteissa.

Vastuuhenkilö

Vastuuhenkilö on viranhaltija, joka on tulosalueen/tulosyksikön esimies ja joka johtaa sen toimintaa sekä huolehtii tavoitteiden saavuttamisesta hyväksytyjen määrärahojen, ohjeiden ja määräysten puitteissa.

Tilivelvollinen

Kuntalain mukaan valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta niitä ovat kunnan muiden toimielimien jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tulosalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvolliset viranhaltijat hyväksytään talousarvion käsittelyn yhteydessä erillisessä liitteessä.

2. KÄYTTÖSUUNNITELMIEN KÄSITTEET

Käyttösuunnitelma

Käyttösuunnitelmassa kerrotaan tulosalueiden ja yksiköiden talousarviovuoden toiminnasta. Se on toimielimen hyväksymä talousarvioon sisältyvän tulosalueen tai hankkeen tavoitteet sekä määrärahojen ja tuloarvioiden jaon sisältämä asiakirja. Mikäli käyttösuunnitelma jaetaan tulosityksikköä pienempiin osamäärärahoihin, on myös viranhaltijan hyväksyttävä sitä koskeva käyttösuunnitelma (viranhaltijapäätös).

Tulosityksikkö

Tulosityksikkö muodostuu viranhaltijaorganisaatioyksiköstä tai sen vastuulla olevasta toiminnasta, jolla on

- oma tehtäväalue
- todennettavissa olevat tavoitteet
- osamäärärahat ja osatuloarviot, joista tulosityksikön esimies vastaa.

Tulosityksiköt koostuvat yhden tai useamman toiminnallisen kokonaisuuden muodostamasta ryhmästä. Kustannuspaikka on ryhmään sisältyvä toiminnallinen yksikkö. Kirjanpidolliset menot ja tulot kirjataan kustannuspaikoille.

Kohde

Kohde on käyttöomaisuuden hankinta- tai perusparannuskokonaisuus, joka on osa investointihankkeesta. Kohteella on omat osamäärärahat ja osatuloarviot, joista ao. toimielin vastaa.

Osamääräraha

Osamääräraha on tulosityksikölle tai kohteelle valtuustoa alemman toimielimen antama määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen ja on osa valtuuston tulosalueelle tai hankkeelle hyväksymää määrärahaa.

Osatuloarvio

Osatuloarvio on tulosityksikölle tai kohteelle valtuustoa alemman toimielimen hyväksymä tulotavoite, joka on osa valtuuston tulosalueelle tai hankkeelle hyväksymää tuloarviota.

3. TALOUSSUUNNITELMAN JA TALOUSARVION RAKENNE

Yleisperusteluissa valtuusto hyväksyy strategiasuunnitelman, talousarviovuoden tavoitteet ja taloussuunnitelman talousperusteet.

Käyttötaloussassa valtuusto hyväksyy toimielinten tulosalueille eli varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä myöntää tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja vahvistaa tuloarviot.

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötaloussosan määrärahojen ja tuloarvioiden toimintatulot ja -menot sekä esitetään niiden lisäksi määrärahat ja tuloarviot sellaisista tuloslaskelmaan kirjattavista eristä, jotka ovat eri toimielimille ja tulosalueille yhteisiä. Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulot riittävät palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille arvioidun toteutusaikataulun mukaan. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille. Tuloarvio esitetään sille vuodelle, jolloin oikeus rahoitusosuuteen syntyy tai käyttöomaisuuden myynti tapahtuu. Hankkeet kootaan investointiosaan hankeryhmittäin ja toimielimittäin.

Rahoitusosassa kerrotaan, kuinka tulo-rahoitus riittää varsinaisen toiminnan ja investointien rahoitukseen sekä mahdollisesti tarvittava lainarahoitus.

4. TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET

Valtuuston toimielinten tulosalueille hyväksymiä tavoitteita ja määrärahoja voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä. Toimielimet ja tulosyksiköt ovat vastuussa talousarvion menojen toteutumisesta siten, että valtuuston hyväksymät tavoitteet saavutetaan.

Valtuuston sitovin perusteluin hyväksymiä määrärahoja ei saa käyttää ilman valtuuston lupaa muuhun tarkoitukseen.

Tulosaluepäällikkö saa kohdentaa päätöksellään osamäärärahoja tulosalueen tulosyksikköjen kesken tulosalueen määrärahaa ylittämättä.

Tulosyksikön esimies voi kohdentaa päätöksellään osamäärärahoja vastuualueensa yksiköiden kesken tulosyksikön määrärahaa ylittämättä.

Tuloslaskelmaosan määrärahoista ja tuloarvioiden toteutumisesta sekä rahoitusosan lainanottoa ja lyhennystä koskevista määrärahoista vastaa kunnanhallitus.

Lisähenkilökunnan palkkaamisen osalta on noudatettava toimintavaltuuksien kohdan 7 ohjeita.

Hankkeiden ja hankeryhmien kokonaiskustannuksiin myönnettävien määrärahojen sitovuussot ovat seuraavat (Taloussuunnitelman investointiosassa on myös kuvattu muiden toimielinten ja viranhaltijoiden päätösvallassa olevat hankkeet.):

INVESTOINTIHANKKEET

Aineettomat hyödykkeet

4.1. Tietokoneohjelmistot Käyttöoikeudet

Valtuusto päättää toimielimittäin hankekohtaisesti yli 200.000 euron hankintojen määrärahoista.

Kunnanhallitus päättää toimielimittäin hankekohtaisesti 100.000 – 200.000 euron hankintojen määrärahoista.

Hankkeesta vastaava toimielin päättää alle 100.000 euron hankkeiden määrärahoista. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa (toimivaltuuksien kohta 12).

4.2. Muut pitkävaikutteiset menot

Kunnan kustannusosuudet Tiehallinnon (TL) ja Ratahallintokeskuksen (RHK) rakennushankkeista

Valtuusto päättää yli 1.000.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

Hankkeesta vastaava toimielin päättää 1.000.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista.

Kunnan rahoitusosuudet kiinteistöyhtiöiden käyttöomaisuuden hankintamenoista

Valtuusto päättää yli 1.000.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

Hankkeesta vastaava toimielin päättää 1.000.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista.

Aineelliset hyödykkeet

4.3. Maa- ja vesialueet

Valtuusto päättää kiinteistöjen ostojen ja myyntien määrärahoista. Kunnanhallituksella on oikeus tehdä asuin-, liike- ja työpaikkarakentamistonttien myyntipäätökset kun valtuusto on hyväksynyt tonttien vähimmäishinnat tai hinta on vähintään ARA:n määrittämä vyöhykekohtainen enimmäishinta.

4.4. Rakennukset

Valtuusto päättää toimitilimittain yli 1.000.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti. Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 1.000.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

4.5. Kiinteät rakenteet ja laitteet

4.5.1. Tiet, liikenneväylät sekä vesi- ja viemäriverkosto

Valtuusto päättää toimitilimittain yli 1.000.000 euron hankkeiden määrärahoista. Hankkeesta vastaava toimitilimittain (tekninen ltk) päättää työohjelmassa myönnettyjen määrärahojen jaosta kohteittain. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa (Toimivaltuuksien kohta 12).

4.5.2. Muut kiinteät rakenteet ja laitteet

Valtuusto päättää toimitilimittain yli 200.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 200.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa.

4.6. Koneet ja kalusto

4.6.1. Liikennevälineet ja muut liikkuvat työkoneet

Valtuusto päättää yli 400.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti. Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 400.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista.

4.6.2. Kalusto

Valtuusto päättää yli 200.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 200.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa (ks. toimivaltuudet).

4.6.3. Atk- ja puhelinverkot

Valtuusto päättää yli 100.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti. Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 100.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa (ks. toimivaltuudet).

4.7. Muut aineelliset hyödykkeet

Valtuusto päättää yli 100.000 euron hankkeiden määrärahoista hankekohtaisesti.

Hankkeesta vastaava toimitilimittain päättää 100.000 euron ja sitä pienempien hankkeiden määrärahoista. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa.

SIJOITUKSET

4.8. Osakkeet ja osuudet

Valtuusto päättää määrärahoista toimielimittäin. Toiminnasta ja hankinnasta vastaava toimielin päättää sille myönnettyjen määrärahojen jaosta kohteittain. Viranhaltija voi päättää hankkeesta ja siihen käytettävästä määrärahasta oman päätösvaltansa puitteissa (ks. toimivaltuudet).

5. KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN JA MUUTTAMINEN

Sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion, toimielimet päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista.

Mikäli hyväksytty käyttösuunnitelma muuttuu olennaisesti sisällöltään ja tarvitaan samalla määrärahojen kohdentamista on toimielinten tehtävä asianmukainen muutos käyttösuunnitelmaan.

6. LASKUJEN HYVÄKSYMINEN JA MAKSATUS

Laskujen hyväksymisessä ja maksatuksessa tulee noudattaa valtuuston hyväksymän kunnan hallintosäännön taloudenhoitoa koskevia määräyksiä sekä kunnanhallituksen ja talousjohtajan ko. johtosäännön perusteella antamia ohjeita.

Hankintatilauksia ei voi tehdä eikä laskuja voi hyväksyä varmistamatta sitä että asianomaiset määrärahat em. mainittujen säännösten mukaan ovat olemassa.

7. TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN, TYÖOHJELMIEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SEURANTA

Tulosityksiköiden tulee laatia ennakoarvio rahanmenoistaan ja tuloistaan perustuen toteutuvaan toimintaan ja työohjelmiin. Toimialojen on huolehdittava siitä, että laskenta-, kirjanpito- ja maksuliikennepalvelut -yksiköllä on maksuvalmiussuunnittelua varten aina ajan tasalla oleva tieto tulevasta rahankäytöstä.

Seuranta:

Toimielinten ja tulosalueiden/-yksiköiden vastuuhenkilöiden tulee systemaattisesti seurata investointien, käyttösuunnitelmien, tavoitteiden ja työohjelmien toteutumista.

Tulosityksiköiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimielimille tammi-huhtikuulta ja tammi-elokuulta osavuosikatsauksissa sekä koko vuosi tilinpäätöskäsittelyssä. Osavuosikatsauksissa esitetään tilinpäätösennuste määrärahojen ja tuloarvioiden osalta sekä kerrotaan miten tavoitteet ovat toteutuneet.

Tulosalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle tammi-huhtikuulta ja tammi-elokuulta osavuosikatsauksissa sekä koko vuosi tilinpäätöskäsittelyssä toimielimittäin ja tulosalueittain. Osavuosikatsauksissa esitetään tilinpäätösennuste määrärahojen ja tuloarvioiden osalta sekä kerrotaan miten tavoitteet ovat toteutuneet. Mikäli tavoitteisiin tulee talousarviovuoden aikana muutostarpeita, kunnanhallituksen on saatettava muutokset valtuuston käsiteltäviksi.

Tarkastuslautakunta antaa mahdollisen lausuntonsa tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallituksen vahvistamasta toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä.

Yksiköiden työohjelmia seurataan samanaikaisesti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden

yhteydessä ja niistä raportoidaan sille toimielimelle, joka on ne hyväksynyt.

Toimielinten ja tulosalueiden/-yksiköiden tulee järjestää palvelut sekä kehittää toimintaansa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Palvelutoimintojen kehittämishankkeita toteutetaan projekteina, joiden onnistumista yhteistyökomitea seuraa.

Kunnan johtoryhmä (JR) seuraa talousarvion toteutumista kuukausittain.

8. TOIMIKUNTIEN JA TYÖRYHMIEN ASETTAMINEN

Kunnanhallitus päättää toimikunnista ja luottamushenkilöitä sisältävistä työryhmistä. Viranhaltijatyöryhmien asettamisessa noudatetaan kunnan hallintosääntöä.

Lautakunta voi perustaa tilapäisiä työryhmiä omalla toimialallaan.

9. HENKILÖSTÖN JA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN KOULUTUS

Määrärahat vahvistetaan kunkin toimielimen käyttösuunnitelmassa.

Yksiköiden tulee tehdä ohjeelliset henkilöstön kehittämisohjelmat helmikuun loppuun mennessä. Koulutuksen toteutumista raportoidaan henkilöstökertomuksessa.

Viranhaltijain ja työntekijäin työmarkkinakoulutusta koskevat palkalliset virkavapaudet (työjakso ei keskeydy) myöntää henkilöstöjohtaja ao. esimiesten esityksestä. Palkkaus ja sijaisuuskustannuksista vastaa se yksikkö, johon koulutettava kuuluu. Työmarkkinakoulutuksesta aiheutuvat kustannukset (ateriakorvaus, päiväraha, majoittumiskorvaus) kirjataan yhteistoimintajärjestelmien laskentayksikölle.

10. URAKKA- JA SUUNNITTELUSOPIMUKSISTA PÄÄTTÄMINEN

Urakka- ja suunnittelusopimuksista päättää kunnanhallitus, lautakunta tai viranhaltija. Päättäntävaltuudet ilmenevät tämän talousarviokirjan kohdasta "Kunnanhallituksen, lautakuntien ja viranhaltijoiden toimivaltuudet".

11. HANKINNAT

Hankinnoissa noudatetaan kunnanhallituksen hyväksymiä yleisohjeita sekä tämän talousarviokirjan kohdassa "Kunnanhallituksen, lautakuntien ja viranhaltijoiden toimivaltuudet" esitettyjä ohjeita ja muita kunnanhallituksen antamia hankintatoimen määräyksiä.

12. TALONRAKENTAMINEN

Teknisen lautakunnan tulee yhteistyössä toimialojen kanssa tehdä seurantakauden työohjelmat, tammikuussa alkuvuonna ja syyskuussa loppuvuonna suoritettavista kunnan talonrakennustöistä ja toimittaa ne kunnanhallitukselle tiedoksi. Samassa yhteydessä tulee tehdä selvitys edellisen kauden toteutumisesta.

Talonrakennushankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan kunnanhallituksen 6.9.2004 § 401 hyväksymiä ohjeita.

13. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Tekninen lautakunta hyväksyy alkuvuoden rakentamishjelman tammikuussa ja loppuvuoden syyskuussa sekä saattaa päätöksensä kunnanhallitukselle tiedoksi. Samassa yhteydessä tulee kunnanhallitukselle antaa selvitys edellisen kauden toteutumisesta.

14. KIINTEISTÖJEN SEKÄ LIIKENNE- JA MUIDEN YLEISTEN ALUEIDEN KUNNOSSAPITO JA HOITO

Teknisen lautakunnan tulee talousarvion hyväksymisen jälkeen vahvistaa kiinteistöjen, liikenne-, puisto- ja muiden yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon taso-ohjeet talousarviomäärärahojen puitteissa.

Palveluuyksiköiden, joiden käytössä on rakennuksia ja muita kiinteistöjä, tulee olla yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Kiinteistöjen hoitoon liittyvistä asioista antaa ohjeet tekninen lautakunta ja tilakeskus.

15. OSAYLEIS- JA ASEMAKAAVOITUS

Kuntakehityslautakunta hyväksyy alkuvuoden työohjelman tammikuussa ja saattaa päätöksensä tiedoksi kunnanhallitukselle. Kaavoituksen työohjelman toteutuminen raportoidaan osavuosisat-sauksissa ja toimintakertomuksessa.

16. KOKOUS- YM. PALKKIOIDEN MAKSAMINEN

Kokous- ym. palkkiot ja korvaukset maksetaan pääsääntöisesti neljännesvuosittain. Toimielimen, jolla on vain joitakin kokouksia vuodessa, kokous- ym. palkkiot ja korvaukset on tarkoituksenmu-kaista maksaa vain kerran vuodessa.

17. MAKSUT JA TAKSAT

Kunnanhallituksella on oikeus tehdä taksatarkistuksia valtuuston antamien ohjeiden ja päätösten antamissa rajoissa siten, että toimielimille valtuuston vahvistamat tulot toteutuvat.

18. JATKODELEGOINTI

Valtuusto oikeuttaa vahvistettujen määrärahojen ja ohjeiden puitteissa toimielimet käyttösuun-nitelmiaan hyväksyessään antamaan käyttösuunnitelman toteuttamista varten alaisilleen viranhaltijoille tarpeelliset toimivaltuudet.